

MARUF19

RAPOR

MARMARA URBAN FORUM
MARMARA ULUSLARARASI
KENT FORUMU

MARUF19

RAPOR

MARMARA URBAN FORUM
MARMARA ULUSLARARASI
KENT FORUMU

**MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ
KÜLTÜR YAYINLARI**

Yayın No: 126

MARUF19 Marmara Urban Forum Raporu

Genel Koordinatör:

M. Cemil Arslan

Editörler:

Ervin Sezgin

Ezgi Küçük Çalışkan

Yardımcı Editör:

Samet Keskin

Katkıda Bulunanlar:

Başak Atan

Burcuhan Şener

Büşra Yılmaz

Görsev Argın

Hatice Çetinlerden

Merve Ağca

Özge Sivrikaya

Salih Döğenci

Oturum Raportörleri:

Ahmet Tekin

Aişegül Akkoyun

Aygın Akpınar

Beyza Topuz

Burak Belli

Büşra Gezer

Cemre Şahinkaya

Duygu Kalkanlı

Ebru Kurt Özman

Ekin Güneş Şanlı

Emine Öztaner

Fatma Aladağ

Gökçen Erkiliç

İrem Kurtuluş

Maryam Ekhtiari

Merve Aydın

Meryem Zişan Köker

Mujesira Bakovic

Nazlı Varlier Erdoğan

Nihan Yapar

Nur Sevencan

Rahime Aksa Boyraz

Ramazan Emre Midilli

Tuğçe Gürleyen

Zeynep Türkay

Tasarım:

Lom Creative

1. Baskı: KASIM 2020 (1000 ADET)

Matbaa Adı: Printcenter

Matbaa Sertifika No: 46616

ISBN: 978-605-80307-4-9

Yayıncı Sertifika No: 15668

Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları
Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. No: 10

Eminönü 34134 Fatih - İstanbul

Telefon: +90 (212) 402 19 00

Faks: +90 (212) 402 19 55

info@mbb.gov.tr

www.marmara.gov.tr

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

	ÖNSÖZ	7
1.	GİRİŞ: MARMARA URBAN FORUM / MARMARA ULUSLARARASI KENT FORUMU (MARUF)	22
1.1.	MARUF Hakkında	22
1.1.1.	MARUF'un Amaçları	23
1.1.2.	MARUF Kurumsal Kimliği	23
1.1.3.	MARUF'u Kim Düzenledi? Marmara Belediyeler Birliği MBB Başkanı ve Encümen Üyeleri MARUF Danışma Kurulu MARUF Yürütme Kurulu MARUF Ekibi Partnerler	24 24 24 25 32 30 32
1.1.4.	Temalar	34
1.1.5.	Program	36
1.2.	Rapor Kurgusu	42
2.	TÜRKİYE'DE İLK KEZ DÜZENLENEN BİR KENT FORUMU OLARAK MARUF 2019 ORGANİZASYON RAPORU	48
2.1.	Planlama, Toplantılar ve Yayınlar	48
2.1.1.	Katılımcı Planlama Süreci	48
2.1.2.	Toplantılar	49

2.1.3.	Yayınlar	50
	Dergi (Şehir ve Toplum)	50
	Gazete	50
	TV ve İnternet Yayınları	51
	Verilerle Marmara Bölgesi Kentleri Karşılaştırması	51
2.2.	Organizasyon ve Lojistik Süreç Hakkında	53
2.2.1.	Açılış Gösterisi: Barış için Müzik Gençlik Korosu	53
2.2.2.	Teknik Geziler	56
2.2.3.	Sergiler	59
2.2.4.	Stantlar	61
2.3.	Katılımcılık	61
2.3.1.	Sosyal Medya ve İletişim	61
2.3.2.	Mobil Uygulama	61
2.3.3.	Etkileşim Panoları	62
2.3.4.	Katılımcı Profili	80
2.3.5.	Değerlendirme Anketleri	81
2.4.	Uluslararası Bağlamda MARUF 2019	81
3.	MARUF 2019 TEMALARI BAĞLAMINDA OTURUM RAPORLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	86
3.1.	Açılış Oturumu	86
3.2.	Tema 1: Çevre ve İklim Değişikliği	90
3.3.	Tema 2: Dayanıklılık	94
3.4.	Tema 3: Göç	102
3.5.	Tema 4: Kamusal Mekan	109
3.6.	Tema 5: Kent Ağları	113
3.7.	Tema 6: Kentsel Altyapı	117
3.8.	Tema 7: Konut ve Yapılı Çevre	121
3.9.	Tema 8: Sosyal Kapsayıcılık	127
3.10.	Tema 9: Şehir Teknolojileri İnovasyon	131
3.11.	Tema 10: Ulaşım ve Hareketlilik	135
3.12.	Tema 11: Yerel Kalkınma	139
3.13.	Tema 12: Yönetişim	143
3.14.	HABITAT Özel Oturumları	152
3.14.1	Dünden bugüne HABITAT konferansları: HABITAT I-III	152

3.14.2	Yeni Kentsel Gündemin rehberliğinde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını yerelleştirmek _____	153
3.15.	Marmara Bölgesi Odaklı Oturumlar _____	156
3.15.1	Diyalog Marmara - Başkanlar konuşuyor: Birlikte düşünmek, birlikte hareket etmek _____	156
3.15.2	Diyalog Marmara - Veriler ekseninde bölgeye bakış _____	157
3.15.3	Diyalog Marmara - Ufkunuzu genişletin: Yerel politikaları uygulamaya geçirmek _____	158
3.16.	Play Marmara _____	161
3.17.	Özel Oturumlar _____	163
3.17.1	İstanbul: Uygarlıkların Işığı _____	163
3.17.2	Kentsel Bilgi Üretme ve Farkındalığı Artırma İmkânı Olarak Dijital Medya _____	167
3.17.3	Özbilinç veya Adab-ı Muaşeret _____	171
3.17.4	Şehirlerin Yükselişi: Küresel Çözümler için Yerel Diplomasi _____	171
3.17.5	Yönetişimde itici güç olarak Yerel Yönetim Birlikleri _____	173
3.17.6	Sürdürülebilir kentler için veriye dayalı politika üretmek _____	177
3.17.7	Doktora Çarşısı _____	179
3.18.	Kapanış Oturumu _____	182
4	GENEL DEĞERLENDİRME _____	188
	MARUF 2019 Temalarına Dair BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) Ekseninde Bir Değerlendirme _____	194
	MARUF 2019'u Kapatırken: İlhan Tekeli _____	196
	MBB Başkanı Tahir Büyükkakın'ın MARUF 2019 Kapanış Konuşması _____	199

ÖNSÖZ

Merhaba,

Bu rapor, 1-3 Ekim 2019 tarihinde, İstanbul Kongre Merkezi (ICC)/ İstanbul'da ilki yapılan ve iki yılda bir tekrarlanacak olan Marmara Uluslararası Kent Forumu/Marmara Urban Forum'un (MARUF) sonuç raporudur.

MARUF, pür akademik bir toplantı olarak tasarlanmak yerine, uygulamaya yönelik, disiplinler ve sektörler arası bir yaklaşımla kente ilişkin tüm paydaşların bir araya geldiği, katılımcı ve çözümlere yönelimli bir forum şeklinde tasarlanmıştır.

Dünyanın en etkili kent forumlarından biri olmayı ve "çözüm"lere yoğunlaşmayı kendisine hedef olarak seçen MARUF; Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına paralel olarak 12 ana temadaki onlarca oturumun yanı sıra, gerek Play Marmara, Doktora Çarşısı, Diyalog Marmara gibi özgün ve yaratıcı etkinlikleri gerekse 25 ülkeden 250 konuşmacı ve 5400'ü aşkın katılımcısı ile daha birinci forumdan itibaren bu hedefe çok uzak olmadığını kanıtlamıştır.

Türkiye'nin kendi alanındaki bu en etkili organizasyonu kuşkusuz kararlı bir liderlik olmadan başarılamazdı. Bu çerçevede en başta büyük desteği ve liderliği ile Marmara Belediyeler Birliği Başkanı Tahir Büyükkakin'a, başlangıcından itibaren destekleri ve katkılarıyla bizi cesaretlendiren Marmara Belediyeler Birliği Encümen Üyeleri Alınur Aktaş, Yücel Yılmaz, Ekrem Yüce, Recep Gürkan, Lokman Çağırıcı, Hasan Akgün, Ahmet Sarıkurt ve MBB Meclis Üyelerine çok teşekkür ederiz.

Çıktığımız yolculukta davetimizi reddetmeyip olağanüstü destek veren MARUF Yürütme ve Danışma Kurulu Üyelerine, belediye başkanlarına ve çalışanlarına, akademisyen ve uzmanlara, konuşmacılara, paydaş kuruluşlara, raportörlere, gönüllü çalışanlara, teknik destek ve lojistik hizmeti verenlere, mütercimlere, her düzeyde katkı sunanlara ve kuşkusuz katılımcılara ne kadar teşekkür etsek azdır.

İnançla ve sevgiyle yoğrulmayan emek yorucu ve verimsizdir. Marmara Belediyeler Birliği ekibi hep birlikte MARUF'a inandı ve emeğini sevgisiyle yoğurdu. Başta koordinatörler ve yardımcıları olmak üzere ele aldıkları her konu gibi MARUF'u da büyük bir inanç, ciddiyet, sevgi ve emekle gerçekleştiren MBB Ekibine borcumuzu teşekkürle ödeyemeyiz.

Kent hepimizin ortak geleceğidir; derdimizdir, tasamızdır, hayalimizdir, buluşma mekânımızdır, hayal perdemizdir, tiyatro sahnemizdir, ağlaşma köşemizdir, derman arama yerimizdir, mutluluk pınarımızdır, uzlaşma mekânımızdır...

Yaşam kalitesi yüksek sürdürülebilir kentler için çözüm üreten yeni MARUF'larda buluşmak dileğiyle...

M. Cemil Arslan

MARUF Genel Koordinatörü

Doç. Dr. Tahir Büyükkakın

Marmara Belediyeler Birliği Başkanı

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Başkanı

AÇILIŞ KONUŞMASI

1 Ekim 2019, İstanbul

Sayın genel müdürüm, çok kıymetli belediye başkanlarımız, çok kıymetli akademisyenlerimiz, öğrencilerimiz, basın mensupları... Bir şehir, dolayısıyla medeniyet vizyonu oluşturmak için dünyanın dört bir yanından gelerek forumumuza teşrif eden değerli hanımefendiler, beyefendiler her biriniz hoş geldiniz sefalar getirdiniz.

Hacı Bayram-ı Veli “İnsan şehri inşa ederken aslında taşın, toprağın arasında kendisini inşa eder.” der. “Gönlünde her ne var ise şehir olarak görünür. Gönlü taş olanın şehri taş, gönlü aşk ile dolu olanın şehri gülistan olur.” diyor. İnşa ettiğimiz şehirler nasıl, yani aslında biz nasılız, gönlümüzde olan ne, şehrimizde görünen nedir, taş mı aşk mı? Şehirlerimizin çehresi bütün bu sorulara cevap veriyor. Bir gülistandan bahsetmek maalesef mümkün değil.

Modern şehircilik anlayışı bütün boyutlarıyla varlık sebebini kaybetmiştir. İnsanın kendiyile, yöresiyle, dünyayla, diğer insanlarla ilişkisi şehirlerde büyük bir imtihan vermektedir. Evet, çok üretiyoruz, çok tüketiyoruz. Bir yerden bir yere, bir yerden her yere dilediğimiz zaman gidiyoruz. Demir rayların, suların, havanın üzerinde seyahat ediyoruz. Okullarımız, işyerlerimiz, evlerimiz insanlık tarihinin en konforlu yerleri. Bütün bunlar mutluluğumuzu artıracakken şehirlerdeki gayri safi mutluluk hasılası sürekli düşüyor.

Bugün planlamadan konuşacağız, altyapı ve ulaşımdan bahseceğiz; kentsel, endüstriyel dönüşümü anlatacağız. Şehirlerimizin benzersiz olması için şartları tartışacağız. Teknolojinin şehirlerimize nasıl akıl katacağını inceleyeceğiz. Çevremizle ahdimizi yenilemenin yollarını arayacağız. Her bireye, toplumun her kesimine ulaştırılması gereken hizmetleri inceleyeceğiz. Binalara ve arabalara daha az, insanlara daha çok yer

ayırmak için stratejiler geliştireceğiz. Yönetime katılımın araçlarını ve yöntemlerini geliştirmeye kafa yoracağız. Şehir yönetimlerinin entegrasyonu, kaynakların efektif kullanımı, yönetimde şeffaflığı ele alacağız. Şehirlerin daha fazla değer üretmesi için ortak akıl geliştireceğiz. Bütün bu konularda mesafeler alacağımıza yürekten inanıyorum. Bunları gerçekleştirdiğimizde yeni bir şehir, yeni şehircilik için önemli bir mesafe kat edeceğiz.

Fatih Sultan Mehmet Han, "Marifet bir şehir bünyâd etmektir; reâyâ kalbin âbâd etmektir." diyor. Kurduğumuz yeni şehirde reayanın, yani halkın, kalbini nasıl âbâd edeceğiz? Bence bütün konularda temel soru budur. Bu forumun temel problemi budur, çözüm bulunması gereken temel sorun budur. Bu cevaplandığında insanlığa yeni bir medeniyetin kapılarını açmış olacağız.

Yaşadığımız şehirler farklı, farklı şartlarda yaşıyoruz. Ancak hepimiz aynı havayı soluyor, aynı suyu içiyor, aynı gökyüzünün altında yaşıyoruz. Yani birbirinden ayrılmayacak bir kaderimiz var. Şehirlerimizin kaderi dünyanın da kaderidir. Bu kader ayrılmaz bir bütündür. Batı'da gelişen üretim teknikleri, Doğu'da tahrik edilen göç, denize atılan plastikler, havaya karışan karbonmonoksit, sokaklarımızı işgal eden otomobiller, kimsesizler, çaresizler, yoksullar, yok olan hayvan nesilleri, plastik yiyen balıklar, psikolojik ve sosyal denge arayanlar bizim, hepimizin ortak kaderi, hepimizin ortak meselesidir. Ya bu kadere bütün insanlık olarak hep birlikte yön vereceğiz ya da havasız, susuz renksiz bir hayatın içinde sadece birer detaydan ibaret kalacağız.

Bu forum şehirlerin, dolayısıyla insanlığın kaderine Türkiye'den bir katkı verme amacındadır. Niyetimiz hayırdır, akıbetin de hayır olacağına inancımız tamdır. Burada asıl yapılması gereken dünyaya, dünyanın gidişine yeniden bir ses, nefes vermek, meseleleri samimiyetle tartışmak ve çözüm bulmaktır. Zaten forumumuzun mottosu da "Çözüm Üreten Kentler"dir.

Biz burada aramak ve üretmek için varız, insanlığın kaderine yön vermek için varız. Buraya katılan, buraya katılım için uzaktan yakından gelen, bu toplantıyı önemseyen, değer veren tüm dostlarımıza bir bir teşekkür ediyor, her birinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Dr. M. Cemil Arslan

Marmara Belediyeler Birliği Genel Sekreteri

AÇILIŞ KONUŞMASI

1 Ekim 2019, İstanbul

Her Őeyden önce, bütün resmi gerekliliklerden ve sözlerden önce sizden bir ayrıcalık istiyorum. Her büyük çalışmanın arkasında muazzam bir emek ve fedakârlık var. MARUF için yaklaşık iki yıldır, 28 Eylül 2018'den beri ise her gün ter döken yorulan, gecenin geç saatlerine kadar çalışan bir takım var. Benim altın karınca olarak isimlendirdiğim MBB çalışanlarına, sevgili arkadaşlarıma, kuvvetli ve ayrıcalıklı bir alkış istiyorum...

Sayın başkanım, sayın genel müdürüm, sayın vali yardımcım, saygıdeğer başkanlarım, sayın başkonsoloslar, saygıdeğer konuşmacılarımız, yürütme kurulu ve danışma kurulu üyelerimiz, öğrenci arkadaşlar, değerli basın mensupları, saygıdeğer katılımcılar... Marmara Belediyeler Birliği tarafından organize edilen Marmara Uluslararası Kent Forumu'nun birincisine hoş geldiniz.

Sadece katılımınızı değer, etkin katılımınızı bekliyoruz, yani eleştirilerinizi... Bildiğim kadarıyla eleştirin sağık üzerinde tespit edilebilmiş olumsuz bir sonucu henüz yok. Dolayısıyla doya doya bizi eleştirmenizi bekliyoruz, lütfen esirgemeyin!

Programın çok detayına girmek istemem, sadece Şu kadarını belirteyim: Bugün başlayan ve üç gün sürecek bu ilk MARUF'ta Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına paralel temalar var. Ayrıca özel konulu temalar, İstanbul'a ve Marmara Bölgesi'ne özgü temalar, doktora çarşısı, bilgilendirici teknik geziler, film gösterimi ve sergiler de yer alacak programda.

Kişiler gibi kurumların da olgunluk çağları vardır. Bugün burada karşınızda arkadaşlarımızı temsilen ben varım, ancak bu harmanda çok sayıda kişinin emeği var. MBB'nin kuruluş sürecini yürüten Rahmetli Ahmet Enön'den ilk Başkanımız ve bugün MARUF'u teşrif eden Erol Köse'ye, Hasan Akgün'den Kadir TopbaŐa, Recep Altepe'den Tahir Büyükkakin'a tüm MBB Başkanlarının; Kurucu Genel Sekreterimiz ve değerli Hocam

Selahattin Yıldırım'dan görevi devraldığım Züver Çetinkaya'ya kadar tüm genel sekreterlerin ve tüm MBB çalışanlarının katkısı, emeği, alın teri var. Hepsine teşekkür ediyorum. Vefat edenlere rahmet, hayatta olanlara sağlıklı, uzun ömürler diliyorum.

Bu süreçte hayallerimize destek veren, yorulan çok değerli Yürütme Kurulumuza, Danışma Kurulumuza, bakanlıklara, başta Şehir Üniversitesi olmak üzere üniversitelere, belediyelere, uluslararası partnerlerimizle, konsolosluklara, sivil toplum kuruluşlarına, meslek odalarına, sponsor kuruluşlara ve kuşkusuz her seferinde kendimize çekidüzen vermemizi sağlan kişilere yani bizi eleştirenlere teşekkür ederiz.

Mottomuz “Çözüm Üreten Kentler”. MARUF, bu yönüyle karanlığa sürekli lanet etmek yerine aydınlık için bir mum yakmanın, bu yolda çaba göstermenin daha anlamlı bir insani eylem olduğuna ilişkin inancımızın göstergesidir.

Şehir sadece hukuksal normların, mühendislik biliminin ya da ekonominin kurallarıyla tanımlanabilecek bir şey değildir. Sayısız birey ve grubun politika, karar ve eylemlerinin sonucunda üretilen ve sürekli evrilen bir şeydir.

Mekân, şehir, yerel yönetimler, göç, kalkınma gibi dinamikler hem mekânın kendisini, hem de mekânlar arasında ve mekânlar üzerindeki ilişkileri dönüştürmüştü; aynı kürede, onurlu, birlikte ve kaliteli bir yaşam için yeni şarkıların bestelenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Mevlana'nın dediği gibi : “Dünle beraber gitti cancağızım / Ne kadar söz varsa düne ait. / Şimdi yeni şeyler söylemek lazım.”

Eğitim, sağlık, çevre, barınma, birlikte yaşama gibi konular başta olmak üzere, yükselen beklenti ve ihtiyaçlar; yerel yönetimlerin sadece basit birer hizmet sunumu kurumları olarak sorumluluk ve yüklerini arttırmakla kalmamakta, insan hakları sorumluluğunu da arttırmaktadır. Çünkü tüm bunlar aslında en temelde birer insan hakkıdır.

Öte yandan zaman daha hızlı akıyor, dünya da artan bir hızla değişiyor. Değişen koşullara adapte olmak, büyük risklere hazırlıklı olmak, her koşulda hizmete hazır olmak anlamına gelmektedir. Esneklik ve adaptasyon kabiliyeti hiç olmadığı kadar bilgi, ciddiyet ve samimiyetle ele vermek zorundadır. Yerel yönetimler, tarihsel sürekliliği korumak, ne-

silden nesile aktarımı, süreklilik içinde değişimi ve dönüşümü sağlamak durumundadırlar.

Kamu hizmetlerinin çeşitlenmesi ve çoğalması yerinden yönetimlerin önemini bir kez daha açığa çıkarmaktadır. Tabii burada söz konusu ettiğimiz şey sadece “yerel yönetimler” değil, “demokratik yerel yönetimler”dir. Bu da merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasındaki demokratik ilişkiler ve işleyiş süreci kadar, yerel yönetimlerin kendi aralarında ve yurttaşlarla ilişkilerinde de demokratik kural, terbiye ve süreçlerin işlemesi anlamına gelmektedir. “Demokratik yerinden yönetim”, seçimle iş başına gelen yerel yöneticilerin, yetki alanındaki hemşerilerinin iradelerini, hiçbir ayırım gözetmeksizin, bir bütün olarak dikkate aldığı takdirde mümkün olur.

Disiplinler arası ve sektörler arası bir ilişkiyi dikkate alan bilgi temelli, üretken ve açık bir sistem kurmadan ne uluslararası ilişkileri ne ülkeleri, ne de şehirleri etkili bir biçimde yönetme imkânı yok artık.

Hepimiz; temiz, güvenli, kültürel olarak canlı, ayrımcılığın olmadığı, verimli ve etkili kamu hizmetlerinin sunulduğu şehirlerde yaşamak istiyoruz. Sağlıklı, güvenli, temiz ve yaşam kalitesi yüksek insanların yaşadığı şehirler etkin ve verimli yerel yönetimleri gerektirmektedir. Bu aynı zamanda kayırmacılığın, dışlayıcılığın, patronaj ilişkilerinin ve kalitesizliğin hiçbir şekilde tolere edilmediği bir yerel yönetim anlamına gelmektedir.

Güç merkezleri değişiyor, sınır ötesi krizler ağırlaşıyor ve bu durum uluslararası ilişkilerin doğasını dönüştürdüğü gibi, ulusal ve yerel düzeylerde de altüst oluşlara, ileri-geri hareketlere, açılım veya kapanma politikalarına yol açıyor. Hayatın hem pozitif hem negatif taraflarını birlikte dikkate almak ve ona göre çözüm üretmek durumundayız.

Yaşamın kıyısında olduğunu hissedenlerle tam içinde olduğunu hissedenlerin, umut, heyecan ve coşku içinde olanlarla, umutsuz, karamsar ve çaresiz olanların buluşma mekânıdır şehir. Yoğrulur ve yoğurur. Biçimlenir ve biçimlendirir. Hayat verilir ve hayat verir. Bu nedenle küresel, ulusal ve yerel ihtiyaçlara yanıt verebilecek yetkin bireylerin, liyakatli yetkin bireylerin, oluşturacakları kurumsal kapasitesi yüksek, esnek ve üretken organizasyonlar oluşturmak zorundayız. Bu mümkün ve buna ihtiyacımız var.

David Harvey'in dediği gibi; ne tür bir Şehir istediğimiz, ne tür toplumsal ilişkiler, doğayla nasıl bir ilişki, nasıl hayat tarzları, teknolojiler ve estetik değerler arzuladığımız sorularından ayrı düşünülemez.

İnsan eksik bir varlıktır bir yönüyle. Başkasının aklına ihtiyaç duyan bir varlıktır. En çok da kendisine benzemeyenlerle buluŐmadıđında eksikliği derinleŐen, keskin bir yara gibi derinleŐen ve tamamlanamayan bir varlıktır. Bu nedenle "aynılaŐan değeril, aynı hayatı ve kenti paylaŐan çeşitliliğin Şehri"ni oluşturmak için çabalamak durumundayız.

Son sözümü Aristo'dan ilhamla Őekillendirmek istiyorum: Uluslararası, ulusal ve yerel düzeylerde politika üretiminde bulananlar, karar vericiler, yönetenler, uygulayıcılar sevdiklerimiz veya arkadaşlarımız olabilir ancak hakikat daha yakın arkadaŐımızdır. Ve hakikati kiŐisel dostluklarımıza feda edemeyiz.

Katılımlarınız için teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

**GİRİŞ: MARMARA
URBAN FORUM
/ MARMARA
ULUSLARARASI
KENT FORUMU
(MARUF)**

1. GİRİŞ: MARMARA URBAN FORUM / MARMARA ULUSLARARASI KENT FORUMU (MARUF)

1.1. MARUF HAKKINDA

Marmara Uluslararası Kent Forumu/Marmara Urban Forum (MARUF), Marmara Belediyeler Birliği tarafından iki yılda bir, uluslararası düzeyde yapılması planlanan bir kent forumudur. İlki, 1, 2 ve 3 Ekim 2019 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir.

MARUF, kamu sektörü, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler ve ilgili diğer paydaşlar arasında bilgi, deneyim ve olanak paylaşımına zemin oluşturmayı ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda, kentsel hizmetler ve kent yönetimi konusunda farklı yaklaşımları bir arada değerlendirmeyi hedeflemektedir. Yeni Kentsel Gündem'in uygulanmasına katkı sağlamak amacıyla, yerel ve uluslararası bilgi ve deneyimi bir araya getirmekte olan MARUF, meseleleri, tartışmanın alternatif yönleriyle irdelemeye açmıştır.

1.1.1. MARUF'UN AMAÇLARI

- Kentleşme sürecinin bireyler ve toplumların hayatında ve kentte yarattığı ekonomik, politik, sosyal, ekolojik değişim ve sorunları, çözüm yollarıyla birlikte yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeylerde dayanışma ve işbirliği içinde incelemek,
- Çeşitli nedenlerle yaşanan kriz ve insani hareketlilik durumlarında yerel yönetimlerin ve kentlerin rolünü güçlendirmek,
- Güvenli, kapsayıcı, dayanıklı ve sürdürülebilir kentleşme konusunda farkındalığın geliştirilmesini sağlamak,
- Daha yaşanabilir ve eşitlikçi bir kentler dünyasının oluşumuna katkıda bulunmak,
- Kentler ve kent-bölgeler arasında bilgi akışını sağlamak ve kentler arasındaki ilişki ağlarını desteklemek.

1.1.2. MARUF KURUMSAL KİMLİĞİ

MARUF'un kimliği ve logosu, üzerinde durduğu alanlarla ilişkili olarak profesyonel tasarım ekibi tarafından oluşturulmuştur. Birlikte tartışma alanı olan forum, yapılaşma, üretim, hareketlilik ve sudaki yaşam MARUF'un çizgilerini, her paydaşın katkısını kapsamayı hedef edinen amacı farklı renklerini temsil etmektedir.

1.1.3. MARUF'U KİM DÜZENLEDİ?

Marmara Belediyeler Birliği

Marmara Belediyeler Birliği (MBB), Türkiye'de demokratik yerel yönetim hareketinin gelişmesi, belediyelerin yetki ve kaynaklarının artırılması, yerel yönetimlerde çevre bilincinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir şehircilik yaklaşımının benimsenmesi, belediyelerin ortak sorunlarına işbirliği içinde çözüm bulunması gibi konularda öncülük yapan, bölgesel ölçekte Türkiye'nin ilk belediyeler birliğidir.

MBB, kuruluşundan bu yana çeşitli siyasi partilerden seçilmiş belediye başkanları ve meclis üyeleri arasında, uzlaşma ve birlikte çalışma kültürünün oluşmasında, belediyeler arasında koordinasyon ve işbirliğinin gelişmesinde ve belediyelerin uluslararası arenada temsili konusunda önemli roller üstlenmiştir.

MBB, çevre yönetimi, kentleşme, göç ve sosyal uyum, yerel diplomasi, yerel kalkınma, şehir teknolojileri ve inovasyon gibi alanlarda yerel yönetimlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla yönetsel, finansal ve hukuksal danışmanlık ve eğitim hizmetleri vermekte, bilimsel çalışmalarını desteklemek ile ilgili paydaşları bir araya getiren organizasyon ve toplantılar düzenlemektedir.

194 belediyenin üye olduğu ve merkezi İstanbul'da bulunan Marmara Belediyeler Birliği, 6'sı büyükşehir olmak üzere 13 ilde (Balıkesir, Bilecik, Bolu, Bursa, Çanakkale, Düzce, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ ve Yalova) faaliyet göstermektedir.

MBB Başkanı ve Encümen Üyeleri

- **Tahir Büyükkakın** Doç. Dr., MBB Başkanı (Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Alinur Aktaş** MBB Encümen Üyesi (Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Yücel Yılmaz** MBB Encümen Üyesi (Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Ekrem Yüce** MBB Encümen Üyesi (Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı)
- **Recep Gürkan** MBB Encümen Üyesi (Edirne Belediye Başkanı)
- **Lokman Çağırıcı** MBB Encümen Üyesi (Bağcılar Belediye Başkanı)
- **Hasan Akgün** Dr., MBB Encümen Üyesi (Büyükçekmece Belediye Başkanı)
- **Ahmet Sarıkurt** MBB Encümen Üyesi (Çorlu Belediye Başkanı)

MARUF Danışma Kurulu

- **Abdullah Güç** Genel Sekreter, Güney Marmara Kalkınma Ajansı
- **Ahmet İçduygu** Prof. Dr., Koç Üniversitesi
- **Alain Thierstein** Prof. Dr., Technische Universität München
- **Allan Watson** Doç. Dr., Loughborough University
- **Ayhan Kaya** Prof. Dr., İstanbul Bilgi Üniversitesi
- **Ayşe Güner** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi
- **Ayşe Sema Kubat** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Ben Derudder** Prof. Dr., University of Ghent
- **Beşir Ayvazoğlu** Yazar
- **Bilal Eryılmaz** Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- **Carl Nightingale** Prof. Dr., Buffalo Üniversitesi, New York Üniversitesi
- **Christopher John Webster** Prof. Dr., The University of Hong Kong
- **Coşkun Yılmaz** Dr., Müdür, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- **Emin Özdamar** Doç. Dr., Program Sorumlusu, JICA- Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı
- **Enver Salihoğlu** Emekli Vali
- **Fatih Pişkin** Dr., Genel Sekreter, İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
- **Fikret Toksöz** Kamu Yönetişimi Uzmanı, ARGÜDEN Yönetişim Akademisi
- **Fuat Keyman** Prof. Dr., Direktör, Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi
- **Gökhan Özertan** Prof. Dr., Boğaziçi Üniversitesi
- **Görgün Taner** Genel Müdür, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)
- **Güneş Cansız** Dr., Direktör, WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler
- **Güven Sak** İcra Direktörü, TEPAV
- **Hasan Taşçı** Dr., Başkan Yardımcısı, Esenler Belediyesi
- **Hatice Hümanur Bağlı** Prof. Dr., İstanbul Şehir University

- **Hilmar Tevrüz v. Lojewski** Kentsel Kalkınma, Yapılaşma, Konut ve Ulaşım Birimi Yöneticisi, Alman Şehirler Birliği
- **İlhan Tekeli** Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- **İskender Pala** Prof. Dr., Başkan Vekili, Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu
- **İsmail Gerim** Genel Sekreter, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
- **Khaled Omar Tadmori** Prof. Dr., Lebanese University
- **Kelmend Zajazi** İcra Direktörü, Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS)
- **Kemal H. Karpat** Prof. Dr., University of Wisconsin (20 Şubat 2019 tarihinde vefat eden Hocamıza minnet duyguları ve rahmetle)
- **Kemal Kirişçi** Prof. Dr., Türkiye Proje Direktörü, Brookings Institution
- **Kerem Kınık** Dr., Genel Başkan, Türk Kızılay
- **Koray Velibeyoğlu** Doç. Dr., İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- **Korel Göymen** Prof. Dr., Sabancı Üniversitesi
- **Lakshmi Rajendran** Dr., Anglia Ruskin Üniversitesi
- **Mahmut Şahin** Genel Sekreter, Trakya Kalkınma Ajansı
- **Mehmet Güllüoğlu** Dr., Başkan, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)
- **Mesut Özcan** Prof. Dr., Diplomasi Akademisi Başkanı, Dışişleri Bakanlığı
- **Mesut Pektaş** Zorlu Gayrimenkul Grubu Başkanı, Zorlu Holding
- **Mohamed Mezghani** Genel Sekreter, Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP)
- **Murat Gül** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Murat Ali Yülek** Prof. Dr., Rektör, Ankara Ostim Teknik Üniversitesi
- **Murat Güvenç** Prof. Dr., Kadir Has Üniversitesi
- **Musa Eken** Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi

- **Mustafa Dikeç** Prof. Dr., École d'urbanisme de Paris (EUP) and LATTS, France
- **Mustafa Çöpoğlu** Genel Sekreter, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
- **Muzaffer Baca** Başkan, Tuana Danışmanlık
- **Ömer Faruk Gençkaya** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi
- **Paul Knox** Prof. Dr., Virginia Tech
- **Rafet Bozdoğan** Prof. Dr., Yalova Üniversitesi
- **Richard J. Grant** Dr., University of Miami
- **Rosemary Wakeman** Prof. Dr., Fordham University
- **Ruşen Keleş** Prof. Dr., Ankara Üniversitesi
- **Selahattin Yıldırım** Marmara Belediyeler Birliği Eski Genel Sekreteri
- **Serdar Yılmaz** Dr., Yerel Kalkınma Uzmanı, World Bank
- **Talja Blokland** Prof. Dr., Humboldt-Universität zu Berlin
- **Uğur Ömürgönülşen** Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi
- **Uğur Tanyeli** Prof. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi
- **Ülkü Ankboğa** Dr., Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi
- **Vedat Akgiray** Prof. Dr., Boğaziçi Üniversitesi
- **Yılmaz Çakır** Yönetim Kurulu Üyesi, Başakşehir Living Lab

MARUF Yürütme Kurulu

- **Ali Osman Öztürk** Prof. Dr., Hitit Üniversitesi
- **Alim Arlı** Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi
- **Aslı Ceylan Öner** Doç. Dr., İzmir Ekonomi Üniversitesi, Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi
- **Burcuhan Şener** Marmara Belediyeler Birliği, Uluslararası İşbirliği Koordinatörü
- **Eda Ünlü Yücesoy** Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi, Sinema ve Televizyon Bölümü Öğretim Üyesi
- **Erbay Arıkboğa** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi
- **Ezgi Küçük Çalışkan** Marmara Belediyeler Birliği Şehir Planlama Koordinatörü
- **Gülden Erkut** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi
- **Halil İbrahim Düzenli** Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi, Mimarlık Bölüm Başkanı
- **Hatice Ayataç** Doç. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi
- **Hatice Çetinlerden** Marmara Belediyeler Birliği Kurumsal İletişim Koordinatörü
- **Kaan Yıldızgöz** Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) Kıdemli Direktörü
- **M. Cemil Arslan** Dr., Marmara Belediyeler Birliği Genel Sekreteri
- **M. Murat Erdoğan** Prof. Dr., Türk Alman Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı, Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi-TAGU Müdürü
- **M. Onur Partal** İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) Uzmanı / Invest in İstanbul Proje Direktörü
- **Mahmut Kocameşe** Zeytinburnu Belediyesi, Başkan Yardımcısı

- **Merve Akı** WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler, Kentsel Hareketlilik Yöneticisi
- **Mikdat Kadioğlu** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi, Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi
- **Murat Şentürk** Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi
- **Mustafa Kabil** Marmara Belediyeler Birliği, Mali Hizmetler Müdürü
- **Rifat Ünal Sayman** Bölgesel Çevre Merkezi REC Türkiye, Direktör
- **Salih Döğenci** Marmara Eğitim ve Organizasyon, Genel Müdür
- **Selim Karabulut** Bilgisayar Mühendisi
- **Tarkan Oktay** Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi
- **Ulaş Akın** Dr., UN HABITAT Küresel Geleceğin Şehirleri Programı, IGLUS Büyük Kentsel Sistemlerin Yenilikçi Yönetişimi Yüksek Lisans Programı, Öğretim Görevlisi
- **Yunus Uğur** Dr., Öğr. Üyesi, İstanbul Şehir Üniversitesi, Tarih Bölümü, Şehir Araştırmaları Merkezi Müdürü

MARUF Ekibi

- **Genel Koordinatör**
Dr. M. Cemil Arslan MBB
Genel Sekreteri
- **Program Koordinatörü**
Ezgi Küçük Çalışkan MBB
Şehir Planlama Koordinatörü
- **Uluslararası İlişkiler Koordinatörü**
Burcuhan Şener MBB
Uluslararası İşbirliği Koordinatörü
- **Medya ve İletişim Koordinatörü**
Hatice Çetinlerden
MBB Kurumsal İletişim Koordinatörü
- **Lojistik ve Sponsorluk Koordinatörü**
Salih Döğenci Marmara Eğitim ve Organizasyon Şirketi Genel Müdürü
- **Mali İşler Koordinatörü**
Mustafa Kabil MBB Mali Hizmetler Koordinatörü
- **Koordinatör Yardımcıları**
Büşra Yılmaz MBB Şehir Politikaları Uzmanı
Emrehan Furkan Düzgiden
MBB Kurumsal İletişim Uzmanı
Merve Ağca MBB
Uluslararası İşbirliği Uzmanı
- **Özge Sivrikaya** MBB
Uluslararası İşbirliği Uzmanı
Samet Keskin MBB Şehir Politikaları Uzmanı
- **Sergi Küratörü**
Mustafa Kocakoç MBB Mali Hizmetler Uzmanı, Fotoğrafçı
- **Teknik Geziler**
Gamze Güler MBB Hukuk İşleri Koordinatörü
- **Bilgi Teknolojileri**
Yunus Demiryürek MBB Bilgi Teknolojileri Koordinatörü
Kerem Ulusoy MBB Bilgi Teknolojileri Uzmanı
- **İnsan Kaynakları**
Yusuf Kara MBB Eğitim Müdürü
- **Lojistik**
Ahmet Cihat Kahraman MBB Çevre Yönetimi Koordinatörü
Mustafa Şahin MBB İnsan Kaynakları Müdürü
Sefa Şahin MBB Yazı İşleri Müdürü
Burak Arlı MBB Yazı İşleri Uzmanı
- **Veriler**
Başak Atan MBB Şehir Plancısı

Partnerler

- İstanbul Büyükşehir Belediyesi
- Bursa Büyükşehir Belediyesi
- Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
- Sakarya Büyükşehir Belediyesi
- Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi
- Edirne Belediyesi
- Bağcılar Belediyesi
- Büyükçekmece Belediyesi
- Çorlu Belediyesi
- Argüden Yönetişim Akademisi
- Akdeniz Belediyeler Birliği
- Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR) Alman Sekmesi
- Bölgesel Çevre Merkezi (REC Türkiye)
- Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)
- Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı (UCLG-MEWA)
- Büyük Kentsel Sistemlerin Yenilikçi Yönetişimi (IGLUS)
- Barış için Müzik Vakfı
- Çukurova Belediyeler Birliği
- Danimarka Başkonsolosluğu
- Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı
- Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA)
- Esenler Şehir Düşünce Merkezi
- Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA)
- Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS)

- Hollanda Başkonsolosluğu
- İnovasyon ve Girişimcilik Enstitüsü (NOVUSENS)
- İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
- İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSV)
- İsveç Belediyeler Birliği
- İsveç Enstitüsü
- Japonya Uluslararası İşbirliği Ağı (JICA)
- Kent ve Toplum Çalışmaları Derneği
- Play the City
- Sürdürülebilirlik için Yerel Yönetimler (ICLEI)
- Trakya Kalkınma Ajansı
- Türkiye Belediyeler Birliği (TBB)
- Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği (SKB)
- Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP)
- Ulusal Ahşap Birliği
- UNDP
- Yerel Demokrasi Ajansları Birliği
- WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler

Akademik Partnerler

- Boğaziçi Üniversitesi
- Bursa Uludağ Üniversitesi
- İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- İstanbul Şehir Üniversitesi
- İstanbul Teknik Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi
- İzmir Ekonomi Üniversitesi

- Kadir Has Üniversitesi
- Kocaeli Üniversitesi
- Marmara Üniversitesi
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- Sakarya Üniversitesi
- Türk-Alman Üniversitesi
- Yıldız Teknik Üniversitesi

Medya Partneri

- TRT
- TRT World

Medya Sponsoru

- Medyascope
- EKO-IQ

Sponsorlar

- IFAT Eurasia
- TÜRKSAT
- ANADOLU ISUZU

1.1.4. TEMALAR

“Çözüm Üreten Kentler” mottosuyla düzenlenen MARUF temaları aşağıdaki 12 başlık olarak belirlenmiştir.

- Çevre ve İklim Değişikliği
- Dayanıklılık
- Göç
- Kamusal Mekân
- Kent Ağları

- Kentsel Altyapı
- Konut ve Yapılı Çevre
- Sosyal Kapsayıcılık
- Şehir Teknolojileri ve İnovasyon
- Ulaşım ve Hareketlilik
- Yerel Kalkınma
- Yönetişim

İlk kez gerçekleştirilen MARUF bünyesinde ileriki yıllarda odaklanılacak alanların da belirlenmesi adına geniş kapsamlı bir dizi temanın seçilmesine karar verilmiştir.

09:00
09:30
09:30
10:00
10:00
12:30

Harbiye

Karşılama Gösterisi | Welcoming Ceremony

Açılış Konuşmaları | Opening Remarks

Açılış Oturumu: 21. Yüzyıl Kent Vizyonları | Plenary Session: 21st Century City Visions

Moderatör: Oğuz Halksöz
Şehir
Ankara
Tahir Büyükkökten
Başkan, Marmara Belediyeler Birliği
& Başkan, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
President, Marmara Municipalities
Union & Mayor, Kocaeli Metropolitan
Municipality

Abnur Altın
Başkan, Bursa Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Bursa Metropolitan Municipality
Kıvanç Yılmaz
Başkan, Sakarya Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Sakarya Metropolitan Municipality
Kadir Albayrak
Başkan, Tokat Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Tokat Metropolitan Municipality

Ehren Yöce
Başkan, Sakarya Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Sakarya Metropolitan Municipality
Claudia Tesei
Mükim Temsilci, UNDP Türkiye
Resident Representative,
UNDP Turkey
Ottavio de la Vega
Genel Sekreter, Metropolis
Secretary General, Metropolis

15:30
16:00
16:00
17:30

12:30
14:00

Öğle Arası | Lunch Break

14:00
15:30

Emirgan 1

**Şehir Teknolojileri ve İnovasyon
Urban Technologies & Innovation**

**Geleceği öngör: İnovasyonun Kuluçkası Şehirler
Look to the future: Cities as incubators of innovation**

Moderatör: Oğuz Babıroğlu
Arama Katedri Başkanı, Sabancı Üniversitesi
Holder of Araştırma Chair in Action Research,
Sabancı University
Aslı Deniz Helvacıoğlu
İnovasyon ve Rekabet Odaklı Kalkınma Çalışmaları
Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürü, Boğaziçi
Üniversitesi
Research and Development Center for Innovation
and Competition Director, Boğaziçi University
Erin Parnicki
Kurucu, The LifeCo
Founder, The LifeCo
Jawad Sarder
Direktör, SUM Global
Director, SUM Global
Şadi Yazıcı
Başkan, Tuzla Belediyesi
Mayor, Tuzla Municipality

Emirgan 2

**Göç
Migration**

**Uluslararası insan hareketliliği ve sosyal uyum
International human mobility and social cohesion**

Moderatör: M. Murat Erdoğan
Göç ve Uyum Araştırmaları Merkez Müdürü, Türk
Alınan Üniversitesi
Migration and Integration Research Center
Director, Turkish German University
Ahmet İçözgü
Göç Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
(MReKoc) Direktörü, Koç Üniversitesi
Migration Research Center Director, Koç University
Elizabeth Ferris
Araştırmacı Profesör, Georgetown Üniversitesi
Research Professor, Georgetown University
Howard Duncan
Yönetici Başkan, Metropolis Canada
Executive Head, Metropolis Canada
Katharina Lampp
Türkiye Temsilcisi, UNHCR
Representative in Turkey, UNHCR
Nevraj Kaushal
Sosyal Politika Profesörü, Columbia Üniversitesi
Professor of Social Policy, Columbia University

Beylerbeyi 1

**Ulaşım ve Hareketlilik
Transport and Mobility**

**Hareketlilik ve insan odaklı ulaşım odışı
Putting people first: Towards people oriented transport and mobility**

Moderatör: Güneş Canaz
Direktör, WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler
Director, WRI Turkey Sustainable Cities
Abhimanyu Prakash
Küresel Program Yöneticisi, Küresel Tasarım
Şehirleri Girişimi
Senior Program Manager, Global Designing Cities
Initiative
Ani Dasgupta
Global Direktör, WRI Ross Sürdürülebilir Şehirler
Market
Global Director, WRI Ross Center For Sustainable
Cities
Eser Atak
Genel Sekreter Yardımcısı, İzmir Büyükşehir
Belediyesi
Deputy Secretary General, İzmir Metropolitan
Municipality
Rory Nugent
İnovasyon Ataşesi, Hollanda Başkonsolosluğu
Innovation Attaché, Consulate General of the
Kingdom of the Netherlands in Istanbul
Uğur İbrahim Altay
Başkan, Konya Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Konya Metropolitan Municipality

Beylerbeyi 2

**Özel Oturum Kapalı Toplantı
Special Session Closed Meeting**

**Play Marmara: Marmara'nın Başkentan
Play Marmara: Marmara's Moyn**

Moderatörler / Moderators:
Ekim Tan
Kurucu, Play the City
Founder, Play the City
Ulga Akan
Öğretim Görevlisi, IGLUS - EPFL
Lecturer, IGLUS - EPFL
Bart van Benthuis
Başkonsolos, Hollanda İstanbul Başkonsolosluğu
Consul General, Consulate General for the
Netherlands in Istanbul

Üsküdar 1

**Çevre ve İklim Değişikliği
Environment and Climate Change**

**İklim değişikliği ile mücadele: Kentler kalesine yamak
How to fight climate change: Make cities heroes**

Moderatör: Gökhan Özerkan
Ekonomi Profesörü, Boğaziçi Üniversitesi
Professor of Economics, Boğaziçi University
Barak Gürkan
Türkiye, Orta Asya ve Kuzey Kıbrıs Bölge Direktörü,
GRUNDFOS
Area Managing Director - Turkey & Central Asia,
GRUNDFOS
Erdem Ergin
İklim Dayanıklılığı ve Afet Risk Yönetim Uzmanı,
UNDP Türkiye
Climate Resilience & Disaster Risk Management
Advisor, UNDP Turkey
Ganese Çelikkalmaz
Küresel İklim Değişikliği Uzmanı
Senior Climate Change Policy Expert
Shannon McDaniel
Vel Strateji Direktörü, Belediye Başkanları
Sodrejesmi
Director of Data Strategy, The Global Covenant of
Mayors for Climate and Energy for Climate
Alliance
Yurdanur Ünal
Meteoroloji Mühendisliği Profesörü, İstanbul Teknik
Üniversitesi
Professor of Meteorological Engineering, İstanbul
Technical University

Üsküdar 3

**Özel Oturum
Special Session**

**İstanbul Uygarlıkların İpki
The crossroads of civilizations: Istanbul**

Moderatör: Kübra Per
Gazeteci, Habertürk
Journalist, Habertürk
A. Uğur Tanyeli
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı, İstanbul
Şehir Üniversitesi
Dean of Faculty of Architecture and Design,
İstanbul Şehir University
Görgün Tamer
Genel Müdür, İstanbul Kültür Sanat Viskü (İKSÜ)
General Director, İstanbul Foundation for Culture
and Arts
Handan İnci Elçi
Rektör, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Rector, Mimar Sinan Fine Arts University
İskender Pala
Yazar
Writer
Murat Gül
Mimarlık Fakültesi Dekanı, İstanbul Teknik
Üniversitesi
Dean of Faculty of Architecture, İstanbul Technical
University

Çamlıca

**Özel Oturum
Special Session**

**Dünden bugüne HABİTAT konferansları HABİTAT III
The legacy of HABITAT conferences: From HABITAT III**

Moderatör: Sadun Emrealp
Ekip Lideri, Şehir Eşleştirme Projesi
Team Leader, Town Twinning Project
Geoffrey Payne
Kamut ve Kentleşme Gelişim Danışmanı, GRA
Housing and Urban Development Consultant, GRA
Han Verschure
Onursal Profesör, Leuven Üniversitesi
Emeritus Professor, University of Leuven
İhan Tekeli
Şehir ve Bölge Planlama Profesörü &
Sosyal Bilimci, ODTÜ
City and Regional Planning Professor & Social
Scientist, Middle East Technical University
Nicholas You
Direktör, Guangzhou Institute for Urban Innovation
Director, Guangzhou Institute for Urban Innovation

Hamidiye

**Kapalı Toplantı
Closed Meeting**

**UTP Birleşik İşletmelerin Kurumsallaşma Çalışma Grubu Toplantısı
UTP Informal Transport Meeting**

09:00
17:30

Kahve Molası | Coffee Break

Emirgan 1

Kent Ağları
City NetworksKent ağları geliştirilerek: Kentsel bağlar ve benchmarking
Optimizing city networks: Global linkages and benchmarking

Moderator: Aşık Ceylan Öner
Doç. Dr., İsmir Ekonomik Üniversitesi
Assoc. Prof. Of Architecture, İzmir University of Economics

Gökhan San
Kıdemli Ortak, McKinsey & Company
Senior Partner, McKinsey & Company

Octavi de la Varga
Genel Sekreter, Metropol
Secretary General, Metropolis

Orlano Otoban
Başkan, Avrupa Yerel Demokratik Birliği (ALDA)
President, European Association for Local Democracy (ALDA)

Sláigín Parakati
Müdür, Mercer Switzerland
Principal, Mercer Switzerland

Xavier Tiana
Uluslararası İlişkiler Başkanı, Barselona Büyükşehir
Head of International Relations, Metropolitan Area of Barcelona

Emirgan 2

Sosyal Kapsayıcılık
Social InclusionBirlikte yaşamak: Yeni yaklaşımlar ve uygulamalar
Living together: New approaches and practices

Moderator: Bilal Eryılmaz
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Profesörü, İstanbul
Medeniyet Üniversitesi
Professor of Political Science and Public Administration, İstanbul Medeniyet University

Anita Mattsson
Başkan, Tyrönd Belediyesi
Mayor, Tyrönd Municipality

Murat Şentürk
Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi
Assoc. Prof., İstanbul University

Özlem Ece
Kültür Politikaları Çalışmaları Direktörü, İstanbul
Kültür Sanat Vakfı (KSVA)
Director of Cultural Policy Studies, İstanbul
Foundation for Culture and Arts (KSVA)

Şerif Dera Odoabap
Başkan, Kadıköy Belediyesi
Mayor, Kadıköy Municipality

Yevfik Gökalp
Başkan, Esenler Belediyesi
Mayor, Esenler Municipality

Beylerbeyi 1

Konut ve Yapılı Çevre
Housing and Built EnvironmentFarklı coğrafyalarda kalite ve ekonomik konut
Housing quality and affordability in different geographies

Moderator: Ahsan Össey
Mimarlık Profesörü, İstanbul Technical
University
Professor of Architecture, İstanbul
Technical University

Cem Serğuç
Kurucu, CM Mimarlık
Founder, CM Mimarlık

Geoffrey Payne
Konut ve Kentsel Gelişim Danışmanı,
GPA
Housing and Urban Development
Consultant, GPA

Orçun Bıngöl
Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar
Üniversitesi
Assoc. Prof. of Architecture, Mimar
Sinan Fine Arts University

Viviana Fernandez Prájez
Mimarlık ve Şehirlik Fakültesi Öğretim
Üyesi, SII Üniversitesi
Faculty of Architecture and Urbanism
Faculty Member, University of Chile

Çamlıca

Özel Oturum
Special SessionDiyalog Marmara Bejaları Konuşuyor: Birlikte Düşünmek, Birlikte Hedefler Etmek
Dialogue Marmara Mayors Are Speaking Up: Thinking Together - Acting Together

Moderator: Enal Kise
Eski Başkan, Marmara Belediyeler Birliği
Former President, Marmara Municipalities Union

Tahir Büyükkökten
Başkan, Marmara Belediyeler Birliği & Başkan,
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
President, Marmara Municipalities Union & Mayor,
Kocaeli Metropolitan Municipality

Ezren İnançoğlu
Başkan, İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Mayor, İstanbul Metropolitan Municipality

Alihan Aktaş
Başkan, Bursa Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Bursa Metropolitan Municipality

Yücel Yılmaz
Başkan, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Balıkesir Metropolitan Municipality

Kadir Albayrak
Başkan, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Tekirdağ Metropolitan Municipality

Ethem Yüce
Başkan, Sakarya Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Sakarya Metropolitan Municipality

Recep Gürkan
Başkan, Edirne Belediyesi
Mayor, Edirne Municipality

Mehmet Şiyam Kesimioğlu
Başkan, Kırıkkale Belediyesi
Mayor, Kırıkkale Municipality

Tanju Özcan
Başkan, Bolu Belediyesi
Mayor, Bolu Municipality

Vefa Selman
Başkan, Yalova Belediyesi
Mayor, Yalova Municipality

Semih Şahin
Başkan, Bilecik Belediyesi
Mayor, Bilecik Municipality

Lokman Çalçino
Başkan, Bağcılar Belediyesi
Mayor, Bağcılar Municipality

Hasan Akdoğan
Başkan, Büyükşehirmece Belediyesi
Mayor, Büyükşehirmece Municipality

Ahmet Sarıku
Başkan, Çorlu Belediyesi
Mayor, Çorlu Municipality

Üsküdar 1

Kentsel Altyapı
Urban InfrastructureYaşanabilir şehirler için sürdürülebilir kentsel altyapı
Sustainable urban infrastructure for liveable cities

Moderator: Ulaş Akın
Öğretim Görevlisi, İGÜS - EPFL
Lecturer, İGÜS - EPFL

Argyris Orlopooulos
Araştırmacı, Loughborough Üniversitesi
Researcher, Loughborough University

Hallt Ince
Akıllı Çözümler Program Yöneticisi, TÜRKSAJ
Smart Solutions Program Manager, TÜRKSAJ

Martina Oshanskaya
CEO & Kurucu Ortak, AvantGarde Energy
CEO & Co-founder, AvantGarde Energy

Matthias Finger
Ağ Endüstrileri Yönetimi Başkanı, İsviçre Federal
Politiklik Üniversitesi (EPFL)
Swiss Post Chair of Management of Network
Industries, Ecole Polytechnique Fédérale (EPFL)

Oğuz Çepelianskale
Kurucu, UNICIT
Founder, UNICIT

Üsküdar 3

Dayanıklılık
ResilienceRiskli yönetmek: Afete karşı dayanıklılık nasıl geliştirilir?
Risk management: How to improve disaster resilience

Moderator: Eren Boğazlıyan
Gazeteci, Haberler
Journalist, Haberler

Azime Tezer
Şehir ve Bölge Planlama Profesörü, İstanbul Teknik
Üniversitesi
Professor of Urban and Regional Planning,
İstanbul Technical University

Dursun Yıldız
Kurucu Üye & Başkan, Su Politikaları Derneği
Founding Member & President, Water Policies
Association

Hiroshi Baba
Kıdemli Danışman, Japonya Uluslararası İşletme
Ajansı (JICA)
Senior Advisor, JICA

Mikael Kadoğlu
Meteoroloji Mühendisliği Profesörü, İstanbul Teknik
Üniversitesi
Professor of Meteorological Engineering, İstanbul
Technical University

Beylerbeyi 2

Özel Oturum
Special SessionPlay Marmara
Play Marmara

Moderatörler / Moderators:

Elvin Tan
Kurucu, Play the City
Founder, Play the City

Ulaş Akın
Öğretim Görevlisi, İGÜS - EPFL
Lecturer, İGÜS - EPFL

Maçka

Kapalı Toplantı
Closed Meeting

NALAS Çözümleri: Berlin Sürecinde NALAS ve Batı Balkan
Ülkelerinde yerel yönetimler
NALAS Workshop: Local governments from Western Balkans &
and NALAS in the Berlin Process

STANTLAR VE SERGİLER | BOOTHS AND EXHIBITIONS

Üsküdar 2

Stantlar
Booths

Beyazıt

Stantlar
Booths

Fuaye | Foyer

Sergiler | Exhibitions

Düz Üke - Aydın Büyüktas Fotoğrafını
Flatland - by Aydın BüyüktasOrmanlık İsviçre - İsviçre Enstitüsü'nün katkılarıyla
Woodland Sweden - In collaboration with Swedish InstituteGöç - Göçlük Belediyel Fotoğraf Yarışması Fotoğrafını
Immigration - Photographs of Göçlük Municipality International Photography CompetitionMarmara Denizi - MBB Marmara Denizi Sempozyumu Fotoğraf Yarışması Fotoğrafını
Marmara Sea - Photographs of MMU Marmara Sea Symposium The Marmara Sea Photography ExhibitionKaranlık Aydınlatmak - Esenler Görmeye Engelli Derneği ve Art İstanbul Fotoğraf Kulübü projesi
Illuminating the Darkness - A project of Esenler Visually Impaired Association and Art İstanbul Photography ClubToprağın Renkleri: Çamura Hayat Verenler
The Colours of the Soil: Those Who Give Life to the Mud

09:00
10:30

Emirgan 1

Yerel Kalkınma
Local Development

Kentel gelişimi yerel kalkınma
City elements for local development and urban space

Moderator: Gülden Erbuğ
Sektör ve Bölge Planlama Profesörü,
İstanbul Teknik Üniversitesi
Professor of Urban and Regional Planning,
Istanbul Technical University

Süleyman Akçelik
Kamu Sektörü Politika ve Hizmetleri
Public Sector Policies and Services
Portfolio Manager, UNDP Turkey

Lei-Win Zhang
Kentel Ekonomik Kalkınma Profesörü,
University College London
Professor of Urban Economic Development,
University College London

Riad Raghib
Planlama, Geliştirme ve Yaşamı Hürmetli
Commissioner of Planning, Development and
Legislative Services, Municipality of Montreal

Yigit Beken
Sektör ve Bölge Planlama Profesörü,
Yıldız Teknik Üniversitesi
Professor of Urban and Regional Planning,
Yildiz Technical University

Emirgan 2

Kentsel Altyapı
Urban Infrastructure

Çevreğin kentlerindeki altyapı. Sorunlar ve çözümler
The role of infrastructure in future cities: Problems and solutions

Moderator: Bahar Bozdoğan
Ulaştırma Mühendisliği Bölümü Başkanı,
Yıldız Teknik Üniversitesi
Head of Transportation Engineering Department,
Yildiz University

Ali Şahin
Genel Müdür, İSU
General Manager,
Kocaeli Water and Sewerage Administration

Gökçe Güllü
Genel Müdür, B.İ.S.K.
General Manager,
Bursa Water and Sewerage Administration

Isabelle Kider
Genel Müdür, TESK
General Manager,
Türkiye'de İçme ve Kanalizasyon Administration

İyşe Demirel
Genel Müdür, SASKİ
General Manager,
Sakarya Water and Sewerage Administration

Rafik Memmedov
Genel Müdür, İSD
General Manager,
İstanbul Water and Sewerage Administration

Üsküdar 1

Yönetişim
Governance

İstanbul'un gelecekteki metropolize dönüşümüne yönelik altyapı
Infrastructure for the city's transformation into a metropolis

Moderator: Ayşe Güner
Prof. Dr., Marmara Üniversitesi
Professor of Economics, Marmara University

Emir Salihoğlu
Emekli Yürütücü
Retired Governor

Erkin Arslan
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
Profesörü, Marmara Üniversitesi
Professor of Political Science and Public
Administration, Marmara University

Fikret Tokdemir
İçişleri Bakanlığı, TESEV
Governance Consultant, Turkish Economic and
Social Studies Foundation (TESEV)

Kerem Güneş
Kültürel Araştırmalar,
Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi
Senior Scholar, Sabancı University/Istanbul Policy Center

Serdar Yılmaz
Lideri Kamu Sektörü Uzmanı, Dünya Bankası
Lead Public Sector Specialist, World Bank

Üsküdar 3

Göç
Migration

Sürdürülebilirlik jeostratejik. Genel Mutabakatlar
Sharing responsibility: Addressing the Global Compact

Moderator: Elisabeth Ferris
Prof. Araştırmacı, Georgetown Üniversitesi
Research Professor, Georgetown University

Domenico G. Papadimitriou
Küresel Araştırmacı, Göç Politikası Enstitüsü
Distinguished Transnational Fellow, Migration Policy
Institute

Kemal Kirişçi
Küresel Araştırmacı, TÜGİAD & Türkiye Proje
Değişikliği, Brookings Enstitüsü
TÜSİAD Senior Fellow & Turkey Project Director,
Brookings Institute

M. Nuri Erdoğan
Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi Müdürü, Türk
Akademi Üniversitesi
Migration and Integration Research Center Director,
Turkish Science University

Mazen Alshabaneh
Acil Durum Koordinatörü, Uluslararası Göç Ofisi
ICM Turkey
Emergency Coordinator, ICM Turkey

Çamlıca

Özel Oturum
Special Sessions

Dünyanın En İyi Kentleri Araştırması
Discovering the World's Best Cities

Moderator: Mustafa Güneş
İstanbul Çarpımları Merkezi Müdürü,
Kadir Has Üniversitesi
Director of Istanbul Studies Center,
Kadir Has University

Berna Sarıbaş
Deniz Bilimleri Enstitüsü Öğretim Üyesi, ODTÜ
Lecturer, Middle East Technical University

Öğretmen Mustafa Özgenç
Genel Müdür, Türkiye Ekonomik ve
Sosyal Araştırmalar Vakfı (TESEV)

Özlem Akdoğan Genel
Araştırmacı, Hacettepe Üniversitesi
Researcher, Hacettepe University of Applied Sciences

14:00
15:30

Beylerbeyi 2

Özel Oturum Kapanış Toplantısı
Special Session

Play Marmara: MBB Platformun
Play Marmara Platform of MBB

Moderatörler/Moderators:
Ekim Tan
Kurucu, Play the City
Founder, Play the City

Uluyol Akın
Öğretim Görevlisi, İGÜSÜ - EPFL
Lecturer, İGÜSÜ - EPFL

Beylerbeyi 1

Özel Oturum
Special Session

Doktora Çarşı
PhD Showcase

10:30
11:00

11:00
12:30

Emirgan 1

Ulaşım ve Hareketlilik
Transport and Mobility

Taşıt toplama alanı kavramı
New to mobility: public transportation

Moderator: Kaan Yıldırım
Küresel Direktör,
Ulaştırma Taşıt Yapanıcıları Birliği (AITP)
Senior Director, ITP

Almar Akbaş
Beşika, Bursa Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Bursa Metropolitan Municipality

Feyyazhan Şahin
Genel Müdür, Kocaeli Ulaştırma
Managing Director, Kocaeli Transportation

Joseph Singh
Küresel Uzman, ITP
Senior Expert - IT and Development, ITP

Müge D. D. Güneş
Genel Müdür, Datar Kentler Ulaştırma Konseyi (CETUS)
Managing Director, Datar Urban Transport Council (CETUS)

Onur Demirel
Genel Sekreter Yardımcısı,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Deputy Secretary General,
Istanbul Metropolitan Municipality

Emirgan 2

Kamusal Mekan
Transport and Mobility

Halkın ulaşım alanı kavramı
Accessible to all: the quest of public space

Moderator: Ayşe Sürker
Sunucu, TET World
Presenter, TET World

Annelise Wastell
Beşika Yürütücüsü, Tarih Belediyesi
Deputy Mayor, Frenk Municipality

Daria Gatch
Açık Alan ve Peyzaj Planlama Profesörü,
Erkut Uygulama Bilimleri Üniversitesi
University of Applied Sciences in Erzurum

Bura Rıza Özgün
Öğretim Görevlisi & Araştırmacı,
Mimar Sinan Güzel Sanatları Üniversitesi
Lecturer & Researcher,
Mimar Sinan Fine Arts University

Hilma Apantzi
Doç. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi
Assoc. Prof. of Urban and Regional Planning,
Istanbul Technical University

Ulgu İnan
Beşika Danışmanı, Frenk Belediyesi
Mayor Advisor, Frenk Municipality

Beylerbeyi 1

Dayanıklılık
Resilience

Kentel dayanıklılık kavramı
Resilience in urban environment

Moderator: M. Emin Özden
Ulusal Proje Yürütücüsü, RESDOG Türkiye Projesi
National Project Manager, RESDOG Turkey Project

Arthur Hensch
Yapı Altyapı ve Sürdürülebilir Enerji Sorumlusu,
IGLİ Avrupa
Built Infrastructure & Sustainable Energy Office,
IGLİ Europe

Erkin Başgün
Marmara Bölgesi Tarih Yürütücüsü Danışmanı,
RESDOG Türkiye Projesi
Marmara Region Local Government Consultant,
RESDOG Turkey Project

Hilmar Brundt von Lejewski
Medya Uzmanı, Akınlar Servisi Birliği
Councilor, German Association of Cities

Julie Greenwald
Kentler ve Doğaya Dayalı Çözümler Uzmanı,
Küresel Uyum Merkezi
Lead on Cities and Nature-based Solutions, Global
Center on Adaptation

Mehmet Murat Çelik
Beşika, Beylikdüzü Belediyeleri
Mayor, Beylikdüzü Municipality

Üsküdar 1

Konut ve Yapı Çevre
Urban Technologies & Innovation

Kentlerin sürdürülebilir yapısı. Gayrimenkul ve yapı çevre
Integrated nature of cities: Real estate and built environment

Moderator: Kerem Veliyev
Sektör ve Bölge Planlama Öğretim Üyesi,
İzmir Yabancı Teknik Enstitüsü
Professor of City and Regional Planning,
Izmir Institute of Technology

Avi Alkib
Türkiye Başkanı, JLL
Country Chairman, JLL Turkey

Ayşe Havat Erkin
Kurucu Müdür, Hiss Mimarlık
Founding Architect, Hiss Architecture

Kerem Yusu Arslan
Doç. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi
Soyut Bilimler Enstitüsü
Assoc. Prof., Istanbul Technical University
Institute of Social Sciences

Pinar Erkin
HUKM Müşavirliği/Sonuç Grup Başkanı,
İS OYO
Group Head/Responsible for Legal Counseling,
İS OYO

Çamlıca

Özel Oturum
Special Session

Dünya'nın En İyi Kentleri Araştırması
Discovering the World's Best Cities

Moderator: Kadir Bektaş
Ekonomik ve Araştırmacı & Yazar
Economist & Researcher & Writer

Abdullah Güç
Genel Sekreter, Güney Marmara Kalkınma Ajansı
Secretary General, South Marmara
Development Agency

Fatih Fikri
Genel Sekreter, İstanbul Kalkınma Ajansı
Secretary General, Istanbul Development Agency

İsmail Çetin
Genel Sekreter, Bursa Büyükşehir
Belediyesi Kalkınma Ajansı
Secretary General, Bursa Metropolitan
Municipality Development Agency

Mehmet Şahin
Genel Sekreter, Türkiye Kalkınma Ajansı
Secretary General, Turkey Development Agency

Mustafa Özgünel
Genel Sekreter, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
Secretary General, East Marmara
Development Agency

15:30
16:00

16:00
17:30

Üsküdar 3

Yönetişim
Governance

Sürdürülebilir kentler için iyi yönetişim
Good governance for sustainable cities

Moderator: Erkin Erimez
Yürütücü Ortak, ARGE Danışmanlık
Partner, ARGE Consulting

Anita Batu
Genel Sekreter, TÜRKİNEED
Secretary General, TÜRKİNEED

Erdoğan Onur
Hakkı Mügevit, Coca Cola İçecek
Legal Counsel, Coca Cola

Ferhat Emel
Baş Teknik Danışman - LAR II Projesi, UNDP
Chief Technical Advisor - LAR II Project, UNDP

İnan İnan
Yerel Yönetişim Uzmanı, Argüden
Yönetişim Akademisi
Local Governance Expert, Argüden
Governance Academy

Beylerbeyi 2

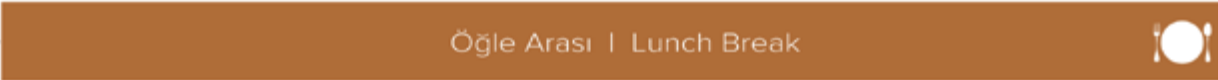
Özel Oturum
Special Session

Play Marmara
Play Marmara

Moderatörler/Moderators:
Ekim Tan
Kurucu, Play the City
Founder, Play the City

Uluyol Akın
Öğretim Görevlisi, İGÜSÜ - EPFL
Lecturer, İGÜSÜ - EPFL

12:30
14:00

Emirgan 1

**Şehir Teknolojileri ve İnovasyon
Urban Technologies & Innovation**

Yeni kilitlenmiş alan için Akad. Şehirler
Smart Cities: Fostering the quality of life

Moderatör Murat Çelikkaya

Oran, P+C
Arhitekt, P+C
Anne Lisa van der Stoep
Beykoz, Landsmann Belediyesi
Mayor Landmann Belediyesi

Berlin Böle

Karakaş, NOVİGEN Akad. Şehir Enstitüsü & Yönetim
Kurulu Üyesi, Türkiye Şehirler İttifakı
Founding NOVİGEN Smart City Institute & Board
Member, Turkish Innovation Foundation

Mehmet Ali Çelikkaya

CTO, Teknovegas
CTO, Teknovegas

Nathan Pearce

Smart London Etkin. Başkanı & Şehir Planlama
Programı Direktörü, Londra Büyükşehir Belediyesi
Head of Smart London Team & Programme Director
of Sharing Cities, Greater London Authority

Tar Sheeran

Genel Müdür, Space Syntax
General Manager, Space Syntax

Emirgan 2

**Özel Oturum
Special Session**

Şehirler için yeni ve inovatif alanlar için özel oturum
Special session for new and innovative areas

Moderatör Yaman Uğur

Şehir Planlama Merkezi Müdürü,
İstanbul Şehir Üniversitesi
Director of Centre for Urban Studies,
Istanbul Şehir University

Gwen Cangil

Blogger, IstanbulForum.net
Blogger, IstanbulForum.net
Çevre Uzmanı
MedyaceoTV & İstanbulForum
MedyaceoTV & İstanbulForum

Helice Çelikkaya

Kurumsal İletişim Koordinatörü,
Marmara Belediyeler Birliği
Corporate Communications Coordinator
Marmara Municipalities Union

Ozan Şahin

Kültür, Turizm, Sanat ve Spor Bakanlığı,
MedyaceoTV
Presenter of Culture History Zikir, MedyaceoTV

Beni Öner

Mimar
Architect

Beylerbeyi 1

**Yönetişim
Governance**

Şehirler için yeni ve inovatif alanlar için özel oturum
Special session for new and innovative areas

Moderatör Tarhan Özlü

Prof. Dr. İstanbul Medeniyet Üniversitesi & Üye,
Çevre, Kültür ve Turizm Bakanlığı
Prof. Dr. İstanbul Medeniyet Üniversitesi & Üye,
Çevre, Kültür ve Turizm Bakanlığı

Ali Faruk Güllüce

Karakaş, Anadolu Tasarım Akademi
Founding, Anadolu Tasarım Akademi
Emekçiler Derneği
Program Yönetimi Sorumlusu, UN Habitat
Programme Management Officer, UN Habitat

İhsan Polat

Genel Sekreter, Kocaeli Kent Konseyi
Secretary General, Kocaeli City Council

Mehmet Turan

Karakaş, Yönetişim Profesörü,
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Professor of Public Administration,
Van Yüzüncü Yıl University

Teke Husein Bektaş

Emekçiler Derneği Başkanı, Zeytinburnu Kent Konseyi
Deputy Assembly President,
Zeytinburnu City Council

Üsküdar 1

**Dayanıklılık
Resilience**

Değerli dayanıklı kentler oluşturmak
For the sake of cities: Make them earthquake resilient

Moderatör Mehmet Güllüce

Beykoz, AFAD
Head, Disaster and Emergency Management Presidency
AFAD

Salim Tanercan

Doç. Dr. Boğaziçi Üniversitesi Kuruluş ve Kurulum
Doç. Dr. Boğaziçi Üniversitesi Kuruluş ve Kurulum
Doç. Dr. Boğaziçi Üniversitesi Kuruluş ve Kurulum

Mehmet Bay

Değerli ve Zaman İcraatı Müdürü,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Director of Earthquake and Ground Research,
Istanbul Metropolitan Municipality

Mehmet Erol

Beykoz, Türkiye Değerli Vakıf
President Turkish Earthquake Foundation
Yatılıklı Kuruluş
Professor & Health Bay Değerli Vakıf, Kocaeli Üniversitesi
Designed Professor & Değerli Vakıf of President,
Kocaeli University

Üsküdar 3

**Sosyal Kapsayıcılık
Social Inclusion**

Kapsayıcılık yaratmak: Geride kimsiyi bırakmamak
Inclusion matters: Leaving no one behind

Moderatör Ömer Faruk Gençayrakçı

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Profesörü,
Marmara Üniversitesi
Professor of Politics Science and Public
Administration, Marmara University

Christopher John Webster

Mimarlık Fakültesi Dekanı, Hong Kong Üniversitesi
Dean of Faculty of Architecture,
University of Hong Kong

Gökhan İnanlıoğlu

Doç. Dr. İstanbul Teknik Üniversitesi
Assoc. Prof. of Architecture,
Istanbul Technical University

İbrahim Akdoğan

Yönetim Kurulu Başkanı,
Bodrum Engelleri Sağlayıcı Vakfı
Chairman of the Board of Directors,
Bodrum Foundation of Health and Disability

Lokman Çelikkaya

Beykoz, Beşiktaş Belediyesi
Mayor, Beşiktaş Municipality

Turan Hancıoğlu

Beykoz, Arslanbey Belediyesi
Mayor, Arslanbey Municipality

Çamlica

**Özel Oturum
Special Sessions**

Şehirler için yeni ve inovatif alanlar için özel oturum
Location of SDG in light of the New Urban Agenda

Moderatör Gülten Erbuğ

Şehir ve Bölge Planlama Profesörü,
İstanbul Teknik Üniversitesi
Professor of Urban and Regional Planning,
Istanbul Technical University

Bülent Aygün

Karakaş, Şehir, Planlama ve İnovasyon
Partiyi Yöneticisi, UNDP Türkiye
Public Sector Policies and Services
Portfolio Manager, UNDP Turkey

Beykoz Önerme

Şehir Refah Girişim Teknik Koordinatörü, UN Habitat
City Prosperity Initiative Technical Coordinator,
UN Habitat

Benlihan Şahin

Değerli ve Kaynak Geliştirme Uzmanı, YERELİZ
International Affairs and Fund Raising Expert,
YERELİZ Foundation

Y. Erdal Kayapınar

Mekansal Planlama Genel Müdürü,
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Director General of Spatial Planning, Ministry of
Environment and Urbanization of Turkey

Maçka

**Networking Etkinliği
Networking Event**

İstanbul/İTÜ Kentli Hareketlilik Laboratuvarı
Istanbul/İTÜ Urban Mobility Lab/İTÜ

Beylerbeyi 2

**Özel Oturum Kapalı Toplantı
Special Session**

13:30
15:30

**Play Marmara: Kalkınma Ajansları
Development Agencies of Marmara**

Moderatörler/Moderators:

Edin Tan

Karakaş, Play the City
Founder, Play the City
Ulaş Akın
Öğretim Görevlisi, KÜLTÜR - EPFL
Lecturer, KÜLTÜR - EPFL

Hamidiye

**Film Gösterimi ve Söyleşi
Film Screening and Interview**

13:30
15:30

**"Yaşlı" Yönetim: Anlatı, Hareketlilik
"Old" Director: Story, Mobility**

Moderatör M. Murat Erdoğan

Prof. Dr. Gök ve Uzman Araştırma Merkezi Müdürü,
Tus Akademi Üniversitesi
Prof. Myriam and Integration Research Center
Director, Turkish German University

Kahve Molası | Coffee Break

Emirgan 1

**Yerel Kalkınma
Local Development**

Yerel kalkınma potansiyelini ortaya çıkarmak
Unlocking the potential for local development

Moderatör Mehmet Ömer Parlak

Proje Direktörü, İstanbul Kalkınma Ajansı
Project Director, Istanbul Development Agency
Juliane Mühlbauer
İletişim Sorumlusu, Kant Proje Fund & Uluslararası İletişim
Communications Officer, Kant Proje Fund & Party London,
Vital change ment pour Montréal

Nikolai Molin

Direktör, Hudson York Heli, Kitchen Alliance
Director, Hudson York Heli, Kitchen Alliance
Tamara Mikalic
Operasyon Direktörü, Dünya Bankası
Operations Officer, World Bank

Yakup Pinar

Proje Yöneticisi, TERPAP
Project Manager, The Economic Policy Research
Foundation of Turkey/TERPAP
Yusuf Yılmaz
Beşiktaş, Beşiktaş Büyükşehir Belediyesi
Mayor, Beşiktaş Metropolitan Municipality

Emirgan 2

**Yönetişim
Governance**

Çam taşınan tematik, Yerel yönetimlerde kadın temsil
Breaking the glass ceiling: Women's representation

Moderatör Nasyi Karavıçlı

Genel Başkan, KADER
President, KADER
Ayhan Başer
Mülkiyet Hareketi Üyesi, Türkiye Akademi Vakfı
Member of Board of Trustees, Turkish AKAPAP Foundation

Arzu Karacık

Beşiktaş Yönetim, Çukurova Belediyesi
Beşiktaş Yönetim, Çukurova Belediyesi
Beşiktaş Yönetim, Çukurova Belediyesi

Fahriye Kaplan Karayurt

Beşiktaş, İsmail Beşiktaşlı
Mayor, İsmail Municipality
Seyma Dağdelen
Beşiktaş, Sarıyer Belediyesi
Mayor, Sarıyer Belediyesi

Beylerbeyi 1

**Özel Oturum
Special Session**

Sandıklıbeli kentler için verimli doğal parkları yaratmak
Evidence-based policy-making for sustainable cities

Moderatör Selin Açıkar

Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi,
KODER, İKADK ve Çukurova
Director, KODER, İKADK and Çukurova
Company

Arayeli Dönmez

Proje Koordinatörü, TERPAP
Project Coordinator, The Economic Policy Research
Foundation of Turkey/TERPAP

Kenneth Helge

Yerel Yönetim, İKADK Enstitüsü
Managing Director, IKA Institute
Regina Önerme
Şehir Refah Girişim Teknik Koordinatörü, UN Habitat
City Prosperity Initiative Technical Coordinator, UN Habitat

Seyhan Beye Çelikkaya

Değerli İstatistik Uzmanı, Beşiktaş, Türkiye İstatistik Kurumu
Head of Demographic Statistics Department,
Turkish Statistical Institute

STANTLAR VE SERGİLER | BOOTHS AND EXHIBITIONS

Üsküdar 2

**Stantlar
Booths**

Beşiktaş

**Stantlar
Booths**

09:00
17:30

Fuaye | Foyer

Sergiler | Exhibitions

Düz Üste - Aydın Büyüktaş Fotoğrafın

Finland - by Aydın Büyüktaş

Ormanlık İlecek - İlecek Enstitüsü'nün katkısıyla

Woodland Sweden - In collaboration with Sweden's
Sweden's Institute

Gök - Gölcik Belediyesi Fotoğraf Yarışması Fotoğrafın

amigration - Photographs of Gölcik Municipality International Photography Competition

Marmara Denizi - MBB Marmara Denizi Sempozyumu Fotoğraf Yarışması Fotoğrafın

Marmara Sea - Photographs of MBB Marmara Sea Symposium The Marmara Sea Photography Exhibition

Kararlılık Aydınlanmak - Esenler Görmeye Engelleri Derneği ve Art İstanbul Fotoğraf Kulübü projesi

Overcoming the Darkness - A project of Esenler Visually Impaired Association and Art İstanbul Photography Club

Yaşamın Renkleri: Çamura Hayat Verenler

The Colors of the Soil: Those Who Give Life to the Mud

Beylerbeyi 2

**Özel Oturum
Special Session**

Play Marmara
Play Marmara

Moderatörler/Moderators:

Edin Tan

Karakaş, Play the City
Founder, Play the City
Ulaş Akın
Öğretim Görevlisi, KÜLTÜR - EPFL
Lecturer, KÜLTÜR - EPFL

Üsküdar 1

**Konut ve Yapı Çevre
Housing and Built Environment**

Konut ve yapı çevre meselelerine farklı yaklaşımlar
Different approaches in housing and built environment

Moderatör Nail İnanlıoğlu

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı, Yıldırım, İstanbul Şehir Üniversitesi
Vice Dean of School of Architecture and Design,
Istanbul Şehir University

Emine Ögün

Mimar, Emine Ögün & Mehmet Ögün Mimarlık
Founding Partner, JAF Architects
Fahriye Mülkiyeli
Tasarım, Mimar & Kurum -
Kurum, Joseph Hardy Design & Heritage
Design, Heritage & Conservation - Founder,
Joseph Hardy Design & Heritage

Rafael Betschauer

Bis Mimar ve Kuruluş, BİS/Şehir Akademi
Chief Architect and Founder, BİS/Şehir Akademi

Çamlica

**Goç
Migration**

Şehirler için dayanıklı, Güçlendirilebilir roller ve çözümler
Building resilient families: Resilient and durable migration

Moderatör Burhanettin Çelenk

Goç Politikaları Merkezi Direktörü,
Marmara Belediyeler Birliği
Migration Policy Center Director,
Marmara Municipalities Union

Barbara Özmen

Proje Uzmanı, Şişli Etiler Belediyesi
Project Manager, City of Şişli
Hüseyin Karan
Beşiktaş, Şişli Etiler Belediyesi
Mayor, Şişli Etiler Municipality

Dr. Caroline W. Nairn

Doç. Dr., Çanakkale 18 Mart Üniversitesi & Goç Uzmanı, IGAM
Doç. Dr., Çanakkale 18 Mart Üniversitesi & Migration Expert,
IGAM

Ömer Aray

Beşiktaş, Zeytinburnu Belediyesi
Mayor, Zeytinburnu Municipality

Üsküdar 3

**Özel Oturum
Special Session**

Çözümler için sivil toplumun rolü
Direct consequences of migration

Dünya Çelikkaya

Yazar & Düzenleyici
Writer & Translator

09:00
10:30

Emirgan 1

Kent Ağları
City Networks

Küreselleşme kentsel mekan için ne ifade ediyor?
What globalization means for urban space

Moderator: Celal Abdi Güler
Kurucu, CAG Mimarlık Akademi
Founder, CAG Architectural Workshop

Fuat Keyman
Direktör, İstanbul Politikalar Merkezi
Director, İstanbul Policy Center

Mihal Perera
Şehir Planlama Profesörü, Ball State Üniversitesi
Professor of Urban Planning, Ball State University

Paul Knox
Ordinary Profesör, Virginia Polytechnic Institute
and State University

**Distinguished Professor, Virginia Polytechnic
Institute and State University**

Richard Grant
Kentsel Çalışmalar Direktörü, Miami Üniversitesi
Urban Studies Director, University of Miami

Emirgan 2

Göç
Migration

"Göç kılızıdır": Türkiye'deki Suriyeliler
Syrians under temporary protection: The case of Turkey

Moderator: Kemal Kirişçi
Kıdemli Araştırmacı, TÜSİAD & Türkiye Proje
Direktörü, Brookings Institution

Abdullah Ayaz
TUSIAD Senior Fellow & Turkey Project Director,
Brookings Institution

Ahmet Kaya
Genel Müdür, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
Director General, Directorate General of Migration
Management of Turkey

Prof. Dr. İstanbul Bilgi Üniversitesi

M. Sinan Coşkun
Ulusal Proje Yöneticisi, RESLOG Türkiye Projesi
National Project Manager, RESLOG Turkey Project

Omar Kadivar
Politika Analisti, TEPAV
Policy Analyst, The Economic Policy Research
Foundation of Turkey (TEPAV)

Yusuf Adigüzel
Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr., İstanbul University

Beylerbeyi 1

Dayanışma
Resilience

Kentsel dayanıklılık ve sürdürülebilir kültürel miras
yönetimi İstanbul'dan dersler
Urban resilience and sustainable cultural heritage
management: Lessons from İstanbul

Moderator: Alim Ark
Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi
Assoc. Prof. of Sociology, İstanbul Şehir University

Alan Cobley
Profesyonel Doktora Programı Fakültesi Direktörü,
Anglia Ruskin Üniversitesi
Principal Lecturer, Anglia Ruskin University

Eda Ünlü Yıcamcı
Doç. Dr. & Araştırmacı İstanbul Şehir Üniversitesi
Şehir Araştırmaları Merkezi
Assoc. Prof., İstanbul Şehir University &
Researcher, İstanbul Şehir University

Hali İbrahim Özgenç
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekan Yardımcısı,
İstanbul Şehir Üniversitesi
Vice Dean of School of Architecture and Design,
İstanbul Şehir University

Lekahel Rajendran
Geleceğin Şehirleri Programı Kıdemli Araştırmacı,
Gözetimci, Anglia Ruskin Üniversitesi
Senior Research Fellow in Future Cities, Anglia
Ruskin University

Nesipül Dede Odutaya
Araştırma Öğrencileri Fakültesi Direktörü,
Anglia Ruskin Üniversitesi
Faculty Director of Research Students,
Anglia Ruskin University

Yunus Uğur
Şehir Araştırmaları Merkezi Müdürü,
İstanbul Şehir Üniversitesi
Director of Centre for Urban Studies,
İstanbul Şehir University

Beylerbeyi 2

Özellik Oturum
Special Session

Şehirlerin Yükselişi: Karesel çözümler için yerel diplomasi
The rise of cities: Local diplomacy for global solutions

Moderator: Gaye Doğanoglu
Başkan Yardımcısı, Avrupa Konseyi'ni Yerel ve
Bölgesel Yönetimler Kongresi
Vice President, Congress of Local and Regional
Authorities of the Council of Europe

Ali Osman Özlük
Rektör, HSB Üniversitesi
Rector, HSB University

Bilal Öcalan
Mali İşleri ve Proje Uygulama Genel Müdürü V.
Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı
Acting Director General for Financial Cooperation
and Project Implementation, Ministry of Foreign
Affairs Directorate for EU Affairs of Turkey

Hanan Arslan
Başkan, Büyükşehirleşme Belediyeleri
Mayor, Büyükşehirleşme Municipality

Mevret Öcalan
Diplomasi Akademisi Başkanı, Dışişleri Bakanlığı
Director of Diplomacy Academy, Ministry of
Foreign Affairs of Turkey

Murat Aydın
Başkan, Beykoz Belediyesi
Mayor, Beykoz Municipality

10:30
11:00

Kahve Molası | Coffee Break

09:00
17:30

11:00
12:30

Çamlica

Kapanış Oturumu | Closing Session

Tahir Büyükkakan
Başkan, Marmara Belediyeler Birliği & Başkan,
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
President, Marmara Municipalities Union & Mayor,
Kocaeli Metropolitan Municipality

İhsan Tekel
Şehir ve Bölge Planlama Profesörü & Sosyal Bilimci,
ODÜ
City and Regional Planning Professor & Social
Scientist,
Middle East Technical University

Tarkan Öltay
Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi & Üye,
Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu
Prof. Dr., İstanbul Medeniyet University & Turkish
Presidency Local Governments Policy Council

Selahattin Yıldırım
Eski Genel Sekreter, Marmara Belediyeler
Birliği
Former Secretary General,
Marmara Municipalities Union

Gökdeniz Erkut
Şehir ve Bölge Planlama Profesörü,
İstanbul Teknik Üniversitesi
Professor of Urban and Regional Planning,
İstanbul Technical University

Alim Ark
Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi
Assoc. Prof. of Sociology, İstanbul Şehir
University

Ash Ceylan Öner
Doç. Dr., İzmir Ekonomi Üniversitesi
Assoc. Prof. of Architecture,
İzmir University of Economics

Yunus Uğur
Şehir Araştırmaları Merkezi Müdürü, İstanbul Şehir
Üniversitesi
Director of Centre for Urban Studies, İstanbul Şehir
University

M. Cemil Arslan
Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği
Secretary General, Marmara Municipalities Union

Egri Kızılcık
Şehir Planlama Koordinatörü, Marmara Belediyeler Birliği
Urban Planning Coordinator, Marmara Municipalities Union

13:00
18:00

Teknik Geziler | Field Trips

Tarihi Yarımada | Historical İstanbul
Tarihi İstanbul'dan Bir Kesit
A Shortcut Through Historical İstanbul

Boğaz Hattı | Bosphorus
Suya Yansıyan İstanbul
İstanbul, Reflected on Water

Maslak | Maslak
İstanbul'da Finans Coğrafyası: Günümüz Finans Merkezi
Geography of Finance in İstanbul: The Contemporary Core

Galata - Beyoğlu | Galata - Beyoğlu
Osmanlı Başkentinin Batılı Yüzü - Yüzyıllar Boyunca Çok Katmanlı Galata Kent Dokusu
Western Face of Ottoman Capital - Urban Palimpsest of Galata Through Centuries

Kadıköy | Kaikodon
Kadıköy: Dünü, Bugünü, Yarını
Yesterday, Today, Tomorrow

Büyükkada | Prinkipo Island
16. İstanbul Bienali Kapsamında Büyükkada Gezisi
Prinkipo Island Tour Within the Scope of the 16th İstanbul Biennial

Ösküdar 1

Çevre ve İklim Değişikliği
Environment and Climate ChangeKaybedecek zaman yok: Döngüsel ekonomi hakkında
No time to waste: What is the circular economy of about?Moderatör: **Tamer Akbarer**
Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Araştırma
Merkezi, Mükür Yarımcısı, Boğaziçi Üniversitesi
Sustainable Development and Cleaner
Production Center Vice Director, Boğaziçi
UniversityFrancesco Lembo
Proje Müdürü, ACI+
Marlon Guinand
Proje Yöneticisi, MBB EurasiaDöngüsel Kalkınma Direktörü, ICLEI
Circular Development Office, ICLEIOsman Bayraktar Genç
Yaratıcı Ortak, MBB Eurasia Fuarlık
Managing Partner, MBB EurasiaPiotr Barczak
Atık Politikaları Direktörü, Avrupa Çevre Bürosu
Policy Officer for Waste, European Environmental
BureauSaliye Biçiş Karabulut
Sıfır Atık ve Atık İşleme Daire Başkanı, Çevre ve
Şehircilik Bakanlığı
Head of Zero Waste and Waste Processing
Department, Ministry of Environment and
Urbanization of Turkey

Ösküdar 3

Kamusal Mekan
Public SpacesHerkes için tasarım: Yaşanabilir kamusal mekanlar
Design for all: Liveable public spacesModeratör: **Melis Oğuz**
Koodinatör ve Sunucu, Medyoscope
Coordinator and Presenter, MedyoscopeAyşe Sema Kubat
Şehir ve Bölge Planlama Profesörü, İstanbul Teknik
Üniversitesi
Professor of Urban and Regional Planning, Istanbul
Technical UniversityMatthias Areth
Kentsel Tasarım & Planlama Profesörü,
Texas Üniversitesi
Urban Designer & Professor of Planning and
Landscape Architecture, University of TexasMark Eley & Wakako Kishimoto
Kurucular, Eley Kishimoto
Founders, Eley KishimotoThomas Davidis
Mimar ve Peyzaj Mimarı, ASLA
Architect and Landscape Architect, ASLAYasin Çağatay Seçkin
Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanı,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Head of the Parks, Gardens and Green Areas
Department, Istanbul Metropolitan Municipality

Çemlice

Özellik Önem
SpecializationYönetimde itici güç olarak Yerel Yönetim Birlikleri
Local Government Associations as a driving force for governanceModeratör: **Selahattin Yıldırım**
Eski Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği
Former Secretary General, Marmara Municipalities
UnionAnne Lisa van der Stoep
Başkan, Landsmeer Municipality
Mayor, Landsmeer MunicipalityHilmar Tevitz von Lajewski
Medin Üyesi, Alman Şehirler Birliği
Councilor, German Association of CitiesJens Stettin
Uluslararası İlişkiler Direktörü, İsviçre Yerel
Yönetimler ve Bölgeler Birliği (SIGL)
Director of International Affairs, SALARKathemend Zajac
İcra Direktörü, Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim
Birlikleri Ağı (NALAS)
Executive Director, NALASM. Cemil Arslan
Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği
Secretary General, Marmara Municipalities Union

STANTLAR VE SERGİLER | BOOTHS AND EXHIBITIONS

Ösküdar 2

Stantlar
Booths

Beyazıt

Stantlar
Booths

Fuaye | Foyer

Sergiler | Exhibitions

Düz Ülkeler - Aydın Büyüktaş Fotoğrafları
Flatland - by Aydın BüyüktaşOrmanlık İsviçre - İsviçre Enstitüsü'nün kataloğuyla
Woodland Sweden - In collaboration with Swedish InstituteGöç - Gölcük Belediyesi Fotoğraf Yarışması Fotoğrafları
Immigration - Photographs of Gölcük Municipality International Photography CompetitionMarmara Denizi - MBB Marmara Denizi Sempozyumu Fotoğraf Yarışması Fotoğrafları
Marmara Sea - Photographs of MBB Marmara Sea Symposium The Marmara Sea Photography ExhibitionKaranlığı Aydınlatmak - Esenler Göreme Engelliler Derneği ve Art İstanbul Fotoğraf Kulübü projesi
Illuminating the Darkness - A project of Esenler Visually Impaired Association and Art İstanbul Photography ClubToprağın Renkleri: Çamura Hayat Verenler
The Colours of the Soil: Those Who Give Life to the Mud

1.2. RAPOR KURGUSU

Bu rapor, 2019 yılında İstanbul'da ilki gerçekleştirilen MARUF'un hedefleri, organizasyon süreci ve forumda ortaya çıkan bilgi ve deneyim akışına dair çıktıları değerlendirerek, sistematik bir şekilde sunmaktadır.

Rapor dört ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm MARUF ve rapor hakkında temel bilgileri içermektedir. İkinci bölüm MARUF'un organizasyonel süreci ve hedefleri doğrultusunda verilere dayalı değerlendirmeler içermektedir. Üçüncü bölümde, MARUF süresince gerçekleşen oturumların çıktıları değerlendirilmiştir. Dördüncü bölüm, forumun çeşitli paydaşları tarafından, foruma dair yapılan genel değerlendirmeleri, önemli görüşleri ve bir sonraki MARUF için önerileri kapsayan sonuç bölümüdür.

MARUF kapsamında yer alan oturumlardan otuzu, forumun seçili 12 ana tematik alanı altında gruplanmıştır. Bunların dışında, Marmara Bölgesi'nin gündemini ele almayı hedefleyen üç özel oturum; 20 yılda bir gerçekleştirilen BM Habitat konferanslarının mirasını ve şehircilik gündemine olan katkısını değerlendirmeyi amaçlayan iki özel oturum; tüm tematik alanları yatay kesen ya da Türkiye kentsel gündemi için önem taşıyan altı özel oturum; beş ayrı seanstan oluşan bir bölgesel oyun; Doktora Çarşısı isimli yarışma oturumu ve açılış ile kapanış oturumları bulunmaktadır. Rapor kurgusu, tematik oturumlar ve özel oturumların bütünlüklü olarak ele alındığı bir şekilde tasarlanmıştır.

Raporun amacı, konuşmaların geniş bir dökümünü yapmak değil, forumun tümüne dair özet, fakat kapsamlı bir bakış açısı sunmaktır. Bunun için, MARUF süreci; planlanma ve organizasyona dair çıktılar, kavramsal çerçeve, süreci tanımlayan yaklaşımlar ve iş kalemleri ile aktarılmıştır. MARUF oturumlarının değerlendirildiği bölümde ise, seçilen yöntem, MARUF temalarının ana hatları ile açıklanması ve bu temalar altındaki oturumlarda yapılan katkılarının anahtar kelimeler ve özet cümleler ile aktarılmasıdır.

Oturum sonuçlarının değerlendirildiği MARUF Oturumları bölümünde anahtar kelimeler önceden belirlenmemiş, konuşmaların ana hatlarına dayanarak, raportörler tarafından çıkarılmıştır. Özet cümleler ise, konuşma raporlarının taranması sonucunda yazılmıştır. Bunlar, kimi zaman, doğrudan doğruya bir konuşmanın içinden alıntılar olabilse de, daha çok, raportörler tarafından çıkarılan dersler niteliğindedir. Raportörler, her sunum sırasında bu türden cümleleri not etmiş, bunlar arasından, sadece sunum ya da oturum açısından önemli bulunanlar ayrı tutulmuş, tema ve dolayısı ile forumun

özeti olabilecek olanlar bırakılmıştır. Özet cümle kısımları, tema değerlendirilmesini içeren kısa bir paragraf ile başlamaktadır. Ardından, tema geneline dair fikir verebilecek, konuşmacıların sunumlarından seçilmiş cümlelere yer verilmektedir.

Anahtar kelimeler ve özet cümleler aracılığı ile konuşmaların oturumlara, oturumların temalara, temaların da foruma olan katkısını izlemek mümkün olmuştur. Bu şekilde, hem raporun uzun bir döküme dönüşmesi önlenmiş, hem de sunumlar anonimleştirilerek forumun genel bir yansıması oluşturulmuştur.

MARUF'un tüm oturumları için 84 tekil anahtar kelime kullanılmıştır. Daha genel bir değerlendirme yapabilmek amacı ile bir gruplandırma çalışması yapılarak, anahtar kelimeler ortaklaştırılmış ve oturumlara dağıtılmıştır (Tablo 1.1).

Tablo değerlendirildiğinde, en çok tekrarlanan anahtar kelimeler, katılım, yerel yönetim, mekansal planlama ve tasarım, toplumsal kapsayıcılık, kamu-özel sektör-STK işbirlikleri, yerel ekonomik kalkınma, ve kentsel politikalar olarak ortaya çıkmaktadır.

Rapor, MARUF 2019'un ana teması olan "Çözüm Üreten Kentler"i de odağına almaktadır. Bu amaçla sunumlarda bahsedilen iyi uygulama örneklerini ve çözüm önerilerini de not etmektedir. Forumda yapılan sunumların önemli bir bölümünde konuşmacılar, kurumlarının yaptığı ya da kendi alanlarında başkaları tarafından yapılan başarılı uygulamalardan bahsetmiştir. Bunlar, mutlaka kentlerde kökten değişiklikler yaratan, büyük ölçekli projeler olmak zorunda değildir. Kentli toplulukların yaşam kalitesini iyileştirecek küçük ölçekli faaliyetler de konuşmalarda yer bulmuştur. Bu şekilde, okurun, oturumlar hakkında daha fazla bilgi edinmesi ve isterse araştırma yapabileceği ilave anahtar kelimelere ulaşması amaçlanmıştır.

Son olarak, sunumlarda bahsedilen çözüm önerileri derlenmeye çalışılmıştır. MARUF'ta birçok konuşmacı, belirli bir soruna yönelik geliştirilen çözümleri aktarmıştır. Özellikle yerel yönetim liderleri bu anlamda birden fazla çözüm önerisinden bahsetmiştir. Dahası, neredeyse her not edilen iyi uygulama örneği de bir soruna çözüm getirme iddiasındadır. Bu nedenle, çözüm önerileri yazılırken yerel ve tanımlı, görece küçük sorunların çözümünden ziyade, günümüzün önemli kentsel meselelerine dair söylenen sözlere odaklanılmıştır. Bu kısımdaki öneriler, somut birer çözümden ziyade, kent sakinlerinin hayat kalitelerini iyileştirmek üzere sunulan normatif önermelerdir.

Yukarıda bahsedilen kapsamda, izleyen, üçüncü bölüm, MARUF temalarından oluşan alt bölümlere ayrılmıştır. Her bir alt bölüm, aynı kurguyu izlemektedir: İlk önce tema tanıtılmakta ve temanın anahtar kelimeleri aktarılmaktadır. İkinci olarak, tema altındaki oturum başlıkları, konuşmacı isimleri ve varsa sunum başlıkları listelenmektedir. Ardından çözüm önerileri listelenmiştir. Her bir alt bölüm, özet değerlendirmeler ile sona ermektedir. Ayrıca, okuyucunun MBB YouTube kanalında yer alan MARUF oturum video kayıtlarına kolay erişimi için QR kodlar yerleştirilmiştir.

Raporun son bölümünde yer alan genel değerlendirme, MARUF 2019'un ürettiği bilgi ve deneyime dair bir sonuç çerçevesi çizmektedir. MARUF'un, kentler, bölge, ülke, belediye birlikleri ve kent ağları ile uluslararası bağlamda kazandırdıkları üzerinde durulmuştur. MARUF'a dair önemli özel metinler ile tamamlanan son bölümde, MARUF temalarının SKA ile ilişkisi de değerlendirilmiştir.

Tablo 1.1 Anahtar kelimeler ve oturumlar ile ilişkileri

	Akılı Şehirler	Katılım	Yerel Yönetişim
Geleceği Dönüş: İnovasyon Kulüpası Şehirler	**	**	**
Yaşam kalitesini artırmak için Akıllı Şehirler	**	**	**
Uluslararası insan hareketliliği ve sosyal uyum			**
Sürdürülebilirliği paylaşarak Küresel Mutabakatlar			
Şehirlerin deneyimleri: Doğru yönetiminde roller ve zorluklar			
"Doğru işin adı": Türkiye'deki Şehirler			
İnsan odaklı yaşam ve hareketliliğe doğru	**		
Toplu taşımada etkin kurulumlarına			
İlim değildiği ile mücadele: Kentleri kahrından yapmak			**
Kayıbedenlik zaman yolu: Doğrusal ekonomi hakkında			
Kent ağlarını gözden geçirmek: Küresel bağlar ve benchmarking			
Küreselleşme kentsel mekan için ne ifade ediyor?	**		
Birlikte yaşamak: Yeni Yaklaşımlar ve Uygulamalar		**	
Kapsayıcılık meseleleri: Cinsiyet eşitliğini bulmak		**	**
Farklı ölçütlerde kalite ve ekonomik konut			
Kentlerin bütünlük yapısı: Olayın kökeni ve yapıya göre			
Konut ve yapıya göre mesafesine farklı yaklaşımlar			
Yaşanabilir şehirler için sürdürülebilir kentsel yapı	**		
Geleceğin kentlerinde yapı: Sorunlar ve çözümler	**		
Risk yönetmek: Akıllı kentsel dayanıklılık nasıl geliştirilir?		**	**
Kentsel dayanıklılığa doğru: Yerel planlar ve uygulamalar			
Deprem dayanıklı kentler oluşturmak			**
Kentsel dayanıklılık ve sürdürülebilir kültürün miras yönetimi: İstanbul'dan dersler			
Kentsel mekansal yerel kalkınma			**
Yerel kalkınma potansiyelini ortaya çıkarmak		**	**
İdari sınırların ötesinde metropoliten yönetişim: Yatay etki ilişkileri		**	**
Sürdürülebilir kentler için iyi yönetişim		**	**
Tabandan tavara yönetişim: İşbirliğinin ötesinde vatandaş katılımı		**	**
Çim tavaranı kırmak: Yerel yönetimlerde kadın temalı			**
Herkese için erişilebilir kamusal mekanın izide		**	
Herkese için tasarım: Yaşanabilir kamusal mekanlar		**	**
Dünden bugüne HABITAT konferansları: HABITAT I-III		**	**
Yeni Kentsel Gündemin rehberliğinde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını yerleştirmek	**		**
Diyalog Marmara I: Başkanlar Konuşuyor: Birlikte Düşünmek, Birlikte Hareket Etmek			**
Diyalog Marmara II: Yerel ekseninde bölgeye bakış			**
Diyalog Marmara III: Ufkunuzu Geniletin: Yerel politikaları uygulamaya geçirmek			**
İstanbul: Uygulamaları İçin			
Kentsel Bilgi Üretme ve Farkındalık Artırma İnikanı Olarak Dijital Medya		**	
Şehirlerin Yüceliği: Küresel Çözümler için Yerel Diplomasi			**
Yönetişimde ilki güç olarak Yerel Yönetim Birlikleri		**	**
Sürdürülebilir kentler için veriyeye dayalı politika üretmek	**		**

**TÜRKİYE'DE İLK
KEZ DÜZENLENEN
BİR KENT
FORUMU OLARAK
MARUF 2019
ORGANİZASYON
RAPORU**

2. TÜRKİYE'DE İLK KEZ DÜZENLENEN BİR KENT FORUMU OLARAK MARUF 2019 ORGANİZASYON RAPORU

3 gün boyunca, 66 partner kuruluşun iş birliği ile düzenlenen MARUF'ta toplam 51 oturum, 1 sahne performansı, 1 film gösterimi, 5 teknik gezi, 6 sergi, 3 kapalı toplantı ve 1 networking etkinliği düzenlenmiştir, 30 stant açılmıştır. Forumda 25 ülkeden 250 konuşmacı ve 5440 katılımcı bir araya gelmiştir.

2.1. PLANLAMA, TOPLANTILAR ve YAYINLAR

2.1.1. KATILIMCI PLANLAMA SÜRECİ

MBB tarafından düzenlenen MARUF, 2018 yılı itibarıyla planlanmaya başlamıştır. Kurum içi toplantılar, MBB Encümen toplantıları ve MBB Da-

nişma Kurulu ile yapılan görüşmeler sonucu düzenlenmesi için çalışmalara başlanmıştır. MARUF için bir çalışma ekibi, yürütme kurulu ve danışma kurulu kurulmuştur. MARUF katılımcı bir planlama süreci ile kentlere dair sözü olan farklı kurumları bir araya getirmiştir. 66 destekçi kurumdan 14'ü akademik partner, 10'u belediye, 3'ü belediyeler birliği, 5'i kalkınma ajansı 15'i uluslararası kurum ve kuruluş, 4'ü medya sponsoru, 3'ü sponsor ve 12'si STK ve diğer yerel aktörler şeklinde yer almıştır.

2.1.2. TOPLANTILAR

MARUF'un planlama ve gerçekleştirme sürecinde tüm MBB ekibi ile Temmuz 2018'de 1 çalıştay yapılmış, Eylül 2018 - Eylül 2019 arasında 6 yürütme kurulu toplantısı ve 1 danışma ve yürütme kurulları toplantısı gerçekleştirilmiştir. Danışma ve yürütme kurullarından üyeler ve destekçi kurumlar ile birebir görüşmeler yapılmıştır.

MARUF ile ilgili karar süreçleri, MBB Encümen toplantılarında ve MBB Meclis toplantılarında netleştirilmiştir.

MARUF öncesi katkılarını almak üzere MBB'ye üye belediyelerin uzman ve yönetici kadrolarından oluşan MBB Platformlarına Eylül 2019'da tanıtım toplantısı yapılmıştır.

2019 yılında ilki gerçekleştirilen MARUF'un ardından çeşitli toplantılarda MARUF deneyiminin paylaşıldığı sunumlar gerçekleştirilmeye devam etmektedir. MARUF sonuçlarının sunulduğu son toplantı Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı Şehir Eşleştirme Zirvesi, 5 Aralık 2019, Ankara, Türkiye olmuştur.

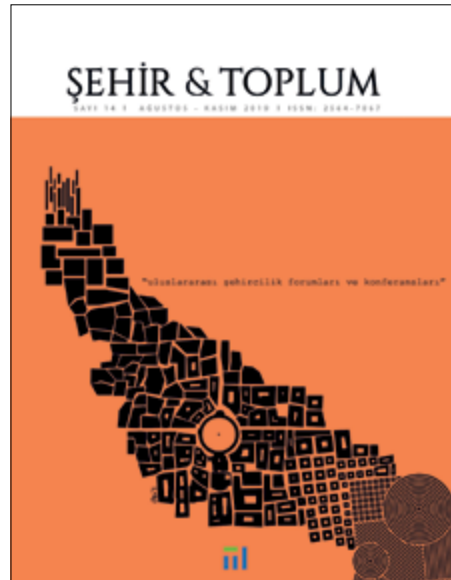

2.1.3. YAYINLAR

Dergi (Şehir ve Toplum)

MARUF'un hazırlık sürecinde forumu geliştirmeye yönelik birçok yayın ve araştırma incelenmiş ve MBB tarafından çeşitli yayınlar hazırlanmıştır. Bu kapsamda 2014 yılından beri çeşitli kent meselelerini gündemine alan MBB süreli yayını Şehir & Toplum dergisinin 14. sayısı, Ağustos 2019'ta "Uluslararası Kent Forumları ve Konferansları / International Urban Forums and Conferences" dosya konusu ile hem Türkçe hem de İngilizce olarak yayımlanmıştır. Dünyada öne çıkan kent forumları ve konferansları üzerine detaylı inceleme makalelerinin yer aldığı bu sayıda, ayrıca uluslararası kent forumları ve konferansları listelenmiştir.

2019 tarihli MARUF'un tamamlanmasının ardından forumda işlenen tema, konu ve çözüm önerilerine dair MARUF konuşmacılarının değerlendirmelerini içeren makalelerin yer aldığı "Çözüm Üreten Kentler: MARUF'tan Öğrendiklerimiz" dosya konulu Şehir & Toplum'un 15. sayısı Ocak 2020 yılında yayımlanmıştır.

Gazete

Marmara Haber gazetesinin Kasım-Aralık 2019 sayısı MARUF'a ayrılmış, ayrıca MARUF için Türkçe ve İngilizce olarak etkinlik gazetesi çıkarılmıştır.

TV ve İnternet Yayınları

20 Eylül 2020 tarihinde Marmara Belediyeler Birliği Başkanı Tahir Büyükkakın'ın katılımı ile TRT Haber'in Gece Bakışı adlı programında MARUF 2019'a dair bilgi verilmiştir. MARUF 2019 kapsamında MARUF ekibinin katılımı ile MEDYASCOPE'un iki canlı yayınına katkı sağlanmıştır. 27 Eylül 2019 tarihinde Marmara Belediyeler Birliği Başkanı Tahir Büyükkakın'ın katılımı ile "Marmara Belediyeler Birliği Başkanı Tahir Büyükkakın ile Marmara Uluslararası Kent Forumu" adlı yayın; 30 Eylül 2019 tarihinde "Şehir Hepimizin (141): Çözüm Üreten Kentler - Cemil Arslan, Ezgi Küçük ve Burcuhan Şener ile Söyleşi" başlıklı program gerçekleştirilmiştir.

Verilerle Marmara Bölgesi Kentleri Karşılaştırması

MBB Şehir Politikaları Merkezi (ŞPM) bünyesinde, kentsel politika oluşturma süreçlerinde faydalanılabilecek bir veri tabanı oluşturulmaktadır. Çalışma kapsamında Marmara Bölgesi'nde yer alan ve MBB üyesi illerin mukayeselerinin yapılması, kapasitelerinin geliştirilmesi, çeşitli kentsel durumların grafik ve haritalarla görselleştirilmesi planlanmaktadır.

Marmara Urban Forum (MARUF) kapsamında, devam etmekte olan kentsel veri tabanı araştırmasının bir ön çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında MARUF temaları ile ilişkili bir gösterge seti (Tablo 2.1) belirlenmiş; ilgili göstergelerin verileri Marmara Belediyeler Birliğine üye il belediyelerinden ve farklı kurumlardan resmi yazılar ile talep edilerek veya web taraması yoluyla toplanmıştır. Çalışma süre kısıtı nedeniyle il belediyeleri ölçüğü ile sınırlı tutulmuştur.

Verilerin derlenmesini takiben görselleştirme çalışmalarına başlanmış, 12 ayrı MARUF temasını temsilen 12 ayrı poster ve bunlara ek olarak demografi, araştırma tanıtım ve genel karşılaştırma paftaları üretilmiştir.

MARUF kapsamında gerçekleştirilen bu ön çalışma, araştırmayı küçük bir gösterge kümesi ile simüle etme imkânı sağlamış; özellikle, veri toplamaya ilişkin zorlukları tespit etmek (talep edilen verinin varlığı, elde edilen verinin karşılaştırılabilir formatta olması, veriyi isteme biçimi, verinin istendiği kurumun doğru belirlenmesi) açısından araştırmacının devamı için önemli katkılar sunmuştur.

Veri araştırmasının teorik altyapı çalışmaları, analiz edilecek gösterge veri tabanının netleştirilmesi, veri toplama, veri değerlendirme, raporlaştırma ve veri paylaşımı aşamaları ile devam etmesi planlanmaktadır.

MARUF TEMA	GÖSTERGE
DEMOGRAFI	TOPLAM NÜFUS
DEMOGRAFI	NÜFUS YOĞUNLUĞU (KİLOMETREKAREYE DÜŞEN KİŞİ SAYISI)
EKONOMİ/YEREL KALKINMA	KİŞİ BAŞI GSYH (TL)
EKONOMİ/YEREL KALKINMA	GSYH-SEKTÖRLERE GÖRE
ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	TOPLAM ORMAN ALANI BÜYÜKLÜĞÜ (HEKTAR)
DAYANIKLILIK	6306 SAYILI KANUNA GÖRE RİSKLİ ALAN (ADET)
GÖÇ	GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDAKİ SURİYELİ NÜFUSU
GÖÇ	İKAMET İZİNİYLE BULUNAN YABANCILAR (MEMLEKET KIRILIMINA GÖRE)
KENTSEL ALTYAPI	BELEDİYELERDE KİŞİ BAŞI GÜNLÜK ATIK SU MİKTARI (LİTRE/KİŞİ-GÜN)
KENTSEL ALTYAPI	KİŞİ BAŞINA MESKEN ELEKTRİK TÜKETİMİ (KWh)
KONUT VE YAPILI ÇEVRE	VERİLEN YAPI RUHSATINA GÖRE TOPLAM BİNA SAYISI (2002-2018)
SOSYAL KAPSAYICILIKÇEVRE	GENÇ BAĞIMLILIK ORANI
SOSYAL KAPSAYICILIK	YAŞLI BAĞIMLILIK ORANI
ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	1000 KİŞİ BAŞINA OTOMOBİL SAYISI
KENT AĞLARI	KARDEŞ ŞEHİR SAYISI
KAMUSAL MEKAN	AVM SAYISI
KAMUSAL MEKAN	BİN KİŞİ BAŞINA DÜŞEN AVM ALANI (M2)
KAMUSAL MEKAN	SİNEMA SAYISI
KAMUSAL MEKAN	TİYATRO SAYISI
ŞEHİR TEKNOLOJİLERİ VE İNOVASYON	ELEKTRİKLİ ARAÇ SAYISI
YÖNETİŞİM	YEREL SEÇİM KATILIM ORANI (%)

Tablo 2.1 Kullanılan gösterge seti

2.2. ORGANİZASYON VE LOJİSTİK SÜREÇ HAKKINDA

Üç gün süren etkinlik kapsamında konuşmacıların ulaşım, transfer ve konaklama ihtiyacı karşılanmıştır. Forum alanı olarak, İstanbul'un en merkezi noktalarından Kongre Vadisi'nde yer alan, kent içi erişimi rahat - Taksim metro durağına yürüme ile 5 dakika mesafede - olan İstanbul Kongre Merkezi (ICC) seçilmiştir. ICC'nin iki katı forum alanı olarak kullanılmıştır. Bir katı öğle yemekleri için, diğer katı ise 1 oditoryumu ve 10 salonu, 5 ofis odası ve fuaye alanı ile forum oturum akışı için ayrılmıştır. Salonlardaki sahne tasarımı, organizasyon ekibi ve teknik ekipler dışarıdan hizmet alımı ile sağlanmıştır. MBB ekibine ilave olarak, 115 profesyonel insan kaynakları ekibi ile üniversite öğrencilerinden oluşan 35 kişilik gönüllü ekip, katılımcılara kayıttan salon yönlendirmelerine kadar tanımlı çeşitli alanlarda destek olmuştur.

2.2.1. AÇILIŞ GÖSTERİSİ: BARIŞ İÇİN MÜZİK GENÇLİK KOROSU

MARUF'un ilk gününde, Açılış Oturumu öncesinde, Barış için Müzik Vakfı bünyesinde kurulmuş olan "Barış için Müzik Çocuk ve Gençlik Orkestrası", orkestra şefleri Félix Briceño ve Samuel Matus yönetiminde, 100 genç ve çocuk müzisyenin katkılarıyla bir müzik dinletisi sunmuşlar-

dır. Aynı zamanda forumun sosyal kapsayıcılık temasının da bir parçası olarak, yapılacak tüm tartışmalarda çocukların huzur ve sağlıklı kentte yaşamını sağlamanın ve umutlu olmanın önemi, kentli çocukların kültür ve sanat ile ilişkisini ortaya koyduğu bu giriş etkinlikle vurgulanarak MARUF'a sıcak bir açılış düzenlenmiştir.

Demography
Demografi

Local Development
Yerel Kalkınma

Public Space
Kamusal Mekan

Urban Infrastructure
Kentsel Altyapı

Social Inclusion
Sosyal Kapsayıcılık

	Total population Nüfus miktarı 2019	Population density Nüfus yoğunluğu 2019	GDP per capita Kişi başına GSYİH 2017	GDP per sector/development sector Sektörel/GSYİH'e ilişkin sektör 2017	Number of cinema Sinema salon sayısı 2018	Number of theatre Tiyatro salon sayısı 2018	Number of shopping mall Alışveriş merkezi 2019	Daily amount of waste water per person in the municipalities (İstanbul / Person başına günde su tüketim miktarı (kg)) 2016	Electricity consumption per person (kWh) Kişi başına elektrik tüketim miktarı (kWh) 2017	Youth dependency ratio (%) Genç bağımlılık oranı 2018	Elderly dependency ratio (%) Yaşlı bağımlılık oranı 2018	Paris Climate Action Planı 2019
BALIKESİR	1.226.575	86	32.127	Service Hizmetler	53	15	11	153	737	24,77	21,69	
BİLECİK	223.448	52	43.230	Industry Sanayi	4	1	1	144	512	26,52	15,5	
BOLU	311.810	37	40.202	Service Hizmetler	21	3	3	273	609	25,8	19,02	
BURSA	2.994.521	287	43.707	Industry Sanayi	90	14	19	134	658	31,58	12,89	
ÇANAKKALE	540.662	54	38.292	Service Hizmetler	12	9	5	124	655	22,81	20,89	
DÜZCE	387.844	151	33.857	Service Hizmetler	13	3	1	178	612	30,18	13,71	
EDİRNE	411.528	68	31.551	Service Hizmetler	24	9	4	165	702	21,24	19,66	
İSTANBUL	15.067.724	2900	65.041	Service Hizmetler	901	211	147	226	758	31,06	9,33	
KIRKLARELİ	360.860	57	38.619	Industry Sanayi	18	3	3	152	673	21,64	18,54	
KOCAELİ	1.906.391	528	64.659	Industry Sanayi	79	17	12	191	653	33,92	10,07	
SAKARYA	1.010.700	209	36.314	Service Hizmetler	42	10	5	214	660	31,58	13,55	
TEKİRDAĞ	1.029.927	163	47.479	Industry Sanayi	37	10	6	98	619	30,86	11,93	
YALOVA	262.234	310	42.117	Industry Sanayi	13	2	2	336	797	29,22	16,84	

2.2.2. TEKNİK GEZİLER

MARUF kapsamında, forumun son günü olan 3 Ekim 2019'da, kapanış oturumunun ardından İstanbul içerisindeki belirli alanlara eş zamanlı teknik geziler düzenlenmiştir. Belirlenen 5 farklı gezi rotası için hazırlanmış belirli sayıda biletler forumda satışa sunulmuştur. Yaklaşık 200 kişi teknik gezilere katılım sağlamıştır.

Düzenlenen teknik gezilere ait rotalar aşağıdaki şekildedir:

Rota #1: Tarihi Yarımada “Tarihi İstanbul’dan Bir Kesit”

İstanbul’un tarihsel katmanlarına şahitlik etmiş önemli noktalarını içine alan gezi rotasında Theodosius Surları, Sultanahmet Atmeydanı, Ayasofya, Büyüksaray, Antiochos ve Lausos Sarayları, Çemberlitaş, Beyazıt Ve Süleymaniye Camii ziyaret edilmiştir. Mekânlara ait kentsel dokunun farklı zaman dilimlerinde nasıl şekillendiği görülmeye çalışılmıştır.

Rehberler: Prof. Dr. Zeynep Kuban, Arş. Gör. Öykü Balcı

Rota #2: Galata-Beyoğlu “Yüzyıllar Boyunca Çok Katmanlı Galata Kent Dokusu” ve “Osmanlı Başkentinin Batılı Yüzü”

İstanbul'un önemli semtlerinden biri olan Galata; Bizans, Ceneviz ve Osmanlı dönemlerinin tamamında kayda değer imar hareketleri yaşanmış ve hem kentsel, hem de mimari ölçekte özgün bir tabakalanma meydana gelmiş bir bölgedir.

Haliç'in kuzeyinde yer alan Suriçi bölgesinden oldukça farklı bir kentsel karakter benimsemiş olan Pera bölgesi ise 18. yüzyılın ortalarından itibaren yapılaşmaya başlamıştır. Batı ile artan yakın ilişkilere paralel olarak bölge Osmanlı başkentinin Batılı yüzü haline gelmiş ve Haliç'in kuzeyinde yer alan Suriçi bölgesinden oldukça farklı bir kentsel karakter benimsemiştir. Katılımcılar rehberler eşliğinde derinlemesine bilgi alarak bölgeyi ziyaret etmişlerdir.

Rehberler: Dr. H. Sercan Sağlam ve Ebru Şevkin

Rota #3: Boğaz Hattı “Suya Yansıyan İstanbul”

Tarihi İstanbul'un merkezi olan Tarihi Yarımada; Marmara Denizi, Boğaz ve Haliç'le çevrili bir alandır. Haliç ve Boğaz'a yapılan gezide kentin Bizans ve Osmanlı dönemine ait önemli kentsel öğeler ve bu alana dair bilgiler katılımcılar ile paylaşılmıştır.

Rehber: Prof. Dr. Zeynep Ahunbay

Rota #4: Kadıköy “Kadıköy: Dünü, Bugünü, Yarını”

Geziye Birinci Boğaz Köprüsü'nden (15 Temmuz Şehitler Köprüsü) başlanmış olup, Fikirtepe, Bağdat Caddesi ve Dragos rotası üzerinden devam edip Ataşehir'de gezi sonlanmıştır.

Rehberler: Doç. Dr. Cem Beygo, Araş. Gör. Aslı Ulubaş Hamurcu

Rota #5: Büyükkada “16. İstanbul Bienali Kapsamında Büyükkada Gezisi”

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından iki yılda bir düzenlenen İstanbul Bienali kapsamında Büyükkada'da Anadolu Kulübü, Mizzi Köşkü, Taş Mektep ve Hacopulo Köşkü (Eski Adalar Kaymakamlık Binası) olarak belirlenen çağdaş sanat mekânları katılımcılar eşliğinde ziyaret edilmiştir.

Rehberler: İKSV Yetkilileri

2.2.3. SERGİLER

MARUF kapsamında kent odaklı 5 fotoğraf ve 1 porselen sergisi gerçekleştirilmiştir.

Sergi #1: Düz Ülke

Aydın Büyüктаş yarattığı perspektif algısı ile yaşanan mekânlarda çoğu zaman dikkat dahi çekmeyen ayrıntılara farklı boyutlar kazandırarak sürreal sergilenen fotoğraflarıyla kent algısında zamana ve mekana meydan okumuştur.

Sergi #2: Göç

Gölcük Belediyesi, Gölcük Fotoğraf ve Sinema Sanatı Derneği ve Uluslararası Fotoğraf Sanatı Federasyonu ile birlikte düzenlenmiş “Göç” konulu uluslararası yarışma fotoğraflarıyla insanların göç sürecinde karşılaştıkları zorlukları ve kazanımları belgeler nitelikteki fotoğraflarını sergilemiştir.

Sergi #3: Marmara Denizi

Marmara Denizi Fotoğraf Sergisi, Marmara Denizi'nin su ve yaşam, çevre, ekosistem, sürdürülebilirlik, flora ve faunanın korunması gibi temalar kapsamında fotoğraflarla belgelenmesini amaçlamıştır.

Sergi #4: Karanlığı Aydınlatmak

Esenler Görme Engelliler Derneği ve Art İstanbul Fotoğraf Kulübü'nün ortak projesi olan Karanlığı Aydınlatmak sergisinde, şehrin içinde belirlenen bir rota doğrultusunda görme engelli kentlilerin yürüyerek fotoğrafladıkları hayalindeki kent fotoğrafları sergilenmiştir. Sokakların sesli tarifleri sonucunda görme engelliler fotoğraflamak istedikleri kareye doğru deklanşöre basarak sergi fotoğrafları oluşturulmuştur.

Sergi #5: Ormanlık İsveç

İsveç Enstitüsünün katkılarıyla hazırlanan "Ormanlık İsveç" sergisi katılımcıları İsveç toplumunda bir yolculuğa çıkarmıştır. Çağdaş İsveç mimarisi resimler ve kelimeler yoluyla hepsi ahşaptan yapılmış konutlarda, okullarda, bakım merkezlerinde ifadesini bulmuştur.

Sergi #6: Toprağın Renkleri "Çamura Hayat Verenler"

Büyükçekmece Belediyesi tarafından organize edilen sergi, porselen bezeme sanatçıları Figen Özden, Meral Ezel ve Canan Bağ'ın eserlerinden oluşmuştur.

2.2.4. STANTLAR

MARUF kapsamında, UNDP başta olmak üzere partner kuruluşlardan Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı, 2 büyükşehir, 1 il ve 8 ilçe belediyesi, 4 kalkınma ajansı, 3 üniversite, 8 STK ve özel sektörden 3 sponsor firma stant açmıştır. Toplam 30 stant, forum boyunca katılımcılarla etkileşim halinde olmuştur.

2.3. KATILIMCILIK

2.3.1. SOSYAL MEDYA VE İLETİŞİM

MARUF kapsamında MBB resmi web sitesi ve sosyal medya hesaplarından iletişim ve duyuru çalışmaları yapılmıştır. MARUF'a özel olarak web sitesi tasarlanmış, forumun duyuru ve etkileşim sürecini artırmak için Twitter, Instagram ve YouTube hesapları üzerinden iletişim çalışması yürütülmüştür.

MARUF'un sosyal medya üzerinden yapılan çalışma ve tanıtımlarda kullanılan etiket #MARUF19 olarak belirlenmiştir.

Twitter: @marmaraurban

Instagram: @marmaraurban

YouTube: Marmara Urban Forum

2.3.2. MOBİL UYGULAMA

MARUF için geliştirilen mobil uygulamada temalara, konuşmacılara, oturumlara, teknik gezilere, sergilere, program akışına, forumun sosyal medya hesaplarına, web sitesine ve ulaşım, konaklamaya ilişkin detaylı bilgilere kolay erişim sağlanmıştır.

Ücretsiz olarak Apple Store ve Play Store'dan indirilebilir olan uygulama, katılımcılara birbirleriyle ve konuşmacılarla mesajlaşma imkanı sunmuştur. Forumda benimsenen katılımcı yaklaşımla uyumlu olarak katılımcılar uygulama üzerinden sorularını konuşmacılara iletebilmiş ve konuşmacıların hazırlamış olduğu anketlere katılmışlardır. Ayrıca forumla ilgili paylaşımlarını görsellerle birlikte uygulama üzerindeki zaman akışında paylaşmışlardır. Böylece her katılımcının fikrini beyan etmesine imkan sağlayan interaktif bir ortam yaratılmıştır. Mobil uygulamayı toplamda 1757 kişi indirip kullanmıştır. Bu sayı, MARUF'a katılım sağlayan toplam tekil katılımcı sayısının %48'ine tekabül etmektedir.

2.3.3. ETKİLEŞİM PANOLARI

Forum süresince katılımcıların etkileşimini ve katılım seviyesini artırmak üzere üç pano tasarlanmıştır.

Bu panolardan ilki, katılımcılardan 12 MARUF teması çerçevesinde kentlerinden beklentilerini kısaca belirtmeleri üzere hazırlanmış bir not panosudur. İkinci etkileşim panosu MARUF temalarının SKA'lar ile ilişkisinin kurulması üzere hazırlanmış bir ip örme panosudur. Üçüncü etkileşim panosu

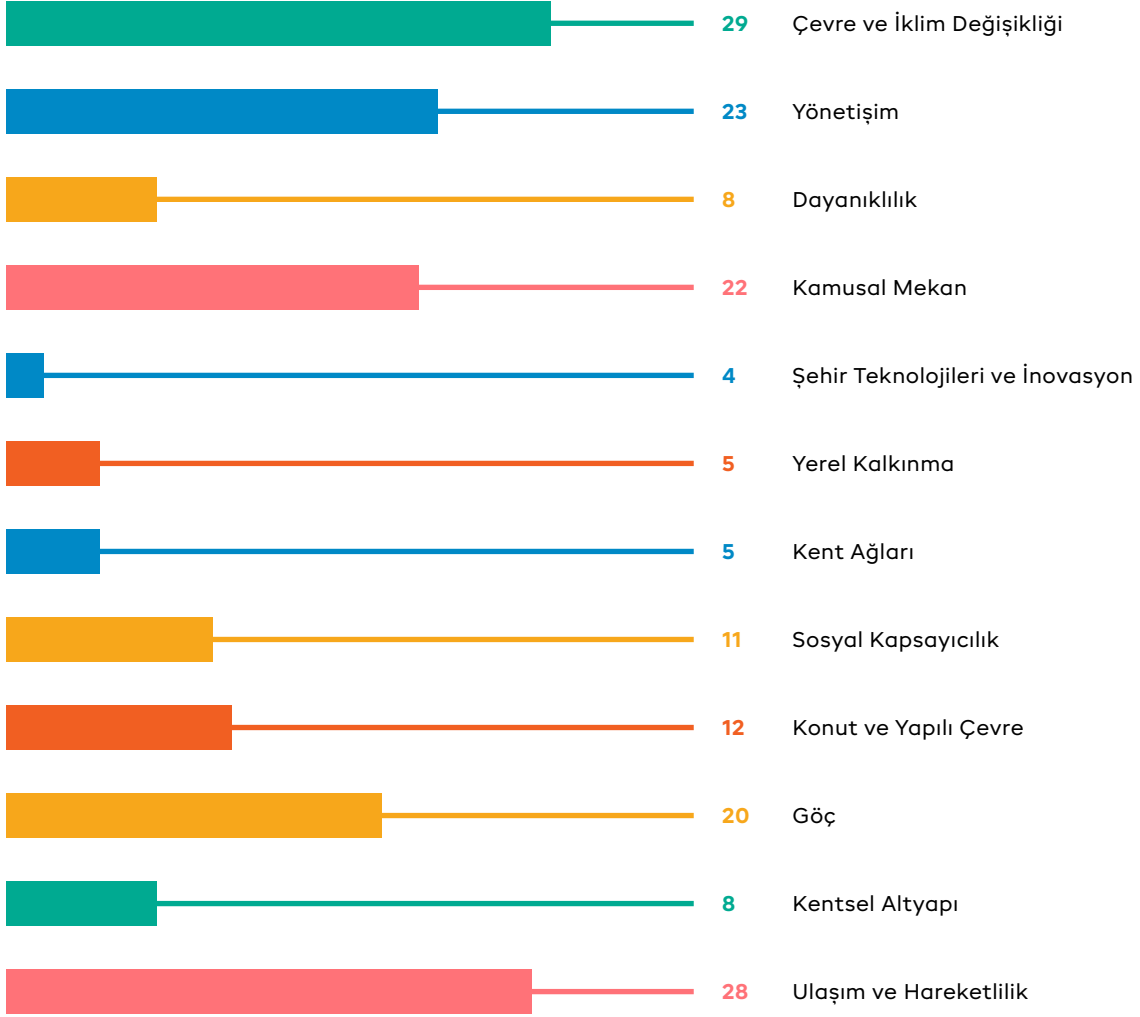
MARUF temalarının kendi içerisindeki ilişkisini kurmak üzere oluşturulmuş bir matris panosudur.

“Şehrinden Ne Bekliyorsun?” Panosu

Etkinlik mekânına kurulan “Şehrinden ne bekliyorsun?” isimli etkileşimli pano ile katılımcıların, etkinlik süresince şehirleri ile ilgili beklenti ve düşüncülerini yapışkanlı not kağıtlara yazarak ilgili MARUF temasının altına yapıştırması istenmiştir. On iki temadan en fazla yorum, öneri ve istek alan “Çevre ve İklim Değişikliği” ve “Ulaşım ve Hareketlilik” temaları olurken bunları, “Yönetişim”, “Kamusal Mekân” ve “Göç” izlemiştir. En az yorum ve istek alan temalar ise “Şehir Teknolojileri ve İnovasyon”, “Kent Ağları” ve “Yerel Kalkınma” olmuştur (Şekil 2.1). Az yorum alan temalarda aynı zamanda anlam olarak kavramdan uzaklaşan

notların yer alması, çalışmanın tekrarlanması durumunda bu temaların biraz daha açılması gerektiğini göstermektedir.

Şekil 2.1. Katılımcılar tarafından yazılan notların temalara göre dağılımı.

Etkinlik sonunda panoda biriken notlar dijital hale getirildikten sonra her not içinde barındırdığı anahtar sözcüklere göre düzenlenmiş; her tema içinde yer alan anahtar sözcükler ve bu sözcüklerin tekrarlanış sayılarına göre analiz edilmiştir. Daha sonra temaların birbirleri ile ilişkileri ve ortaklaşan anahtar sözcükleri analiz etmek ve görselleştirmek amacıyla ağ haritalama yöntemi kullanılmıştır (Şekil 2.2). Ağ haritalama aracı olarak Graph Commons veri haritalama, analiz ve yayımlama platformu kullanılı-

mıştır. Analiz sonucunda, on iki temadan altısının ortak noktasını oluşturarak temalar arası en çok tekrarlanan anahtar kelimelerin “çocuklar ve gençler” ve “bilinçlendirme ve farkındalığı arttırma” olduğu görülmüştür. Özellikle “Kamusal Mekan” ve “Yönetişim” temaları altında üniversite öğrencileri ve çocukları kapsayan istek ve beklentiler yoğunlaşırken “Çevre ve İklim Değişikliği” başlığı altında en fazla istek ve öneri çevre kirliliği ve iklim değişikliğine dair bilgilendirme kampanyalarına yönelik olmuştur. Bunun yanı sıra, katılım ve diyalog, sosyal adalet, ücretsiz ulaşım ve donatılar, sürdürülebilir ve planlı kentleşme, yerel yönetimin sorumlulukları ve meslek gruplarının planlamaya katılımına birden fazla temada ağırlıklı olarak değinildiği görülmüştür. Yeşil alan “Kamusal Alan” başlığı altında ağırlıklı olmak üzere en çok vurgulanan anahtar kelimelerden biri olurken afet ve deprem başlığı ise notlarda en çok dile getirilen negatif anahtar kelimelerden olmuştur.

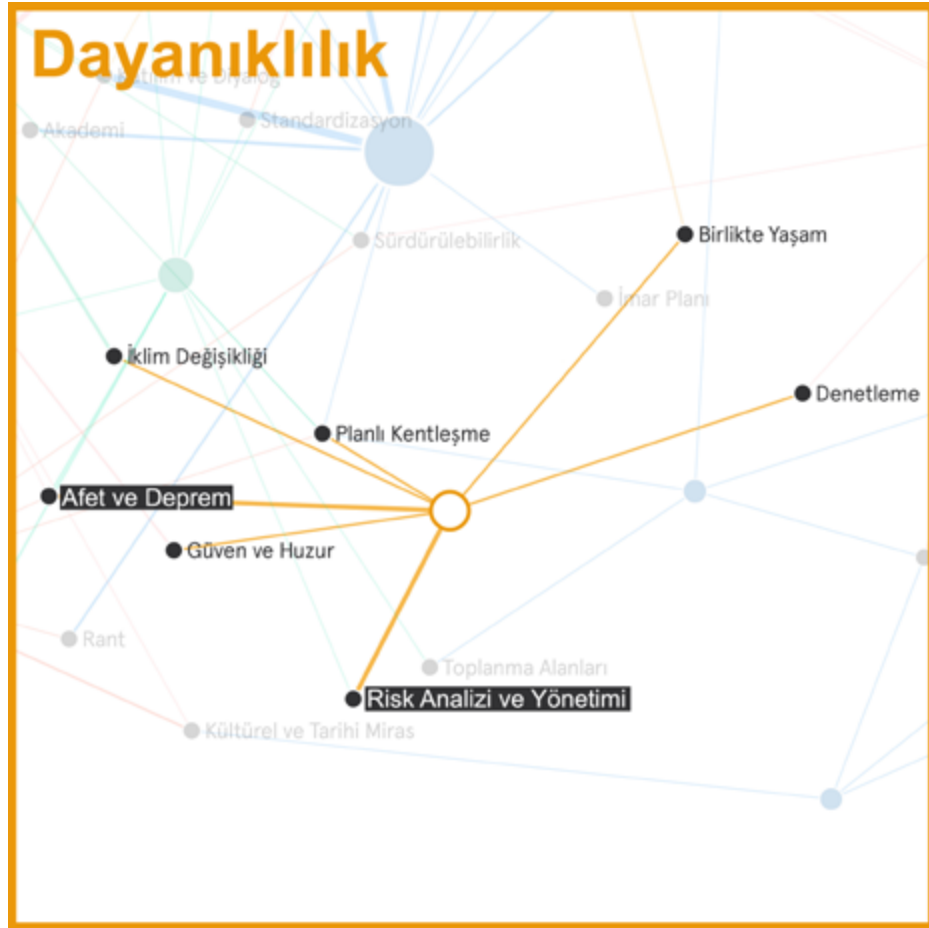

Şekil 2.2. Temaların ve kullanılan anahtar kelimelerin birbiriyle ilişkisini gösteren ağ haritası

Dayanıklılık:

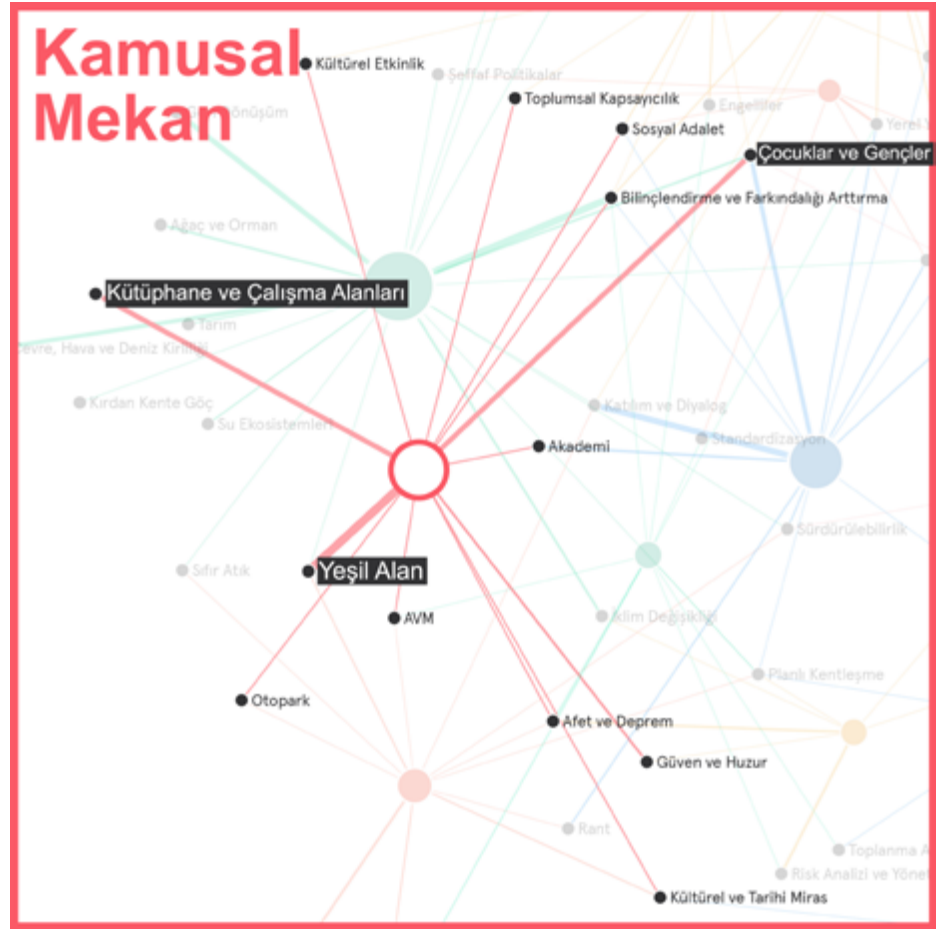
Dayanıklılık teması altında gelen notlarda ağırlık deprem, depreme hazırlık için acilen yapılması gereken risk analizi ve bu riskin yönetimi üzerine olmuştur. Risk analizini içeren yapı kimliği önerisi gibi dile getirilmiş net beklentiler bulunmaktadır.

“Her yapının, yolun, geçidin hasar raporu, dayanıklılık süresi, mimar ve proje yöneticisi, depreme dayanma şiddetini içeren bölge riskine göre kimliği olması.”

Kamusal Mekan:

Kamusal mekana dair en çok beklenti yeşil alan ve yeşil alanların düzenlenmesi üzerinedir. Yeşil alanın sadece kamusal mekan olarak değil aynı zamanda depremde toplanılacak alan olarak da oldukça önemli olduğu vurgulanmıştır. Kamusal mekana dair beklentiler arasında sıklıkla tekrarlanan ikinci mekan ise, çocuklar ve gençlere 7/24 hizmet verecek kütüphane ve çalışma alanları olmuştur.

Şehir Teknolojileri ve İnovasyon

Şehir Teknolojileri ve İnovasyon başlığı altında az paylaşım olduğu görülmüştür. Gelen notlar büyük oranda Ulaşım ve Hareketlilik teması ile ortaklaşan toplu taşıma, bisikletli ulaşım ve elektrikli taşıt başlıklarına dairdir. Bunun dışında tekil olmakla beraber notlar arasında girişimciler için kurulacak kuluçka merkezi önerisi bulunmaktadır.

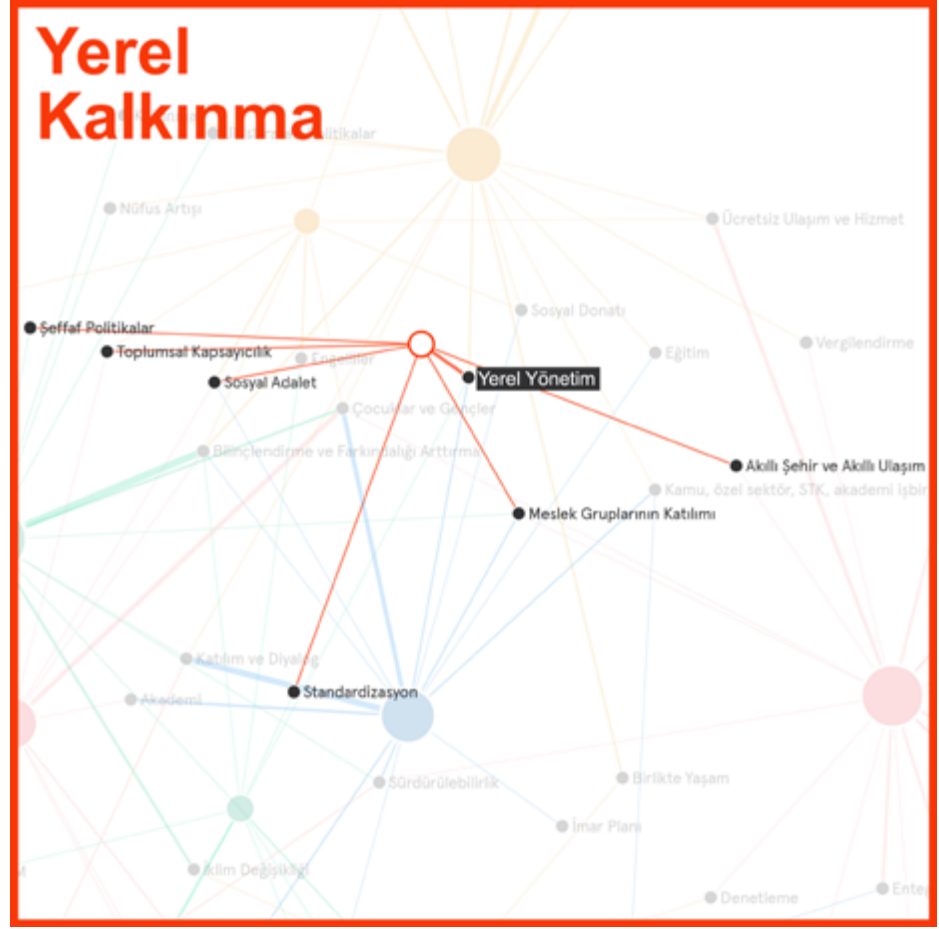
“Bütün ilçeler için Incubation Hub (Kuluçka Merkezi) istiyoruz!”

Yerel Kalkınma:

Yerel Kalkınma temasında en önemli vurgu yerel yönetimin yeniden düzenlenmesine dairdir.

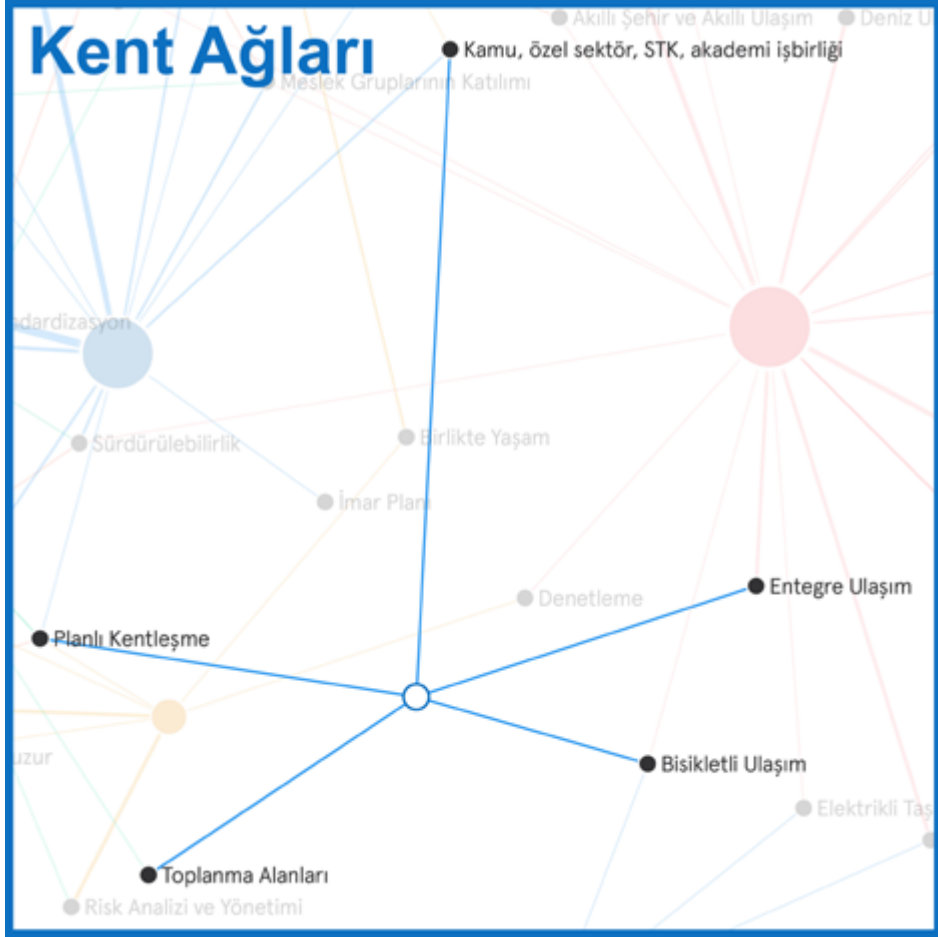
“Yerel yönetim işleyişleri düzenlenmeli. Şeffaf, kapsayıcı ve hesap verilebilirlik ilkeleri, temel yönetim ilkeleri haline dönüştürülmeli.”

Kent Ağları:

Kent Ağları temasında paylaşılan beklentiler entegre ulaşım gibi daha çok Ulaşım ve Hareketlilik temasıyla ilişkili beklentiler olmuştur. Bunlar dışın-
da akademi ve sektör iş birliğine de değinilmiştir.

“Şehir plancılarına akademi ve sektör iş birliğini sağlayabilecekleri öz-
gürlükçü kariyer altyapıları tanımlanmalı.”

Sosyal Kapsayıcılık:

Sosyal Kapsayıcılık başlığı altında sunulan beklentilerde vurgu engelliler ve sosyal adalet üzerine olmuştur.

“Sosyal adaletsizliği kendi yaşamında fark et, fark ettir, değiştir.”

Konut ve Yapılı Çevre:

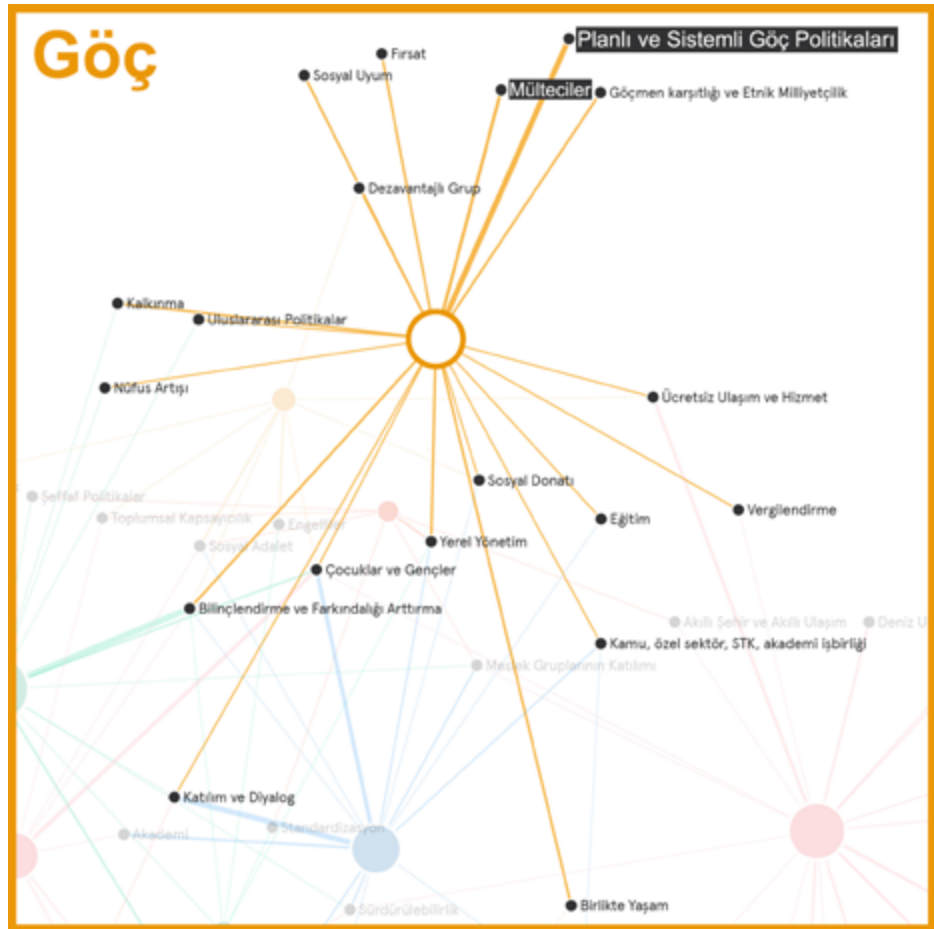
Konut ve Yapılı Çevre ile ilgili gelen notların büyük bir çoğunluğu dikey kentleşmeye karşı yatay kentleşme önerilerinden teşekkül etmiştir. Bunun dışında kültürel ve tarihi mirasın korunması, yaşatılması ve yeşil alan vurgusu bulunmaktadır.

Göç:

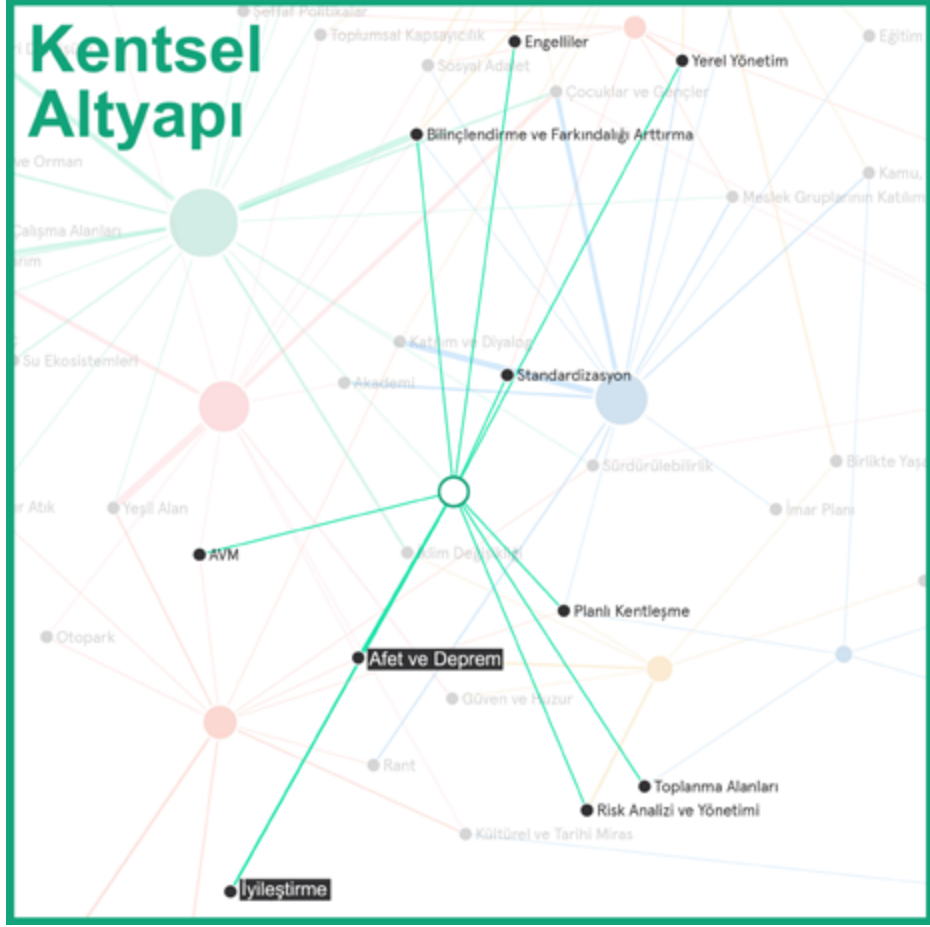
Göç teması altındaki notlarda ana eksen mülteciler olmuştur. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu planlı ve sistemli göç politikalarına dair beklentilerini dile getirmiştir. Genel anlamda birlikte yaşam ve sosyal uyum vurgusu görülmüştür.

“Yerel yönetimlerin gençlik, çocuk, kadın merkezlerinde ismi sosyal uyum olan programlar var ama buralarda Türkiye’den, Suriye’den, Afganistan, Özbekistan, Irak’tan insanlar yan yana getirilmiyor! Karşılaşma yaratmak yerel yönetimlerin sorumluluğu! Artık harekete geçin.”

Kentsel Altyapı:

Kentsel altyapıda ön plana çıkan başlıklar afet ve deprem olmuştur. Riskin analiz edilmesi ve yönetimi, mevcut altyapının iyileştirilmesi ve standardizasyonu öneriler arasında ön plana çıkarılmıştır.

Ulaşım ve Hareketlilik:

Ulaşım ve Hareketlilik başlığı altında en çok tekrarlanan beklentiler sarı taksi ve minibüslere dair düzenlemeler olmuştur. Bunları toplu taşıma, deniz ulaşımı ve ücretsiz ulaşım hakkı izlemiştir. Ücretsiz ulaşım hakkı izlemiştir. Ücretsiz ulaşım hakkı izlemiştir.

“Günlük belirli spor aletlerini kullanarak toplu taşımalara ücretsiz binme hakkını elde etmek.”

“Gelir düzeyine göre ulaşım vergisi alınması, ulaşımın ise ücretsiz hale gelmesi.”

Temaları İlişkilendir Panosu

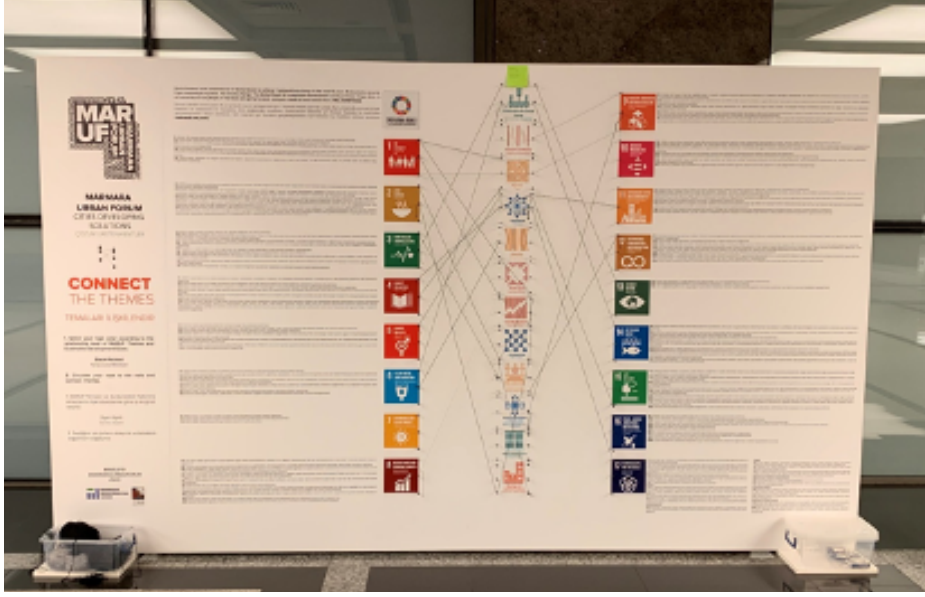
MARUF kapsamında forum katılımcılarının MARUF temaları ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SKA) ilişkilendirmeleri için fuaye alanında bir etkileşim panosuna yer verilmiştir. Katılımcılardan SKA'lar ile MARUF temaları

arasında birbirileri ile direkt ilişkili gördüklerini siyah iple, dolaylı olarak ilişkili gördüklerini ise gri iple eşleştirmeleri istenmiştir. Pano üzerinde toplamda 25 ilişkilendirme yapılmıştır (21 direkt ilişki-siyah / 4 dolaylı ilişki-gri). Bu ilişkilendirmelerde ön plana çıkan temalar sırasıyla yönetim (5), çevre ve iklim değişikliği (4) ve sosyal kapsayıcılık (3) olmuştur. Yönetişim teması nitelikli eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliği, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, karasal yaşam ve amaçlar için ortaklıklar amaçları ile ilişkilendirilirken; Çevre ve İklim Değişikliği teması sağlık ve kaliteli yaşam, temiz su ve sanitasyon, iklim eylemi ve sudaki yaşam; Sosyal Kapsayıcılık teması ise yoksulluğa son, açlığa son, sağlıklı ve kaliteli yaşam, sorumlu üretim ve tüketim amaçları ile ilişkilendirilmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları incelendiğinde ise en çok ilişki kurulan amaçın yoksulluğa son (6) olduğu görülmektedir.

MARUF TEMA	BAĞLANTI SAYISI	SKA NO	SKA MADDE
YEREL KALKINMA	1	1, 2	Yoksulluğa Son (1) Açlığa Son (2)
ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	4	3, 6, 13, 14	Sağlık ve Kaliteli Yaşam (3) Temiz Su ve Sanitasyon (6) İklim Eylemi (13) Sudaki Yaşam (14)
DAYANIKLILIK	2	6, 8	Temiz Su ve Sanitasyon (6) İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme (8)
GÖÇ	3	1, 1, 9	Yoksulluğa Son (1) Yoksulluğa Son (1) Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı (9)
KENTSEL ALTYAPI	0		
KONUT VE YAPILI ÇEVRE	2	1, 2	Yoksulluğa Son (1) Açlığa Son (2)
SOSYAL KAPSAYICILIK	4	1, 2, 3, 12	Yoksulluğa Son (1) Açlığa Son (2) Sağlık ve Kaliteli Yaşam (3) Sorumlu Üretim ve Tüketim (12)
ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	1	9	Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı (9)
KENT AĞLARI	1	2	Açlığa Son (2)
KAMUSAL MEKAN	1	1	Yoksulluğa Son (1)
ŞEHİR TEKNOLOJİLERİ VE İNOVASYON	1	9	Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı (9)
YÖNETİŞİM	5	4, 5, 11, 15, 17	Nitelikli Eğitim (4) Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (5) Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar (11) Karasal Yaşam (15) Amaçlar için Ortaklıklar (17)

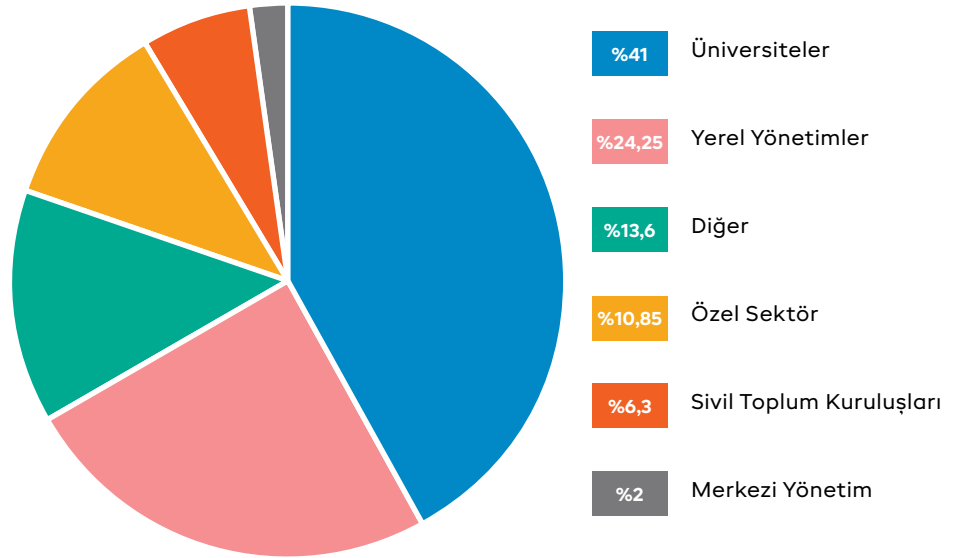

2.3.4. KATILIMCI PROFİLİ

MARUF'a katılım sağlayan tekil katılımcı sayısı 3660'tır. Üç günün ayrı ayrı katılımcı sayısı incelendiğinde toplam katılım 5554'tür. Katılımcıların büyük bir kısmını üniversiteler ve yerel yönetimler oluşturmuştur. Ayrıca özel sektör ve STK'lardan da katılımcılar yer almıştır. Katılımcıların %41'ini üniversiteler, %24,25'ini yerel yönetimler, %13,6'sını da diğer, %10,85'ini özel sektör, %6,3'ünü sivil toplum kuruluşları ve %2'sini merkezi yönetimden gelen katılımcılar oluşturmaktadır. Oturumlar bazında değerlendirildiğinde ise oturum başına ortalama 152 kişinin katılım gösterdiği görülmektedir. Dinleyicilerin katılım oranına göre en çok ilgi gören temalar Şehir Teknolojileri ve İnovasyon, Kamusal Mekan, Ulaşım ve Hareketlilik ile Sosyal Kapsayıcılık olmuştur.

2.3.5. DEĞERLENDİRME ANKETLERİ

MARUF sonrasında konuşmacılara, MARUF Yürütme ve Danışma kurullarına ve tüm katılımcılara ayrı olarak yapılandırılmış değerlendirme anketleri gönderilmiştir. Bu değerlendirme anketlerinden çıkan sonuçlar neticesinde ileriki çalışmalarda daha verimli sonuçlara ulaşmak hedeflenmiştir.

MARUF sonrası katılımcılara yapılan online değerlendirme anketi sonrasında forumdan genel olarak duyulan memnuniyet oranı %85 olarak tespit edilmiştir.

2.4. ULUSLARARASI BAĞLAMDA MARUF

MARUF'un hazırlık sürecinde, dünyadaki diğer önemli kent forumlarının ve kentleşme alanındaki toplantıların yerinde incelenmesi oldukça yol gösterici olmuştur. MBB tarafından yapılan araştırmalarda, 2019 yılına kadar uluslararası ölçekte 150'ye yakın kentleşme forumu düzenlendiği tespit edilmiştir. MARUF, bu kapsamda en önemli ve prestijli kentleşme forumlarından biri olarak yerini almayı ve yerel gündemle küresel gündem arasındaki ilişkiyi her ölçek ve bağlamdaki katılımcı yaklaşımlarla geliştirmeyi hedeflemiştir.

Küresel gündemin ana maddelerini oluşturan iklim değişikliği, insan hareketlilikleri ve göç, sürdürülebilir kalkınma, yerel ekonomik kalkınma gibi birçok konu şehirleri ilgilendirmektedir. Bu alanlarda yaşanan sorunların temelini şehirler oluşturduğu gibi bu sorunları çözmek durumunda olan yönetim birimleri de yine kent yönetimleridir. Saskia Sassen'in deyişiyle "küresel şehir"ler olarak adlandırabileceğimiz şehirler artık dünya problemleri konusunda söz söyleme hakkına ve imkanına sahiptir. MARUF, Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda belirlenen 12 temasıyla küresel gündemin yerelleşmesi konusunda önemli roller üstlenmiştir.

Diğer yandan, son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler, internet kullanımının yaygınlaşması, ulaşım imkanlarının iyileşmesi ve dolayısıyla mesafelerin kısılması; uluslararası düzeyde toplantılar düzenlenmesi ve katılım sağlanmasını kolaylaştırmaktadır. Bu noktada, uluslararası paydaşların önemi büyüktür. Özellikle uluslararası partnerlerin toplantıları kendi ağlarına yayarak tanıtımına destek vermeleri toplantıların boyutunu doğrudan etkilemektedir. 15'i uluslararası partner olmak üzere toplam 66 partnerin işbirli-

ğiyle düzenlenen MARUF'ta, hem tanıtım hem de içeriğin zenginleşmesi açısından partner kuruluşların önemli desteği olmuştur. Örneğin, UN-Habitat'ın resmi web sitesi ve sosyal medya hesapları üzerinden MARUF'u duyurması ve Avrupa'dan Amerika'ya, Afrika'dan Asya'ya tüm kıtalarda işbirliği yapılan çeşitli kurum ve kuruluşlarının MARUF'u kendi ağlarıyla paylaşması etkinliğe katılımın artmasında önemli rol oynamıştır.

Ayrıca yurt dışındaki büyükelçiliklerle, yerel yönetim birlikleriyle, kent ağlarıyla, alanında uzman kuruluş ve kişilerle temas kurulmuş ve bu kurum ve kişilerin katkıları alınmıştır. MARUF'un hem pek çok farklı kesime hitap edebilmesi hem de mümkün oldukça farklı sektörlerden ve deneyimlerden gelen konuşmacılarının olması hazırlık sürecinin başından itibaren hedeflenmiştir. Bu amaçla MARUF, 25 ülkeden 250 konuşmacıya ev sahipliği yapmıştır. Bu ülkeler; ABD, Almanya, Arnavutluk, Belçika, Çin, Fransa, Hindistan, Hollanda, İngiltere, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Japonya, Kanada, Lübnan, Makedonya, Norveç, Senegal, Slovakya, Şili, Yunanistan ve Türkiye'dir.

ABD	9	İNGİLTERE	12	MAKEDONYA	1
ALMANYA	6	İSPANYA	1	NORVEÇ	1
ARNAVUTLUK	1	İSVEÇ	4	SENEGAL	1
AVUSTURYA	1	İSVİÇRE	2	SLOVAKYA	1
BELÇİKA	5	İTALYA	2	ŞİLİ	1
FRANSA	1	JAPONYA	2	YUNANİSTAN	1
HİNDİSTAN	2	KANADA	4	TÜRKİYE	174
HOLLANDA	5	KENYA	4		
HONG KONG	1	LÜBNAN	1		

2019'da ilk kez düzenlenen MARUF en önemli uluslararası kent forumları arasında yerini alarak hem Türkiye'nin şehircilik alanındaki tecrübesinin yurt dışına aktarılması hem de yurt dışındaki iyi uygulama örneklerinin paylaşılması açısından oldukça önemli bir yerel diplomasi aracı olmuştur. MARUF kapsamında özellikle yurt dışından gelen konuşmacı ve katılımcılara İstanbul'u, Marmara'yı ve Türkiye'yi tanıtmak amacıyla meselelerin tartışıldığı oturumların yanı sıra İstanbul Bienali'nden kentsel dönüşüm alanlarına, Tarihi Yarımada'dan Boğaz turuna çeşitli rotalar oluşturularak teknik geziler düzenlenmiştir.

MARUF 2019'un ardından, 8-13 Şubat 2020'de Abu Dhabi'de gerçekleşen 10. Dünya Kentsel Forumu / World Urban Forum (WUF10) kapsamında MARUF tanıtım stantı açılmıştır. Forum kapsamında, MARUF'u ve ilk sonuçlarını aktarmak üzere iki oturuma katkı sağlanmıştır.

SB

**MARUF 2019
TEMALARI
BAĞLAMINDA
OTURUM
RAPORLARI VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

3. MARUF 2019 TEMALARI BAĞLAMINDA OTURUM RAPORLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3.1. AÇILIŞ OTURUMU

MARUF 2019 açılış oturumuna “21. Yüzyılda Kent Vizyonları” ana başlığı altında MBB’ye üye tüm büyükşehirlerin belediye başkanları ve uluslararası kuruluşlardan direktörler davet edilmiştir. Oturum, Marmara Bölgesi’nden dört büyükşehir belediye başkanı ve UNDP Türkiye ile Metropolis Kent Ağı temsilcilerinin konuşmaları ile gerçekleşmiştir. MARUF’tan birkaç gün önce Marmara Bölgesi’nde yaşanan deprem, yüksek riskli bir bölge olan Marmara’nın belediye başkanlarının konuşmalarında merkezi bir yer tutmuştur. Bu konudaki sorunlar, yapılan çalışmalar ve gelecekte yapılması gerekenler, kentsel yönetişimin en önemli aktörleri tarafından aktarılmıştır.

Bununla birlikte, MARUF açılış oturumunun asıl vurgusu değişim ihtiyacı üzerinedir. Hem belediye başkanları, hem de uluslararası kurum temsilcileri, kentsel yönetişim alanında bir zihniyet değişimine ihtiyaç duyulduğunu vurgulamıştır. Yöneticilerden kurumlara, iş yapma biçimlerinden düşünce şekillerine her alanda değişim yaşanmalıdır. Değişim teması, ilerleyen günlerde, farklı oturumlarda tekrar edilerek MARUF 2019’u biçimlendiren anahtar kavramlardan biri olmuştur.

Katılımcılar:

- Moderatör: Oğuz Haksever, Spiker
- **Tahir Büyükkakın** Marmara Belediyeler Birliği Başkanı, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı
- **Alinur Aktaş** Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı, Marmara Belediyeler Birliği Encümen Üyesi
- **Claudio Tomasi** Mukim Temsilci, UNDP Türkiye
- **Ekrem Yüce** Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı, Marmara Belediyeler Birliği Encümen Üyesi
- **Octavi de la Varga** Metropolis Genel Sekreter
- **Yücel Yılmaz** Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı, Marmara Belediyeler Birliği Encümen Üyesi

Açılış oturumundan notlar:

- Kentler hem sorunların hem de çözümlerin kaynağıdır. Örneğin, iklim değişikliğinin en önemli kaynağı kentlerdir. Fakat, “Fridays for Future” gibi, çözüme yönelik eylemler de kentlerden sağlanmaktadır. Kentler, hem üretim hem de inovasyon merkezleridir.
- “Tüm insanlığın kentleşmesi kaçınılmaz son mu?” Bu sorunun cevabı tartışılması gereken bir konudur. Eğer cevap kaçınılmaz ise, farklı kentleşme seçenekleri üzerine düşünmemiz gerekir. Bu, kentleşmenin kendisinin kötü olmasından dolayı değil, alternatiflerimizin olması için gereklidir.
- BM SKA'lara ulaşabilmek için kamu kurumları ve uluslararası kuruluşlar, mutlaka özel sektör ile işbirliği kurmanın yollarını bulmalıdır. Özel sektör katkısı olmadan Gündem 2030'u gerçekleştirmek mümkün olamaz.
- “Kentleri şekillendirenler mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları olarak gösterilirdi. Ancak çok uzun süredir bu liste çok daha geniş. Çünkü kentlerin altyapıdan ibaret olmadığı biliniyor. Artık kentlerin geleceği politikalar ile belirleniyor.”

— <http://quq.la/lfoPZ>

MUTLU ŞEHİRLER İÇİN
MARUF FORUM
MARMARIS

MARMARIS
MARUF FORUM
MARMARIS

ÇÖZÜM ÜRETEK KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS

ÇÖZÜM ÜRETEK KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS

#MARUF19

ÖZGÜRLÜKLER BİRLİĞİ

19

MARUF FORUM

19

ÇÖZÜM ÜRETEK KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS
1-2-3 EKİM | OCTOBER 2019
İSTANBUL

MARUF FORUM

MARUF FORUM

MARUF FORUM
ÇÖZÜM ÜRETEK KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS
1-2-3 EKİM | OCTOBER 2019
İSTANBUL

1-2-3 EKİM | OCTOBER 2019
İSTANBUL

MARUF FORUM

MARUF FORUM

3.2. TEMA 1: ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Kentleşmenin vazgeçilmez başlıklarından biri olan çevre konusu, artık geleneksel hizmet ve yaklaşımların ötesinde iklim değişikliğinden döngüsel ekonomiye kadar geniş bir bağlamda ele alınmaktadır.

İklim değişikliğinin etkileri; gıda üretimini tehdit eden değişken hava koşullarından sel felaketi riskini artıran deniz seviyelerindeki yükselişlere kadar, küresel ölçekte şimdiye dek görülmemiş boyutlara ulaşmıştır. İçinde bulunduğumuz zaman dilimi, iklim değişikliği konusunda çözüm üretmek için dönüm noktası niteliğindedir. Nüfusun ve ekonomik faaliyetlerin kentlerde yoğunlaşmasının da etkisiyle, iklim değişikliğine ve çevrenin korunmasına ilişkin kentsel alanlarda yapılacak her türlü çalışma, milyonlarca insanın hayatını etkileyecektir.

Ülkelerin; yenilenebilir, temiz, güvenilir ve uygun fiyatlı enerjiye erişimi kapsayan verimli ve sürdürülebilir bir yaklaşım benimsemeleri kaçınılmaz hale gelmiştir. Emisyonların azaltılması ve iklim değişikliğine dirençli hale gelmesi için yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kalkınma ve yatırım planlarında çevre ve iklim değişikliğinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Kentlerin iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik aldıkları tedbirler, küresel ekonomide rekabet edebilmeleri açısından da önemlidir. Bu çerçevede yeni bir rekabet unsuru olan döngüsel ekonomi; sınırlı kaynaklar ve değişken fiyatlar karşısında iş dünyasını güçlü kılmakta, aynı zamanda; biyoçeşitliliği korumayı ve çevre tahribatını azaltarak iklim değişikliği konusunda direnç oluşturmayı amaçlamaktadır.

Döngüsel ekonomi, ekonomik sistemin doğayı örnek alarak üretim ve tüketim alışkanlıklarını kökten değiştirdiği yeni bir model öngörmektedir. Doğrusal ekonomide kaynaklar, yaşam döngüsü sonrasında bertaraf edilerek ekonomik zincirden kopmaktadır. Buna karşın döngüsel ekonomi; ürün tasarımından üretim süreçlerine, tüketici davranışlarından etkin atık yönetimine, atıktan kaynak temininden ikincil hammadde pazarının güçlendirilmesine kadar geniş çaplı bir inovasyon, yönetim ve izleme perspektifi geliştirmektedir. Bu perspektif, kent yönetimlerine bir yandan yönetsel zorluklar ve finansal yükler getirirken öte yandan hammadde tüketiminin azalması ve yerel mesleklerin oluşması gibi yeni fırsatlar sunmaktadır. İş dünyası ve

tüketiciler, döngüsel ekonomi yaklaşımının başrollerinde olsa da yerel, bölgesel ve ulusal otoriteler bu geçişin kilit aktörleri konumundadır.

MARUF kapsamında “Çevre ve İklim Değişikliği” teması altında, kentlerin geleneksel çevre hizmetlerinin ötesinde, iklim değişikliği ile mücadele ve bu mücadelenin önemli bir bileşeni olarak döngüsel ekonomi konuları tartışılmıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Kentlerin ısı adası etkisi, geri dönüşüm, veri toplama ve analizi, özel sektör ve iklim değişikliği, iklim değişikliği ve yerel yönetimler

OTURUMLAR

Oturum 1:

İklim değişikliği ile mücadele: Kentleri kahraman yapmak

Dünyanın en öncelikli gündemlerinden olan iklim değişikliği konusunda kentlere düşen roller bu alanda çalışan akademisyen, özel sektör ve uluslararası kuruluşların temsilcilerinin değerlendirmeleri ile tartışmaya açılmıştır. Oturumda küresel iklim değişikliği hakkında temel bilgiler; şehir ısı adalarının etkisinin azaltılması; özel sektör faaliyetlerinin iklim değişikliği ile mücadeleye katkıları; İklim Değişikliği İçin Belediye Başkanları Anlaşması faaliyetleri; UNDP'nin Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele konusunda yaptığı faaliyetler; küresel düzeyde iklim aktivizmi ve gençlik hareketi konuları ele alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Gökhan Özertan** Prof. Dr. Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Yurdanur Ünal** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Climate Change and Cities, Starting Point to Control Climate Change”
- **Burak Gürkan** GRUNDFOS Türkiye, Orta Asya ve Kuzey Kıbrıs Bölge Direktörü
“Özel Sektör İklim İçin Ne Yapar?”
- **Gamze Çelik Yılmaz** Kıdemli İklim Değişikliği Uzmanı
“Climate Change and Cities: Expecting the Unexpected”

<http://quq.la/XjZkY>

- **Shannon McDaniel** Belediye Başkanları Sözleşmesi Veri Stratejisi Direktörü
“Mayors for Climate”
- **Erdem Ergin** UNDP Türkiye İklim Dayanıklılığı ve Afet Risk Yönetim Uzmanı
“İklim Değişikliğine Kentsel Çözümler”

Oturum 2:

Kaybedecek zaman yok: Döngüsel ekonomi hakkında

Bu oturumda çevre ve kent ilişkisi, döngüsel ekonomi kavramı, uygulamaları ve gereksinimleri, merkezi yönetim, uluslararası çevre odaklı kuruluşlar ve sivil toplum kurumlarının temsilcilerinin katılımı ile ele alınmıştır. Oturumda, döngüsel ekonominin yerelde doğaya ve ekonomiye olan faydaları; döngüsel ekonomi alanında Avrupa’dan örnekler; yerel yönetimlerin döngüsel ekonomiyi teşvik etmek üzere yapabilecekleri çalışmalar; bu alanda Avrupa çapında oluşmuş kent ağları ve faaliyetleri; Sıfır Atık Yönetmeliği’nin içeriği ve beklenen etkilerinden bahsedilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Tamer Atabarut** Dr., Boğaziçi Üniversitesi UN SDSN Türkiye Eş Başkanı
- **Piotr Barczak** Avrupa Çevre Bürosu Atık Politikaları Görevlisi
“Döngüsel Ekonomiye Doğru (Towards an EU Circular Economy)”
- **Francesco Lembo** ACR+ Proje Müdürü
“Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımı için İşbirliği Yapan Şehirler ve Bölgeler (Cities and Regions Cooperating Towards a Sustainable Use of Resources)”
- **Marion Guenard** ICLEI Döngüsel Kalkınma Görevlisi
“Döngüsel Şehirlere ve Bölgelere Yaşam Döngüsü Perspektifi (A Lifecycle Perspective to Circular Cities and Regions)”

- **Şadiye Bilgiç Karabulut** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sıfır Atık ve Atık İşleme Daire Başkanı,
"Daha Döngüsel Bir Ekonomiye Doğru"
- **Osman Beyazıt Genç** MMI Eurasia Fuarçılık Yönetici Ortak
"Atık Yönetimi Teknoloji ve Bilgi Transferinde Uluslararası Fuarların Önemi"

<http://quq.la/3PI0m>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: İklim değişikliği ile mücadele stratejileri yerelde üretilmeli ve özgün koşulları dikkate alınmalıdır. Merkezden üretilmiş ve tüm kentlere aynı kıyafeti giydirmeye çalışan çözümler gerçekçi değildir.

Çözüm Önerisi 2: İklim değişikliği ile mücadele için kentler işbirliği yapmalı; birbirinden öğrenebilmeli; yerel düzeyde karar vericilerin kararlı tutumları ile desteklenen politika değişikliklerini gerçekleştirmeli ve özel sektör ile akademinin desteğini almalıdır.

Çözüm Önerisi 3: İklim değişikliği ile mücadele konusunda, Greta Thunberg'in öncülüğünü yaptığı genç iklim hareketinin sesine kulak vermek, gençlerin öncelik ve önerilerini dikkate almak gerekir.

Çözüm Önerisi 4: İklim değişikliği ile mücadele sadece politika geliştirmekle sınırlı kalmamalı, üretim ve tüketim biçimlerinin değişmesini de içermelidir. Özel sektörün bu alanda geliştireceği yaratıcı çözümler, hem insanlığın karbon salınımını azaltmaya hem de ekonomik gelişmeye aynı anda katkı sağlayabilir.

Çözüm Önerisi 5: Özel sektörün kendi işini yaparken bilinçli ve duyarlı olarak hareket etmesi, üretim ve tüketimin iklim değişikliğine olan olumsuz etkilerini gidermeye yardımcı olacaktır.

Çözüm Önerisi 6: Kentsel yapılaşmış alanlarda yansıtma gücü yüksek malzemelerin kullanılması; yeşil duvarlar/çatılar kullanılması; kentin boşluklarının ağaçlandırılması veya düşey gelişme stratejilerinin benimsenmesi halinde ısı adası etkisinin önemli oranda azaltılması sağlanabilir.

Çözüm Önerisi 7: Atıkların geri dönüşümü ve eşyaların tamir edilerek geri kullanılması, yani döngüsel ekonomi, yalnızca doğayı korumaya ve iklim değişikliği ile mücadeleye yardımcı olmasıyla değil, aynı zamanda yerelde istihdam yaratması sebebiyle dikkate alınmalıdır.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Bu tema altındaki oturumlarda iyi uygulama örnekleri, akademik araştırma ve bulguların açıklandığı sunular ile dengelenmiştir.
- İki oturumda da, özel sektör, yerel yönetimler ve ulusal hükümetlerin iklim değişikliğine verdikleri yanıtlar ve geliştirdikleri çözümler tartışılmıştır. Genel bir tespit olarak, katılımcılar, insan kaynaklı iklim değişikliğinin kentleri etkilemeye başladığını ve bu etkinin yakın gelecekte daha da artacağını belirtmiştir. Bu nedenle, ülke yönetimlerinin, iklim değişikliği alanında attığı adımlara, yerel yönetimler ve özel sektörünkiler de eklenmelidir.
- Yerel yönetimlerin küresel alanda oluşturdukları işbirlikleri, bilgi ve deneyim transferinin iklim değişikliği ile mücadeleye katkısı görülmektedir.
- Döngüsel ekonomi çözümleri aşağıdaki ilkelere dayanmalıdır:
 1. Yavaş (ürünlerin ömrü uzatılmalıdır).
 2. Küçük (gereksiz atık üretimi önlenmelidir).
 3. Yerel (mümkün olduğunca yerel tüketim sağlanmalıdır).
 4. Temiz (toksik olmayan ürünler üretilmelidir).
 5. Sürdürülebilir
 6. Devamlı (atıkların daha düşük değerli bir şeye dönüşmesinden kaçınılmalıdır).

3.3. TEMA 2: DAYANIKLILIK

İnsanlık çağlar boyunca varlığını tehdit eden tehlike ve risklerle karşı karşıya kalmıştır. 21. yüzyılda kentler, iklim değişikliğinden kitlesel göç hareketlerine, yüksek işsizlik oranlarından kronik gıda ve su kıtlıklarına, yetersiz altyapıdan siber saldırılara çok sayıda sorun ile mücadele etmektedir. Dayanıklılık (Resilience) kavramı, şehirlerin öngörülen veya beklenmedik bu gibi durumları sistemli bir şekilde yönetmesini ifade etmektedir. Şehirdeki bireylerin, toplulukların, kurum ve kuruluşların ve sistemlerin kapasitelerinin her türlü sorun ya da ani değişim karşısında yetkin çözüm üretebilmesi için şehre ilişkin bütünsel bir yaklaşım geliştirilmesi gerekmektedir. Şehirler kalkınma hedeflerini, ancak karşılaşılabilecekleri potansiyel tehdit ve riskleri doğru analiz ederek gerçekleştirebilir ve vatandaşların refahını sağlayabilir.

İnsanlığın afetlerle mücadele yöntemleri değişimler geçirerek günümüze gelmiştir. Kentsel yerleşimlerdeki büyük bina stokunun, yoğunlaşan nüfus ve sanayileşme nedeniyle risklere maruz kalma olasılığı, diğer bir deyişle risk ve tehlikelerin kentsel yerleşimlerde afete dönüşme olasılığı önemli ölçüde artmıştır. Böylece günümüz kentleri artık çok sayıda doğa, insan ve teknoloji kaynaklı afet ihtimalinin bir arada bulunduğu büyük bir risk havuzu haline gelmiştir. Bu nedenle kentlerin afetlere dayanıklı olması, risk yönetimi odaklı yönetilmesi, akut ve kronikleşen problemlerine yeni çözümler getirebilmesi gerekmektedir.

Günümüzde doğal afetlerin yanı sıra, çevresel, teknolojik, biyolojik ve sosyal tehlikeler de şehirlerde baş göstermekte ve küresel iklim değişikliğinin de etkisiyle bu tehlikeler daha endişe verici bir boyut kazanmaktadır. Kentlerin maruz kaldığı hava kirliliği, sıcak hava dalgaları, sel, kuraklık, deprem, terör ve kazalar gibi doğa, insan ve teknoloji kaynaklı riskler ile bunlara yönelik toplum tabanlı afet yönetimi çalışmalarının kapsamlı bir şekilde ele alınması gerekmektedir.

MARUF kapsamında “Dayanıklılık” teması altında başta afetler olmak üzere çeşitli zorluklarla eş zamanlı mücadele edilirken, kaynakların verimli kullanılması ve hizmetlerin iyileştirilmesi konusu tartışmaya açılmıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Afet risklerini azaltmaya yönelik planlama, beklenen Marmara Depremi, zihinsel dönüşüm, toplumsal kapsayıcılık, kültür mirası

OTURUMLAR

Oturum 1:

Riski yönetmek: Afete karşı dayanıklılık nasıl geliştirilir?

Bu oturumda, farklı afet türleri karşısında kentlerin dayanıklılığının artırılması için dikkat edilmesi gereken teknik konular ve politika önerileri ele alınmıştır. Dayanıklılık konusu akademisyenler, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve uluslararası ölçekte çalışan uzmanlarca tartışılmıştır. Yapılan konuşmalarda, deprem gibi bazı afet türlerinin yaşanmasının kaçınılmazlığı ve afetlerin kent üzerindeki etkilerinin çok boyutluluğu; bu etkilerin tek bir yerle sınırlı kalmayarak daha geniş alanlara da yayılacağı; afet gerçekliği ve etkileri karşısında kentlerin ve toplumun dayanıklılığının artırılması için dikkat edilmesi gereken teknik konular; politika önerileri ve olası çözüm önerileri ele alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Esra Boğazlıyan** Habertürk, Gazeteci
- **Azime Tezer** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Sustainable & Ecological & Resilient (SER) Spatial Planning for Disaster Resilience”
- **Dursun Yıldız** Su Politikaları Derneği Kurucu Üye & Başkanı
“Emerging Role of NGOs in Building Community Resilience to Improve Disaster Resilience”
- **Hitoshi Baba** Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı Kıdemli Danışmanı
“Relevance of the SFDRR Global Target”
- **Mikdat Kadioğlu** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
“An Holistic Approach to Disaster Resilience”

<http://quq.la/JElz2>

Oturum 2:

Kentsel dayanıklılığa doğru: Yerel planlar ve uygulamalar

Kentte sunulan hizmetlerin çeşitliliği kadar sürdürülebilirliği ve karşılaşılan kriz ve afet gibi çeşitli durumlarda devamlılığının sağlanması önem arz etmektedir. Bunu sağlamak için de merkezi yönetimce gerçekleştirilen çalışmalara ek olarak, yerelde hazırlanan plan ve uygulamalar da büyük bir önem taşımaktadır. Oturumda kentsel dayanıklılık bağlamında yapılan planlar ve uygulamalar sivil toplum kuruluşu temsilcileri, uzmanlar ve belediye başkanı katkılarıyla tartışmaya açılmıştır. Konu göç, iklim, kent yönetimi gibi güncelliğini koruyan çeşitli açılardan ele alınarak kentsel dayanıklılığın sosyal, ekonomik ve çevresel boyutları incelenmiştir. Mevcut uygulamalardan ulusal ve uluslararası örnekler sunulmuştur.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **M. Sinan Özden** RESLOG Türkiye Projesi, Ulusal Proje Yöneticisi
- **Arthur Hinsch** ICLEI Avrupa, Yapılı Altyapı & Sürdürülebilir Enerji Sorumlusu
“Cities and Towns - Towards Urban Resilience and Climate Neutrality”

- **Ervin Sezgin** Marmara Bölgesi Yerel Yönetimler Danışmanı, RESLOG Türkiye Projesi
“Yerel Yönetimlerde Göç Karşısında Rezilyans Planlaması”
- **Hilmar Tevrüz von Lojewski** Alman Şehirler Birliği Meclis Üyesi
“Integrated Urban Development Sustainability – Resilience – Sufficiency”
- **Julie Greenwalt** Küresel Uyum Merkezi Kentler ve Doğaya Dayalı Çözümler Öncüsü
- **Mehmet Murat Çalık** Beylikdüzü Belediye Başkanı

<http://quq.la/StDa4>

Oturum 3: Depreme dayanıklı kentler oluşturmak

Marmara Bölgesi'nin en güncel meselelerinden olan depremlere dayanıklılık konusunda düzenlenen oturumda, deprem alanında çalışmalar yürüten merkezi ve yerel yönetim temsilcileri ile yerli ve yabancı akademisyenler katkı sunmuştur. Hugo ve Sendai Çerçeve Programları kapsamında deprem ve dayanıklılık; Türkiye'de depreme hazırlık ve dayanıklılık bağlamında yapılan mevzuat düzenlemeleri; Türkiye ve Japonya arasında deprem alanında yapılan bilimsel araştırmalar; İstanbul'da Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi kapsamında yapılan çalışmalar; İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin afet riski azaltma alanında yapmış olduğu çalışmalar ve kentsel dayanıklılık ve baş edilebilirlik üzerine görüşler aktarılmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Mehmet Güllüoğlu** AFAD Başkanı
- **Gülüm Tanırcan** Doç. Dr., Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Öğretim Üyesi
“Towards Earthquake Resilient Cities: A Perspective from Earthquake Engineering Point of View”
- **Kazım Gökhan Elgin** İstanbul Valiliği İstanbul Proje Koordinasyon Birimi Kurucu Direktör “İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi – İSMEP”

<http://quq.la/XdyjH>

- **Yoshiyuki Kaneda** Prof. Dr., Kagawa Üniversitesi Araştırma ve Bölgesel İşbirliği Enstitüsü Öğretim Üyesi
“Towards Resilience Society in Turkey and Japan”
- **Mahmut Baş** Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kurucu Müdür
“Afet Önleme ve Afet Risk Yönetimi”
- **Mustafa Erdik** Prof. Dr., Türkiye Deprem Vakfı Başkanı

Oturum 4:

Kentsel dayanıklılık ve sürdürülebilir kültürel miras yönetimi: İstanbul'dan dersler

Kentsel dayanıklılık teması birçok katmanı barındırdığından bu oturumda kültürel miras yönetiminin doğru bir şekilde nasıl gerçekleştirilebileceği ve bunun kentsel dayanıklılığa nasıl bir katkı sunabileceği tartışılmıştır. Oturumda kültürel miras araştırmaları, kültürel miras koruma stratejileri, İngiltere’de gerçekleştirilen iyi uygulama örnekleri incelenmiş ve konu hakkında çeşitli somut öneriler sunulmuştur. Ayrıca kentsel dayanıklılık ve sürdürülebilirliğin akıllı şehir-yavaş şehir-kültür üçgeninde nasıl mümkün olabileceğine dair önerilerde bulunulmuştur.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Alim Arlı** Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Eda Ünlü Yücesoy** Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Küresel Kentte Kültürel Mirası Araştırmak?”
- **Yunus Uğur** Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi
- **Halil İbrahim Düzenli** Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Kültürel Miras Yönetimi için Strateji ve Hedefler Doğrultusunda Somut Öneriler”

- **Alan Coday** Dr., Anglia Ruskin Üniversitesi Yapılı Çevre Araştırma Direktörü
“Heritage Skills and Community Resilience in Eastern England: Building Preservation Trusts, and Trustee Success.”
- **Nezhapi Delle Odeleye** Anglia Ruskin Üniversitesi Araştırma Öğrencileri Fakültesi Direktörü
“Heritage-based Resilience Fast Forward or Back to the Future?”
- **Lakshmi Rajendran** Anglia Ruskin Üniversitesi Geleceğin Şehirleri Programı Kıdemli Araştırma Görevlisi
“‘Slow and Smart’: A Heritage-led Resilience Approach to Smart Cities”

<http://quq.la/c95Py>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Dayanıklılık ve sürdürülebilirlik kavramları birlikte düşünüldüğünde ekonomi, toplum ve ekoloji olarak 3 ayaktan oluşan yapının, sürdürülebilirlik ve dayanıklılık kavramlarıyla tamamlanması düşünülmelidir.

Çözüm Önerisi 2: Dayanıklılık her çalışmanın temelinde olmalı, sektörel plan ve programlarla ve tek bir politika aracı olarak ele alınmamalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Dayanıklılık yaklaşımını kurumsal yapılanmanın içine dahil etmek gereklidir. Bunun için yerel yönetimler kurumsal yapılarına tüm belediye hizmetlerinin dayanıklılık bağlamında ele alınacağı bir Kentsel Dayanıklılık Birimi eklemelidir. Ayrıca, yerel yönetimler afete karşı zarar azaltma planlaması yapmalıdır.

Çözüm Önerisi 4: Kamu bütçesi, hasar onarımından ziyade risk yönetimi için harcanmalı; sadece yıkıma ve yara kapatmaya ayrılmamalı, afet öncesi risk azaltmaya yönelik çalışmalar için de harcanmalıdır.

Çözüm Önerisi 5: Dayanıklılık ve sürdürülebilirlik önemli iki unsurdur; ancak mülkiyet, karşılanabilirlik, çevre korunması ve eşitlik konularında da bir denge sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 6: Doğa sadece risk sunmaz, aynı zamanda canlı yaşamına faydaları vardır. Doğadan gelen riskleri azaltma ve doğadan gelen faydaları maksimize etmeye dayalı şehir planlaması yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 7: Afetlere dayanıklı kentler yaratmak için iklim değişikliği meseleleri dikkate alınmalıdır.

Çözüm Önerisi 8: Afetlerin iktisadi olarak etkisi küresel olduğundan afet sonrası üretimin sürdürülmesini sağlamak için tek bir sektör/firma odaklı değil, daha geniş kapsamlı ve yaygın alan temelli bir planlama yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 9: Göç gibi insani krizlere dayanıklılık çalışmalarında ve uyum eylemlerinde kırılğan grupları tespit etmek ve yerel düzeyde veriye odaklanmak gereklidir.

Çözüm Önerisi 10: Yerel yönetimlerde Göç Ana Planı hazırlayan birimlerin, göçten etkilenen diğer birimlerin nasıl etkilendiğini bilmesi/öğrenmesi gereklidir.

Çözüm Önerisi 11: Kültürel miras odağında dayanıklılık/direnç kavramı kentsel dayanıklılığa son derece önemli katkı sağlayacaktır.

Çözüm Önerisi 12: Kültürel mirasların korunması, dayanıklılık kavramı üzerinden, finans, yönetim ve farkındalık ile beraber hangi araçların kullanılması gerektiğinin doğru tespiti ile olacaktır.

Çözüm Önerisi 13: Afet sonrası hayatın normale dönmesi için topluluk düzeyinde toplumsal altyapı planları yapılmalıdır. Yani, afet sonrası hayatın normale dönmesi için toplumsal dayanıklılık kültürü geliştirilmeli; halka, afet sonrası yapılacaklar için eğitim verilmeli; haberleşme ağları güçlendirilmelidir.

Çözüm Önerisi 14: Farklı ölçeklerde afet sonrası süreklilik programlanması yapılmalıdır. Bunlar arasında bireysel, aile, topluluk, ulusal afet ve uluslararası afet süreklilik programları sayılabilir.

Çözüm Önerisi 15: Depremlere dayanıklılık, sadece yapıların dayanıklılığı olarak değil, ekonomik, toplumsal ve mekânsal boyutları da olan bütüncül bir şekilde ele alınmalıdır.

Çözüm Önerisi 16: Kültürel miras yapılarının dayanıklılığı için onları tanıtmak ve toplumun bir parçası kılmak üzere, ülke çapındaki fonlardan ziyade uluslar ötesinde bir yapı oluşturulması ve bina koruma emanet fonları kurulması gereklidir.

Çözüm Önerisi 17: Kültürel mirasın korunması, yasal ve kurumsal düzenlemeler çerçevesinde, toplumun görevi olarak ele alınmalıdır.

Çözüm Önerisi 18: Kültürel miras alanlarında tarihi dokuya uygun desantralizasyon ve işlevlendirme yapılmalıdır. İnsanları restorasyon, tamir ve bakıma yönelik eğitip alana uygun sektörlere entegre etmek hem çevre dostu ve yöreye özgü üretimin arttırılmış olmasına, hem de istihdama katkı sağlayacaktır.

Çözüm Önerisi 19: İstanbul'un deprem riskini azaltmak üzere öncelik-

li olarak ele alınması gereken konu, mevcut riski azaltmak üzere altyapının güçlendirilmesidir.

Çözüm Önerisi 20: İstanbul'un somut ve somut olmayan kültürel mirasının tarihi kentsel peyzaj yaklaşımı ile korunması ve İstanbullular tarafından sahiplenilmesi sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 21: İstanbul özeline kültürel mirasın korunması, il, ilçeler ve dünya miras alanları olmak üzere üç ölçekte olmalıdır. İstanbul ölçeğinde çok katmanlılık ve kültürel çeşitlilik, ilçeler ölçeğinde ise ilçelerin özgünlükleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları mekânsal planlamayı yönlendiren küresel düzeydeki temel metinlerden biridir. Amaçlar ile ilgili eleştirilerden biri küresel düzeyde alınan kararların pratikte uygulanmamasıdır. Fakat uygulanmasalar bile ilkesel olarak planlamayı besledikleri için bu kararların önemi büyüktür.
- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları birçok alt hedefi ve ilişkili göstereyi içinde barındırmaktadır. Fakat bunların arasında alan yönetimi ile ilgili olanlara rastlanmamaktadır.
- Dayanıklılık planlaması, mutlaka ölçekler arası bir şekilde ele alınmalıdır. Afet sonrası hayatın normale dönmesi sadece ulusal düzeyde alınacak kararlar ve yapılacak müdahaleler ile sağlanamaz. Kent ve topluluk düzeyinde de planlama yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Bu tema altındaki konuşmaların odaklarından biri de beklenen İstanbul Depremi'dir. Bu alanda yapılan bilimsel araştırmalar, planlar ve farklı kurumların hazırlık çalışmaları konuşmaların önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Depremi de içerecek şekilde, doğal afetlere hazırlıklı olmak ve risk azaltmaya yönelik planlama yaklaşımları da bu kapsamda, uygulama örnekleri ile birlikte aktarılmıştır. Bununla birlikte, kentsel dayanıklılığın sadece afetler ile sınırlı olmadığı; ekonomik krizler ve göç gibi toplumsal olguların da dayanıklılık yaklaşımı ile ele alınabileceği ve krizlerle baş edebilmek için dayanıklılık planlaması yapılabileceği vurgulanmıştır.
- Dayanıklılık, afet yönetiminden çok, risk yönetimi ile ilgilidir. Birincisi tepkisel, ikincisi ise proaktif politika üretmek ile ilgilidir.

- Afete hazırlıklı olmak, dayanıklı olmak finans ile ilgili değil; daha çok zihniyet ve kültür ile ilgilidir. Türkiye’de bu zihniyetin yerleştirilmesi gereklidir. Bunun için bütüncül bir yönetim ve planlama anlayışına ihtiyaç bulunmaktadır.
- Dayanıklılık yaklaşımı, iklim değişikliğinin dışında, göç gibi toplumsal konuların planlanması ve yönetilmesi için de yararlıdır.

3.4. TEMA 3: GÖÇ

Genellikle “insani hareketlilik” olarak tanımlanan göçün mesafesi, motivasyon unsuru, sınırları aşip aşmadığı, süresi ve en önemlisi iradi veya zorunlu olması gibi boyutları çeşitli farklılıklar ve etkiler yaratmaktadır. İradi göçler ülke içinde de ülke dışında da olumlu çağrışımlar yapıp bazen teşvik edilirken zorunlu göçler travmalar yaratmakta ve öncelikle bir tehdit unsuru olarak algılanmaktadır. Bu nedenle, dünyadaki -çoğunlukla “ekonomik” göçmen olarak da nitelenen- iradi göçmenlerin %80’inden fazlası kalkınmış ülkelerde bulunurken 68 milyonu aşan, zorunlu göç mağdurlarının %85’inden fazlası yoksul veya kalkınmakta olan ülkelerde, genelde de “kent mültecileri” olarak bulunmaktadır.

Hemen her türlü göç hareketliliğini üst düzeyde tecrübe eden Türkiye, 2019 yılı itibarıyla 4 milyonu aşkın olmak üzere, 2014 yılından bu yana dünyada en fazla mülteciyi barındırmakta ve iç insani hareketlilikte yılda ortalama 2,5 milyon ile dünyada üst sıralarda yer almaktadır. Yurt dışında 6,5 milyondan fazla insanın diyasporalanma sürecinde olduğu bir ülke olarak Türkiye, bütün göç hareketliliklerinin ve çalışmalarının da merkezinde bulunmaktadır.

Dünyada son yıllarda daha da yoğunlaşan insani hareketliliğin temel evrensel ilkeler ve insan onuru ile çelişen durumu, yönetilebilir olmaktan çıkmıştır. Bu konuda Birleşmiş Milletler öncülüğünde "Küresel Göç Mutabakatı" (Global Compact for Migration - GCM) ve “Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat" (Global Compact on Refugees - GCR) başlıkları altında, özünde sorumluluk paylaşımını ve kalıcı çözümleri barındıran yeni bir çerçeve geliştirilmeye çalışılmaktadır. Özellikle mülteciler konusunda kabul edilebilir yük ve sorumluluk paylaşımının yapılması, mülteci kabul eden ülkelere daha çok destek verilmesi, mültecilerin süreçlere aktif katılımlarının sağlanması, sivil toplum ve ekonomi çevrelerinin sorumluluk üstlenmesi kalıcı çözüm arayışında ortaya konulan temel hedefler olarak gözlenmektedir. Artık dünyanın hemen her yerinde “kent mültecileri” haline gelen mültecilere hizmetle yükümlü yerel yönetimlerin yerel

uyum süreçleri için güçlendirilmesi de bu hedefler arasında yer almaktadır.

MARUF, yeni küresel arayışlara da katkı sunmak üzere “Göç” temasını, iradi göç-zorunlu göç ve iç göç-dış göç ayrımlarıyla birlikte; yerel ve küresel ölçekte değerlendirmek için önemli bir platform olmayı amaçlamaktadır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Sosyal uyum, zorunlu yerinden edilme, göç politikaları, yerel yönetimler, uluslararası işbirlikleri

OTURUMLAR

Oturum 1:

Uluslararası insani hareketlilik ve sosyal uyum

Bu oturumda, uluslararası göçün temel konularından birisi olan sosyal uyuma dair görüşleriyle, Türkiye’den ve dünyadan akademisyenler, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve Metropolis gibi bu alanda çalışan uluslararası kuruluşlardan temsilciler yer almıştır. Sosyal uyumun kavramsal sınırları, göç ile sosyal uyum arasındaki ilişki ve göç durumunda sosyal uyum ortamının başarılı bir şekilde nasıl oluşturulacağı, göçmenlere yönelik hoşnutsuzluğun göçmenlerin daha az yaşadığı yerlerde görece daha fazla olduğu, göçün yereldeki sosyal uyuma doğrudan tehdit oluşturmadığı ve göçmen gruplar ile yerel topluluklar arasındaki uyumun nasıl sağlanacağına dair konular konuşulmuş; Avrupa, Kanada, Irak gibi farklı tecrübelerden örnekler aktarılmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **M. Murat Erdoğan** Prof. Dr., Türk Alman Üniversitesi Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi Müdürü
- **Ahmet İçduygu** Prof. Dr., Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (MiReKoc) Direktörü
“Exploring Social Cohesion Issues in the Protracted Refugee Situations”
- **Elizabeth Ferris** Prof. Dr., Georgetown Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Internal Displacement”
- **Howard Duncan** Metropolis Kanada Yönetici Başkanı
- **Katharina Lumpp** UNHCR Türkiye Temsilcisi
“2018 in Review Trends at a Glance”

- **Neeraj Kaushal** Blame the Foreigner, Columbia Üniversitesi Sosyal Politika Profesörü
“Growing Discontent against Global Movement”

<http://quq.la/EkS29>

Oturum 2: Sorumluluğu paylaşmak: Küresel Mutabakatlar

Bu oturumun merkezinde Küresel Göç Mutabakatı yer almaktadır. Konuşmacılar, 2018 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen iki uluslararası belge olan GCM ile GCR'ı mercek altına almışlardır. GCM'nin, farklı ülkeler ve sektörler arası işbirliğini güçlendirmesi ve göçmen haklarını güvence altına alması yanı sıra niteliğine ve uygulanmasına yönelik endişeler dile getirilmiştir. GCR'nin ise mültecilerin kendi ayakları üzerinde durabilmeleri için desteklenmelerine, mültecilerin geldikleri ülkelerdeki durumların iyileştirilmesine ve ev sahibi ülkelerin göç sürecinden olumlu şekilde etkilenmesine katkı sunulmasını amaçladığı aktarılmıştır. Dünyada en fazla sayıda Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapan Türkiye'ye Avrupa Birliği gibi uluslararası aktörlerin kaynak ve kapasite açısından verdiği desteğin değerli olduğu fakat yetersiz kaldığı vurgulanmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Elizabeth Ferris** Prof. Dr., Georgetown Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi
- **Mazen AboulHosn** Küresel Göç Mutabakatı ve BM Göç Ağı
- **Demetris Papademetrio** Göç Politikası Enstitüsü Kıdemli Araştırmacı
- **Kemal Kirişçi** Prof. Dr., Brookings Enstitüsü Kıdemli Araştırmacı & TÜSİAD ve Türkiye Proje Direktörü
- **M. Murat Erdoğan** Prof. Dr., Türk Alman Üniversitesi Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi Müdürü
“Social Acceptance and Local Integration Without ‘Sharing Responsibility’”

<http://quq.la/nif2b>

Oturum 3:

Şehirlerin deneyimleri: Göç yönetiminde roller ve zorluklar

Bu oturumda belediye başkanları, uluslararası kuruluşların temsilcileri ve akademisyenlerin bakış açıları ile, kentlerin Suriyeli göçünü yönetmesine dair değerlendirmeler paylaşılmıştır. Mültecilerin kayıt sorununu çözmek ve ihtiyaçlarını belirlemek üzere Sultanbeyli Belediyesi tarafından kurulan Suriyeliler Koordinasyon Merkezi Veri Tabanı (SUKOM), Mülteciler Derneği ve Zeytinburnu Belediyesi Aile Kadın ve Engelliler Merkezinin sosyal uyum, istihdam ve sağlık gibi alanlarda gerçekleştirdikleri çalışmalar aktarılmıştır. Belediyelerin göç alanındaki çalışmalarını yürütürken mevzuat ve bütçe sıkıntılarının da belediye başkanları tarafından dile getirildiği oturumda, yerel yönetimlerin daha fazla yetkilendirilmesinin ve bu yetkiye uygun bütçe düzenlemeleri yapılmasının gerekliliği; daha kapsamlı bir yönetim modeline ihtiyaç duyulduğu aktarılmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Burcuhan Şener** Marmara Belediyeler Birliği Göç Politikaları Merkezi Direktörü
- **Barbara Oomen** Sığınma Kentleri Proje Lideri
- **Hüseyin Keskin** Sultanbeyli Belediye Başkanı, “Şehir deneyimleri. Göç yönetiminde roller ve zorluklar”
- **Mehmet Murat Çalık** Beylikdüzü Belediye Başkanı “Şehirlerin Deneyimleri - Göç Yönetiminde Roller ve Zorluklar: Beylikdüzü Örneği”
- **Ömer Arısoy** Zeytinburnu Belediye Başkanı
- **Nihal Eminoğlu** Dr., Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Öğretim Üyesi & İGAM Göç Uzmanı

<http://quq.la/ZOJNL>

Oturum 4:

“Göç içimizdir”: Türkiye’deki Suriyeliler

Göç politikaları üzerine çalışan akademisyenleri ve sivil toplum çalışanlarını bir araya getiren bu oturumda Türkiye’deki Suriyeli göçünü sosyal

uyum, istihdam, belediyelerin dayanıklılığı gibi meseleler ele alınmıştır. Türkiye'deki yerel halkın Suriyeli mültecilere yönelik toplumsal kabulünün görece yüksek olmasının yanı sıra bu kabulün sınırlılıklarına değinilmiş ve mültecilerin kalıcılığı konusunda kamuoyunda oluşan tepkiler; Suriyeli mültecilerin istihdamı ve mülteci göçünün Türkiye ekonomisine etkisi; ani ve yoğun göç dalgası sonucu oluşan nüfus artışının belediyelerin hizmet ve kurumsal kapasitelerinde yarattığı zorluklar aktarılmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Kemal Kirişçi** Prof. Dr., Brookings Enstitüsü Kıdemli Araştırmacı & TÜSİAD ve Türkiye Proje Direktörü
- **M. Murat Erdoğan** Prof. Dr., Türk Alman Üniversitesi Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi Müdürü
- **Sinan Özden** RESLOG Türkiye Projesi Ulusal Proje Yöneticisi
- **Yusuf Adıgüzel** Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Omar Kadkoy** TEPAV Politika Analisti
“Contextualizing the Labor Market Integration of Syrians”

<http://quq.la/Kk3S2>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Uluslararası aktörlerin kaynak ve kapasite ile ilgili yaptığı yardımlar önemlidir fakat sorumluluk paylaşımı “uyum” ve “güvenlik” gibi başka konuları da kapsamalıdır.

Çözüm Önerisi 2: Göçmenlerin toplumsal kabulünün arttırılması için uyum çalışmaları yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Göç ve göçmen politikalarında mutlaka tam uyumun sağlanması hedefine gerek yoktur. Çeşitliliğin korunması da en az uyum kadar önemlidir.

Çözüm Önerisi 4: Medya ve siyasi parti temsilcileri tarafından göçmenlere yönelik kullanılan dil konusunda, ön yargılara neden olan olumsuz söylemler ve nefret söylemlerinin önüne geçilmelidir.

Çözüm Önerisi 5: Göç konusunda yerel yönetimler, ilgili bakanlıklar, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, özel sektör arasında çok paydaşlı işbirliği ve koordinasyonun sürekliliği önem arz etmektedir. Nitekim yerel halk ve

göçmenler arasında ortaya çıkabilecek gerilimin azaltılması da başarılı bir göç yönetimiyle mümkündür.

Çözüm Önerisi 6: Göç alanında yerel yönetimler ve yerel inisiyatiflerin güçlenmesi gerekmektedir. Dengesiz dağılmış bir göçmen nüfus varken Türkiye geneline yönelik tek bir uyum politikası geliştirmek yerine, yerele özgü uyum süreçleri geliştirilmelidir.

Çözüm Önerisi 7: Göç yönetimi konusunda merkezi yönetim ve yerel yönetimler kamu güvenini tekrar inşa etmek için çalışmalar yapmalıdır.

Çözüm Önerisi 8: Göç/göçmenler alanında ulusal ve uluslararası veri yetersizliği hukuki düzenlemeler yapılırken yanlış kararlar almaya itebilir. Dolayısıyla geçici olacağı varsayılan hareketliliğe dair veriler dahi düzenli tutulmalıdır.

Çözüm Önerisi 9: Göç belediyelerin stratejik planlarında yer almalıdır.

Çözüm Önerisi 10: Şehir planlama süreçlerine göçmenlerin dahil edilmesi hem sosyal uyumu hem de çeşitliliğin kentsel mekana yansımaları güçlendirir. Yerel yönetimlerin göç yönetimi alanında kurumsal kapasitesi ve dayanıklılığını güçlendirmek için şehir planlama etkin bir araç olarak kullanılmalıdır.

Çözüm Önerisi 11: Yerel yönetimlerin göç konusunda oluşturulmuş uluslararası platformlara üye olmaları şehirlerin göç konusundaki bilgi ve tecrübelerini paylaşarak daha önce geliştirilen prensip ve yol haritalarından faydalanabilmelerinin yanı sıra ağ oluşturma ve işbirliği açısından önemlidir.

Çözüm Önerisi 12: Küresel Mutabakatlar, idealler açısından değerli belgelerdir. Öte yandan uygulanması konusunda çeşitli soru işaretleri mevcuttur. Bu noktada, bu belgelerden beklentiler çok yüksek tutulmamalıdır. Öte yandan, belgelere karşı saldırgan da olmamak gerekir. Kısacası bu mutabakatlara yönelik beklentilerin dengelenmesi gerekir.

Çözüm Önerisi 13: Mülteciler Üzerine Küresel Mutabakat, göç sorununa çözüm için, küresel düzeyde 4 hedefe ulaşmayı amaçlamaktadır:

- 1- Uluslararası toplum, misafir eden ülkelerle sorumluluğu paylaşmalıdır.
- 2- Ayrılış ülkesindeki koşulların düzeltilmesi ve geri dönüşün sağlanması desteklenmelidir.
- 3- Sürekli yardım sağlamak yerine mültecilere kendi ayakları üzerinde durabilmelerine yönelik destekler verilmelidir.
- 4- Bütüncül toplum anlayışı benimsenmeli ve mültecileri misafir eden ülkenin de bu süreçten yararlanması sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 14: Küresel mutabakatlarda göçlere ev sahipliği yapan ülkelere daha fazla destek sağlanmalıdır. Uluslararası zorunlu göçlere ev sahipliği yapan ülkeler bu yükün altında yalnız bırakılmamalıdır.

Çözüm Önerisi 15: AB ile Türkiye arasında mültecilerin formel sektörde çalışmalarını destekleyecek ticaret anlaşmaları yapılabilir. Bu bağlamda, özellikle tarım sektörü için mültecilerin istihdam edildiği alanlarda üretilmiş tarım ürünlerinin Avrupa pazarına girişiyle ilgili süreci kolaylaştırıcı ticaret anlaşmaları yapılabilir. Böyle bir anlaşma hem Türkiye'nin iktisadi büyümesine hem de göçmen istihdamına katkı sunacaktır.

Çözüm Önerisi 16: Türkiye'de yaşayan girişimci Suriyelilerin Türkiye ekonomisine sağladıkları fayda göz ardı edilmemelidir. Bu alandaki karşılıklı kazanımın artırılması için önlerindeki bariyerler kaldırılmalıdır.

Çözüm Önerisi 17: Sosyal uyum sürecinde dil eğitimi, ev sahibi ülkelerin temel hedefleri arasında olmalıdır. Göçmenlerin dil bilmesi doğru bilgi akışını sağlamanın yanı sıra, sığındıkları ülke devletlerinin hizmet alanlarındaki yükü de hafifletecektir.

Çözüm Önerisi 18: Sosyal uyum meselesi sadece eğitim ile çözülemeyeceğinden diğer kurum ve kuruluşlar üzerine düşen yükümlülükler konusunda bilinçlendirilmelidir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Türkiye coğrafi olarak her zaman göç alan ve veren bir bölge olmuştur. Göçler için kimi zaman hedef, kimi zaman ise transit ülke olarak görülen Türkiye'de göç, toplumsal dönüşümün en önemli parçalarındandır.
- MARUF Göç oturumlarında yerel, ulusal ve uluslararası alanda yaşanan gelişmeler ve üretilen politikalar bilim insanı, uygulamacı ve siyasetçi bakış açıları ile tartışılmıştır. Dört oturumda da konuşmaların odağında ağırlıklı olarak mevcut ve olması gereken göç politikaları bulunmaktadır. Özellikle Küresel Göç Mutabakatı (Global Compact for Migration) gibi küresel ve ulusal göç politikaları ile ilgili güncel bilgilere de yer verilmiştir.
- Bir taraftan küresel düzeyde eylem ve sorumluluk paylaşımına vurgu yapılırken; diğer taraftan yerel ölçekte ve yerel yönetimlerin liderliğinde, uyum odaklı göç yönetiminin sağlanması gerektiği de belirtilmiştir. Bu alanda, Türkiye'den yerel yönetimlerin yaptığı iyi uygulama örnekleri oturumlarda geniş yer bulmuştur.

- Tek bir kurumun kitlesel göç ile başa çıkmakta yeterli olamayacağı tespitinden hareketle, göç yönetiminde farklı ölçeklerden (yerel-ulusal-uluslararası) kurumlar arasında eşgüdüm, iş bölümü ve işbirliğinin sağlanmasına yönelik politikaların geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Suriyeli göçünün Türkiye'ye etkileri konusunda, göçmenlerin büyük bir kısmının ülkelerine geri dönmeyeceği öngörülerek, uyum odaklı politikaların oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır. Uyum politikalarının, sadece göçmenlere değil, yerli halka yönelik de olması gerektiği ve tam uyumdan ziyade, çeşitliliğe ve çok sesliliğe değer veren uyumun hedeflenmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Sosyal uyumun azami olduğu toplumlar daha müreffehdir algısı vardır ancak tam uyumun olduğu toplumlar totaliter bir yapıya sahiptir. Sosyal uyum; gelenekler, dil, din ve siyasi farklılıkları da barındırır. Fakat tam uyumun yaşandığı homojen toplumlarda demokratik bir yapı gözlemlenemez. Hâlbuki sosyal uyum insanlar arasındaki güveni destekler ve böylece ortak projelere, amaçlara yatırımı ve motivasyonu arttırır.
- Göçmen grupların geçici veya kalıcı olup olmadığı tartışmaları sonlandırılmadıkça uyum alanında yürütülen çalışmalar tam başarıya ulaştırılamayacaktır.

3.5. TEMA 4: KAMUSAL MEKAN

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının şehir ve yaşam alanlarını konu alan on birinci maddesi; herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir şehirlerin inşasında kamusal mekanların kilit rol oynadığına işaret etmektedir. 2030 yılına kadar özellikle kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engellilerin ihtiyaçları odağa alınarak yeşil alanlar ve kamusal mekanların kapsayıcı ve erişilebilir olması hedeflenmektedir.

Kamusal mekanlar şehirlerde yer alan tüm kullanıcıların ve eşitçe ve serbestçe bir araya gelebildiği, gündelik aktivitelerini gerçekleştirebildiği, kamusal bellek ve kentsel kimlikte belirleyici, herkese açık ve sosyal hayatı zenginleştiren müşterek alanlardır. Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri (UN-Habitat) programında, kamusal mekanlar “başarılı kentlerin hayati bir bileşeni” olarak değerlendirilmektedir.

Sokaklar, caddeler, meydanlar gibi yayaların erişebildiği kentsel açık alanların bütünleyici bir parçası olması gereken ve bireyler arası eşitliği sağlayan kamusal mekanların giderek azaldığı, yetersizleştiği ve özelleştiği görülmektedir. Sadece toplumun fiziksel ve psikolojik sağlığı değil, aynı zamanda kentin fiziksel kalitesi ve ekonomisi açısından da belirleyici olan kamusal mekanlar, ticari ve kültürel aktivitelere olanak sağlayarak kente değer katmaktadırlar.

Kentteki bireyler ve gruplar arasında güçlü ve kalıcı iletişim sağlayan kamusal mekanlar, farklı kesimleri buluşturma işlevi görmekte, kentin ortak kullanım alanlarını oluşturmakta, bunların paylaşımını sağlamakta ve kente aidiyet duygusunun oluşmasında kilit bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla kamusal mekanlar, rekreasyonun yanı sıra toplumsal bütünleşme, farklılıkların ayırdına varma, tanıma ve anlama açısından da önemlidir. Bu çerçevede, yerel ve merkezi yönetimlerin planlama stratejilerinde ve eylem planlarında yer alması gereken “Kamusal Mekanlar” MARUF kapsamında küresel ve yerel gündem ekseninde farklı aktörlerin bakış açılarıyla değerlendirilmiştir.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Kentsel dönüşüm, enformel yerleşmeler, yeşil alanlar, kentsel tasarım, katılım

OTURUMLAR

Oturum 1:

Herkes için erişilebilir kamusal mekânın izinde

Kamusal mekanların kentin tüm paydaşları açısından erişilebilir kılınması meselesi, Türkiye’den ve yurt dışından katılan akademisyenler, yerel yönetim temsilcileri ve uzmanlar tarafından irdelenmiştir. Kentin tüm paydaşları tarafından erişilebilir kamusal mekanların oluşturulabilmesi adına mekanların tasarım aşamalarında ve iyileştirme çalışmaları yapılırken dikkat edilebilecek meseleler üzerinde durulmuştur. Kentin paydaşlarından olan dezavantajlı grupların her birinin erişimini sağlayabilecek kamusal mekan oluşturulması hususunda yaşanan deneyimler sunulmuştur. Paylaşılan uygulama örnekleri öneri mahiyetinde değerlendirilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Ayşe Suberker** TRT World Sunucu
- **Anuela Ristani** Tiran Belediyesi Belediye Başkan Yardımcısı
“Placemaking: Tirana City Worth Living”
- **Doris Grtach** Prof. Dr., Erfurt Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Public Green Space Provision, Small Parks and Environmental Justice”
- **Hatice Ayataç** Doç. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Sustainable Public Place Development Performance of Local Administrations in İstanbul”
- **Ebru Firidin Özgür** Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Metropol Çeperinde Kamusal Yaşam Deneyimlerinin Sosyal ve Mekânsal Boyutları: Pendik”
- **Uğur İnan** Fatih Belediyesi Başkan Danışmanı
“Fatih Belediyesi Donatı Odaklı Kentsel Dönüşüm Projesi”

<http://quq.la/VzljT>

Oturum 2:

Herkes için tasarım: Yaşanabilir kamusal mekanlar

Bu oturumda, Türkiye ve yurt dışından örneklerle akademisyenler ve tasarımcılar, yaşanabilirliği bağlamında kamusal mekanların tasarımına dair öneri ve tecrübelerini paylaşmıştır. Enformel mekanlar ve tasarım arasındaki ilişki, herkese uygun kamusal mekan tasarlama, kamusal mekanların çevresiyle olan ilişkisi konuları ele alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Melis Oğuz** Medyascope Mekan ve İnsan programının koordinatörü ve sunucusu
- **Mark Eley & Wakoko Kishimoto** Eley Kishimoto Kurucuları
- **Ayşe Sema Kubat** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Transformation of a Public Square From a Political Center to a Transportation Hub: Taksim & Gezi Park, İstanbul”

- **Mahyar Arefi** Prof. Dr., Texas Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Informal Urban Design: An Oxymoron or a Paradigm Shift?”

<http://quq.la/bBYiF>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Kamusal mekan oluşumuna dair karar alma sürecinde katılımcı yaklaşım benimsenmelidir.

Çözüm Önerisi 2: Herkesin yararlanabileceği kamusal mekanlar tasarlamak için mekan kullanıcılarının ve farklı disiplinlerden gelen uzmanların görüşleri dikkate alınmalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Kamusal alanların çevreleriyle olan ilişkilerini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 4: Çevresel adaleti geliştirmek ve kontrol altına almak için yeşil alan standartları belirlenmelidir. Kamusal alanlar demokratik alanlar olması sebebiyle herkesin eşit erişebileceği ve kullanabileceği alanlar olmalıdır.

Çözüm Önerisi 5: Savunmasız ve kırılabilir gruplar göz ardı edilmeden farklı grupların ihtiyaçları doğrultusunda park tipolojiler oluşturulmalı ve erişilebilir kamusal yeşil alanlar yaratılmalıdır.

Çözüm Önerisi 6: Kamusal mekan tasarımları yapılırken ve bu sahadaki sorunların çözümüne dair ilerlenen yolda aşağıdaki maddeler benimsenmelidir:

- Analizler çerçevesinde belirlenmeli,
- Kamusal mekanların kalite ölçümü yapılmalı,
- Yasal kararlar bağlayıcı olmalı ve kararlar korunmalı,
- Kamusal mekanın yasal sınırları çizilmeli,
- Yerel ve merkezi yönetimler eşgüdüm içinde olmalı,
- Kamusal mekanlar sistematik bir şekilde planlanmalı,
- Kamusal mekana katılımı artırma, erişim, paylaşım ilkeleri benimsenmeli
- Yerel yönetimler kendi potansiyellerini görebilmeli,
- Tasarım rehberleri hazırlanmalı,
- Yerel yönetimler yere özgü gelişmeleri teşvik etmeli,
- Zaman ve ekonomik kayıpların olmaması adına sorumluluk paylaşımı bu sahadaki sorunların çözümüne yönelik atılacak adımlardan olacaktır.

Çözüm Önerisi 7: Kentte şahsi otomobillerin hak olduğu algısı yerine toplu taşıma araçlarına erişim ve kullanımının hak olduğu anlayışı bireylere aktarılmalıdır.

Çözüm Önerisi 8: Parkların büyüklüğü ve standartları kullanıcı gruplarına göre belirlenmelidir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Bu temanın oturumlarında, kamusal mekanın anlaşılması ve tasarlanmasına dair bilimsel ve uygulamalı çalışmalar ön plana çıkmıştır. Bu çalışmalar, toplumsal ilişkileri canlandıran, kenti etkin kullanmayı sağlayan kamusal mekanlar için yaratıcı kentsel tasarımın önemini ortaya koymuştur.
- Büyük kentsel yeşil alanlar tüm şehre hizmet ettikleri için, halk tarafından görece daha adaletli bir şekilde kullanılmaktadır. Buna karşılık küçük yeşil alanlar, genelde kent içinde adil olarak dağılmamıştır ve daha ayrıcalıklı küçük bir kesime hitap eder. Çevresel adalet için, küçük kentsel yeşil alanların da kentte adil bir şekilde düzenlenmesi gerekir.
- Geleneksel kamusal alanların (kapalı spor alanları, parklar vb.) ötesine geçip, katılımlı kamusal mekanlar yaratılmalıdır.
- “Tasarım demokratikleştirilerek” kamusal mekan katılımcı hale getirilebilir. Tasarım ile birlikte herkesin katılımına açık olmayan mekanlar açık ve erişilebilir hale getirilebilir. Bunun, çok büyük bütçeler olmadan da yapılabilecek yolları mevcuttur.
- Kamusal deneyimleri çeşitlilik gösterebilir, bu yüzden kamusal mekan kullanımı belirli aktivitelere indirgenerek ele alınmamalıdır.

3.6. TEMA 5: KENT AĞLARI

Kentler; üretim, tüketim, ticaret ve finans, politik ve sosyal ilişkiler, kültür ve sanat, inovasyon ve yeniden üretimin mekanlarıdır. Ulusal hükümetler ve uluslararası organizasyonların etkin olduğu alanlarda kentlerin de önemli birer aktör olarak yer aldıkları kuşku götürmez bir gerçektir. Diğer taraftan kentler, ulus ve uluslar üstü organizasyonların sebep olduğu veya çözüm üretmediği sorunlar konusunda belirgin işlevler üstlenebilecek aktörler olarak yeniden sahne alma eğilimindedirler.

İçinde bulunduğumuz dönemin “kentler çağı” olduğu vurgulanmaktadır. Kentler, ürettikleri değer ve sermaye hareketlerine yön verme potansiyelleri ile birbirleriyle yarıştıkları gibi ait oldukları ülkelere de uluslararası yarışta önemli fırsat kapıları açmaktadır. Bununla birlikte, politik sebeplerle uluslararası düzeyde yaşanan gerginlikler, dışlama, ayırmacılık, yabancı düşmanlığı gibi durumların ortadan kaldırılması ya da etkilerinin azaltılması noktasında kent diplomasisi etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, belediye başkanlarının ve kentlerin diplomasi aktörleri olarak daha etkin rol almalarının çözüm yolundaki öncelikli adımlardan biri olduğu giderek kabul görmektedir.

Kentler hakkında teknoloji ve inovasyonun da etkisiyle oluşan veri yığınının anlamlı setlere dönüştürülerek analiz edilebilir ve karşılaştırılabilir bir yapıya kavuşturulması, bu yapının birlikte çalışmaya ve çözüm üretmeye olanak sağlayacak şekilde sistematize edilmesi önemlidir. Öte yandan kentlere dair çok sayıda mukayese sisteminin halen işler halde olduğu görülmekte ancak bu sistemlerin yeni bilgi, yaklaşım ve politikalarla güncellenmesi, bunun yanında da yeni ihtiyaçlara uygun veri tabanlarının oluşturulması gerekmektedir.

MARUF kapsamında “Kent Ağları” teması altında, kentsel mekanın üretim ve sermaye döngüsü ile ilişkisinin yanı sıra kente ilişkin karşılaştırılabilir verilere dayalı değerlendirme sistemleri, kent diplomasisinin küresel sorunlara çözüm üretme potansiyeli, ulusal ve uluslararası düzeydeki ilişkiler dikkate alınarak tartışılmıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Özel sektör girişimleri, kent ağlarının küresel organizasyonu, enformel kent ağları, küreselleşmenin etkilerini adil paylaşmak, akıllı şehir teknolojileri ve dayanıklılık

OTURUMLAR

Oturum 1:

Kent ağlarını gözlemlemek: Küresel bağlantılar ve benchmarking

Kentler arasındaki etkileşimi küresel boyuttaki ilişkiler ve bu ilişkiler bağlamında edinilen veriler nezdinde ele alan oturumda uluslararası finans kuruluşlarından yetkililer, kentsel ağların yöneticileri ve akademisyenler yer almıştır. Bu oturumda, küresel akışlar dünyasında hem rekabet hem de da-

yanışmanın merkezi durumuna gelen kentlerin, tek başlarına baş etmekte zorlandıkları problemleri bir ağ içerisinde birlikte hareket ederek ve tecrübe ve deneyim paylaşımında bulunarak kolayca çözebildiği vurgulanmıştır. Kent ağlarının gerçek kullanıcıları kentlerin, diğer kentlere kıyasla daha çok ön plana çıkabilmesi ve bir cazibe yaratabilmesi için kentlerin çekiciliklerini neden ve nasıl artırabilecekleri; kentlerin ulaşım, ticaret, lojistik, turizm, finans anlamında birbirleri ile bağlı olması ve bir ağın parçası olmasının ilgili kente ne gibi faydalar sağlayabileceği; kentlerin sorunlara çözüm üretmek adına ortak politika oluşturabilmeleri için ne gibi adımlar atılabileceği tartışılmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Aslı Ceylan Öner** Doç. Dr.İzmir Ekonomi Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Slagin Parakatil** Mercer İsviçre Müdürü
“Quality of Living - How Attractive Is Your City?”
- **Gökhan Sarı** McKinsey & Company Kıdemli Ortak
“Observing city networks: Global Linkages and Benchmarking”
- **Octavi de la Varga** Metropolis Genel Sekreter
“Global City Alliances: Establishing networks of Urban Diplomacy and Knowledge”
- **Oriano Otocan** Avrupa Yerel Demokrasi Birliği (ALDA) Başkanı
“Networking Between Multiple European Stakeholders for Good Governance and Citizens Participation”
- **Xavier Tiana** Barcelona Büyükşehir Bölgesi Uluslararası İlişkiler Başkanı
“The Role of Global and Regional Networks in the International Strategy of AMB”

<http://quq.la/XrKM6>

Oturum 2:

Küreselleşme kentsel mekan için ne ifade ediyor?

Kentlerin küreselleşme sürecinin farklı boyutları ile ele alındığı bu oturumda, alanında uzman akademisyenlerin dünya kentlerine dair araştırma-

ları ve değerlendirmeleri tartışılmıştır. Oturumda küreselleşmenin kentsel mekanları birbirine benzediği ve tek tipleştirdiği; kentte dönüşüm yoluyla soylulaştırma, kapalı ve güvenli siteleri aracılığıyla da ayrışmayı teşvik ettiği belirtilmiştir. Önceden iyi bir kentsel tasarım için ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesinin gerektiği düşünülürken mevcut durumda kalkınmanın kaliteli bir kentsel mekanla sağlanabileceği çeşitli örnekler üzerinden ele alınmıştır. Ayrıca oturumda, Afrika ve Asya'nın küreselleşme pratiklerinin ve bunların yansımaları da değerlendirilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Celal Abdi Güzer** Prof. Dr., CAG Mimarlık Atölyesi Kurucusu
- **Paul Knox** Virginia Tech Üniversitesi Ordinaryüs Profesör
“Globalization: City Spaces and the Built Environment”
- **Richard Grant** Prof. Dr., Miami Üniversitesi Kentsel Çalışmalar Direktörü
“Trouble in the Making?: Africa's Urbanization without Industrialization and future prospects”
- **Fuat Keyman** Prof. Dr., İstanbul Politikalar Merkezi Direktörü
- **Nihal Perera** Prof. Dr., Ball State Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Gloablization and Asian Urbanization: From Local Realities to Mega Changes”

<http://quq.la/2p0HW>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Küresel düzeyde üretilen “Yerel Gündem”lerin kentler tarafından içselleştirilmesi için kentler arasındaki ağ ilişkilerinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 2: Kent yöneticilerinin ve farklı aktörlerin bir araya gelmesi sağlanarak politika oluşturulmasına zemin hazırlanması gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 3: Ağlara ayrılan kaynakların artırılması ve ihtiyaç ve eksikliklerin karşılanabilmesi için, içinde yer alınacak ağların iyi seçilmesi gerekmektedir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Kent ağları temalı oturumlar, günümüz kentlerinin ekonomik, sosyal ve politik organizasyonunda yaşanan değişimlerin anlaşılmasına yönelik ufuk açıcı konuşmalara sahne olmuştur. Küreselleşmenin, kentler ve kent yönetimleri üzerindeki etkilerini anlamak için anahtar kavramlardan birisi olan ağ şehirciliği bu oturumlarda derinlemesine tartışılmıştır. Sadece akademisyenler değil, uygulayıcıların da konuyu kavramsal düzeyde tartışmış olması, bu temanın ayırt edici özelliklerinden birisi olmuştur.
- Kentlerin ekonomik, politik ve kültürel dinamiklerini anlamak, onları diğer kentler ile ilişkili olarak; bir ağ sistemi içinde ele aldığımızda mümkündür.
- Küresel rekabet, bir taraftan kentleri birbirine rakip konuma getirirse de, bu rekabette öne çıkmak için kentler arası iş birliğini ve kentsel ağların oluşumunu da desteklemektedir.
- Günümüzde, kentler birçok yönetim konusu için tek başına yeterli değildir. Kent ağları, bölgeler ve havzalar, yerel yönetişimin yeni ölçekleri olarak değerlendirilmelidir.
- Ağların geleneksel yapısı değişmektedir, enformel ağlar sisteme dahil olmaktadır. Büyük hayırseverler yeni aktörler olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Ağlar, üyelerinin ihtiyacına yanıt vermelidir, tam tersi olmamalıdır.

3.7. TEMA 6: KENTSEL ALTYAPI

Sürekli artan kentsel nüfus, yaşam kalitesinin yükselmesiyle oluşan yeni talepler, eskiyen ve yeni talepleri karşılayamayan altyapının yenilenmesi ihtiyacı ve beklenmedik doğa olayları; etkin, ekonomik ve verimli bir kentsel altyapının önemini dünya ölçeğinde kritik bir tartışma konusu olarak gündeme getirmektedir. Altyapı sistemleri; varlıklar, bilgi ve kurumlar şeklinde kavramsallaştırılmaktadır. Varlıklar, fiziksel yapılar ve bunların bağlantılarını tanımlarken; bilgi, altyapı sistemlerinin planlanması, tasarımı, inşası, işletilmesi ve bunlara ilişkin politika, yasal ve düzenleyici çerçeveleri oluşturmaktadır. Kurumlar ise kurumsal kapasiteleri ile birlikte bu sistemleri geliştiren

ve yöneten temel aktörlerdir. Su, kanalizasyon, elektrik, doğal gaz, bilişim ve ulaştırma altyapıları bu sistemler arasında yer almaktadır.

Sabit altyapı varlıkları dışında diğer altyapı varlıklarının (su, enerji, internet vb.) üretiminden depolanmasına ve dağıtımına kadar her aşamayı kapsayan ve tüm aşamalarda verimliliği önceleyen akıllı şebekeler, şehirler için olmazsa olmaz çözüm mekanizmaları arasında yer almaktadır. Öte yandan, kısıtlı doğal kaynakların temin edilmesi ve insanların kullanımına uygun hale getirilmesi ile birincil tüketimden geçtikten sonra döngüsel olarak tekrar yararlanılabilir bir yapı kurgulanması da önem arz etmektedir.

İnternet dünya üzerinde hızla yaygınlaşırken 4 milyar insanın hala internet erişimi bulunmamaktadır. Yenilenebilir enerji sektörü ise şu anda 2.3 milyon kişiyi istihdam ederken 2030 yılında bu sayının 20 milyona ulaşması beklenmektedir. Dünya genelinde toplanan 165 milyar metreküp atık suyun ancak %2'si geri dönüştürülebilmektedir. Yağmur sularının yer altı suyuyla buluşması ve kentsel atıksu sistemlerine karışmadan toplanması dünyanın hemen her yerinde hedeflenen konular arasında yer almaktadır. Gri su teknolojileri özellikle hanelerde tüketilen suyun %50'lere varan tasarrufuna imkân tanımaktadır. Gerek sosyal açıdan gerekse teknik ve mali açıdan kentsel altyapı hizmetlerinin sunumunda kazısız teknolojiler de sürekli bir gelişim halindedir.

MARUF, kent yaşamı için en temel bileşenlerden biri olan "Kentsel Altyapı" temasını Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkilendirerek sistemsel bir bütünlük içinde ele almıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Altyapı sistemleri ve yönetim, akıllı şehir altyapıları, kentlerin altyapısı ve dayanıklılık, bina ölçeği, kentlerde su altyapısı yönetimi

OTURUMLAR

Oturum 1:

Yaşanabilir şehirler için sürdürülebilir kentsel altyapı

Kentsel altyapı meselelerinin teknoloji odaklı inovatif modellerle ele alındığı ve uluslararası örneklerin tartışıldığı oturumda özel sektör deneyimleri paylaşılmıştır. Oturumda altyapı sistemlerinin etkinlik, dayanıklılık ve sürdürülebilirlik ilkeleri kapsamında yönetişimi, özel sektörün sürdürülebilir altyapı ve

iklim değişikliği ile mücadele konusunda yapabilecekleri, yerel koşullara uygun alternatif inşaat malzemelerinin kullanımının iklim değişikliği ile mücadeleye olan katkısı ve enerji etkin binalar için talep yönlü yaklaşımlar ele alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Ulaş Akın** Dr., IGLUS- EPFL Öğretim Görevlisi
- **Matthias Finger** Prof. Dr., İsviçre Federal Politeknik Üniversitesi (EPFL) Ağ Endüstrileri Yönetimi Başkanı
“Innovative Governance of Large Urban Systems”
- **Marina Olshanskaya** AvantGarde Energy CEO & Kurucu Ortak
“Financing Sustainable Urban Infrastructure for Livable Cities: Role of Private Sector”
- **Olga Chepelianskaia** UNICITI Kurucusu
“Building Unique Cities: An Imperative for Sustainability and Livability”
- **Argyris Oraiopoulos** Dr., Loughborough Üniversitesi Araştırmacı
“A Masterclass on Urban Building Energy Modelling”

<http://quq.la/0ExRK>

Oturum 2:

Geleceğin kentlerinde altyapı: Sorunlar ve çözümler

Kentleşmenin en önemli meselelerinden olan altyapı üzerine Marmara Bölgesi'nde yer alan büyükşehirlerin su ve kanalizasyon idaresi yöneticilerinin deneyimlerine yer verilmiştir. Şehirlerin var olan altyapı kapasiteleri ve bu donanımın geliştirilmesi adına yapılabilecek çalışmalar paylaşılmıştır. Bölgesel altyapı kalitesinin en iyi seviyeye taşınabilmesi için büyük önem arz eden şehirlerarası işbirlikleri ele alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Rafet Bozdoğan** Prof. Dr., Yalova Üniversitesi Ulaştırma Mühendisliği Bölüm Başkanı
- **Ali Sağlık** İSU Genel Müdürü
- **Güngör Gülenç** BUSKİ Genel Müdürü

- **İbrahim İçöz** TESKİ Genel Müdürü
“Geleceğin Kentlerinde Altyapı: Sorunlar ve Çözümler Tekirdağ İli Örneği”

- **Raif Mermutlu** İSKİ Genel Müdürü
“İstanbul'da Su ve Atıksu Yönetimi”

<http://quq.la/MjNLu>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Kentsel altyapı, sadece bir inşaat konusu olarak değil, bir yönetim alanı olarak algılanmalıdır. Kentsel altyapının yönetimi etkinlik, sürdürülebilirlik, dayanıklılık ilkeleri çerçevesinde, katılımcı bir şekilde sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 2: Yaşanabilir şehirler için kentsel altyapı, üç diğer faktör ile birlikte ele alınmalıdır: Alternatif yapı malzemeleri, alternatif kentsel kalkınma modelleri ve alternatif politika ve yasal düzenlemeler.

Çözüm Önerisi 3: Sürdürülebilir kentsel altyapı yatırımları alanındaki kilit paydaşlar (yatırım bankaları, şirket ve kamu yöneticileri, vb.), sürdürülebilir altyapı yatırımlarının aynı zamanda finansal olarak da sürdürülebilir olduğu konusunda bilgilendirilmelidir. Bu şekilde, altyapı yatırımlarının, çevre duyarlı ve iklim değişikliğinin etkilerini azaltıcı şekilde yapılması sağlanabilir.

Çözüm Önerisi 4: Yerel malzemeyi kullanan, yenilikçi ve yaratıcı tasarımlar ve bunları destekleyecek yönetmelikler ile iklim değişikliğine etkisi az, yaşam kalitesini artıran ve kişilikli yaşam alanları yaratılabilir.

Çözüm Önerisi 5: Alanında uzman kişilerin bilgilerini aktarabilecekleri elektronik bir sistem kurularak gelecek dönem kentsel altyapı çalışanlarına bilgi aktarımı sağlanabilir.

Çözüm Önerisi 6: Altyapı sistemlerinin geliştirilmesi ve risk faktörlerinin ortadan kaldırılabilmesi için denetim ve kontrollerin düzenli yapılması, suda geri dönüşümün sağlanması, çamur yönetimi master planının hazırlanması, sürdürülebilir enerji sağlanması, SCADA sisteminin genişletilmesi gerekmektedir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Kentsel altyapı temalı oturumlar, teknolojik gelişmelerin malzeme kullanımı ve altyapı yönetimi alanında yarattığı kökten dönüşümü gözler

önüne sermiştir. Teknolojiye dayalı, yenilikçi çözümler, kentlerin daha verimli ve doğa dostu bir şekilde gelişmesine olanak tanımaktadır. Oturumlarda yapılan sunumlar, bir taraftan söz konusu teknolojilerin gelişimini ve yarattığı olanakları gözler önüne sererken, diğer taraftan da Türkiye’de yerel yönetimlerin bu teknolojileri, etkin altyapı yönetimi için nasıl kullandığını öğrenmeye olanak tanımıştır.

- Kentsel Altyapı teması, forumun diğer temaları ile ilişkilendirilen önemli temalardan birisidir. Başta “Şehir Teknolojileri ve İnovasyon”, “Konut ve Yapılı Çevre” ve “Çevre ve İklim Değişikliği” olmak üzere diğer temaların önemli bir kısmı, çeşitli açılardan bu tema altındaki sunumlarda da tartışılmıştır.
- Türkiye’de ve dünyada, şehirler çok kritik bir on yıla adım atmaktadır. İklim değişikliğine bağlı su taşkınları ve kuraklık veya hızlı kentleşmeye bağlı trafik gibi sorunların giderek artması öngörülmektedir. Tüm bu faktörleri dikkate alan alternatif kentsel gelişim modelleri üretilmelidir.
- Enerji altyapısının etkin kullanılması ve enerji verimliliğinde binalar pasif yapılar olarak değil aktif oyuncular olarak değerlendirilmelidir.

3.8. TEMA 7: KONUT VE YAPILI ÇEVRE

Yapılı çevre ile doğa ilişkisi, şehirlerin temel karakterine dair insanlara açık veya örtülü pek çok şey söylemektedir. Bunlar arasındaki uyum, çelişki veya karşıtlık insan yaşamını da şekillendirmektedir. Konut ve yapılı çevre; sürdürülebilirlik, yaşanabilirlik ve adil gelişim gibi başlıklar altında küresel gündemdeki yerini devamlı olarak korumaktadır.

Yaşanabilir ve sürdürülebilir yapılı çevrelerde düşük maliyetli konuta yönelik talep, geçen yüzyıllarda olduğu gibi bugün de devam etmektedir. Konut üretim yaklaşımları ise coğrafya, iklim, kültür ve iktisadi gelişmişlik seviyelerine bağlı olarak zengin bir yelpazede şekillenmiştir. 21. yüzyıl konut ve yapılı çevre tartışmaları Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin yanı sıra kentsel yaşam kalitesine ilişkin yeni talep ve sosyal beklentilerle iç içe geçmektedir. Yeni konut çevrelerinin inşası, sosyal konut uygulamaları, enformel konutlar,

lüks konut üretimi gibi konulara, kentsel rantlardan kamuya pay aktarılması, kentsel dönüşüm ve soylulaştırma konuları eşlik etmektedir.

Kentlerde yaşayan nüfusun 2050 yılında %70'lere ulaşması beklenmektedir. Kent nüfusunun artışıyla, sürdürülebilir konut alanları konusu kentleşmenin temel meselesi haline gelmiştir ve HABITAT Konferanslarında da geniş tartışma yaratmıştır. Erişilebilir konut, sosyal konut, enformel konut, gecekondular gibi dünya nüfusunun çoğunluğunu doğrudan ilgilendiren konut meseleleri, merkezi ve yerel politikanın gündeminde de sürekli olarak yer almaktadır.

Mevcut kavram ve işleyişin yanı sıra yeni tanım ve yaklaşımların geliştirilmesi de konut sorunu, eğilimleri, politikaları bağlamında önemli bir meseledir. Peki, bir şehri mamur kılacak konut uygulamaları ve çevresi nasıl olmalıdır? MARUF kapsamında "Konut ve Yapılı Çevre" teması altında; yaşanabilir şehirlerin oluşması için konutu ve onu çevreleyen toplumsal ortamı şehir sakinleri, uygulayıcılar, akademisyenler ve uzmanlar birlikte tartışmıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Meta ve toplumsal olgu olarak konut, mülkiyet, konut alanı tasarımı, kültürel miras, kentsel dönüşüm

OTURUMLAR

Oturum 1:

Farklı coğrafyalarda kaliteli ve ekonomik konut

Konut hakkı en temel ve evrensel konuların başında gelmekte, konutun insan ihtiyaçlarını karşılaması ve ekonomik olması da önemli bir kıstas olarak görülmektedir. Özel sektörden mimarlar ve uluslararası düzeyde çalışan akademisyenlerin yer aldığı bu oturumda farklı dünya kentlerindeki konut sorunları masaya yatırılmış ve konut tipleri incelenmiş, ayrıca İstanbul'da gözlemlenen konut tiplerinin çeşitli dönemler içerisinde nasıl değiştiği ve dönüştüğü irdelenmiştir. Kaliteli ve ucuz konut hakkında çeşitli ulusal ve uluslararası iyi uygulama örneklerinden bahsedilerek konu hakkında farklı çözüm önerileri sıralanmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Ahsen Özsoy** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi

- **Cem Sorgu** CM Mimarlık Kurucusu
“Bir Sergiden Tablolar”
- **Geoffrey Payne** GPA Konut ve Kentsel Gelişim Danışmanı
“Finding Somewhere to Live: The global affordability crisis”
- **Özgür Bingöl** Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Öğretim Üyesi
“Konut ve Kentin İnşası Üzerine”
- **Viviana Fernandez Prajoux** Dr., Şili Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Housing Quality and Affordability in Different Geographies”

<http://quq.la/mkheM>

Oturum 2:

Kentlerin bütünleşik yapısı: Gayrimenkul ve yapıli çevre

Türkiye kentlerinde gayrimenkul piyasası ve konut stokunun tartışıldığı oturumda özel sektör ve akademisyenlerin katkılarına yer verilmiştir. Önümüzdeki dönemlerde gayrimenkul sektörünü etkilemesi beklenen iklim değişikliği, doğal afetler ve kentlerdeki hızlı nüfus artışı gibi önemli parametreler karşısında, sektörün kaliteli kentsel mekan üretimi alanındaki katkısı tartışmaya açılmıştır. Oturum sırasında, Türkiye’de konutu arzı ile ilgili gelecek trendler, kentsel dönüşümün finansmanı ile ilgili yenilikçi hesaplama modelleri, kentlerde erişilebilir yeşil alan üretimine dair politika önerileri ve kampanyaları ve İstanbul’da alışveriş merkezleri üretim süreçlerinden bahsedilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Koray Velibeyoğlu** Doç. Dr., İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Öğretim Üyesi
- **Kerem Y. Arslanlı** Doç. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Housing Market Dynamics of Istanbul”
- **Gülcemal Alhanlıoğlu** CRE Danışmanlık Kurucu Ortak
“Kentsel Dönüşüm Projelerinde Kamu Politikalarına Yönelik Finansmana Dayalı Dinamik Karar Verme Modeli”
- **Avi Alkaş**, JLL Türkiye Başkanı
“Alışveriş Sektörün Kent Kalitesine Sunduğu Katkılar: Zorlu Center”

- **Ayşe Hasol Erktin**, Has Mimarlık Kurucu Mimar
“Yaşanabilir ve Sürdürülebilir Kent Alanları Oluşturmak”

<http://quq.la/o5yTm>

Oturum 3:

Konut ve yapılı çevre meselesine farklı yaklaşımlar

Bu oturumda özel sektörden yerli ve yabancı mimarların katkılarıyla kentleşmenin en temel parçası olan konut ve yapılı çevre, Türkiye kentleri, İngiltere ve İsveç tecrübeleriyle, alternatif mimari ve planlama modelleri kapsamında tartışılmıştır. Geleneksel ve yenilikçi tasarım çözümlerinin bir arada kullanıldığı uygulama ve planlama örnekleri dinleyiciler için ufuk açıcı olmuştur. Oturumda, Mimar Turgut Cansever'in 1999 Marmara Depremi'nin ardından tasarladığı yeni şehir modeli; Gaziantep'te tasarlanmış ve uygulamaya konmuş Kuzey Şehir konut projesi; İngiltere, Brentwood, Essex'te doğal ve kültürel mirası dikkate alarak hazırlanan planlama ve tasarım çalışmaları ve İsveç'in farklı kentlerinde gerçekleştirilen özgün mimari tasarım örneklerine yer verilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Halil İbrahim Düzenli** Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Emine Öğün** Emine Öğün & Mehmet Öğün Mimarlık, Mimar
“Yıkıcı İstanbul Depremi'nden Etkilenecek İstanbulluları İşyerleri ile Birlikte Yeni Şehirlere Yerleştirme Projesi”
- **Ahmet Yılmaz** Mi'Mar Mimarlık Kurucu Ortak
“Yeni Şehir Planlamasında Yerellik Arayışı”
- **Paulette McAllister** Tasarım, Miras & Koruma - Kurucu, Joseph Hardy Design & Heritage
- **Rahel Belatchew** Belatchew Arkitekter Baş Mimar ve Kurucu

<http://quq.la/Rto52>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Başarılı kentsel mahalleler üretebilmek için Sürdürülebilir Gündem'de sürdürülebilir yerleşmeler için yer alan şu temel planlama ilkeleri takip edilmelidir:

a) Yerleşmeler, karma kullanımlı, yapı ve işlev olarak çeşitlenmiş olmalıdır.

b) Yerleşmeler, sakinlerine bir araya gelmek ve iletişim kurmak için çekici kamusal alanlar sunmalıdır.

c) Kısa mesafe mahalleleri tasarlanmalıdır.

d) Tasarlanan yerleşmelerin, yüksek ekolojik sürdürülebilirlik standartları olmalıdır.

e) Aidiyet hissini güçlendirmek için, mahalle sakinleri, kendileri ile ilgili karar alma süreçlerine aktif olarak katılmalıdır.

Çözüm Önerisi 2: Kentlerin planlanmasının ve konut pazarının, gittikçe kentleşen ve yaşlanan bir nüfusa göre yeniden düşünülmesi gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 3: Konut talebini yönetmek bağlamında artan talebin kabul edilmesi ve buna dair pragmatik stratejiler belirlenmesi için;

- Maaliyeti azaltacak ve artan gelişmeye izin veren katılımcı yaklaşımların desteklenmesi,
- Kullanım hakkına ilişkin farklı opsiyonlar yaratılması -sadece sahiplik değil, kooperatif, Topluluk Arazi Güveni (Community Land Trust), ortak konut (co-housing), paylaşımlı hak (shared equity) gibi sistemlerin desteklenmesi,
- Devlet temelli eylemlerden doğan arazi değerindeki artışları yakalayabilecek teknikler geliştirilmesi ve uygulanması,
- Düzenleyici çerçevelere ilişkin prosedürlerin basit, şeffaf ve verimli yapılması,
- Devlet politikası olarak konut sunumunda farklı ve çeşitli opsiyonlar sağlanması ve hepsinin eşit şartlar altında uygulandığına emin olunması ("Devlet hakemdir oyuncu değil."),
- Çıkar gruplarına hitap etme konusunda kendi gücünün ve kime hitap edildiğinin bilinmesi gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 4: Bütünleşik bir konut politikasına ihtiyaç duyulmaktadır. Konut sahipliğini arttırıcı, kiracıları destekleyici farklı konut çözümleri sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 5: Konut tasarımında kentte yaşayan herkesi sürece dahil etmek gereklidir.

Çözüm Önerisi 6: Yerel kültürden beslenen, geleneksel mimari dokuyu referans alan kentsel tasarım çözümleri daha yaşanabilir çevrelerin yaratılmasına katkı sağlayacaktır.

Çözüm Önerisi 7: Yerel, kültürel ve doğal mirasın kent planlarına entegre edilmesi, özgün örneklerin ve başarı hikayelerinin yaratılmasını destekleyecektir.

Çözüm Önerisi 8: Sat-yap ya da yap-satçı müteahhitlerin krizler karşısında dayanıklı olmadığı görülmüştür. Kentsel dönüşüm için daha uzun vadeli düşünen yatırımcıların girebileceği, finansmanda riski azaltan modellere ihtiyaç bulunmaktadır.

Çözüm Önerisi 9: Konut alanlarında çeşitlilik ve karma kullanım artırılmalıdır.

Çözüm Önerisi 10: Erişilebilir yeşil alanlar, bir vatandaşlık hakkı olarak kabul edilip tüm kent sakinlerine sunulabilmelidir. Bunun için, kentlerde kişi başı minimum 10m² yeşil alan, maksimum 10 dakika yürüme mesafesinde erişilebilecek şekilde sağlanmalıdır.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Konut ve yapılı çevre temalı üç oturumun konuşmacıları, konut meselesine tamamlayıcı bir şekilde yaklaşmıştır: Toplumsal bir konu olarak, herkes için konut hakkının sağlanması; piyasa dinamikleri ve gayrimenkul olarak konut ve şehir planlama ve kentsel tasarım olgusu olarak konut. Her üç oturumda da araştırmacı ve uygulayıcılar konut meselesine içsel olan çelişkileri gözler önüne sermiştir. Bir taraftan barınma hakkının ayrılmaz bir parçası olarak konuta erişim gündeme getirilirken; diğer taraftan da, özellikle yoğun nüfus artışının yaşandığı metropoliten alanlarda, konut arz ve talebi üzerinden, konunun ekonomik değer boyutu ele alınmıştır. Sunumlar karşılaştırmalı olarak incelendiğinde, ahlaki değerler ile ekonomik değerlerin her zaman örtüşmediği fark edilmektedir. Bu iki “değerin” karşı karşıya geldiği konut gibi alanlarda kentler çözüm üretmek ve iyi uygulama örneği yaratmakta güçlük çekmektedir.

- “Konut meselesi, yapma hali (birilerinin birileri için yapma hali) ve olma hali (insan konut ilişkisi, gündelik hayata dair kullanımları, evin iç mekanı, vb.) olmak üzere iki türdür. Bugün konuşulan daha çok, konutun ekonomi-politik varlığı, yani yapma halidir. Tasarımcılar, yatırımcılar, politikacılar ve reklamcılar olma halinden bahsetmiyor. Oysa konut insan ile tamamlanan bir şeydir, bir kullanıma yoksa konuttan bahsedilemez.”
- “Bir süre sonra kullanıcıya benzer konut. Farklı evlerde benzer hayatlar, benzer evlerde farklı hayatlar yaşanır.”
- Şehri bütünleşik bir ağ olarak görmek gerekmekte olup, konutların bu ağın yalnızca bir parçası olduğu ve diğer bütün unsurlara birleşik olmak zorunda olduğu unutulmamalıdır.

3.9. TEMA 8: SOSYAL KAPSAYICILIK

Farklı toplumsal kökenlere, tercihlere ve özelliklere sahip bireylerin birlikte yaşama pratiğini geliştirebildiği kentsel ortamın ve mekânsal koşulların sağlanması, şehir araştırmacıları ve yöneticileri için temel önceliklerden biridir. Bugünün kentlerinde ekonomik ve sosyal politikaların yoksulluğu, gelir eşitsizliğini ve dışlayıcılığı azaltması beklenirken kent yoksulluğunun kalıcı hale gelmesi ve farklı toplumsal sınıflar arasındaki gelir dağılımı adaletsizliğinin derinleşmesi sorgulanmaktadır.

Sosyal eşitsizlikler, bir taraftan kentsel ortamda mekânsal ayrımlara yol açarken diğer taraftan kamu politikalarının belirlenmesi ve kamusal imkanlara erişimde adaletsizliklere neden olabilmektedir. Bu durum bilhassa kentte yaşayan yoksulları, göçmenleri, çocukları, yaşlıları, gençleri, engellileri, kadınları, aileleri, işsizleri sadece fiziksel dışlanmayla değil sosyal dışlanmayla da karşı karşıya bırakabilmektedir. Yoksulluğun azaltılması, ekonomik ve toplumsal refahın sağlanması, sosyal eşitsizliklerle mücadele edilmesi, kamu politikalarının belirlenmesinde tüm toplumsal taleplerin eşit olarak dikkate alınması sürdürülebilir kentler için hayati bir öneme sahiptir. Son yıllarda, özellikle kentsel mekânların kullanım düzeylerini ve erişilebilirliklerini artırmaya yönelik yaklaşımlar (“dost kent”, “herkes için kent” vb.) geliştirilmeye ve uygulanmaya çalışılsa da söz konusu toplumsal grupların ekonomik, sosyal ve kültürel sermayelerinde yaşanan iyileşmeler sınırlı kalmıştır.

Sosyal dışlanmanın önlenmesi ve kapsayıcılığın geliştirilmesi için sosyal, mekansal, ekonomik ve kültürel politikaların bütüncül bir perspektifle gündeme alınması gerekmektedir. MARUF, buradan hareketle “Sosyal Kapsayıcılık” temasını da odağına alarak sosyal eşitsizliklerin nedenlerini ve bu eşitsizlikleri önleyici ve azaltıcı politika ve uygulama önerilerini tartışmaya açmıştır. Yerel ve küresel düzeyde farklı boyutları olan sosyal kapsayıcılık meselesinin zengin bir tarihsel ve toplumsal tecrübesi bulunan İstanbul’da tartışılması da ayrıca anlamlı olmuştur.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Kapsayıcı planlama, çocuk şehirleri, kültür politikaları, düşük gelirli için barınma, evrensel tasarım

OTURUMLAR

Oturum 1:

Birlikte yaşamak: Yeni yaklaşımlar ve uygulamalar

Bu oturumda, kent içinde farklı sosyo-ekonomik, kültürel ya da fiziksel konumlarda bulunan toplulukların bir aradallığını sağlamada öne çıkan yaklaşımlar ve uygulamalar, birleştirici gücü olan farklı paydaşlarca; İsveç, Tyresö belediye başkanı, İstanbul’un farklı ilçelerinin belediye başkanları, İKSV temsilcisi ve akademisyenlerin katkılarıyla ele alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Bilal Eryılmaz** Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Anita Mattson** Tyresö Belediye Başkanı
“Together We Create Tyresö”
- **M. Tefrik Göksu** Esenler Belediye Başkanı
- **Murat Şentürk** Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Sosyal Kapsayıcılık ve Dayanıklılık için Gönüllülük”
- **Özlem Ece Aydınlik** İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) Kültür Politikaları Çalışmaları Direktörü

- **Şerdil Dara Odabaşı**, Kadıköy Belediye Başkanı
“Sosyal Kapsayıcılık Bağlamında Kadıköy Belediyesi Politikaları”

<http://quq.la/UZY7b>

Oturum 2:

Kapsayıcılık meseleleri: Geride kimseyi bırakmamak

İstanbul'un farklı ilçelerinin belediye başkanları ve akademisyenler, sivil toplum gibi farklı sektörlerden gelen konuşmacıların bir araya geldiği oturumda sosyal kapsayıcılığın dezavantajlı gruplar başta olmak üzere farklı toplumsal gruplar üzerindeki etkisini ve kentsel yaşamda pratiğe dönüşümünü ele almıştır. Konuşmacılar, kendi perspektiflerinden kapsayıcılık kavramını tanımlarken kavramlarla ilişkili sayılabilecek “engellilik”, “evrensel tasarım” gibi yan terimlere; dar gelirli vatandaşa uygun fiyatlı konut temini, kentsel tasarım, engelli vatandaşların toplumsal hayata katılımı, adil paylaşım gibi kapsayıcılık meselesini ilgilendiren konularda yaşanan sorunlara ve bunlara yönelik çözüm önerilerine değinmişlerdir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Ömer Faruk Gençkaya** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Chris Webster** Prof. Dr., Hong Kong Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı
“Leaving No-One Behind as Cities Grow in Size and Wealth”
- **Göksenin İnalhan** Doç. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **İbrahim Akkaya** Bodrum Engelliler Sağlık Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı
- **Lokman Çağırıcı** Bağcılar Belediye Başkanı
- **Turan Hançerli** Avcılar Belediye Başkanı

<http://quq.la/oFkli>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: “Adil bölüşüm”, “kimseyi geride bırakmamak” kavramları daha çok gündemde olmalı ve tartışılmalıdır.

Çözüm Önerisi 2: Ötekileştirilmiş grupların toplumsal kabulünün sağlanması için uzmanlarla sorunun çözümüne odaklı toplantılar düzenlenmeli ve uygulamaya koyulabilecek projeler üretilmelidir.

Çözüm Önerisi 3: Gönüllülük ekseninde geliştirilecek politikalar toplumsal etkileşimi etkin kılar ve sosyal bağların kurulmasına imkân tanır. Kazanç beklentisi olmadan, gönüllülükle yürütülen faaliyetler farklı sosyal grupların birbirini tanıması için fırsat oluşturan ortamlardır. Okullarda gönüllülük üzerine farkındalık oluşturmak amaçlı projeler uygulanmalıdır.

Çözüm Önerisi 4: Düşük gelirli vatandaşlar için inşa edilecek ucuz konutlarla toplumsal kapsayıcılık sağlanabilir. Düşük maliyetli toprak, düşük maliyetli finansman ve düşük maliyetli ulaşım ile söz konusu gruplar için ucuz ve sürdürülebilir ev tedariki gerçekleştirilebilir. Bahsedilen girdilerin değerlerindeki değişimi tahmin edebilmek için ilgili kurumlarla işbirliği yapılmalı ve yapay zeka ile istatistikî modellemeler kullanılmalıdır.

Çözüm Önerisi 5: Şehirde yapıları inşa ederken insan faktörü göz ardı edilmemelidir. İnsanların bir araya gelip iletişim kurabilecekleri alanlar üretilmelidir.

Çözüm Önerisi 6: “Çocuklar için iyi olan herkes için iyidir.” Sürdürülebilir bir toplumsal yapı için tüm çocuklara en iyi ve eşit şartlarda eğitim verilmelidir.

Çözüm Önerisi 7: Engellilik “acıma” ve “vicdan” duyguları üzerinden değil “hak” üzerinden ele alınmalıdır.

Çözüm Önerisi 8: Yerel yönetimler tarafından engelli vatandaşların kamusal hayata erişimini kolaylaştırmak için fiziksel altyapıyı güçlendirici çalışmalar yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 9: Engelsiz mekanın hayata geçirilmesi için yapılı çevreyi oluşturan tüm kentsel alanlar, ulaşım sistemleri ve bilgiye erişim bir bütün olarak planlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 10: Toplumsal eşitlik üzerine hazırlanmış kitapçık gibi materyallerle vatandaşların bilinçlilik düzeyi artırılmalıdır.

Çözüm Önerisi 11: Kültür politikaları oluşturulurken yerel yönetim ve STK'ların işbirliği içinde olması kapsayıcılığı artıracaktır. Kültürel politikalarının belirlenmesinde doğru kararlar alınmasını sağlamak amacıyla kültürel alanda çeşitli verileri derlemek, raporlar yayınlamak ve yöneticilere bu alandaki ihtiyacı yansıtmak gerekmektedir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Sosyal Kapsayıcılık temalı oturumlarda, başta çocuklar, engelliler, göçmenler ve dar gelirliler olmak üzere toplumun dezavantajlı gruplarına dair sunumlar yapılmıştır. Bu alanda başarılı çalışmalar yürüten uygulayıcılar ve araştırmacılar, dinleyicilere farkındalık artırıcı bilgiler ve uygulama örnekleri sunmuştur.
- Adil ve kapsayıcı değilse kalkınmanın sürdürülebilir olmayacağı; artan eşitsizliklerin uzun dönemli büyümenin önünde bir engel olduğu belirtilmiştir.
- Öznel iyi oluş hali, topluma ve aktörlere güven, yaşam memnuniyeti, uyum yeteneğinin artması, başa çıkma kapasitesinin artması, sosyal ve kültürel sermayenin artması, toplumsal dayanışma, hoşgörü, kararlara ve yönetime katılımın sosyal kapsayıcılığın temel taşları olduğu vurgulanmıştır.
- Ekonomik krizlerin, en çok kırılgan ve dezavantajlı grupları etkilediği düşünüldüğünde, bu gruplara yönelik kapsayıcı politikalar özellikle kriz zamanlarında önem kazanmaktadır.
- Türkiye gibi, zorla yerinden edilmenin etkilerinin yaşandığı ülkelerde, kapsayıcı kültür politikaları bir arada yaşamayı teşvik etmek için olanaklar sunmaktadır.

3.10. TEMA 9: ŞEHİR TEKNOLOJİLERİ VE İNOVASYON

Nesnelerin interneti, büyük veri, yapay zeka, robotik gelişmeler, mobil ve bulut teknolojisi gibi bileşenlerle birlikte tüm yaşam kurgusunu küresel ölçekte etkileyen bir dijital dönüşüm yaşanmaktadır. Tüm kaynakları verimli şekilde kullanan, sürdürülebilir şehirler inşa etmeyi ve sakinlerine yüksek yaşam standartları sunmayı amaçlayan akıllı şehirler yaklaşımı, bu dönüşümden ayrı düşünülemez. Yerel yönetimlerin kentleşme sürecinde daha proaktif ve teknolojinin potansiyelini önemseyen bir yaklaşım benimsemeleri, etkin bir yönetimle bu teknolojilere uyum sağlama sürecini hızlandıracaktır.

Şehir teknolojileri, şehirlerin işleyişlerini büyük ölçüde değiştirerek tüm insanlığın ortak geleceğini de belirleyecektir. Nispeten yeni gelişen bir alan olan şehir teknolojilerinin hedeflerinin tanımlanması ve potansiyelinin kavranması süreci halen devam etmektedir. Ancak bu süreçte şehirleri teknoloji ile donatmak tek başına bir amaç olmamalıdır. Aksine teknoloji, hedeflere ulaşma yolunda kamu politikalarını destekleyici ve toplumun her kesimine eşit fırsatlar sunan etkili bir araç olarak kullanılmalıdır.

Yeni gelişmekte olan şehirlerde teknoloji ve inovasyon; altyapı seviyesinden başlayarak planlama süreçlerine katkı sağlayacak şekilde konumlanmakta, şehrin ekonomisine katkı sunmakta ve sorunlara yaratıcı çözümler geliştirmektedir. Açık veriye erişim, yetkin akademik kapasite ve sivil toplum katılımı bu katkıyı daha da artırmaktadır. İnovasyon kapasitesi şehirlerin gelişiminde hızlandırıcı bir rol oynamaktadır. Bu gelişim; living lab, fab lab, kuluçka merkezleri, teknoloji ve inovasyon merkezleri, bilim merkezleri gibi katılımcı modellerle güçlenmektedir.

Yerel yönetimler tarafından sunulan hizmetlerde kullanılan akıllı şehir teknolojileri ve şehirlerde sanal ve fiziksel altyapı arasında kurulan bağlantılar bir yandan hizmet kalitesini artırırken diğer yandan şehirleri kontrol edilmesi güç olan bu dijital dönüşümün potansiyel riskleri ile karşı karşıya getirmektedir. Veri manipülasyonu, sinyal bozma gibi siber saldırı teknikleriyle mücadele edebilmek için akıllı şehirlere yönelik siber güvenlik, emniyet ve asayiş, saldırı önleme sistemleri geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

MARUF kapsamında “Şehir Teknolojileri ve İnovasyon” teması altında, şehirlerin dijital dönüşümden nasıl etkileneceği, ne gibi uygulamalara sahne olacağı ve ne tür fırsatlar ve risklerin ortaya çıkacağı; çözüm önerileri ve iyi uygulama örnekleriyle birlikte tartışılmıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Akıllı şehirler, katılım, inovasyon, şehir planlama, yönetim

OTURUMLAR

Oturum 1:

Geleceğe dönüş: İnovasyonun kuluçkası şehirler

Kentlerin inovasyonun kuluçkası haline gelebilmesinin yerel yönetimler, iş dünyası, halk ve akademinin birlikte hareket ettiğinde mümkün olacağı

vurgulanan oturumda inovasyon ekosistemindeki aktörler ve oynamaları gereken rollerden bahsedilmiştir. Ayrıca oturumda, İstanbul'dan ve Londra'dan örneklerle kentlerin yaşam kalitesini ve verimliliğini artırmaya yönelik üretilen, teknolojiye dayalı inovatif çözümler sunulmuştur. Oturumda bu modellerin paydaşları olarak belediye başkanı, belediye yetkilisi, özel sektör ve akademisyen katkıları alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Oğuz Babüroğlu** Doç. Dr., Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Jawad Sardar** Direktör, SUM Global "Cities as Incubators for Innovation"
- **Aslı Deniz Helvacıoğlu** Doç. Dr., Boğaziçi Üniversitesi İnovasyon ve Rekabet Odaklı Kalkınma Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü,
- **Ersin Pamuksüzer** Kurucu, The LifeCo, "Başakşehir Living-Lab"
- **Şadi Yazıcı** Tuzla Belediye Başkanı

<http://quq.la/R4Vhm>

Oturum 2: Yaşam kalitesini artırmak için Akıllı Şehirler

Oturum boyunca akıllı şehirler kavramı, kentlerdeki yaşam kalitesini artırma iddiası üzerinden tartışılmıştır. Ayrıca akıllı şehirler yaklaşımıyla kentlerin nasıl sürdürülebilir kılınabileceğine ve şehirlerde yenilikçiliğin nasıl artırılabilmesine dair fikirler sunulmuştur. Verinin kenti şekillendirmede ve yönetmede ne gibi bir etki ve faydası olduğuna da değinilen oturumda, Londra'dan belediye ve özel sektör deneyimleri, Amsterdam örneği ve akıllı şehir modellerine dair Türkiye'den özel sektör deneyimleri aktarılmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Murat Çolakoğlu** PwC Ortağı
- **Berrin Benli** Türkiye Bilişim Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi & NOVUSENS Akıllı Şehir Enstitüsü Kurucusu

- **Nathan Pierce** Londra Büyükşehir Belediyesi Şehir Paylaşımı Program Direktörü & Smart London Ekibi Başkanı
“London – Building a Smart City through Collaboration”
- **Anne Lize van der Stoel** Landsmeer Belediye Başkanı
“Better Streets, Neighbourhoods and Cities For All: A Smart City Approach to Boost Transitions”
- **Mehmed Ali Çalışkan** Tekhnelogos CTO
“Şehir ve Bina: Akıllı Şehir’e giderken Bina Bilgi Modellemesi (BIM) ve Bir Uygulama Örneği Olarak Zetacad”
- **Tim Stonor** Space Syntax Genel Müdürü
“Creating a SMART Strategy. Smart Cities: Fostering the Quality of Life”

<http://quq.la/HrlsB>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Teknoloji kullanımı tek başına yaşam kalitesini iyileştirmek ve kentleri daha iyi yönetmek için yeterli değildir. Akıllı şehirler, teknoloji ile iyi yönetim ve planlamanın birlikteliğinden ortaya çıkacaktır.

Çözüm Önerisi 2: Yerel yönetimler, akıllı şehircilik teknolojilerini vatandaş katılımını arttırmak için kullanarak, daha etkin yönetim mekanizmaları oluşturmalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Kentleri daha “akıllı” yapmak için, kullanıcı odaklı hizmetler üretilmeli; kent verisi için yeni kullanım alanları bulunmalı; dünya standartlarında bağlantılar ve daha akıllı sokaklar tasarlanmalı; dijital liderlik becerileri geliştirilmelidir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Şehir Teknolojileri ve İnovasyon temalı oturumlarda konuşmacıların en büyük katkılarından biri Türkiye’nin ve dünyanın farklı yerlerinden iyi uygulama örnekleri ile geliştirilen araç ve yöntemlere dair bilgi vermeleri olmuştur. Akıllı şehir plan, strateji ve yol haritaları da oturumlar boyunca tanıtılmış ve tartışılmıştır. Yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörü kapsayan geniş katılımcı yelpazesi bu alandaki örneklerin çeşitliliğini göstermiş ve farklı bakış açılarını dinleyicilere sunmuştur.

- Akıllı şehirler alanında insanların hayatını iyileştirecek uygulamalar, etkilerinin tam olarak anlaşılamayacağı kadar yenidir. Hazırlanan akıllı şehir dönüşüm planlarının uygulanması ise henüz tamamlanmamıştır. Bu nedenle, temadaki sunumlarda üretilen çözüm önerileri görece az, iyi uygulama örnekleri ise çok ve çeşitlidir.
- Vatandaşlara en kolay ulaşan kurumlar olarak yerel yönetimler, inovasyona yapılan yatırımların benimsenmesinde önemli roller üstlenmektedir. Yerel yönetimlerin akıllı şehircilik uygulamaları, daha katılımcı kent yönetimlerinin kurulmasına ve yaşam kalitesinin arttırılmasına olanak sağlamaktadır.
- Gerçek bir akıllı kent ancak teknoloji ve toplumun birlikteliği ile anlaşılabilir. Bunu sadece kent yönetiminin bir görevi olarak kabul etmemek gerekir. Ancak yerel iş dünyası, halk ve akademik kurumlar birlikte hareket ettiği zaman kentler inovasyonun bir kuluçkası haline gelebilecektir.

3.11. TEMA 10: ULAŞIM VE HAREKETLİLİK

Geçmişten günümüze kent makroformlarının şekillenmesinde önemli bir unsur olan ulaşım sistemi, teknolojideki gelişmelerle insanlara çok daha geniş bir yelpazede hareketlilik imkanı sunmaya başlamıştır. Kentleşmenin ana dinamiklerinden biri olan hareketlilik talebine sunulan her bir arz; arazi kullanım yapısını, kent içi nüfus hareketliliğini ve kentin mekansal boyutlarını etkilemektedir. Hareketlilik temelli talep için geliştirilen çözümün çoğunlukla karayolu odaklı olması bireysel taşıt sahipliğini artırmaktadır. Günümüzde 1 milyarın üzerinde olan taşıt sayısının 2050 yılına kadar 2,5 milyara ulaşması beklenmektedir. Çözümlerin karayolu odaklı geliştirilmesi ise, kentlerde yaşanan nüfus artışıyla da ilişkili olarak kentsel yayılmayı tetiklemektedir. Söz konusu kentsel yayılma, şehirlerin mevcut altyapı sistemleri ve belediye hizmetleri üzerinde de baskı oluşturmaktadır.

Hâlihazırda %50'yi bulan dünya kent nüfusu oranının 2030 yılına kadar %70'e ulaşması; kentsel alanların ise 2000 yılına kıyasla, iki katına çıkması beklenmektedir. Kentlerde oluşan bu nüfus yığılması, kentsel yaşam

kalitesini etkilemekte, ulaşım ve hareketlilik talebini artırmaktadır. Özel araç sahipliğinin artması ve toplu taşıma çözümlerinin yeterli düzeyde geliştirilememesi şehirlerin ekonomisini etkilemekte, yerel ve küresel çevre sorunları yaratmaktadır.

Hareketlilik bireylerin topluma katılmalarını sağlar. Ancak bu, çevre dostu ve uygun fiyatlı toplu taşıma seçeneklerine erişim gerektirir. Dahası, ulaşım ve hareketlilik, şehirlerin sürdürülebilir kalkınması ve toplum refahı için de hayati öneme sahiptir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının on birincisi olan “Sürdürülebilir Şehir ve Yaşam Alanları”nın temel hedeflerinden biri de “2030’a kadar özellikle kırılgan durumda olan insanların, kadınların, çocukların, engellilerin ve yaşlıların ihtiyaçlarına özel önem gösterilerek yol güvenliğinin geliştirilmesi, özellikle toplu taşıma sisteminin geliştirilmesiyle herkesin güvenli, uygun fiyatlı, erişilebilir ve sürdürülebilir ulaşım sistemlerine erişiminin sağlanması” olarak belirlenmiştir.

Bu veri ve hedefler, ulaşım ve hareketlilik odaklı planlamanın ülke ekonomileri, şehirlerin gelişimi ve insan yaşamına etkisini ortaya sermektedir. MARUF çerçevesindeki temalardan biri olan “Ulaşım ve Hareketlilik”, kentlerde insan odaklı ulaşım çözümlerini konunun uzmanlarıyla tartışmaya açmıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Bisikletli ulaşım, çok modlu ulaşım, toplu taşıma çözümleri, ulaşım teknolojileri ve inovasyon, paylaşım ekonomisi

OTURUMLAR

Oturum 1:

Hareketlilik ve insan odaklı ulaşım doğru

WRI Türkiye'nin katkıları ile düzenlenen bu oturumda, kent içi ulaşım da insanın verimli ve sağlıklı hareketliliğini temel alan bisikletli ve yaya ulaşımı konularına odaklanılmıştır. Uluslararası sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları ile Türkiye’de bisikletli ulaşım planını yapan ilk iki büyükşehir belediyesinin yöneticileri deneyimlerini aktarmıştır. Konuşmacılar tarafından sürdürülebilir kentlerde hareketliliğin temel prensipleri, Küresel Sokak Tasarım Rehberi ve uygulamaları, kentlerin bisiklet ulaşım planları ve yaya ulaşımını odağına alan yaklaşımlar sunulmuştur.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Güneş Cansız** Dr., WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler Direktörü
- **Aniruddha Dasgupta** WRI Ross Sürdürülebilir Şehirler Merkezi Global Direktörü
“Shaping the Mobility Revolution for People and the Planet”
- **Abhimanyu Prakash** Küresel Tasarım Şehirleri Girişimi Kıdemli Program Yöneticisi
“Global Street Design Guide and It’s Applications”
- **Eser Atak** İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı
“İzmir’in Ulaşım Perspektifinde Bisiklet ve Yaya”
- **Rory Nuijens** Hollanda İstanbul Başkonsolosluluğu İnovasyon Ataşesi
Human Centric Urban Mobility. The Dutch Approach
- **Uğur İbrahim Altay** Konya Büyükşehir Belediye Başkanı
“Konya BİSUAP Bisikletli Ulaşım Planı”

<http://quq.la/B36sU>

Oturum 2:

Toplu taşımada etkin kurumsallaşma

Bu oturumda, UITP'nin katkılarıyla, kent içi toplu ulaşımda kurumsallaşmaya dair modeller Türkiye kentlerinden belediye başkanı ve yerel yöneticiler ile uluslararası sivil toplum kuruluşları temsilcileri tarafından tartışılmıştır. Toplu taşımanın nasıl etkin kurumsallaştırılabileceğine dair yapılan sunumun ardından oturum, katılımcılara yöneltilen sorular üzerinden ilerlemiştir. Kent planlaması ile ulaşımın bütüncül bir yaklaşımla ele alınması, sürdürülebilir ulaşım modlarına dair yapılan çalışmalar, operatörlere sağlanan teşvik ve sübvansiyonlar ile bu çalışmalara aktarılan fonların nasıl sağlandığı, kurumsallaşma esnasında iklim değişikliği ile ilgili neler yapılabileceği gibi farklı konularla etkileşim halinde çeşitli sorulara yanıtlar aranmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Kaan Yıldızgöz** Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) Kıdemli Direktörü

- **Jaspal Singh** UITP Kıdemli Uzman
“How to Institutionalize Public Transport Effectively”
- **Alinur Aktaş** Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı
- **Feyzullah Gündoğdu** Kayseri Ulaşım Genel Müdürü
- **Orhan Demir** İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı
- **Ndeye D.D. Gueye**, Dakar Kentsel Ulaşım Konseyi (CETUD) Genel Müdürü

<http://quq.la/qnCxl>

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Başta ulaşımına dair olanlar olmak üzere kentsel veri yardımıyla daha iyi kararlar alınabilir. Dolayısıyla açık veriyi yaygınlaştırmak gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 2: Katılımcı bir yaklaşımla vatandaşları, kentsel tasarımcıları, politika yapıcılarını ulaşım planlama süreçlerine dahil etmek gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 3: Paylaşım ekonomisi gibi, teknolojiyi iyi kullanan yenilikçi ulaşım çözümleri, ulaşım ve hareketliliği dönüştürecek niteliktedir. Bunların dikkatle izlenmesi ve ulaşım planlarına entegre edilmesi önem arz etmektedir.

Çözüm Önerisi 4: Yeni paylaşımlı hizmetler, geleneksel paylaşımlı sistemler ve toplu taşıma birbirine entegre edilmeli ve işleyişleri düzenlenmelidir.

Çözüm Önerisi 5: Otomobil odaklı tasarım ve planlama, yerini çok modlu hareketlilik çözümlerine bırakmalıdır. Motorsuz ulaşımın teşviki ve otomobil bağımlılığının azaltılması için çalışmalar yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 6: Bisikletli ulaşımın şehrin bütününe entegre edilmesi ve kesintisiz bir ağ oluşturması sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 7: Kentte sadece hareketliliği değil erişimi düşünen projeler yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 8: Ulaşımında öncelik sıralaması engelli, yaya, bisiklet, toplu ulaşım, lojistik, otomobil olacak biçimde kurgulanmalıdır.

Çözüm Önerisi 9: Ulaşım mekânında çocukların güvenliğinin birincil öncelikte sağlanması gereklidir.

Çözüm Önerisi 10: Trafik kazalarında ölüm oranlarının azaltılması için yapılması gerekenler:

- İnsanları ilk sıraya koyan caddeler tasarlamak
- Hız limitlerini düşürmek
- Sürdürülebilir hareketlilik seçeneklerine öncelik vermek (güvenli, uygun, karşılanabilir ve konforlu ulaşım modları).

Çözüm Önerisi 11: Enformel ulaşım modları, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, yerel ihtiyaçlara cevap verebilmektedir. Kaldırılmalarından ziyade, formelleştirilerek mevcut ulaştırma ağına entegre edilmeleri önerilmektedir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Tema kapsamındaki iki oturumda da konuşmacılar ağırlıklı olarak, ulaşım politika ve planlarından bahsetmişlerdir. Bunlar, her zaman birer iyi uygulama örneği içermemekte ve genelleştirilebilecek çözüm önerisi sunmamaktadır. Buna karşılık, dünyanın farklı kentlerinden planlama deneyimlerini bir araya getiren oturumlar, dinleyicileri ulaşım alanında bilgilendirmiş ve dinleyicilere karşılaştırma yapma olanağı sunmuştur.
- Ulaşım ve hareketlilik, hem gelişmekte olan ülkeler, hem de gelişmiş ülkelerde büyük bir dönüşüm geçirmektedir. Teknolojik gelişmeler ve nüfus artışı bu dönüşümün en önemli itici gücünü oluşturmaktadır.
- Gelişmekte olan ülkelerde toplu taşımanın etkinliğinin artırılması için kurumsallaşmanın sağlanması ve ulaşım planlaması gereklidir.

3.12. TEMA 11: YEREL KALKINMA

Yerel kalkınma yaklaşımının ortaya çıkmasındaki en temel nedenlerden biri gelişmişlik farkları ve bu farkların yarattığı eşitsizliklerdir. Yerel kalkınma yaklaşımı hâlihazırda gelişmiş ya da gelişme potansiyeli olan yerleşmelerin ötesinde, orta-kademe yerleşmelerin gelişme potansiyellerini de ortaya çıkarmaya olanak sağlamaktadır. Kalkınma teriminin süreç içinde ekonomik boyutunun öne çıkmış olmasına karşın, yerel kalkınma ekonomik kalkınmanın sınırlarını aşan bir kapsama sahiptir.

Yerel düzeydeki kalkınma yaklaşımı, sadece kentsel alanlara değil, hatta çoğunlukla kırsal ya da kentsel olmayan alanlara yönelik olarak bölge-

nin iç dinamiklerini keşfetmeyi ve bu dinamiklerden fayda sağlamayı amaçlamaktadır. Başarılı bir yerel kalkınma süreci; kamu sektörü, özel sektör, sivil toplum ve diğer paydaşların birlikte çalışarak yerel düzeyde çözümler ürettiği katılımcı ve kapsayıcı bir süreçtir. Ayrıca kalkınma stratejilerinin güçlü bir yerel liderlik kapsamında yerel düzeyde belirlenmesi ve yerel halkın önemsemediği değerlerle uyumlu olması sürecin itici gücüdür.

Yerelde ekonomik, sosyal, fiziksel gelişme ve kurumsal kapasiteyi artırarak yaşam kalitesini artırmak ve toplumun refah düzeyini yükseltmek yerel kalkınmanın temel amacıdır. Bu yaklaşım, yerel yönetimlerin ilgili toplumsal paydaşlar ile bir araya gelerek yerel düzeydeki üretim ve istihdamı sürdürmek ya da canlandırmak için faaliyet gösterdiği aktif bir süreçtir.

Bir başka deyişle, yerel kalkınma, yerel düzeydeki potansiyeli harekete geçirerek istihdam yaratmakta ve yerel kaynakların etkin kullanımını sağlamak suretiyle yerel ekonomiyi canlandırmaktadır. Yerelde oluşan küçük ve orta ölçekli işletmeleri, girişimciliği teşvik ederek ortak bir kalkınma vizyonu etrafında bir araya getirmek ve bunların koordinasyon ve entegrasyonunu güçlendirmek de bu çerçevede oldukça önemlidir.

Dünyanın dört bir yanında, şehirler yerel kalkınma için inovatif fikirler geliştirmektedir. MARUF kapsamında ele alınan “Yerel Kalkınma” teması ile şehirlerin birbirlerinden öğrenmeleri, bu inovatif fikirleri planlama ve politika geliştirme süreçlerine uyarlayarak hayata geçirmeleri için zemin hazırlanmıştır.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Bölgesel ekonomiler, yaratıcı endüstriler, kamu, özel sektör, STK işbirliği, yerel yönetimler, tarihsel dinamikler

OTURUMLAR

Oturum 1:

Kentsel mekanda yerel kalkınma

Bu oturumda, kentlerde yerel kalkınma odağında geliştirilen uluslararası ve yerel örnekler, akademisyen ve uluslararası kuruluşların katkıları ile ele alınmıştır. Teknolojik ilerleme sayesinde iklim değişikliği ile mücadelenin daha düşük maliyetler ile gerçekleştirilebileceğinin ve düşük karbon ekonomisine geçiş süreci bir fırsata dönüştürülerek istihdam yaratımı, sanayinin güçlenmesi ve temiz enerjinin sağlanması ile yerel kalkınmaya katkı sağlayabi-

leceği oturumda odaklanılan konulardan biridir. Ayrıca oturumda Kitchener/Kanada üzerinden hareketle orta büyüklükteki kentlerde inovasyon ekonomisinin oluşturulmasının nasıl mümkün olacağı ve Türkiye'nin çeşitli örneklerinden hareketle yerel kalkınma konusunda kent içi, kentler arası, bölgeler arası ve merkez-çeper arasında entegre bir yaklaşımla kalkınmanın nasıl gerçekleştirilebileceği üzerinde durulmuştur.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Gülden Erkut** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Le-Yin Zhang** Prof. Dr., College London Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Local Development Strategies in the Context of Climate Change, SDGs and NUA”
- **Yiğit Evren** Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Yerel Ekonomik Kalkınma için Aktör/Paydaş Odaklı Bir Yaklaşım: Türk Şarap Endüstrisinin Trakya'daki Dayanıklılığı”
- **Rod Rieger** Waterloo Belediyesi Planlama, Geliştirme ve Yasama Hizmetleri Komisyon Üyesi
“City Building & Local Economic Development The Case of Kitchener, Waterloo Region Canada”
- **Bülent Açıkgöz** UNDP Türkiye Kamu Sektörü Politikaları ve Hizmetleri Portföy Yöneticisi
“Inclusive and Sustainable Local Development Key Lessons Gathered by UNDP Turkey CO”

<http://quq.la/ON1ea>

Oturum 2:

Yerel kalkınma potansiyelini ortaya çıkarmak

Yerel kalkınmayı sağlamada kentlerin potansiyelini tartışmaya açan oturumda, belediye başkanı ve uluslararası kuruluşlardan yöneticiler örnek çalışmalar ve sonuçları ile katkı sağlamıştır. Yerel kalkınmada kentsel canlandırmanın (revitalization) besleyici etkileri ve bu anlamda ne tür canlandırma faaliyetlerinde bulunulabileceği, New York/Amerika örnekleri üzerinden aktarılmıştır. Ayrıca yerel kalkınmada işbirliğinin önemi vurgulanmış ve işbir-

liği süreçleri ve atılması gereken adımlar Kentsel Ortaklık Programı üzerinden rneklenmiş; Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı ve TEPAV temsilcisi tarafından Marmara Bölgesi'nde gerçekteştirilen projelerden bahsedilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Mehmet Onur Partal** İstanbul Kalkınma Ajansı Proje Direktörü
- **Justine McIntyre** Climatedable İletifim Sorumlusu, Last Post Fund & Uluslararası İklim Mzakereleri Eğitmeni
“Unleashing the Potential for Local Development: A Municipal Perspective on Sustainability”
- **Nikkole Mojica** Hudson Yards Hell’s Kitchen Alliance Direktör
“A Municipal Perspective on Sustainability”
- **Tamara Nikolic** Dünya Bankası Operasyon Görevlisi
“Improving Local Government Capacity in South East Europe”
- **Yakup Peker** TEPAV Proje Yöneticisi
“Unleashing the Potential for Local Development: The Turkish Experience and Recommendations”
- **Yücel Yılmaz** Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Başkanı

<http://quq.la/a3RKy>

Çözüm nerileri

Çözüm nerisi 1: Yerel kalkınma çalışmalarının başında kurumsal analizlerin yapılması ve atılacak adımların bu analizlere göre belirlenmesi gerekmektedir.

Çözüm nerisi 2: Deneyim paylaşımına önem verilmeli, finansman fırsatları takip edilmeli, izleme-değerlendirme sistemleri kurulmalıdır.

Çözüm nerisi 3: Kentlere nitelikli nüfusu çökmek ve ekonomik kalkınmayı desteklemek amacıyla yaşam kalitesini iyileştirecek kentsel altyapıya yatırım yapılmalıdır.

Çözüm nerisi 4: Orta lçekli kentlerde kreatif insanlara enerji verecek kentler oluşturmak için büyük kentlerle işbirliği yaparak inovasyon ekonomisi oluşturulmalıdır.

Çözüm nerisi 5: Yerel aktörler, düşük karbonlu ekonomiye geçiş

(low carbon transition) sürecini, yerel ekonomik kalkınma için bir fırsat olarak kullanmalıdır.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Yerel kalkınma temalı oturumlar, bu alanda yapılan uygulamaların ve bilimsel araştırmaların sunulmasına olanak tanımıştır. Konuşmalarda, yerel ekonomik kalkınma, özel sektör aracılığı ile sağlanacak bir olgu olarak değerlendirilmesine karşılık, bunu tetikleyecek unsurlar kamu ve uluslararası kuruluşlar olarak öne çıkmaktadır. Bilimsel araştırmalar, özellikle yerel üreticilerin, doğru politikalar ile desteklenmesinin olumlu etkisini vurgulamaktadır.
- Yerel kalkınmayı anlamak için, kurumsal nüansları bulunan ve gerçek aktörlere odaklanan esnekliği anlamak çok önemlidir. Bir bölgenin gelişme politikalarını belirlerken, tüm aktörleri ve yerel gerçekleri dikkate alan (sadece elit üreticiler ve politikacılar değil), demokratik bakış açılarına ihtiyaç vardır.

3.13. TEMA 12: YÖNETİŞİM

Günümüzde dünyadaki kentli nüfusun yaklaşık %21'ini oluşturan 1,6 milyar insan, nüfusu 1 milyonun üzerindeki metropollerde yaşam sürmektedir. Kentler büyüdükçe sosyo-ekonomik aktörler çeşitlenmekte, sorunlar farklılaşmakta ve kentlerin yönetimi daha karmaşık hale gelmektedir. Yerel yönetimler, yönetim işlevini yerine getirirken ve çeşitli kamu hizmetlerini sunarken farklı sosyo-ekonomik aktörlerle yakın işbirliği içinde olmak durumdadırlar. Yerel yönetimler ile merkezi yönetim arasındaki ilişkiler önemini korurken yerel düzeyde farklı aktörler arasındaki karşılıklı bağımlılık ve etkileşim ise artmaktadır. Kamusal sorumlulukların ve mali kaynakların merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında paylaşılması ve bu iki yönetim düzeyi arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi ise küresel ölçekte gündem maddesi olmaya devam etmektedir.

Metropoliten alanların yönetimi konusunda farklı modeller ve idari yapılar bulunmaktadır. Bazı ülkelerde, Türkiye'de olduğu gibi, iki kademeli modeller uygulanmaktadır. Bu tür modellerde, merkezi yönetim ve yerel yönetim ilişkilerinin yanında, yetki ve kaynakların metropol belediye ile ilçe belediyesi

(yerel belediye) arasındaki paylaşımı da önemli bir tartışma başlığıdır. Diğer taraftan metropol alanlar ile çevrelerindeki kırsal alanlar arasındaki etkileşim ve kır-kent bütünleşmesi de tartışma gündeminde yerini korumaktadır.

Temel haklar ve demokrasi alanındaki gelişmeler, yönetim anlayışını da dönüştürmüştür. Yerel yönetimler, kapsayıcı ve sürdürülebilir kentsel kalkınma ile katılımcı, hesap verebilir ve şeffaf kent yönetiminin sağlanmasında kilit rol oynamaktadır. Ayrıca yerel yönetimlerin yerel ve yerel üstü aktörlerle olan işbirlikleri ve etkileşimleri de gitgide artmıştır.

MARUF kapsamında “Yönetişim” teması altında, başta metropoliten alanların yönetimi olmak üzere, yerel yönetim konuları tartışılmıştır. Bu kapsamda yerel yönetim modelleri, merkezi yönetim-yerel yönetim ilişkileri ve metropoliten yönetimlerde hizmet ve gelir bölüşümü konuları ele alınmıştır. Ayrıca yerel düzeyde vatandaş katılımının nasıl geliştirilebileceği sorusuna yanıt aranmış, yerel yönetimlerin ulusal ve uluslararası düzeyde kendi aralarında kurdukları işbirlikleri ve bu işbirliklerinden elde edilen katkılar değerlendirilmiştir.

Temanın Anahtar Kelimeleri

Toplumsal cinsiyet, birlikte tasarım ve planlamaya katılım, kent konseyleri, iyi yönetim, bölgesel yönetim

OTURUMLAR

Oturum 1:

İdari sınırların ötesinde metropoliten yönetim: Yatay ve dikey etkileşimler

Bu oturumda, akademisyen ve uzmanlar, metropollerin yönetişimini, farklı ölçeklerdeki ilişkileri ile birlikte ele almıştır. Oturumda, tarihsel süreçte değişen yönetim kavramı ile ilişkili olarak Türkiye’de stratejik planlama, kent konseyleri, katılım ve yeni demokrasi tartışmaları; Türkiye’nin değişen büyükşehir yönetim sisteminin getirdiği fırsatlar ve tehditler; özerklik ve hesap verebilirlik perspektifinden dünyadaki metropoliten yönetim modellerine dair incelemelerden; Türkiye’de yerel yönetim denetleme mevzuatı, mekanizmaları ve yöntemleri ve vatandaş katılımının iyi yönetim için gerekliliği konularında bilgi verilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Ayşe Güner** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Korel Göymen** Prof. Dr., Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi Kıdemli Araştırmacı
- **Erbay Arıkboğa** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Türkiye’de Büyükşehir Sistemi: Fırsatlar ve Zorluklar”
- **Serdar Yılmaz** Dünya Bankası Lider Kamu Sektörü Uzmanı
“Institutions and Politics of Metropolitan Management”
- **Enver Salihoğlu** Emekli Vali
- **Fikret Toksöz** TESEV İyi Yönetişim Uzmanı

<http://quq.la/nEhff>

Oturum 2:

Sürdürülebilir kentler için iyi yönetim

Ulusal ve uluslararası kuruluşlardan gelen konuşmacıların olduğu bu oturumda, iyi yönetim kavramı ve kavramın sürdürülebilir kalkınma ile olan ilişkisi teorik ve pratik çerçeveden ele alınmıştır. Konuşmacılar, dünya genelinde ve Türkiye özelinde iyi yönetim konusunda yaşanan sorun ve eksiklikleri belirten iş dünyası, sivil toplum ve kamu kuruluşlarının bu konuda neler yapabileceği konusunda fikirlerini dile getirmişlerdir. Bu noktada, kuruluşlarda ve toplumda yaygın bir bilgi eksikliği varlığının altı çizilmiş, ayrıca yönetimin temel taşları sayılabilecek değerlerin neler olabileceği konusunda fikirler beyan edilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Erkin Erimez** ARGE Danışmanlık Yönetici Ortak
- **İnan İzci** Argüden Yönetişim Akademisi Yerel Yönetişim Uzmanı
- **Ferhat Emil** UNDP LAR III Projesi Baş Teknik Danışmanı
- **Arda Batu** TÜRKONFED Genel Sekreteri
- **Ertuğrul Onur** Hukuk Müşaviri, Etik ve İtibar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

<http://quq.la/OBwyl>

Oturum 3:

Tabandan tavana yönetim: İşbirliğinin ötesinde vatandaş katılımı

Yönetişim kavramı şeffaflık, hesap verebilirlik, yenilikçilik, sonuç odaklılık, katılımcılık gibi birçok kavramı da içinde barındırmaktadır. Yönetişimin tabandan tavana gerçekleştirilmesi de esaslardan biridir. Bu kapsamda bu oturumda akademisyenler, kent konseyi ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri bilgi ve deneyimlerini paylaşmışlar, tabandan tavana yönetişimin gerçekleştirilmesi ve geliştirilerek güçlendirilmesi için çözüm önerilerini belirtmişlerdir. Ayrıca yönetişimde iyi bir uygulama örneği olarak kentsel mekanların tasarımında halkın sürece dâhil edilmesi konusu incelenmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Tarkan Oktay** Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi Öğretim Üyesi & Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Üyesi
- **Ali Faruk Göksu** Anadolu Tasarım Atölyesi Kurucusu
- **Emrah Engindeniz** UN-Habitat Program Yönetimi Sorumlusu
- **İkbal Polat** Kadıköy Kent Konseyi Genel Sekreteri
- **Menaf Turan** Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Öğretim Üyesi “Van Tuşba Kent Konseyi Örneği”
- **Taha Nusret Bozkurt** Zeytinburnu Kent Konseyi Engelliler Meclisi Başkanı “Zeytinburnu Kent Konseyi”

<http://quq.la/t97uv>

Oturum 4:

Cam tavanı kırmak: Yerel yönetimlerde kadın temsili

Kapsayıcılık ekseninde yerel yönetimlerde kadın temsiliyeti, kadın belediye başkanları ve yerel yönetim temsilcileri tarafından ele alınmıştır. Yerel yönetim alanında yaşanan kadın deneyimleri paylaşılmış ve mücadele edilen sorunlar gündeme getirilmiştir. Katılımcı demokraside kadın temsiliyetinin sağlanabilmesi adına çözüme ulaştırılması gereken meseleler üzerinde durulmuştur. Çalışma alanlarında cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının ve korunmasının ancak yürütülecek mücadele ile mümkün olduğu vurgulanmıştır.

<http://quq.la/4YZB9>

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Nuray Karaoğlu** KA.DER Genel Başkanı
- **Aşkın Asan** Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Azime Kocacık** Çukurova Belediye Başkan Yardımcısı
- **Fatma Kaplan Hürriyet**, İzmit Belediye Başkanı
- **Şeyma Döğücü** Sancaktepe Belediye Başkanı

Çözüm önerileri

Çözüm Önerisi 1: Öncelikle toplumun nasıl temsil edildiğinin iyi analiz edilmesi gereklidir.

Çözüm Önerisi 2: Temsili demokrasi ile katılımcı demokrasinin birlikte işlerliğinin sağlanması; birbirine saygılı ve birbirinin sınırını çizen bir faaliyet olarak tanımlanması gereklidir.

Çözüm Önerisi 3: Yönetişim sıkıcı bir iş olmaktan çıkarılıp insan onuruna yakışan bir ilişki biçimine dönüştürülmelidir.

Çözüm Önerisi 4: Yerel yönetimlere etkili sosyal politika geliştirmek için şunlar önerilebilir:

- Sosyal politika geliştirirken veri temelli saha araştırması yapılmalıdır.
- Paydaşlar ve hedef kitlenin ihtiyaç analizi yapılmalıdır.
- Farklı kurumların sunduğu hizmetler bütüncül ve ilişki olarak değerlendirilmelidir.
- Paydaşların birbiriyle iletişim içinde olması ve birbirinden öğrenmesi sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 5: İyi yönetim için her katmandan bireyi karar mekanizmasına dahil edebilecek bir sistem geliştirilmelidir. Farklı paydaşlar arasında işbirliği yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 6: Yerel yönetimlerde denetim mekanizmalarını daha etkin kılmak için yönetimin farklı kademelerine katılımı etkinleştirilmelidir.

Çözüm Önerisi 7: Kent konseyleri ve kırılğan gruplara yönelik meclisler daha faal hale getirilmelidir.

Çözüm Önerisi 8: Her bölgenin dinamikleri farklıdır. Bu sebeple her bölgenin planı yerelin dinamikleri dikkate alınarak hazırlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 9: Kentleri yeniden düşünerek vizyon, tasarım ve sosyal etki odaklı yöntemler geliştirmelidir. Kentlerde, kentsel tasarımdan ziyade sosyal etki yaratan projelere odaklanılmalıdır.

Çözüm Önerisi 10: Mahalle ölçeği tasarım, araştırma ve katılım bağlamlarında yeniden keşfedilmelidir. Mahalle düzeyinde yönetim ve katılımı işletebilecek hukuki altyapı sağlanmalıdır. Mahallelinin tüm süreçleri takip edebildiği mahalle komiteleri kurulabilir.

Çözüm Önerisi 11: Katılım faaliyetinin başarısız olmasının en önemli sebeplerinden biri uzun toplantılardır. Katılım çalışmaları spontane olmamalı, iyi planlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 12: İyi yönetim ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sunmak için belediyeler; bu konulara yönelik toplumda farkındalık yaratmalı, konsensüs kültürü geliştirmeli, yolsuzlukların hesabını sormalı ve farkındalığı arttıracak köprüler kurulmalıdır.

Çözüm Önerisi 13: İyi yönetim ve sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesi için saydamlık ve hesap verilebilirlik kültürü yerleştirilmelidir. Bu sebeple, yönetimler mali harcamalarını ve iş ilişkilerini kamuoyu ile paylaşmalıdır Öte yandan, memur yargılamalarındaki ayrıcalıklar kaldırılmalı ve Sayıştay raporlarının sonuçları takip edilmelidir.

Çözüm Önerisi 14: İyi yönetim ve kalkınma ile ilgili olarak sadece kurumlar değil, vatandaşlar da görev ve sorumluluklarının bilincinde olmalıdır.

Çözüm Önerisi 15: Kadınlar ve erkeklerin birlikte yararlandığı kentlerde ihtiyaçların farklılığı göz önüne alınmalıdır. Yönetici camiasının çoğunluğu erkek olsa da, belediyeler bu bilgiyi göz ardı etmeden kentsel planlama yapmalı ve her iki cinsiyet grubunun ihtiyaçlarına göre bütçelerini hazırlamalıdır.

Çözüm Önerisi 16: Yönetişim alanında kadın ve erkek eşit şartlarda mücadele edememektedir. Bilinçaltına işlenen ataerkil yönetim sisteminden kurtulunabilmesi için bilinçlendirme çalışmaları yürütülmelidir.

Çözüm Önerisi 17: Olumsuz örneklerin görünürlüğünün gereğinden fazla olması halkın olaylara karşı duyarlılığını azaltmaktadır. Eşitliği sağlayabilmek için dikkat çekici ve çözüm arayıcı bağlamda olumlu örnekler paylaşılmalıdır.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Yönetişim temalı oturumlarda yapılan konuşmalarda, çok katmanlı ve çok paydaşlı yapıların tanınması gerektiği; bu doğrultuda, kamu yönetimi alanında bir zihniyet değişimi yaşanması gerektiği vurgulanmıştır.
- Yönetişim kavramının şeffaflık, hesap verilebilirlik, katılımcılık, yenilikçilik, sonuç odaklılık, hakkaniyet, hukukun iyi işlediği bir ekosisteme ihtiyacı olduğu belirtilmiştir.

- Katılım, niteliği gereği küçük gruplar arasında başarılı olmaktadır; gruplar ne kadar büyürse yönetmek o oranda zorlaşır. Ancak küçük grupların da sürdürülebilirliği garanti edilmemiştir.
- Türkiye'ye özgü yapılan çıkarımlardan birisi, görece yeni sayılabilecek yasal düzenlemeler ile kurulmuş olan büyükşehir yönetimlerinin metropoliten yönetim alanında önemli fırsatlar sunduklarıdır. Etkin ve verimli yönetilebildikleri takdirde, büyükşehir yönetimleri ilçe belediyeleri arasında eşgüdümü sağlamak, hizmet sunumunun yaygınlaşmasını ve etkinliğini arttırmak, kır-kent ilişkilerini günümüzün değişen koşullarını dikkate alarak yeniden kurgulamak gibi fırsatlara sahiptir.
- Türkiye'de, büyükşehir belediyelerinde uygulanan iki kademeli yönetim modeli büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyelerini birlikte çalışmaya zorlayan bir model olması açısından olumludur. Fakat uygulamada, büyükşehir belediyelerinin yetkileri tekellerinde toplaması nedeni ile etkin işbirlikleri ve işbölümü kurulamamaktadır. Yerel yönetimlerde yönetim, şeffaf, izlenebilir, hesap sorulabilir, denetlenebilir, itiraz edilebilir bir yapıya bürünmelidir.
- Yönetişim kavramının, ideal hali ile uygulamada karşılık bulması zordur. Bu nedenle ideale yaklaşan “yeterince iyi yönetim” (good enough governance) örnekleri, iyi uygulama olarak gösterilebilir.
- Yerel yönetim alanında yapılan araştırmalar, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki farkları şöyle ortaya koymaktadır:
 - Gelişen ve gelişmekte olan ülkelerde metropoliten yönetimlerin sorumlulukları, planlama ve bütçeleme yetkileri ayrılmaktadır.
 - Gelişmekte olan ülkelerde yönetimler, mülkiyet odaklı hizmetlerden sorumluyken gelişmiş ülkelerde mülkiyet ve insan odaklı hizmetlerden sorumludurlar.
 - Gelişmiş ülkelerde, yerel yönetimlerin, kamusal hizmetlerin %50'den daha fazlasından sorumlu olması ve gelirlerinin çoğunu (%70) kendi kaynaklarıyla sağlaması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde ise merkezi hükümetten gelen kaynaklar ağırlıktadır.

3.14. HABITAT ÖZEL OTURUMLARI

BM İnsan Yerleşimleri Programı (UN-Habitat) tarafından 20 yılda bir düzenlenen HABITAT konferanslarının üçüncüsü 2016 yılında, Quito/Ekvador'da gerçekleştirildi. Konferansların ilki Vancouver/Kanada (1976); ikincisi ise İstanbul'da (1996) gerçekleşmişti. Konferansların kırk yıllık mirası ve şehircilik alanına getirileri, iki özel oturumda, aralarında her üç konferansa da katılmış, bu konferansların organizasyonunda görev almış kişilerin de bulunduğu katılımcılar tarafından değerlendirilmiştir.

Habitat Özel Oturumlarının Anahtar Kelimeleri

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Türkiye'nin kentsel politikaları, yerleşme

3.14.1 DÜNDEN BUGÜNE HABITAT KONFERANSLARI: HABITAT I-III

Oturum kapsamında UN-Habitat tarafından uzun vadede yönlendirici olmaları amacıyla düzenlenen HABITAT konferanslarının içerik ve yöntem olarak gelişimleriyle birlikte bugünkü yansımalarına değinilmiştir. Ana vurgusu konut ve yerleşmeler olan konferanslar kapsamında kilit temalar olarak sürdürülebilir kalkınma, yönetim, konut hakkı ve fırsat veren yerleşmeler ele alınmıştır. Habitat II Konferansı'nın bir diğer çıktısı olan Gündem 21 hakkındaki tartışmalara yer verilen oturumda Habitat III çerçevesinde kârın refah ile değiştirilmesi, taahhütlerin yenilenmesi, sosyal entegrasyon ve eşitlik için bir araç olarak kentleşme konuları ele alınarak inovasyonla birlikte şehirlerdeki değişim olanakları incelenmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Sadun Emrealp** Şehir Eşleştirme Projesi Ekip Lideri
- **Han Verschure** Onursal Prof., Leuven Üniversitesi Öğretim Üyesi
“Habitat I, II, III ve Ötesi”
- **Geoffrey Payne** GPA Konut ve Kentsel Gelişim Danışmanı
“Habitat I-II ve III'ün Yansımaları”
- **Nicholas You** Guangzhou Institute for Urban Innovation Direktörü
“Şehirlerimizi Değiştirmek: İnovasyondan Alınan Yeni Dersler”

- **İlhan Tekeli** Prof. Dr., ODTÜ Öğretim Üyesi
“Habitat Zirvelerinin Yapabildiklerinin ve Yapabileceklerinin Sınırları”

➔ <http://quq.la/POa00>

3.14.2 YENİ KENTSEL GÜNDEMİN REHBERLİĞİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARINI YERELLEŞTİRMEK

Oturum kapsamında Habitat III sonrasında Türkiye'nin yeni kentsel gündemi politikalara entegre etmesi yönünde aldığı karar ve yeni şehircilik vizyonu olarak benimsediği “insan odaklı yaşanabilir şehirler” yaklaşımı çerçevesinde yerel düzeydeki uygulamalar değerlendirilmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleşmesine yönelik çözüm önerilerinin tartışıldığı oturumda uluslararası düzeyde proje ve iyi uygulama örnekleri akademi, bakanlık, UNDP, UN Habitat ve sivil toplum temsilcileri tarafından ele alınmıştır. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleşmesinde çok paydaşlı bir yönetim anlayışının benimsenmesi gerektiğine vurgu yapılırken kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğinin gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Güliden Erkut** Prof. Dr., İstanbul Teknik Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Yavuz Erdal Kayapınar** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürü
“Urbanization in Turkey, National Urban Agenda, Main and Current Challenges, SDGs, Habitat III, NUA Selected Projects at National Scale”
- **Bülent Açıkgöz** UNDP Türkiye Kamu Sektörü Politikaları ve Hizmetleri Portföy Yöneticisi
“Localizing and Mainstreaming SDGs: UNDP Turkey CO Experience”
- **Regina Orvaňanos** UN-Habitat Şehir Refah Girişimi Teknik Koordinatörü
“Localization of SDGs in Light of the New Urban Agenda”

- **Simten Birsöz İnanç** YERELİZ - Yerel İzleme, Araştırma ve Uygulamalar Derneği Dış İlişkiler ve Kaynak Geliştirme Uzmanı
“Localizing The Sustainable Development Goals”

<http://quq.la/CWaMg>

Çözüm Önerileri

Çözüm Önerisi 1: Milenyum Kalkınma Hedefleri'nin yanı sıra Kentsel Gündem'in uygulanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi 2: Küresel gündemin başarılı olabilmesi için ulusal ve yerel hedeflerle bütünleştirilmesi sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleşmesi için uluslararası paydaşların da katkılarıyla üretilen eylem planlarının uygulamaları desteklenmelidir. Tanı ve eylem planları ile sorunların çözümüne yönelik harekete geçilmelidir.

Çözüm Önerisi 4: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleştirilmesi için işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Burada kamu, özel sektör ve STK'lar ön plana çıkmalıdır. Amaçların yerelleşmesinde iyi ya da kötü örneklerin ve deneyimlerin paylaşıldığı çeşitli platformlar ve küresel araçların geliştirilmesi ve uygulanacak yönetim modellerinin yerel ile işbirliği içerisinde kurgulanması gerekmektedir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kentsel politikalar ve yönetim alanında genel çerçeveler sunmaktadır. Bunların yerelleşmesi için kentlerin yerel dinamiklerine özgü araçlar geliştirilmelidir.

Çözüm Önerisi 5: Yönetimin her aşamasında liderlik anlayışının geliştirilmesinin yanı sıra insan odaklı, katılımcı, bilgi paylaşımı ve sürekli öğrenme gibi hususları merkeze alan bir yönetim anlayışı geliştirilerek insanların her düzeyde süreçlere katılımı sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 6: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla artık yeterli bir gelişmişlik göstergesi değildir. Mutluluk ve bireylere sunulan fırsatlar gibi göstergeler de refahı ölçmek için kullanılmalıdır.

Çözüm Önerisi 7: Konut, kısa süreli bir olgu olmaktan ziyade bir süreç olarak ele alınarak insan hakkı bağlamında değerlendirilmelidir.

Çözüm Önerisi 8: Türkiye'de yerel yönetimlerin yeni gündemi kapsayıcılık ve insan hakları olmalıdır. Belediyeler çöp toplama ve altyapı hizmetlerinin yanı sıra bu alanlarda rekabet eder hale gelmelidir.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Habitat Konferanslarının ele aldığı temalar, karmaşık ve çözümleri zor konulardır. Fakat her konferansta bazı fikirlerin tohumları ekilebilmiştir: Konut hakkı, kent hakkı, küresel kentleşmeye sistematik yaklaşım vb. gibi.
- Habitat Konferanslarının 20 yılda bir yapılması uzun vadeli gözlemlerin aktarılması amacıyla planlanmıştır. Fakat bu durumun sonucunda hedef ve amaçların güçlü, araçların zayıf olduğu bir yaklaşım ortaya çıkmıştır.
- Her üç Habitat Konferansının metni birbirinden çok farklıdır, çünkü ekonomik ve politik kurgu zamanla değişmektedir. Konferans metinleri o zamanki entelektüel dünyanın olgunluk düzeyini temsil eden önerilerden oluşmaktadır.
- Habitat Konferanslarının ana aktörü ulus devletlerdir. Fakat işaret edilen aktörler yerel yönetimler ve kentlerdir. Bu da alınan kararlar ile uygulamanın ilişkilenebilmesine yol açmıştır.
- Habitat II Konferansı'nın ana vurgusu konut üzerinedir. Kilit temalar, konut hakkı (the right to housing) ve fırsat veren yerleşmelerdir.
- Habitat II Konferansı'nın ana mesajlarından birisi de "yönetişim" kavramının artık uygulamaya konmasının gerekliliğidir. Gündem21 (Agenda21) bu konferansın sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu konferansta, yerel yönetimler açıkça yönetişimin temel bir bileşeni olarak öne çıkarılmış ve savunulmuştur.
- Habitat III Konferansı'nda vurgu, kâr anlayışının yerine refahın geçmesi gerektiği; kentleşmenin toplumsal uyum ve eşitlik için bir araç olarak kullanılabilmeceğidir.
- Habitat III Konferansı'nda yerel yönetimlerin önemi vurgulanmıştır: "Günümüz dünyasında Birleşmiş Milletlere değil, birleşmiş kentlere ihtiyacımız var" denilmektedir.
- Habitat I Konferansı'nı organize eden kuşak, dünyanın kaynaklarını kullanma ve refah yaratma açısından, belki de dünyanın en şanslı kuşağıydı. Fakat bu kadar kaynak kullanımını nedeni ile günümüz gençlerine çok zor bir gelecek bırakıldı.
- Türkiye'de Yeni Kentsel Gündem ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

ile ilişkili olarak yapılan en önemli çalışmalardan birisi Şehircilik Şurası ve Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi'dir (KENTGES). KENTGES'in üç temel eksenini bulunmaktadır: 1) Mekânsal planlamanın yeniden yapılandırılması; 2) Yaşam kalitesi; 3) Yerleşmelerin sosyal yapılarının güçlendirilmesi.

- Yeni Kentsel Gündem ile ilişkili olarak, Şehircilik Şurası, Türkiye'nin yeni şehircilik vizyonunu "insan odaklı yaşanabilir şehirler" olarak belirlemiştir. Şura sonucunda ortaya çıkan dayanıklı şehirler, mekânsal stratejik planlama, kentsel dönüşüm, akıllı şehirler, sıfır atık, iklim adaptasyonu gibi faaliyet alanları da Yeni Kentsel Gündem ile ilişkilidir.

3.15. MARMARA BÖLGESİ ODAKLI OTURUMLAR

Bölgesel bir yerel yönetim birliği olan Marmara Belediyeler Birliği, MARUF kapsamında, Marmara Bölgesi'ndeki kentlere özel bir yer ayırmaktadır. Bir dizi özel oturumda, bölgedeki kentlerin sorunları potansiyelleri, işbirliği olanakları ve kalkınma perspektifleri, bölge odaklı bir yaklaşımla, bilim insanları, kalkınma ajansı yöneticileri ve belediye başkanları tarafından tartışılmıştır.

Marmara Oturumlarının Anahtar Kelimeleri

Yerel-merkez ilişkileri, bölgesel düzeyde yerel işbirliği, etkin yönetim için etkin veri kullanımı

OTURUMLAR

3.15.1 DİYALOG MARMARA - BAŞKANLAR KONUŞUYOR: BİRLİKTE DÜŞÜNMEK, BİRLİKTE HAREKET ETMEK

Oturum kapsamında Marmara Bölgesi'nde uygulanan politikaların dünü, bugünü ve yarını Marmara Bölgesi belediye başkanları tarafından ele alınmıştır. Yerel yönetim birliklerinin değişen rolüne de değinilen oturumda belediyeler arası koordinasyon ve birlikte iş yapma kültürünün önemine

vurgu yapılmıştır. Belediye başkanları deprem başta olmak üzere, afet ve kriz yönetimi, altyapı ve çevre gibi Marmara Bölgesi'nin başlıca sorun alanlarında yer alan konularda veriye dayalı stratejik eylem planlamaları yapılmasının gerekliliği üzerinde dururlarken sorunların çözümüne yönelik somut mekanizmalara ihtiyaç duyulduğunun da altını çizmişlerdir. Kentlerin birlikte yönetilebilmesi için kentsel aidiyet duygusunun ön plana çıkarılması ve katılımcı bir anlayış geliştirilmesi gerektiği oturum kapsamında başkanlar tarafından dile getirilirken bölgesel kalkınmaya yönelik proje ve yatırımlar ele alınmıştır.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Erol Köse** Marmara Belediyeler Birliği Eski Başkanı
- **Tahir Büyükkakin** Marmara Belediyeler Birliği Başkanı & Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı
- **Alinur Aktaş** Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı
- **Yücel Yılmaz** Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı
- **Ekrem Yüce** Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı
- **Recep Gürkan** Edirne Belediye Başkanı
- **Vefa Salman** Yalova Belediye Başkanı
- **Lokman Çağırıcı** Bağcılar Belediye Başkanı
- **Hasan Akgün** Büyükçekmece Belediye Başkanı
- **Ahmet Sarıkurt** Çorlu Belediye Başkanı

<http://quq.la/XHjJq>

3.15.2 DİYALOG MARMARA - VERİLER EKSENİNDE BÖLGEYE BAKIŞ

Bölgesel düzlemde veri yönetiminin öneminin akademisyenler ve sivil toplum temsilcileri tarafından tartışıldığı oturum kapsamında kentlerdeki mekânsal büyümelere bağlı idari oluşumlar, Marmara Denizi odağında ekosisteme dayalı veriler ve mega projeler ele alınmıştır. Kent politikaları ve kentsel stratejiler oluşturulurken hedeflerin ve paydaşların doğru biçimde

belirlenmesinde verinin işlevinin önemine vurgu yapılırken veri izleme ve değerlendirme süreçlerinin görünür kılınmasının şeffaflık açısından gerekliliği üzerinde durulmuştur. Veri standardizasyonunun yanı sıra veri paylaşımı ve veriye olan talebin artması gerektiği konuşmacılar tarafından vurgulanırken bölge genelindeki sorunlara çözüm arayışında veri temelli modeller geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **H. Murat Güvenç** Prof. Dr., Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Barış Salihoğlu** Dr., ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü Öğretim Üyesi
“Marmara Bütünleşik Model Sistemi”
- **Özge Aktaş Mazman** Dr., TESEV Genel Direktörü
“Veriye Dayalı Kent Politikalarının Desteklenmesi”
- **Özlem Altinkaya Genel** Dr., Hanze Üniversitesi, Araştırmacı
“Marmara Bölgesinde 1990-2012 Yılları Arasında Bölgesel Kentleşme”

<http://quq.la/k5DgL>

3.15.3 DİYALOG MARMARA - UFKUNUZU GENİŞLETİN: YEREL POLİTİKALARI UYGULAMAYA GEÇİRMEK

Oturum kapsamında politika uygulama araçları ve uygulamaya yönelik yerel ihtiyaçlar Marmara Bölgesi'ndeki kalkınma ajanslarının genel sekreterleri tarafından ele alınmıştır. Yerelde politikaların etkili bir biçimde uygulanabilmesi için gelecek projeksiyonlarında bulunması ve doğru veriye ulaşma, yerelden veri toplanması, verinin işlenmesi ve veri üretimi gibi konuların önemine vurgu yapılırken açık veri ve inovasyonun gerekliliği üzerinde durulmuştur. Yerelde planlamanın bilgi, veri ve etkin koordinasyona dayalı olması gerektiğinin altı çizilen oturumda nitelikli insan kaynağının istihdam edilmesinin ve uzman yetkinliklerinin artırılmasının önemi üzerinde durulmuştur.

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Rüştü Bozkurt** Ekonomist & Araştırmacı & Yazar
- **Abdullah Güç** Güney Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
- **Fatih Pişkin** İstanbul Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
- **İsmail Gerim** Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
- **Mahmut Şahin** Trakya Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
- **Mustafa Çöpoğlu** Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri

<http://quq.la/e9nzm>

Çözüm Önerileri

Çözüm Önerisi 1: Günümüzde, kent yönetimleri birçok yönetim sorunu ile başa çıkmak için tek başlarına yeterli değildir. Kent ağları, bölgeler ve havzalar, yerel yönetişimin yeni ölçekleri olarak değerlendirilmelidir. Belediye birlikleri bu açıdan, yönetişimin önemli bileşenlerinden biri olarak öne çıkmaktadır.

Çözüm Önerisi 2: İnsan kaynağı, finans yönetimi ve zaman yönetimi gibi konular üzerinde durularak siyaset üstü bir stratejik yapılanma ile koordinasyona dayalı ortak eylem planları geliştirilmelidir.

Çözüm Önerisi 3: Var olan veri ile farklı alanlarda politika üretmek için yaratıcı yöntemlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Özellikle yerel yönetimlerin bu konunun üzerinde durması önemlidir. Bu sayede “dijital politika yapma” fırsatı yakalanabilir.

Çözüm Önerisi 4: Yerelden veri toplanması, verinin işlenmesi, veri güvenirliliği ve açık veri konularında politikalar geliştirilerek yerel planların veriye dayalı olması sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 5: Şeffaf ve güvenilir veriler için veri standartları belirlenerek veri üretimi ve işletimi ile ilgili ulusal politikaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanı sıra verilerin paylaşımı, açık veri politikası ve özellikle planlama aşamalarında veri kullanımını artırmaya yönelik stratejiler geliştirilmelidir.

Çözüm Önerisi 6: Verinin işlev kazanması için bütüncül, çok disiplinli ve çok katmanlı, katılımcı yorumlamaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi 7: Katılımcı belediyeçilik anlayışı belediyeler tarafından benimsenmelidir. Belediyelerin vatandaş ile beraber düşünmeye ihtiyaçları bulunmaktadır.

Çözüm Önerisi 8: Bölgesel politikalar geliştirilirken disiplinlerarası bir çalışma yöntemi geliştirilerek bütüncül bir bakış açısı benimsenmelidir.

Çözüm Önerisi 9: Kaynakların çok büyük oranda merkezi yönetimden alındığı bir sistemde, belediye hizmetlerinin yürütülmesi mümkün değildir. Türkiye’de yerel yönetimlerin öz kaynak geliştirme becerisi artırılmalıdır.

Çözüm Önerisi 10: Marmara Denizi’nin rehabilitasyonu için arıtma sistemlerinin artırılması ve karasal yük girdilerinin azaltılması gerekmektedir. Mevcut havza koruma eylem planlarının uygulanmasının yanı sıra etkin arıtma sistemlerinin oluşturulması aciliyet taşımaktadır.

Not edilenler ve tema değerlendirmesi

- Kamu yönetimine ilişkin mevcut araçlar 19. yüzyılda şekillenmiş fonksiyonel organizasyonlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu araçlar yeni yüzyıla uygun araçlar olma niteliği taşımamaktadır. Yerel yönetim alanında bir zihniyet değişimine ve yeni bakış açılarına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Veri toplama ve işleme açısından dünya, tarihi bir kırılma noktası yaşamaktadır. Şimdi, yeni dönemin yeni bilgi kategorilerinin kurulması gerekmektedir. Bu bilginin nasıl olması gerektiği bilinmemektedir, bilgiyi işleyecek teknoloji de mevcuttur. Üzerine eklenmesi gereken ise, veri ve bilgiyi değerlendirecek kurumsal yapıdır.
- Mevcut veri kategorileri günümüz şartları ile uyuşmamaktadır, yeni bilgi teknolojileri ise veriyi çok daha ayrıntılı bir şekilde işlemeye olanak tanımaktadır. Bu olanaklar, veriyi ve dolayısı ile kentleri daha işlevsel bir şekilde analiz etmeye olanak tanımaktadır. Küçük nesnelere ölçeğinin ötesinde, şehirler ve bölgeler bu şekilde yeniden, daha yaratıcı ve işlevsel bir şekilde tanımlanabilir. Bu amaçla nesne temelli temsil modelleri ile alan temelli temsil araçları bir arada kullanılmalıdır. Verinin işlev kazanması için bütüncül, çok disiplinli ve çok katılımcılı yorumlamaya ihtiyaç bulunmaktadır.
- Marmara Denizi ve Marmara Bölgesi hakkında yapılan araştırmalar, deniz ve çevre kirliliği konusunda ayrıntılı veriler ortaya çıkarmış ve planlamayı yönlendirmiştir. Bu noktada planları uygulayacak irade, sorunların çözümünün önündeki en önemli eksiktir.

- Verinin etkin kullanımı, yerel yönetimlere bilgi ve hizmetin ölçeğini belirlemede yardımcı olur, şeffaflık ve güvenilirlik sağlar. Veri, izleme ve değerlendirme süreçlerinin görünür kılınması için de önemlidir.

3.16. **PLAY MARMARA**

İlk kez MARUF için hazırlanan Play Marmara, Play the City tarafından Hollanda Başkonsolosluğu desteği ile Marmara Bölgesi kapsamında kurgulanmış, çok oyunculu ve gerçek dünya verisi bazlı bir bölgesel gelişme oyunudur. MARUF süresince 1-2 Ekim 2019 tarihlerinde, 5 seansta 150 kişinin aktif katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Play Marmara'ya Marmara Bölgesi'nde yer alan büyükşehir, il ve ilçe belediyeleri, bölgesel kalkınma ajansları, Marmara Belediyeler Birliği platformlarının üyeleri, MARUF katılımcısı profesyoneller ve öğrenciler katılım sağlamıştır.

Oyunun bileşenleri Marmara Bölgesi'ne dair ilgili verileri içeren bölge maketi; içerisinde bilgi kitapçığı, alt bölge gelişme şeması ve alt bölge projelerinden oluşan oyun araç kutusu; oyun piyonları ve lejant; toplum, yasa düzenleyici, uzman, yatırımcı ve politikacı kategorilerinden oluşan rol kartlarından oluşmaktadır.

Alt bölgeler, İstatistiki Bölge Birimi Sınıflandırması Düzey 2'ye göre belirlenmiştir. Buna göre Marmara Bölgesi'nde yer alan İstanbul (TR10); Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli'nden oluşan Tekirdağ alt bölgesi (TR21); Balıkesir ve Çanakkale'den oluşan Balıkesir alt bölgesi (TR22); Bursa, Eskişehir ve Bilecik'den oluşan Bursa alt bölgesi (TR41); Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova'dan oluşan Kocaeli alt bölgesi (TR42) olarak tanımlanmıştır. Marmara Bölgesi'nin belirtilen bu 5 alt bölgeye ayrılarak ele alındığı her oyunda azami 25 oyuncu/katılımcı rol almıştır.

Çözüm önerileri

Play Marmara kapsamında düzenlene oyun seansları sonucunda Marmara Bölgesi'nin 5 alt bölgesi özelinde bölgelerin sorunları tespit edilmiş ve katılımcıların önerdikleri projeler ile bölgelerin sürdürülebilir gelişimleri için çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Bahsi geçen çözüm önerileri, detaylı bir şekilde, bu rapora ek hâlinde hazırlanan MARUF Play Marmara Raporu'nda yer almaktadır.

Not ettiklerimiz ve tema değerlendirmesi

- Play Marmara oyunu sonucu ortaya çıkan çözüm önerileri aşağıdaki alt bölgesel vizyon odakları çerçevesinde üretilmiştir:
 - İstanbul alt bölgesinin gelişiminde öne çıkarılması öngörülen odaklar: Kentsel dönüşüm, güçlü bölgesel ortaklıklar, turizm ve hizmet sektörü odaklı kalkınma, yenilenebilir enerji, teknoloji, inovasyon.
 - Güney Marmara alt bölgesinin gelişiminde öne çıkarılması öngörülen odaklar: Lojistik, ekolojik tarım, temiz enerji, teknoloji.
 - Doğu Marmara alt bölgesinin gelişiminde öne çıkarılması öngörülen odaklar: Bilişim teknolojileri, bilgi ekonomisi, ekolojik hassasiyet, sanayi düğüm noktasının atık yönetimi, temiz hava, turizm.
 - Trakya alt bölgesinin gelişiminde öne çıkarılması öngörülen odaklar: Ekolojik dönüşüm, lojistik, erişilebilirlik, yüksek katma değer.
 - Bursa-Eskişehir-Bilecik alt bölgesinin gelişiminde öne çıkarılması öngörülen odaklar: Tarım, sanayi, hayvancılık, alternatif enerjiler, doğal evre, erişilebilirlik.
- Oyun seanslarının sonucunda Marmara Bölgesi için ekolojik önceliklerin somutlaştırılması gerektiği, ekolojik rejenerasyon ve endüstriyel simbiyoz kavramlarının uygulamaya yönelik tartişılması gerektiği, mekansal gelişimin ulaşım ve lojistikle ilişkili olarak ele alınması gerektiği, yenilenebilir enerji, projelerde bütçe unsurları ile bölgesel simülasyon ve açık inovasyon başlıkları çerçevesinde gözlemlerde bulunulmuştur.
- Oyuna belediye başkanları ve diğer katılımcılar yoğun ilgi göstermişlerdir. Planlama süreçlerinde katılımcı yaklaşımların oyun yöntemi ile ele alınmasının katılım sürecini kolaylaştırıcı bir yanı olduğu görölmüştür.

Sürdürülebilir bölgesel gelişme için katılımcı bir karar verme yöntemi olarak Play Marmara, farklı disiplinlerden katkılarla ve inovatif metotlarla geliştirilmiştir. Çalışmanın geliştirilerek devam ettirilmesi hedeflenmektedir.

3.17. ÖZEL OTURUMLAR

Özel oturumlar, katılımcıları ve oturum kurguları açısından, düzenli oturumlara göre farklılık göstermektedir. Örneğin bazı oturumlar, hiç sunum yapılmadan, moderatör ve konuşmacılar arasında geçen bir diyalog şeklinde ilerleyebilmektedir. Bu nedenle, raporun özel oturumlar kısmı, bu bölüme kadar olan akış düzeninden çıkmakta ve her özel oturum için farklı bir akış sergilemektedir.

3.17.1 İSTANBUL: UYGARLIKLARIN İŞİĞİ

Oturum tanımı

İstanbul temalı bu özel oturumda, kültür, sanat ve mimarlık dünyasının tanınmış konuşmacıları, en genel şekliyle MARUF'a ev sahipliği yapan kentlin kültürel yaşama katkısı, edebiyat ve şehrin kimliği arasındaki ilişki, kültür politikaları, geçmiş kültürün geleceğe taşınması, şehrin tarihselliği ve şehrin yapılaşması gibi konuları ele almıştır. Oturumda, daha geniş bir mercekten bakıldığında, İstanbul'un geçmişten bugüne yazar ve şairlere ilham verdiği vurgulanmıştır. Şehrin edebiyatı besleyici gücüne karşın, kültürel kimlik inşasında edebiyata yeterince rol verilmediğinin altı çizilmiştir. Şehrin kültürel kimliği ile ilgili diğer tartışma konuları ise geçmiş kültürün geleceğe nasıl taşınabileceği ve şehrin tarihselliğinin nasıl ele alınması gerektiği olmuştur. Şehirdeki mimari yapılaşmanın düzensizliği dile getirilmiştir.

Özel oturumun kurgusu gereği, konuşmacılar, yapılandırılmış sunumlar yerine, soru- cevap ve karşılıklı konuşmalar ile görüşlerini aktarmışlardır.

Anahtar kelimeler

Siluet, göç, kamusal mekan, kültürel miras

Katılımcılar ve konuşmalar

- Moderatör: **Kübra Par** Habertürk, Gazeteci
- **Görgün Taner** İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) Genel Müdürü
- **Handan İnci** Prof. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü
- **İskender Pala** Prof. Dr., Yazar, T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Başkanı

- **Murat Gül** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı
- **Uğur Tanyeli** Prof. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı

<http://quq.la/3k1uV>

Çözüm Önerileri

Çözüm Önerisi 1: İstanbul kültür, sanat ve mimari olarak, dünyanın en önemli kentlerinden biridir. Bu alanda, belki ancak Roma ile yarışabilir. Bu açıdan İstanbul'un potansiyeli yeterince değerlendirilememektedir. İstanbul'un potansiyelini daha iyi değerlendirmek için, bankalar ya da GSM operatörleri gibi finansal olanakları geniş büyük kuruluşların kültürel faaliyetler ile ilgilenen bölümleri daha etkin roller üstlenmelidir.

Çözüm Önerisi 2: Devlet ve diğer yönetim kademeleri kültür ve sanat etkinliklerini ekonomik anlamda desteklemeli, fakat bunu yaparken etkinliklerin bağımsız kriterlerce değerlendirilmesini de şart koşmalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Edebiyatçılara ait nesnelerin korunması için onlar yaşarken özel protokoller yapılmalı ve/veya çeşitli kanunlarla onlara ait nesnelerin korunacağı konusunda ailelerine taahhüt verilmelidir.

Çözüm Önerisi 4: Geçmiş geleceğe taşımak için öncelikle herkesin kendini özgürce ifade edebileceği, eleştirilerin dile getirilebileceği uygun bir ortamın olması gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 5: "Edebiyat, edebiyat olmanın ötesinde pek çok şeydir. Hepsinden önce bir kültürel hafızadır." Yapılabilecek önemli işlerden birisi de İstanbul'un edebiyat (ve sanat) rotalarını keşfetmek ve İstanbul kültür ve turizm hayatına kazandırmaktır. Bu şekilde, şehrin bellek mekanlarını oluşturmak ve toplumsal hafızayı canlı tutmak mümkün olacaktır.

Çözüm Önerisi 6: İstanbul'un 8000 yıllık tarihine ışık tutan Yenikapı Kazılarının sergilenmesi için, bir an önce bir müze kurulmalıdır.

Çözüm Önerisi 7: Kentsel dönüşümün gerçekleşmesi, İstanbul açısından önemli bir konudur. Fakat, daha fazla konut sahibi olmak ya da rant elde etmenin farklı bir yolu olarak yanlış yorumlanmıştır. Kentsel dönüşüm, daha güvenli ve sağlıklı bir kentte yaşamak için konut stokunun yenilenmesi olarak yorumlanmalıdır.

3.17.2 KENTSEL BİLGİ ÜRETME VE FARKINDALIĞI ARTIRMA İMKANI OLARAK DİJİTAL MEDYA

Oturum tanımı

MARUF'un veri ve bilgi odaklı oturumları arasında yer alan "Kentsel Bilgi Üretme ve Farkındalığı Artırma İmkani Olarak Dijital Medya"nın konuşmacıları, bu imkanı bizzat ve etkin olarak kullanan kişilerden oluşmuştur. Konuşmacılar, dijital/sosyal medyada genel olarak kent hayatı ve mimari, özel olarak ise İstanbul'a dair yaptıkları "paylaşımlar" ile tanınan "sosyal medya fenomenlerinden" oluşmuştur. Bu alanda aktardıkları bilgi ve tecrübeler, bireylerin kenti deneyimlemesinde dijital medyanın etkisi ve dijital medya kullanıcılarının kolektif olarak kentsel veri üretme konusundaki katkılarına dair ufuk açıyor. Oturum, konusu ve konukları nedeni ile diğer oturumların kurgularından farklılaşmaktadır. Üç turda yapılan konuşmalarda, konuşmacılar kendilerini tanıtmış ve konu hakkındaki görüşlerini yansıtmışlardır.

Anahtar kelimeler

Sosyal medya, takipçiler, dijital medya ve demokrasi, mimari, kültürel miras

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Yunus Uğur** Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Cengiz Özdemir** MedyascopeTV & t/@kulturistan
- **Seda Özen** Mimar
- **Ozan Sağsöz** MedyascopeTV Kültür Tarih Sohbetleri
- **Hatice Çetinlerden** Marmara Belediyeler Birliği Kurumsal İletişim Koordinatörü
- **Caner Cangül** istanbulium.net

<http://quq.la/UbbUx>

Çözüm Önerileri

Çözüm Önerisi 1: İnsanlar bilgi veren paylaşımlardan etkilenmektedir. Bu tür paylaşımlar, yerel yönetimler tarafından, vatandaşların, yaşadıkları kent konusunda bilinçlenmesi ve kentsel yaşama katılımını artırmak için kullanılmalıdır. Bu paylaşımlar ansiklopedik bilgi olarak değil, daha yaratıcı yöntemler ile yapılmalıdır.

Çözüm Önerisi 2: Sosyal medya karşılıklı bir ilişki kurabilme olanağı sunmaktadır. Sadece insanlar, yerel yönetimleri değil; yerel yönetimler de insanları sosyal medyadan takip etmeli ve bunu politika geliştirmek için kullanılmalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Dijital medya finansal sermayeye ihtiyaç duymadan, özgür konular ve konuklarla şehirlere dair bir tartışma ortamı sunmaktadır. Dijital medyanın sunduğu imkanlardan ihtiyaçlar nezdinde faydalanılmalıdır.

Çözüm Önerisi 4: Dijital haritalar, yalnızca akademik olarak değil son kullanıcının ihtiyaçları da göz önüne alınarak şekillendirilmelidir.

Çözüm Önerisi 5: Türkiye'de şehirlere ve tarihi yapılara dair envanter çalışmalarının az olması ve verilerin paylaşımına açılmaması bir sorun olarak adlandırılabilir. Bu sorunun çözümüne dair atılacak adımlar sahadaki gelişimi de destekleyecektir.

Not edilenler

- Sosyal medya, sadece bireylerin yazdıkları ile sınırlı değildir, orada ortak akıl da üretilmektedir. Bir kişinin yazdıkları, dışarıdan gelen katkılar ile çok daha zengin bir içeriğe dönüşebilmektedir.
- Hızlı kentleşme ve gelişen iletişim teknolojileri sayesinde, kente ilişkin haberler ve hikâyeler artık sadece mimarların, şehir plancılarının ya da coğrafyacıların değil, kentte yaşayan herkesin ilgi alanına girmeye başlamıştır.
- Her dil, kendi yaşam tarzını, geleneklerini ve mimari yapısını yansıtır. Bu nedenle, gündelik dil basitleştirildikçe, mimari yapı da basitleştirilmektedir. Birçok mimari öge ve ayrıntı, dilden silindikleri için yeni yetişen mimarların dağarcığından ve yapılardan silinmektedir.
- Konvansiyonel medya, izleyici ile içeriği üreten arasında hiyerarşik bir ilişki üretmektedir. Dijital medya ise bu hiyerarşiyi kaldırmanın ve daha demokratik bir ortam yaratmanın yollarını sunmaktadır.

- Yerel yönetimlerin, kent paydaşlarının ihtiyaçlarını gözlemek ve kente dair çözüm üretmek için dijital dünyanın bir parçası olmaları kaçınılmazdır.
- Dijital dünya sayesinde kentler üzerine söz söyleme hakkı artık sadece belli mesleki gruplarının değil kentteki tüm paydaşların müdahil olduğu bir sürece evrilmiştir.

3.17.3 ÖZBİLİNÇ VEYA ADAB-I MUAŞERET

Oturum tanımı

Panel formatındaki bu oturumda konuşmacı Düccane Cündioğlu tarafından küreselleşen şehir hayatında bireyselleşmiş toplumların adabı ve bireylerin özbilinci üzerine bir konuşma gerçekleştirilmiştir. Toplumsallığın en temelinde “dil” ve “görgü”nün yattığı vurgulanarak günümüz toplumlarında edep duygusunda aşınmalar olduğunun altını çizilmiştir. Toplumsal hayatın devamlılığı için gerekli olan adabın inşa edilmesi için kendini başkasının yerine koyabilen kişi olarak tanımlanabilecek özbilinci yüksek insanların artmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler

İnsan, ahlak, edep, adab, özbilinc, kent

<http://quq.la/mtVj3>

3.17.4 ŞEHİRLERİN YÜKSELİŞİ: KÜRESEL ÇÖZÜMLER İÇİN YEREL DİPLOMASİ

Oturum tanımı

Yerel aktörlerin (yerel yönetimler, sivil toplum ve iş dünyası), küresel düzeyde etkinliklerini giderek artırdıkları bir dönemde yaşamaktayız. Yerelin önemi ise giderek daha fazla fark edilmektedir. Bu oturumun konuşmacıları tarafından yerel-ulusal ölçek tartışmasına, yerelden bir bakış açısı ile yaklaşılarak çözümlerin küreselleştirilmesinde yerel diplomasının nasıl bir rol oynayabileceği tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler

Yerindenlik, küresel alanda yerel yönetimler, yerel yönetimler arasında uluslararası ilişkiler, kamu–sivil toplum–iş dünyası etkileşimi

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Gaye Doğanoğlu** Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Başkan Yardımcısı
- **Ali Osman Öztürk** Prof. Dr., Hitit Üniversitesi Rektörü
- **Bülent Özcan** Dışışleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdür V.
- **Mesut Özcan** Dışışleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi Başkanı

<http://quq.la/i1Af8>

Çözüm Önerileri

Çözüm Önerisi 1: Finans yönetimi zayıf olan şehirlerin yerel diplomasi alanında ön plana çıkması çok zordur. Yerelin gücünü artırmak için kentlerde cazibe merkezleri oluşturulmalıdır.

Not edilenler

- Yerindenlik ilkesi, AB aracılığı ile yerel diplomasinin önemli bir paçası haline gelmiştir. Türkiye'nin AB üyelik süreci de bu çerçevede, yerel yönetimler ve yerel diplomasinin öneminin artmasında etkili olmuştur.
- 1990'lardan önce resmi aktörlerin daha çok propaganda olarak yürüttüğü diplomasi faaliyetlerinin, 21. yüzyıl şartlarında nasıl yürütüleceği tartışılmaya başlanmıştır. Joseph Nye'in "yumuşak güç" kavramı bu kapsamda ele alınmaktadır. Kamu diplomasinin içine yumuşak gücün yerleştirilmesi ile kamu diplomasisi, sivil aktörlerin daha merkezi olduğu bir etkileşim alanı haline gelmiştir. Bu sayede küresel teknolojik gelişmeleri takip ederek cazibe yaratmak ve sorunları çözebilecek aktörleri yan yana getirmek mümkün olmuştur.

3.17.5 YÖNETİŞİMDE İTİCİ GÜÇ OLARAK YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ

Oturum tanımı

Oturumda, Alman Şehirler Birliği, Hollanda Belediyeler Birliği, Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı, İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği ve Marmara Belediyeler Birliğinden temsilciler, kendi kurumlarının faaliyet alanları, yasal statüleri, misyon ve vizyonları hakkında bilgi vermiştir. Moderatörün yönlendirmesi doğrultusunda konuşmacılar yerel yönetimlerle ilgili karşılaştıkları temel güçlükler ve ürettikleri çözümlere dair bilgi paylaşımında bulunmuşlardır. Tek tek değerlendirildiklerinde, yerel yönetim birliklerinin faaliyetlerinin ve çalışma alanlarının tanıtımı niteliğinde olan oturum bütün olarak ele alındığında, Avrupa'da bölgesel ve ulusal yerel yönetim birlikleri hakkında önemli bir karşılaştırma çerçevesi sunmaktadır. Yerel demokrasinin geliştirilmesi ve uluslararası işbirlikleri bağlamında önemli bir yere sahip olan yerel yönetim birlikleri Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleşmesi, yerel yönetimlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi, kamu ve sivil toplum arasında işbirliği ve yönetim kültürünün yaygınlaştırılması gibi hususlarda önemli roller oynamaktadır.

Anahtar kelimeler

Yerel-merkez ilişkileri, yerel politika, belediyeler arası işbirliği

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Selahattin Yıldırım** Marmara Belediyeler Birliği Eski Genel Sekreteri
- **Hilmar Tevrüz von Lojewski** Alman Şehirler Birliği Meclis Üyesi
- **Anne Lize van der Stoel** Landsmeer Belediye Başkanı
- **Kelmend Zajazi** Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS) İcra Direktörü
- **Jerker Stattin** İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği (SKL) Uluslararası İlişkiler Direktörü
- **M. Cemil Arslan** Marmara Belediyeler Birliği Genel Sekreteri

<http://quq.la/n2WQM>

Çözüm Önerileri

Çözüm Önerisi 1: Yerel yönetim birlikleri uluslararası gündemin yerelde uygulanabilmesi ve uluslararası işbirliği açısından güçlü rol üstlenmelidir.

Çözüm Önerisi 2: Farklı politik çıkarları olan yerel yönetimleri aynı hedefler doğrultusunda birleştirmek için yerel yönetim birlikleri demokratik diyalog zeminini geliştirmeye odaklanmalıdır.

Çözüm Önerisi 3: Yerel yönetimler, etkinliklerini artırmak için kamu yararını merkeze koyan politikalar üretmelidir. Bunun için finansal özerklikleri güçlendirilmelidir. Bütçe olarak merkezi yönetime bağlı yerel yönetimler kamu yararını etkin bir şekilde savunamaz.

Çözüm Önerisi 4: Yerel demokrasinin geliştirilebilmesi için yerel düzeyde çok paydaşlı bir yönetim kültürünün geliştirilmesi gerekmektedir.

Çözüm Önerisi 5: AB adayı ülkelerde, yerel yönetimlerin müzakere süreçlerine katılması, üyelik sürecinde yerel demokrasinin güçlendirilmesini sağlayacaktır.

Not edilenler

Almanya Kentler Birliği:

- Almanya Kentler Birliği, kendini, Almanya yerel yönetim sisteminin içinde, kentler arası bir dayanışma ağı olarak konumlandırmaktadır. Enformel bir sivil toplum kuruluşu niteliğindedir.
- Birlik siyasi olarak bağımsız ve tarafsızdır; kendini Almanya kentlerinin, federal hükümet nezdindeki bağımsız sesi olarak tanımlamaktadır.
- Almanya'nın yüksek ve düşük gelirli kentleri arasındaki farkları kapatmak, odaklandıkları en önemli sorun alanıdır. Bu kapsamda, yüksek miktarda borcu olan belediyelerin yükünü, federal fon transferi aracılığı ile hafifletmek hedeflenmektedir.
- Almanya'da vatandaşların kentlerine aidiyet düzeyi yüksektir. Bu aidiyet bağları kullanılarak, kentlerin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Fakat, yüksek göç oranları, ekonomik kriz ve popülist politikaların yükselişi, aidiyet hissini düşürmekte ve kentlerin önünde bir zorluk olarak durmaktadır.

Hollanda Belediyeler Birliği:

- Hollanda Belediyeler Birliği, siyasi tavsiye vermeyen, politika dışı, taraflsuz bir kurumdur. Fakat siyasi parti üyeleri tarafından yönetilir ve yönetimi her yerel seçimle birlikte yeniden oluşmaktadır.
- 365 üye belediyesi bulunmaktadır. Tüm üyelerin katıldığı yıllık konferanslar ile politikalarını belirlemektedir.
- Birlik içinde çalışma grupları bulunmaktadır. Örneğin, en büyük beş şehir, kendi çıkarlarını ulusal düzeyde savunmak için bir çalışma grubu kurmuştur. Aynı şekilde en az gelişmiş kentlerin de kendi çalışma grupları bulunmaktadır.
- Birlik, birkaç yıl sürmesi beklenen bir yapısal dönüşüm sürecinden geçmektedir. Bu kapsamda ulusal alanda ve AB nezdinde belediyelerin savunuculuğunu yapan bir lobi grubundan, bir ağa dönüşmeyi hedeflemektedir. Ağ yapısının, farklı kademelerdeki kamu yönetim birimlerini, sivil toplumu ve özel sektörü bir araya getirmesi, iş birliklerini güçlendirmesi ve birbirinden öğrenmeyi sağlaması amaçlanmaktadır.
- Birliğin en önemli sorun alanlarından birisi iklim değişikliğidir. Bir doğal gaz üreticisi olan Hollanda, artık gaz üretimi yapmama kararı almıştır. Bu hem gelir kaynakları, hem de maliyetler açısından yerel yönetimlerin başa çıkması gereken zorluklar getirecektir. Birlik üyeleri bu alanda stratejiler üretmek üzere çalışmaktadır.

Doğu Avrupa Belediye Birlikleri Birliği:

- NALAS, 12 ülkeden 14 bölge birliğini temsil etmektedir.
- Doğu Avrupa kökenli bir birlik olarak, en önemli ilgi alanları, komünizm sonrası dönemde kurulan devletlerde tabandan-tavana gelişen iyi yönetim mekanizmalarının kurulmasını sağlamaktır. Bu süreçte, yeni kurulan devletlerde gözden düşmüş bir kavram olarak gördükleri “kamu yararını” tekrar gündeme getirmeyi de hedeflemektedir.
- Doğu Avrupa genelinde yaptıkları araştırmada (Regional Decentralization Observatory Index), birlik üyesi ülkelerde, yasal düzenlemeler ve siyasi diyalog bakımından iyi yerel yönetim sistemlerinin kurulduğunu, fakat yerel yönetimlerin bu sistemler içinde hizmet sunumu ve

katılımcılık açısından iyi performans gösteremediklerini ortaya koymuştur. Bu sorunun kaynağında, komünizm sonrası kurulan devletlerin merkezi yapıları içinde yerel yönetimlerin, (özellikle mali) özerkliklerinin olmaması görülmektedir. Birlik, yerel yönetimlerin ülkeleri içindeki özerkliklerini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

- Birlik üyesi ülkelerin bir kısmı AB üyeliğine adaydır. Bu ülkelerde, Berlin Süreci kapsamında, yerel yönetimlerin üyelik müzakere süreçlerine dahil edilmesi savunulmaktadır.

İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği:

- İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği, politikacılar tarafından yönetilen, politik bir yapıdır. İsveç'teki tüm belediyelerin (310 belediye) gönüllü katılımı ile oluşmuştur.
- Başlıca görev alanlarından birisi, ulusal düzeyde üyelerinin çıkarlarını savunmaktır. En güçlü olduğu alanlardan birisi de bu çıkarları veriye dayalı bir şekilde savunmasıdır. Tüm üyelerinden istatistiki veri topladıkları bir sistem geliştirilmiştir. Merkezi hükümet ile bu veriler ışığında görüşmeler yapılmaktadır.
- İsveç yerel yönetimleri bir arada ele alındıklarında, İsveç'teki en büyük işveren grubunu oluşturmaktadır (toplam istihdamın %25'i). Birlik, tüm belediyeler adına, işçi sendikaları ile müzakere etme görevini üstlenmiştir.
- Birlik, üyelerine, hukuk, eğitim ve networking desteği vermektedir.

Marmara Belediyeler Birliği:

- Türkiye'deki en köklü ve kapsamlı bölgesel belediyeler birliği olma niteliği taşıyan Marmara Belediyeler Birliği (MBB), Marmara Bölgesi'ndeki belediyelerin gönüllü üyeliğine dayanmaktadır. Bölgedeki 206 belediyenin 194'ü birlik üyesidir. Kamu kurumu statüsündedir.
- MBB'nin temel görevlerinden birisi merkezi hükümet-yerel yönetimler arası ilişkilerde, yerel yönetimlerin savunuculuğunu yapmak, ulusal ve uluslararası arenada yerel yönetimleri temsil etmektir.
- MBB, belediye başkanları tarafından yönetilmekle birlikte, farklı partilere mensup başkanların, diyalog zemininde bir araya geldiği tarafsız

bir konumda kalmayı başarmıştır. Bu, MBB'nin en güçlü yönlerinden birisidir. Politik iklimin çok sertleştiği dönemlerde, bu iklimi yumuşatan bir kurumdur. Bu açıdan bir konuşma ve çözüm arama yeridir.

- Türkiye'de yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve yerel demokrasinin gelişmesi konusunda önemli aktörlerden biridir.
- Çevre, yerel kalkınma, yerel diplomasi, göç ve uyum, yerel diplomasi, kent ağları gibi alanlarda çalışmaktadır.
- Üyelerin eğitim, danışmanlık, yoluyla kurumsal kapasite geliştirme desteği vermektedir.

3.17.6 SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTLER İÇİN VERİYE DAYALI POLİTİKA ÜRETMEK

Oturum tanımı

Bu oturumda, verinin önemini vurgulamak ve sistemli veri üretimi ile sınıflandırma, analiz etme ve karşılaştırma yoluyla politika aracına dönüşmesinin gerekliliğini ön plana çıkarmak, kentleri veri ve bilgi ile yönetmenin önemini fark ettirmek, belediyelerin veri yönetimi ile ilgili kurumsallaşma ihtiyacına dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Oturumda konuşmacılar yeni teknolojiler ile açığa çıkan büyük verinin, kentsel politika geliştirmek için nasıl kullanılabileceğini tartışmıştır. Oturumdaki konuşmaların ikinci odak alanı da Türkiye koşullarında, politika geliştirmek üzere veri toplama ve kullanmanın alternatif yöntemleri olmuştur.

Anahtar kelimeler

Yerel politika için büyük veri, alternatif veri toplama yöntemleri, yerel veri

Katılımcılar ve konuşmalar:

- Moderatör: **Bekir Ağırdır** Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi, KONDA Araştırma ve Danışmanlık
- **Ayşegül Taşöz Düşündere** TEPAV Proje Koordinatörü
“Sürdürülebilir Kentler İçin Veriye Dayalı Politika Tasarımında Büyük Veri Nasıl Kullanılır?”

- **Kenneth Heijns** AMS Enstitüsü Yönetici Direktörü
“Evidence Based Policy Making for Sustainable Cities: A Perspective from a Science Based Institute”
- **Regina Orvananos** UN-Habitat Şehir Refah Girişimi Teknik Koordinatörü
- **Seyfettin Gürsel** Prof. Dr., Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi Direktörü
- **Şebnem Beşe Canpolat** Türkiye İstatistik Kurumu Demografi İstatistikleri Daire Başkanı
“Bilgiye Dayalı Politika ve Planlama: Nüfus Niteliklerine İlişkin Merkezi ve Yerel Kayıtlar”

<http://quq.la/Z32xl>

Çözüm Önerileri

Çözüm Önerisi 1: Çözüme yönelik kentsel politikalar, disiplinlerarası ve çok paydaşlı çalışabilme becerisini gerektirir. Bu alanda, araştırma ve eğitim kurumları ile yerel yönetimlerin işbirliği yapması özellikle önemlidir. Bu tür işbirlikleri kentin bir laboratuvar gibi kullanılabilmesine ve sahadan elde edilen verinin doğrudan politika geliştirmek ve çözüm üretmek için kullanılabilmesine olanak tanır.

Çözüm Önerisi 2: Yerel bilgi, ulusal istatistik kurumları tarafından üretilmeyecek ayrıntıdadır. Fakat yerel veri, kentsel politika geliştirmek için elzemdir. Bu nedenle, yerel yönetimler ve belediye birlikleri, yerel bilgi üretmek üzere istatistik enstitüleri kurmalıdır. Belediyelerin sosyal politikaları ve ekonomik kalkınma politikaları, bu tür yerel verilerle geliştirilmelidir.

Çözüm Önerisi 3: Kentsel veri tabanı oluşturma çalışmalarında farklı disiplinler ve aktörler bir araya getirilmelidir.

Çözüm Önerisi 4: Kentsel veri tabanı oluşturma süreçlerinde dikkat edilmesi gerekenler: Yerel gözetim, mekânsal analizler (hiç kimseyi ve hiçbir mekânı geride bırakmamak) ve vatandaş algısı (farklı insanlar farklı problemler tanımlayabiliyor, bunları görebilmek).

Çözüm Önerisi 5: Veri toplayıp bunları kullanmak için yerel yönetimler dinlemeye açık olmalı, insanların katılımına izin vermelidir.

Çözüm Önerisi 6: Belediyeler, büyük veriyi hedef kitlelere erişim için

izlenebilecek stratejileri belirlemede veya sosyal dinleme yapmak için kullanılmalıdır.

Çözüm Önerisi 7: Belediyeler herhangi bir çalışmadan önce sahaya çıkmalı, sorunun nereden kaynaklandığını tespit etmeli/sorunlar nerede öğrenmelidir. Belediye sınırları içinde yaşayanların istek ve taleplerinin de veriler ile takibi sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi 8: Belediyeler, TÜİK ile birlikte verileri elektronik ortama geçirmeli ve birlikte nüfus verisi üretmelidir.

Çözüm Önerisi 9: Yerel yönetimler, kendi politikaları ile ilgili TÜİK'in boşluk bıraktığı alanları kendileri doldurmalı; yerel istatistik enstitüleri kurulmalıdır.

Not edilenler

- Büyük veri, yerel yönetimler için, yeni ve tamamlayıcı bir kaynak oluşturmaktadır. Büyük veri sayesinde geleneksel yollardan elde edilemeyen veriye ulaşılabilen ve politika geliştirmede kullanılabilir. Twitter paylaşımlarının analizi ile sosyal kapsayıcılık politikalarının geliştirilmesi, sosyal medya paylaşımları ve online rezervasyon verileri ile turizm talebinin analizi ve politika geliştirilmesi, bu alanda yapılabilecek yenilikçi politika geliştirme stratejilerine örnek gösterilebilir.
- Gelişen teknolojiler veri toplama kapasitesini ve yöntemlerini değiştirmektedir. Türkiye de bu yönde bir dönüşüm geçirmektedir. Geleneksel veri toplama yöntemleri, herhangi bir alanda, bir durumun fotoğrafını çekmektedir. Yeni yöntemler ise sürekli veri akışı ile video kaydı almaktadır.
- Mevcut veriler karmaşık durumdadır ve kullanılabilir hale getirilmelidir. Sadece geleneksel veriler değil büyük verilerle de değişik açıları okuyabilecek hale getirilmelidir.

3.17.7 DOKTORA ÇARŞISI

Kurgulanırken sektörler ve disiplinler arası yaklaşımları yöntem olarak benimseyen MARUF kapsamında, uygulamayı eksen alan bir yaklaşım sergilemesinin yanında bilgi üretmenin önemini vurgulamak ve üniversite-yerel yönetim işbirliğinin zorunluluğunu öne çıkarmak için doktora çalışmalarının aktarıldığı özel bir oturum düzenlenmiştir. Bu özel oturumda doktora öğrencilerinin

MARUF temaları ile ilişkili çalışmalarını sınırlı bir sürede ve yalın bir dille dinleyicilere aktarmasını amaçlayan bir meydan okumaya (challenge) girilmiştir.

Doktora Çarşısı oturumunda sunuma hak kazanan çalışmalar Marmara Urban Forum Hakem Heyeti tarafından belirlenmiştir.

Yarışmacılar üç dakikalık sunumlarını akademisyenler, yerel yöneticiler ve belediye başkanlarından oluşan jüri ve izleyiciler önünde gerçekleştirmiş, jüri ve izleyici oylarıyla belirlenen Doktora Çarşısı kazananı Emin Yahya Mentеше olmuş ve 500 \$ ile ödüllendirilmiştir. Kazanan sunumun başlığı "Modelling the Relation Between Ecological Sustainability and Land Use Plans Using GIS Techniques"tir.

Jüri üyeleri aşağıdaki listedir:

- **Tahir Büyükkakın**
Doç. Dr., Marmara Belediyeler Birliği Başkanı ve Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı
- **Hasan Akgün**
Dr., Marmara Belediyeler Birliği Encümen Üyesi ve Büyükçekmece Belediye Başkanı
- **Yunus Uğur**
Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Şehir Araştırmaları Merkezi Müdürü
- **Hatice Ayataç**
Doç. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Aslı Ceylan Öner**
Doç. Dr., İzmir Ekonomi Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Matthias Finger**
Prof. Dr., İsviçre Federal Politeknik Üniversitesi (EPFL) Ağ Endüstrileri Yönetimi Başkanı
- **Howard Duncan**
Dr., Carleton Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Metropolis'in Yönetici Başkanı
- **Özgür Sayın**
Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Öğretim Üyesi
- **Ülkü Arıkboğa**
Dr., Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi

Sunum Yapan Araştırmacılar ve Araştırma Konuları:

AD- SOYAD	ARAşTIRMA KONUSU
Christina Velentza	The Interpretation of Geneva Convention by Greece and Turkey After the Syrian Refugee Crisis
Deniz Erdem Okumuş	Computational Design Approaches for Urban Heat Island Mitigation
Duygu Demirel Duyar	The Role of Network Governance in Urban Policymaking: The Case of Istanbul
Elif Simge Fettahoğlu Özgen	Airports as Interscalar Hybrid Grounds Between Landscape, Infrastructure and Architecture: The Case of Istanbul
Emin Yahya Menteşe	Modelling the Relation Between Ecological Sustainability and Land Use Plans Using GIS Techniques
Gölce Kırdar	Integrated Approach for Smart Management of Livable and Vibrant Cultural Environment
Huriye Perim Temizöz	Investigation of Urbanization Effects of Urban and Rural Areas over Istanbul With Cosmo-Clm and Terra-Urb Climate Models
İrfan Özacit	An Evaluation on Urban Transformation Practices in Metropolitan Areas in Turkey
Lima Najjar	Utilizing Projection Mapping at Urbanscapes for the Revitalization of Under-Valued Public Open Spaces
Mustafa Gül	Assessment of Solidarity-Based Creativity Potential in Small and Medium-Sized Cities: The Case of Sinop
Nezih Onur Kuru	Intergroup Relations Between Syrians and Host Communities in the Urban Periphery: A Comparative Study on Esenyurt and Sultanbeyli Cases
Rümeysa Ceylan	Becoming a Smart Community Through Energy Efficient Urban Lifestyles
Ümmügölsüm Alyüz	Quantification of the Impact of Uncertainty in Emissions on Air Quality Model Estimates
Yahya Aydın	Location Matters. The Role of Belonging and Place-Making Among Owner-Occupiers, Tenants, Landlords and Second Homeowners in a Neoliberal Waterfront Area: The Case of Ocean Village, Southampton
Sezen Kayhan	Screen Production and Exhibition in Istanbul Under Urban Transformation
Veysel Mutlu	The Determination of Climate Change Indicators of Bursa
Adem Sakarya	Analyzing the Eastern Marmara Automotive Cluster From the Perspective of Evolutionary Economic Geography

<http://quq.la/nX1yd>

3.18 KAPANIŞ OTURUMU

MARUF 2019 kapanış oturumunda, MARUF Yürütme ve Danışma kurulları üyelerinin MARUF'un planlanma sürecine ilişkin ve gerçekleşen foruma dair genel izlenimleri ve değerlendirilmeleri alınmıştır. Oturum, MBB Genel Sekreteri ve MARUF Genel Koordinatörü M. Cemil Arslan'ın programın amacı ve şekillenmesine dair bilgileri ve istatistikleri içeren sunumu ile başlamıştır. Oturumda, küreselleşen kentlerde işbirliği ve katılımcılığın, yanı sıra teori ve planlamanın birlikte yapılmasının gerekliliği, şehircilik meselelerine alternatif çözümlerin arayışı, veriye dayalı kentsel politika üretiminin önemi, toplumda güveni sağlamanın ve kamusal mekanın daha derinlikli olarak ele alınması ihtiyacı, kırsal kalkınmanın kentleşme politikalarında yer tutmasının önemi gibi konular vurgulanmıştır.

Katılımcılar:

- Moderatör: **Ezgi Küçük Çalışkan** Marmara Belediyeler Birliği Şehir Planlama Koordinatörü
- **Aslı Ceylan Öner** Doç. Dr. İzmir Ekonomi Üniversitesi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi
- **Alim Arlı** Doç. Dr., İstanbul Şehir Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi
- **Yunus Uğur** Dr., Öğr. Üyesi, İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi, Şehir Araştırmaları Merkezi Müdürü
- **Güliden Erkut** Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi
- **Selahattin Yıldırım** Marmara Belediyeler Birliği Eski Genel Sekreteri
- **İlhan Tekeli** Prof. Dr., ODTÜ Öğretim Üyesi
- **M. Cemil Arslan** Dr., Marmara Belediyeler Birliği Genel Sekreteri

<http://quq.la/VKW10>

MARMARA URBAN FORUM | İSTANBUL
1/2/3 EKİM 2019 | KONGRE
MERKEZİ

MAR UF FORUM URBAN MARMARA

ÇÖZÜM
ÜRETEN
KENTLER

- Çevre ve İklim Değişikliği
- Şehir Teknolojileri ve İnovasyon
- Ulaşım ve Hareketlilik
- Kentsel Altyapı
- Konut ve Yapılı Çevre
- Göç
- Kent Ağları
- Yerel Kalkınma
- Sosyal Kapsayıcılık
- Dayanıklılık
- Kamusal Mekan
- Yönetişim

DETAYLI BİLGİ VE KAYIT İÇİN
marmaraurbanforum.org
🐦 @ / 📺 / 🌐 / marmaraurban

 MARMARA
BELEDİYELER
BİRLİĞİ

BRONZ SPONSOR

 IFAT
Eurasia

SPONSORLAR

 ISUZU TURKSAT

PARTNERLER

MEDYA PARTNERİ

 TRT
TRT WORLD

MEDYA SPONSORLARI

 EKOIQ medyascope

4

GENEL DEĞERLENDİRME

4.

GENEL DEĞERLENDİRME

1-3 Ekim 2019'da ilk kez düzenlenen MARUF'un yerel yönetimler ve şehircilik çevrelerinde uyandırdığı ilgi ve karşılaşılan olumlu tepkiler, Türkiye'de böyle bir etkinliğin düzenlenmesine duyulan ihtiyacı göstermektedir. MARUF, henüz ilk organizasyonunda, şehircilik alanında Türkiye'nin en çok ses getiren etkinliklerinden birisi olmayı başarmıştır. Forum, dünyanın farklı yerlerinden kurumlar ve uluslararası kuruluşlar ile Türkiye'den paydaşları bir araya getiren, başlıca etkileşim alanı olmuş ve bu alanda önemli bir ihtiyacı gidermiştir. Daha önemlisi, MARUF, kente ve kent hayatına dair yapılan araştırma ve çalışmaların sesini yükseltmiş; akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşlarının, yerel yönetimlerin, kamunun ve özel sektörün, üç gün boyunca canlı bir şekilde kenti tartışmasına olanak tanımıştır.

Etkinlik boyunca, farklı alanlarda küresel düzeyde yaşanan dönüşümler ve Türkiye'ye olan etkileri etraflıca ele alınmış; dönüşüm ve değişim, bütün etkinliğin anahtar kelimeleri olarak ortaya çıkmıştır. Yerel yöneticilerden akademisyenlere, sivil toplum kuruluşlarından uygulayıcılara, farklı sektörlerden birçok katılımcı, küresel düzeyde yaşanan dönüşümü ve onu yakalamak için gerçekleşmesi gereken zihniyet değişimini vurgulamıştır. Ulaşım biçimlerimizden kentleri, ülkeleri ve dünyayı yönetme biçimimize kadar birçok alanda zihniyet değişimine ihtiyaç duyulmaktadır. MARUF katılımcıları, bu dönüşümün ipuçlarını dinleyicilere ilham verici bir şekilde sunmuştur.

Akıllı şehircilik ve veriye dayalı kentsel politika oluşturmak bu vurgunun en belirgin şekilde yapıldığı alanlardan birini oluşturmaktadır. Bilgi teknolojileri ve akıllı şehircilik, ulaşım ve hareketlilik, kentsel altyapı tematik alanlarındaki konuşmalar, teknolojik dönüşümü yakalayan kentlerin, yenilikçi ve yaratıcı çözümler üreterek yaşam kalitesini yükseltmeyi başardığını göstermiştir.

Dönüşümün ikinci ayağı yönetişimdir. Yönetişim, kent ağları, dayanıklılık, yerel kalkınma, göç tematik alanlarındaki konuşmalar, söz birliği içinde,

kurumlar ve ölçekler arası işbirliğinin artan öneminden bahsetmektedir. Konuşmalar, uluslararası göç gibi, ulus devletlerin kontrolünde gözüken bir politika alanında yerel yönetimlerin ürettikleri çözümleri; BM İnsan Yerleşimleri Teşkilatı gibi küresel kurumların yerel yönetimler ile geliştirdikleri işbirlikleri ya da şehir ağlarının kentsel kalkınmada yarattığı kaldıraç etkisi gibi örnekler ile artık hiçbir politika alanının tek bir ölçekteki tek bir kurum tarafından yönetilemeyeceğini vurgulamıştır. Aynı şekilde, kentleşme ve planlama politikalarının küresel düzeyde koordinasyonu, çağımızın öne çıkan konularından biri haline gelmiştir. BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, bu alanda, önümüzdeki yılların belirleyici unsurlarından biri haline gelecektir. Küresel düzeyde, yerel politikaların oluşturulmasında, yerel yönetimler aktif olarak yer almalıdır.

MARUF'ta küresel iklim değişikliğinin özel olarak tartışıldığı bir oturum bulunmaktadır. Fakat bu oturumun dışında, dayanıklılıktan göçe, veriden yönetişime pek çok farklı oturumda iklim değişikliğine vurgu yapılmış olması, konunun önemini ve aciliyetini bir kez daha gözler önüne sermiştir. İklim değişikliğini, kentsel politikaların odağına almak ve iş yapma, tüketim ve sosyal yaşam biçimlerini buna göre dönüştürmek, forumun vurguladığı üçüncü değişim alanıdır.

Son olarak, bir zihniyet değişimi vurgusu içermese de, yukarıdaki konuların kentsel mekana yansması konferans boyunca iki temel şekilde gündeme gelmiştir: Kapsayıcı (inclusive) politikalara duyulan ihtiyaç ve şehir planlamanın bu konuda yerel yönetimler tarafından etkili bir araç olarak kullanılması gerektiği.

İyi bir başlangıç yapmış olmak, forumdan olan beklentileri yükseltmiş ve gelecek MARUF'ların en azından aynı düzeyi yakalaması için düzenleyenlerin omuzlarına sorumluluk yüklemiştir. Geçmiş etkinlik, gelecek forumlara yönelik ipuçları da bırakmıştır. Rapor, bir sonraki MARUF için aşağıdaki tavsiyeler ile kapanmaktadır:

- “Kaynaklar herkese yetecek kadar vardır, fakat aç gözlülüğe yetecek kadar yoktur” Başta açılış ve kapanış konuşmaları olmak üzere, pek çok oturumda, kentlerin, kurumların ve yöneticilerin bakış açılarını değiştirmesi gerektiği; başka türlü bir dünya tahayyül edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu tartışma, 2019 yılı boyunca, küresel olarak rağbet gören “bildiğimiz kapitalizmin sonu” ve “temsili demokrasinin çıkmazda olması” tartışmalarıyla da örtüşmektedir. Bu konunun, ilerleyen yıllarda, kentsel yönetişimin başlıca gündem maddelerinden biri olacağı

şimdiden öngörülebilir. 2021'de düzenlenecek ikinci MARUF, ilk etkinlikte ortaya çıkan zihniyet dönüşümü gündemini devam ettirerek bu alandaki güncel tartışmaları İstanbul'a taşıyabilir.

- Kentleşmenin kendisi küreselleşen bir olgu olarak adlandırılmaktadır artık. Dolayısıyla kentlerin geleceğini ve birbirleri ile ilişkilerini, küresel ve yerel gündemleri buluşturacak alternatif şehircilik arayışları doğrultusunda ele almak gerekmektedir. Veriye dayalı politikalar (dijital politika) ve kurumların veri toplama, kullanma ve paylaşımı yetenekleri, Türkiye'de yerel yönetimlerin önümüzdeki yıllarda giderek daha çok üzerinde düşünmek zorunda kalacağı alanlardan birini oluşturmaktadır. Bu, bir sonraki MARUF'un yüksek rağbet gören başlıklarından birisi olacaktır.
- MARUF 2019'un en önemli başarılarından birisi kurum (akademi) ile uygulamayı (yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, uygulayıcılar) bir araya getirerek, kent sorunlarını konuşmak ve çözüm önerilerini müşterek olarak üretmek üzere bir platform oluşturmaktır. MARUF'un bu özelliği geliştirilerek devam ettirilmelidir.
- MARUF, farklı sektörden birçok paydaşı bir araya getirmiştir. Fakat etkinliğin yoğun gündemi, paydaşlar arası etkileşim ve networking için çok kısıtlı zaman yaratabilmiştir. MARUF kapsamında yer bulan "İstanbulON Networking Event" gibi etkinlikler, etkinliğin bu açığını kapatacak niteliktedir. Bu tür etkinliklerin, özel sektör temsilcilerini de içerecek şekilde artırılması, MARUF'un etkisini de artıracaktır.
- Kente dair tartışmalara katılım yöntemleri açısından farklı yaklaşımların deneyimlendiği MARUF, bu alandaki çalışmalarını izlemeye ve bu yöntemlerin gelişimine katkı sunmaya devam etmelidir. Kentin planlanma sürecindeki katılımcı süreçleri yeniden tarifleyen oyun yönteminin ele alındığı Play Marmara bu bağlamda belediye başkanlarından öğrencilere, kentin tüm paydaşlarını yaşadıkları bölge için düşünmeye sevk etmiştir. Bu gibi daha fazla katılımcı karar alma yöntemlerinin irdelenmesi faydalı olacaktır. Diğer yandan forum esnasındaki tartışmalara ve gündeme katılımı dijital uygulamalar (mobil uygulamalar) ve forum esnasında katılımcıların görüşlerinin alındığı etkileşim panoları gibi uygulamalar geliştirilerek daha çok katılımcının katkısını alacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.

- Etkinlik, İstanbul'un merkezinde, kentin en canlı bölgelerinden biri olan ICC'de yapılmıştır. Forumun hemen sonunda düzenlenen teknik geziler de katılımcıların İstanbul'u tanımalarına olanak sağlamıştır. Ancak elbette odağı kent olan bir forum, kendini kente yaymanın ya da kenti kendi içine çekmenin yollarını geliştirmelidir.

MBB Başkanı Tahir Büyükakın'ın, MARUF kapanış konuşmasında önerdiği çözümler yerel yönetimler, MBB'nin faaliyetleri ve MARUF'un sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır. Burada öne çıkan iki grup öneriden ilki, belediyelerin şehircilik ve yönetim kapasitelerini geliştirmeleri ve şehirciliğin en iyi örneklerini sunmaları üzerinedir. Büyükakın, belediyelerin ve MBB gibi belediye birliklerinin yerel yönetim ve şehircilik alanlarında çalışan lisansüstü öğrencilerini teşvik etmek ve desteklemek adına üniversitelerle protokoller yapması gerektiğini vurgulamıştır. MARUF'un planlama sürecindeki akademik işbirliğinin ülkenin önde gelen üniversiteleri ile verimli bir şekilde sağlanması ve mevcut MBB Bilimsel Destek Programının 2015 yılından beri lisansüstü öğrencilere verdiği desteğin bu öneride rol model oluşturabileceği görülmektedir. Ayrıca, Başkan, yerel yönetimlerin uygulamaya yönelik gelişimi ve etkileşimi açısından belediyeler arası değişim programları ile deneyim paylaşımını da bu kapsamda önermiştir. İkinci öneri grubu, MARUF'un geliştirilmesi ve yaratacağı fayda üzerinedir. İki yılda bir düzenlenmesi planlanan MARUF buluşmasını bu sürelerle kısıtlamamak, kurulacak bir izleme komitesi ile iki MARUF arasındaki süreci iyi izlemek, raporlamak ve projelerle uygulamaya geçirmek önerilmiştir. Bir diğer öneri ise tema odaklı çalışma gruplarının oluşturularak bu alanlarda detaylı analizler yapılması ve MBB aracılığı ile ortaya çıkan iyi uygulama örneklerinin diğer belediyelere aktarılmasıdır.

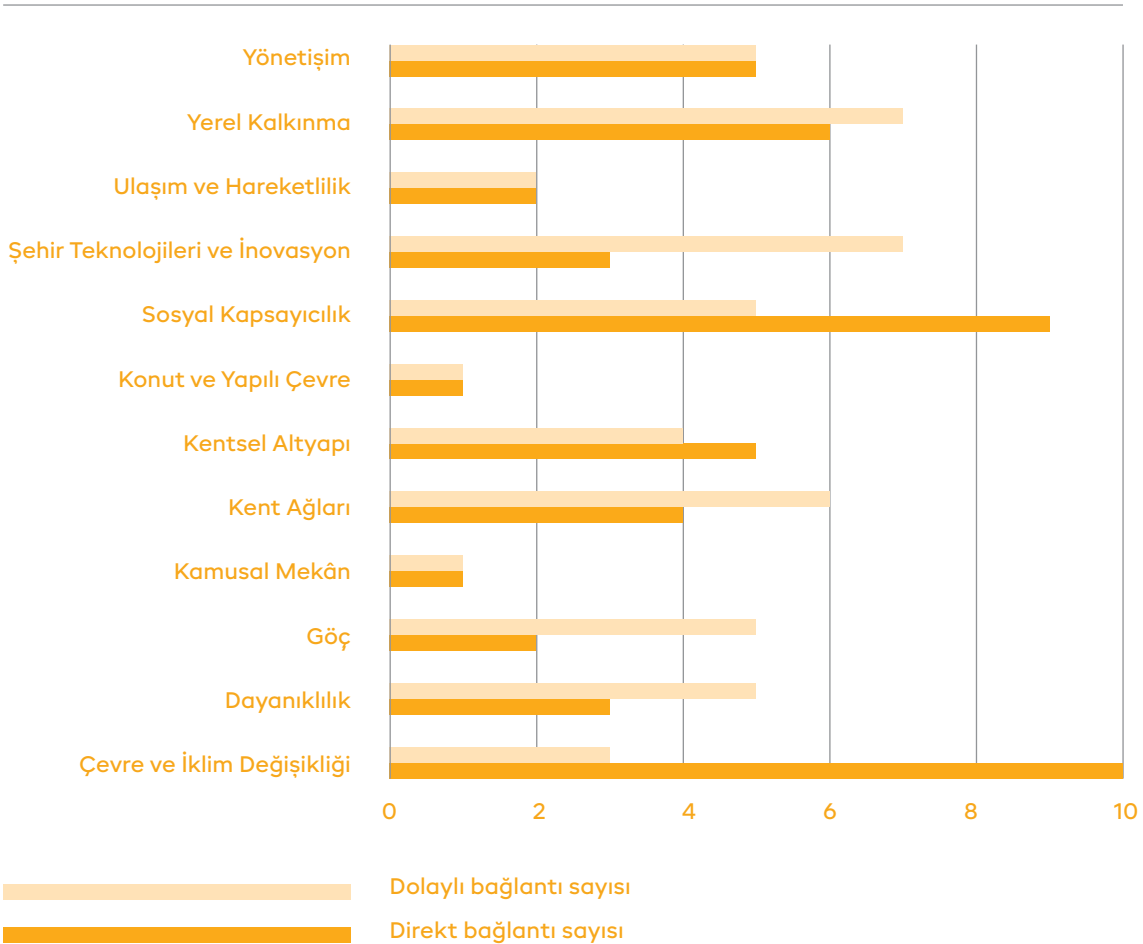

MARUF 2019 TEMALARINA DAİR BM SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI EKSENİNDE BİR DEĞERLENDİRME

MARUF tema içeriklerinin BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile ilişkisi incelendiğinde, MARUF kapsamında ele alınan temaların, SKA'nın tümü ile direkt (MARUF kapsamında ele alınan tema içerikleri ile doğrudan ilişkili SKA) veya dolaylı (MARUF kapsamında kısmen değinilen ya da hiç değinilmeyen ancak dolaylı olarak ilişkili SKA) olarak ilişkili olduğu; etkinliğin bu bağlamda amaçların uygulanmasına -ilgili konularda tartışma zemininin oluşturulması vasıtasıyla- önemli katkı sağladığı söylenebilmektedir.

SKA ile MARUF temaları arasındaki en yoğun bağlantının¹ MARUF'un Çevre ve İklim Değişikliği teması üzerinden kurulduğu ortaya çıkmaktadır. MARUF kapsamında ele alınan Çevre ve İklim Değişikliği tema içerikleri, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının -"Açlığa Son", "Temiz Su ve Sanitasyon", "Erişilebilir ve Temiz Enerji", "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı", "Sürdürülebilir Şehir ve Yaşam Alanları", "Sorumlu Üretim ve Tüketim", "İklim Eylemi", "Sudaki Yaşam", "Karasal Yaşam"- olmak üzere 10 amacında değinilen çeşitli konular ile direkt; -"Yoksulluğa Son", "Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam", "Amaçlar için Ortaklıklar"- olmak üzere 3 amacında değinilen çeşitli konular ile de dolaylı ilişkilidir.

1 Yoğun bağlantı nitelendirmesi direkt ilişki sayısı baz alınarak yapılmıştır.

SKA ile MARUF temaları arasındaki ikinci en yoğun bağlantının MARUF'un Sosyal Kapsayıcılık teması üzerinden kurulduğu görülmektedir. Sosyal Kapsayıcılık tema içerikleri, "Yoksulluğa Son", "Açlığa Son", "Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam", "Nitelikli Eğitim", "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği", "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", "Eşitsizliklerin Azaltılması", "Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar", "Amaçlar için Ortaklıklar" olmak üzere Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının 9 amacı ile ilişkili çeşitli konularla direkt; "Temiz Su ve Sanitasyon", "Erişilebilir ve Temiz Enerji", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı", "Sürdürülebilir Şehir ve Yaşam Alanları", "İklim Eylemi" amaçlarındaki çeşitli konular ile de dolaylı ilişkili olarak yorumlanabilir.

SKA ile MARUF tema içerikleri arasındaki en zayıf bağlantıların Kamusal Mekan ile Konut ve Yapılı Çevre tema içeriklerinde olduğu ortaya çıkmaktadır. İki tema için de Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile benzer bir ilişki deneni ortaya çıkmış; temalar "Sürdürülebilir Şehir ve Yaşam Alanları" amacıyla direkt, "Yoksulluğa Son" amacı ile de dolaylı ilişkili şeklinde yorumlanmıştır.

MARUF 2019'U KAPATIRKEN: İLHAN TEKELİ

3 Ekim 2019, İstanbul

MARUF Kapanış Oturumu

Teşekkür ederim. Şimdi, ben ne konuşayım diye düşündüm. Dinleyici, toplantıların hepsini takip ederse, ancak yedide birine katılabiliyor. Yedide birine devam edip tümü hakkında konuşmak çok iddialı bir şey. "Bakın şu tarafı eksik kaldı" dersiniz, öteki tarafta konuşulmuştur. Onun için ben şöyle bir strateji çiziyim dedim kendime, acaba toplantının felsefesini, mottosunu ele aldığımızda hiç değinmediğimiz yahut çok az değindiğimiz, kenarından geçtiğimiz konuları nasıl özetleyebilirim ve bu özetlemeyle bundan sonraki MARUF toplantısına nasıl bir girdi sağlayabilirim? Konuşmamı düşünürken böyle düşündüm.

Tabii birinci konu şu, MARUF bir anlamda bir mega-event. HABITAT II'den sonra bu konuda yapılan İstanbul'daki en büyük toplantı. Böyle bir toplantı, meslek camiasından, gençlerden, çok sayıda kişiyi bir araya getiriyor ve bir araya getirdiği için, biraz da şenlik havası içinde daha rahat bir ortam oluyor. Muhtemelen bundan sonra yapılacak toplantılarda, birinci MARUF hatırlanırken, şu böyle konuştu, bu böyle konuştu diye hatırlanmayacak, genel hava hatırlanacak. Belki de hatıralardan çıkmayan en temel faaliyet "Barış için Müzik" olacak. Bu büyük toplantıların doğasından gelen bir şey. Çünkü

büyük toplantı, çok sayıda insanı bir araya getirmek için çok geniş bir ajanda ortaya koyuyor. Herkes kendi yaptığı küçük katkıyla, o ajandanın içinde yer alıyor. Yani bu, çok sayıda kişinin küçük katkılarının yan yana gelmesiyle oluşan bir çeşit şenlik gibi düşünülebilir. Ama bu tabii şöyle bir eksikliği kaçınılmaz olarak içeriyor: Konular derinliğine tartışılmıyor.

Bu şenlik gibi büyük faaliyetlerin en önemli meselesi formatının nasıl olacağı ve nasıl değiştirileceği. Üç gün oldukça uzun, bunu daha da uzattığınızda taşınması çok zor olabilir. Onun için bunun içine, sadece yer yer derinlik katabilir miyiz? Bunun hepsi olamaz, ama her toplantıda o zaman için çok önemli olan bir konuyu derinlik konusu olarak ele alabilir miyiz? İşte o zaman, açılış şenliği ile yarışan bir sonuç elde edilebilir ve MARUF'a referans verilebilir. “Bu MARUF'ta gelişmiş bir düşüncedir.” denecek bir şey ortaya konulabilir. Eğer bir markalaşma, bir iddia taşıma söz konusu olacaksa böyle bir şeye ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Bu konuşmamda dört tane konu ele alacağım, şimdi ikinciye geçiyorum. “Çözüm Üreten Kentler”, bu çok güzel bir motto. Çünkü bu bir kentler toplantısı, kente sorun olarak bakmıyor, umut olarak bakıyor, çözüm aranıyor. Ama burada da bir önemli eksiklik olduğunu düşünüyordum, bu sabahki oturumda o biraz giderildi, birazdan anlatacağım. Türkiye’de niye biz çözüm üretmiyoruz? Niye sorunlarımızı sürekli olarak biriktiriyoruz? Bunun cevabını hepimiz biliyoruz aslında, ama konuşmuyoruz. O cevap da şu: Belediye birlikleri toplantısında, Balkan ülkelerinin birliği olan NALAS’ın temsilcisi üzerinde çok iyi durdu; güven sorunu. Bir toplumda güven yoksa sosyal sermaye de, iş yapabilme kapasitesi de yoktur. Bu konuda Türkiye dünyada sondan üçüncü. Dünyada hiçbir konuda bu kadar geri değiliz. Ve biz bu konuyu konuşmuyoruz. Sorun, biz güveni nasıl arttıracacağız? Yine sabahki toplantıda, Cemil (Arslan) arkadaşım üstünde durdu, yerel yönetimler bu bakımdan iyi bir başlangıç noktasıdır. Biz burada bir çözüm üreteceksek yerel yönetimlerden üreteceğiz. Çünkü burada somut işler var. İnsanlar birbiriyle yüz yüze olduğu zaman güven duyabilir. Bunun yanında, bu yalnız halkımızla ilgili bir sorun değildir. Bütün siyasi kültürümüz içinde, partiler arası ayırım yapmadan söylüyorum, hakim olan bir ötekileştirme kültürü var. Ötekileştirilen bir toplumda, bir sorun çözülebilir mi? Birinin çözdüğüne öteki hayır diyecek. Sürekli olarak çözüm konusunda bir konsensüs üretilmeyen bir siyasi kültür içerisinde yaşıyoruz. Şimdi, eğer bir çözümü merkeze alacaksak, bu soruların, bir anlamda, o gelecekte derinleşeceğimiz konulardan biri olduğunu düşünüyö-

rum. Ve Cemil arkadaşım sabah anlattı, bu Marmara Belediyeler Birliğinin Erol Köse'den başlayan, Selahattin'den (Yıldırım) başlayan tarihine de çok uygun düşünüyor, diye düşünüyorum.

Üçüncü konuyu, daha da derinleşilmesi gereken bir konu olarak düşünüyorum. Yirmi yıl önce bana sorsalardı "Bir kent nasıl planlanmalıdır? Teorisi nedir, bilgisi nedir?" diye, "Ben çok bilirim." derdim. Bugün bilirim diyemem. Yirmi yıl geçti, belki elli yıl geçti tümüne bakarsanız. Dünyada ilginç bir durumla karşı karşıyayız. Arkadaşlarımız anlatırken şunu söylediler: Dünyanın yarısından fazlası şehirlerde yaşıyor. Bu, o kadar önemli değil. Daha önemli bir şey oluyor ve biz onu bu toplantıda hiç konuşmadık. Şimdi biraz konuşacağım. Eskiden diyelim ki yirmi yıl önceki kentleşmede, kentlerimiz büyüyordu. Tamam, ama büyürken bir şey daha oluyordu. Tek merkezli olan bu kentlerin merkezinde bir sürekli yoğunlaşma oluyordu. Ve bu, kentlerin merkezindeki yıkıcılığı ve sorunların yoğunlaşmasını getiren bir süreçti. Bugün artık bu süreç ortadan kalktı. Kentlerimiz büyürken, aynı zamanda desantralize oluyor. Avrupa'da da, İzmir'de de bazı araştırmalar yapıldı, büzülen kentler diye kavram çıkıyor. Bu farkında olmamız gereken bir şey. Bu öyle bir şey ki, bizim önümüze geçmişte olmayan bir fırsat penceresi açıyor. Eğer bu süreç sürseydi, bugün büyük kentlerimizde merkezlerde yaşayamazdık. Çok sayıda yeni merkez oluşuyor, onlar yan yana oluyor, kentsel bölge diye bir şey oluşuyor, ama biz bunun kuramını bilmiyoruz. Bunun verisine de sahip değiliz. Anlık veri de buna cevap vermez. Arkasında teoriniz yoksa veri bir şey söylemez. Böyle bir büyük soruyla karşı karşıyayız. Teori yok, oluşuyor, oluşacak. Yahut öneriler var, üstünde uzlaşma yok. Peki biz nasıl plan yapacağız? Verimiz az, teorimiz belirsiz. Bu plan yapmamamız anlamına gelmez, bu keyfi olarak ne istersen yaparım anlamına da gelmez. Bu hem teoriyi, hem planı birlikte yapacağız anlamına gelir. Bu planlamaya yeni bir felsefeyle bakmak demektir. İşte, bu sorunun cevabını MARUF bir toplantısında derinliğine arayabilir. Eğer siz, büyük soruları formüle etmezseniz, küçüklerde kaybolur giderseniz. Benim eski dostlarımdan bazılarını, siyasetçileri biliyorum, mesela rahmetli Necdet Uğur bunlardan biriydi, konuşmaya başlarken hep büyük resimden başladılar. İşte bizim planlama konusunda da içinde bulunduğumuz büyük resim bu.

Son konuma geliyorum. Devam ettiğim toplantılardan birisi de kamusal mekanlarla ilgili olanıydı. Kamusal mekanlar günümüzün çok önemli bir konusu. Kamusal mekan, çok yönlü sonuçları olan, yaşam kalitesini tamamen farklı şekillerde ele almamızı sağlayan ve birinci tartıştığım konu olan güven-

sizliği gidermeyi, birbirini sevmenin, birbirine güven duymanın mekanını yaratmak demek. Onun için kamusal mekanın ele alış biçimi derinliğine olmalı. İzlediğim toplantıdaki bildirimlerin önemli bir kısmı, kamusal mekanın bütün bu derinlikli taraflarını bir tarafa bırakıp, yeşil alana indirgemişlerdi. Bu kavramla (yeşil) kamusal mekan konuşulamaz. Bunun arkasında ciddi bir siyasal teori var, kamusal mekanın demokratik olmayan kullanılma biçimleri var. Siyaset kamusal mekanda nasıl yapılıyor? Hangi, kamusal mekanda yapılan hangi siyaset demokratiktir, hangi siyaset baskıcıdır, otoriterdir? Meslek camiası olarak, bizim bu konuları düşünmemiz gerekiyor. Madem biz demokratik bir yerel yönetim düşüncesinin örgütüyüz, kamusal mekanın sosyal sermayesi yüksek, sorunlarını çözme kapasitesine sahip bir yerellik yaratmakta nasıl kullanılabileceği konusunda da derinleşmeliyiz.

Teşekkür ederim.

MBB BAŞKANI TAHİR BÜYÜKAKIN'IN MARUF 2019 KAPANIŞ KONUŞMASI

3 Ekim 2019, İstanbul

MARUF Kapanış Oturumu

Değerli konuşmacılarımız, değerli basın mensupları, çok kıymetli dinleyenler, evvela hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Ben meslek hayatıma bir akademisyen olarak başladım. On beş yıl kadar üniversitede çalıştıktan sonra belediyeçilik yapmaya başladım. Genel sekreter yardımcılığı, genel sekreterlik görevlerinde bulundum. On yıl kadar da orada geçti. Sonrasında valilik yaptım, şimdi de siyasi taraftan belediye deneyimini yaşamaya başladım. Aslında buradaki katılımcıların birçoğuyla bir yerden ortak yanım var. Hayata farklı farklı yerlerden bakmaya imkânım oldu. Bazen konuşma yaparken hangi kimlikle konuşma yaptığımı unutuyorum. Karışık bir kimlikle konuştuğumu hatırlatmak istiyorum. Yani siyasetçi kimliğiyle değil, biraz akademisyen, biraz belediyeçi olarak bir konuşma yapmak istiyorum.

Çok değerli konuşmacılarımız kendi değerlendirmelerini yaparlarken ben de birçok not aldım. Kendimce yorumlamak istiyorum. Bence daha çok felsefeye ihtiyacımız var. Bunun altını çizerek söylüyorum. Biz aslında modernleşmeyle birlikte bir taraftan inanılmaz şeyler başarıp hayata dair bilgimizi pekiştirirken; örneğin sağlıkta çığırlar açarken, üniversitelerimizde inanılmaz bilgi birikimi yaratırken uzmanlaşmanın getirdiği bir körleşmeye sebep olduk.

Mesela, tıp doktorlarımız - beni bağışlasınlar - tansiyonu yükselen insanın tansiyonunu düşürmek için ilaç verdiler, şekeri yükselene şekeri düşürme, kolesterolü yükselene kolesterol düşürmek için ilaç verdiler. Ama aslında sistemik bir problem var. Adamın yaşam biçimi tansiyona sebep oluyor; şekerini yükseltiyor, kolesterolünü yükseltiyor. İnsan bir bütün, bunu unuttuk. Vücut alarm veriyor, tansiyon yükseliyor. Biz de onun tansiyonunu düşürmek için ilaç veriyoruz ama bütüncül vizyonu, büyük resme odaklanmayı zaman zaman kaçırdık. Aslında felsefesi olmayanın vizyonu da olmaz. Eskiden filozoflar konuşurdu, şehirler hakkında da konuşurdu, ekonomi hakkında da konuşurdu. Örneğin Platon'un erdemli site üzerine düşünceleri var, değil mi? Ekonomi üzerine de yazıları var. Her konuda konuşmuş. Sonra uzmanlaşmaya başladık biz. İlk, biz iktisatçılar, 1776'da Adam Smith'in yazdığı bir kitapla "biz ayrı bir disipliniz" demeye başladık. Felsefeden yolumuzu ayırdık. Felsefeden ve normatif tartışmalardan uzaklaştıkça bunlar yaşandı. Biz iktisat birinci sınıf öğrencilerine hep deriz ki, "Pozitif iktisat ile normatif iktisat birbirinden ayrıdır". "Biz olanı analiz ederiz, normatif konulara pek girmeyiz." deriz. Normatif konuları kenarda bırakarak, "Niçin?" sorusunu sormamaya başladık. Bir şeyler yapıyoruz ama niçin? "Niçin" yoksa felsefe yoktur. "Niçin"siz, vizyon olmaz. Sürekli konuşuyoruz; vizyondan bahsediyoruz, şehirler nereye gidiyor bunları konuşuyoruz, olup biteni eleştiriyoruz, ama arkada buna sebep olan derin yapının farkında olamıyoruz, çünkü felsefeden uzaklaşıyoruz. Akademide de felsefeden uzaklaşmanın sonuçlarını görüyoruz. Uzmanlaşmayla birlikte bütün kaçırılıyor. Oysa yaşadığımız dünyayı anlayabilmek için çok daha disiplinlerarası bir yaklaşım gerekiyor. Sadece değerli mimar arkadaşlarımızın meseleye bakışı yeterli olmuyor. Öbür taraftan kamu yönetimi alanında çalışmış birinin söyleyeceği sözlere ihtiyacımız var. Diğer taraftan ekonomistlere ihtiyacımız var. Dolayısıyla hepsini alt alta koyan bütüncül bakış, disiplinlerarası bakış açısı bize mutlaka lazım. Bence MARUF'un başardığı ve bundan sonra daha da çok başaracağına inandığım en önemli şey farklı disiplinleri bir araya getirerek meselenin tüm boyutlarıyla tartışılmasını sağlamak. Daha çok felsefe yapalım; buradan bir kez daha hatırlatıyorum. Çünkü dünyanın daha çok felsefeye ihtiyacı var.

Globalleşme ile şehirleşme arasındaki yakın ilişki vurgulandı hocalarımız tarafından. Wallerstein'in tabiriyle, modern dünya sistemi, bu ekonomik sistem, içinde yaşadığımız şehirleri yaratır. Bunun derinlemesine analizini yapmazsanız durur durur tartışırsınız, "Neden böyle oluyor?" dersiniz. Bu

böyle olmak zorundadır, çünkü biz üretim biçimimizle, üretimde kullandığımız teknolojiyle, üretim araçlarının sahipliğiyle aslında kendimize bir dünya yaratırız. O ekonomi beraberinde bir şehir getirir, o şehrin estetiğini oluşturur. Bunu derinlemesine analiz etmenin öneminin bir kez daha altını çiziyorum ve mutlaka bir şey yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Mesela bu konuda Daron Acemoğlu, James A. Robinson ile birlikte “Why Nations Fail?” adında bir kitap yazdı, kitap Türkçe’ye de “Ulusların Düşüşü” olarak çevrildi. Kitap çok güzel bir örnekle başlar, “Nogales’i yaz Google’dan ara.” der. Nogales yazdığınızda iki tane Nogales geliyor, bir tanesi Nogales, Mexico; bir tanesi Nogales, Arizona. Niye burayı söylüyor? Çünkü biz iktisatçılar zaman zaman şunlardan bahsederiz; işte acaba iklimlerin ekonomik gelişmeye etkisi var mıdır, peki insanların var mıdır? Diğer her şey aynıyken, ceteris paribusken, arama motorunda çıkan iki Nogales arasında çok fark vardır. Alttakinde kişi başına gelir on bin dolarken, üsttekinde otuz bin dolardır. Alttaki Nogales’de politik suikastlar olur, üsttekinde demokratik ve yerleşik bir sistem vardır. Aradaki farkı da politik kurumlara bağlar. Aslında kurumsal tasarım bizim temel meselelerimizden bir tanesidir. Bu aradaki fark da o yaklaşım çerçevesinde, yapısalcı bir ekol olduğu için eğitimin ve teknolojinin rolünü de vurgular. Aslında biz eğitimimizle, toplumsal sözleşmemizle beraber şehirleri yaratırız, bu tarafını da unutmamak lazım.

Şüphesiz akademik bakışla, uygulamacıların bakışı arasında zaman zaman uçurumlara varan inanılmaz farklar ortaya çıkar. Ben iki tarafı da bir şekilde deneyimlemiş bir insan olarak aradaki farkı görebiliyorum. Aslında tercümanlık da yapabiliyorum. Akademide dinlediklerimi uygulamacılara, uygulamacılardan duyduklarımı akademisyenlere tercüme etme şansım var. Bu anlamda da ara elemanlara ihtiyacımız var aslında. MARUF kapsamında düzenlediğimiz Doktora Çarşısı’nı da çok önemsiyorum. Daha çok yüksek lisans, daha çok doktora tezleri yapılmalı şehirlere, şehirlerin meselelerine çözüm üretmeye dair. Çok daha fazla öğrencimizi teşvik etmeliyiz. Mesela belediyelerimiz üniversitede yüksek lisans, doktora çalışmaları yapan personeli teşvik etmeli. Kocaeli’de bunu yapıyoruz; hatta eğitimlerinin bir kısmını da finanse ediyoruz. Yaygınlaştırılmalı bu iyi örnekler. Belki de Marmara Belediyeler Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği gibi yapılar da bu tür çalışmaları finanse etmeli, üniversitelerle bu konularda protokol imzalamalı. Bu organizasyona on kadar üniversitemiz katkı sağladı, mesela hemen onlarla bir protokol imzalayarak başlayabiliriz diye düşünüyorum.

Derinlik için iki yıl beklemeylem. Yani bundan sonra durup iki yıl sonra bir daha buluşmayalım. Biz böyle konuşur konuşur dağılırız. Burada konuşulanlar unutulur ama unutulmaması için bir önerim var: Bir tane daimi komite oluşturalım, burada tartışılan konuları iyice raporlayan, didik didik eden, bu konularda belediyeler somut olarak ne yapabilir, diye çözüm öneren komitemiz olsun. İyi çalışmaların çıkabileceği konular, ümit vadeden alanlar ve yapılabilecekler tespit edilsin. Bir örnek vereyim ne demek istediğimi daha iyi anlatmak için. Yıllar önce Kocaeli’de bir sempozyum yapılmıştı, sosyal yardım ana başlığı altında çalışılmıştı. Oradaki oturum başlıklarından birinde Milenyum Kalkınma Hedeflerinden bahsediliyordu; mesela bebek ölüm oranlarının azaltılmasına dair konulardan bahsediliyordu. Oturuma katılanlardan biri şöyle bir teklif getirmişti; “Biz sosyal yardıma muhtaç annelere süt verelim.” Çok popülist bir yaklaşım gibi gelebilir, genellikle de popülizme takılıp kalırız. Peki, popülizme takılıp kalmamak için ne yapmak gerekiyordu? Süt verdiğimiz anneler doğumdan önceki üç ay ve doğumdan sonraki üç ay boyunca izlemeye gelmek zorunda kalsın. Hamileliğin son üç ayı izlensin, doğumdan sonraki ilk üç ay izlensin. Hem anne sağlığı ile yapılması gereken takipler, hem de çocukla ilgili aşı takvimi vesaire takip edilsin. Böylece konu somut bir şeye bağlandı. MARUF ile de böyle somut bir şeyler çıkarabilelim istiyorum. Projeler çıksın buradan. İyi uygulama örnekleri yaygınlaştırılsın daha sonra. Bunun için bir daimi komite oluşturur, bu komitemiz bize bu tür başlıklar tespit ederse buna göre çalışmalar yürütülür.

Bunun hemen devamında da ikinci önerimi getiriyorum, odak çalışma grupları, belli temalar altında çalışma grupları oluşturulursa ilgili konu çerçevesinde derinlemesine analizler yapılır ve bu çerçevede Marmara Belediyeler Birliği olarak önerilen proje ve faaliyetler diğer belediyelere aktarılabilir. Yani bir think-tank olsun ve çalışmalarını bizim belediyelerimizde hayata geçirilsin. Bunu da odak çalışma grupları aracılığıyla, üniversitemizin de desteğini alarak yapabiliriz diye düşünüyorum. Ve belediye ayağında bir inisiyatif almamız lazım. Belki belediye inisiyatifi de denebilir bunun adına ama muhakkak bir inisiyatif almamız lazım. Çok bilinen bir söz vardır, “Dünyayı değiştirmek için önce ayağa kalk.” derler. Yıllar önce bir gün üniversitede bir yemek masasının etrafında oturup, bir yere gidelim diye kendi aramızda konuşuyorduk. Bir arkadaşımız da ayakta bekliyor. Herkes gidelim diyor ama oturuyor. En son ayaktaki arkadaş da elini cebine soktu ve oturdu ve “Hadi gidelim!” dedi. Yani, herkes konuşuyor, ama hadi bir şey yapalım, bir şeyleri değiştirelim

dediğinizde önce neyi değiştireceğinizi bilmeniz lazım. Burada bizim sizlerden, akademisyenlerden beklediğimiz şeyi çok net ifade ediyorum. Bize ne yapmamız gerektiğini söyleyin.

Ben üniversiteden belediyeye ilk olarak danışmanlık yapmaya gittim. Stratejik planlama anlatıyordum. Sonra şunu fark ettim, başka bir dil konuşuyordum sanki dinleyenlere. İlk anlattığımda yüz yirmi tane slayt kullanmıştım. Gözlerindeki ifadeyi görmeniz gerekiyordu insanların. Aradan altı ay geçtikten sonra sunumumun başlığı şuydu: "Altı Slaytta Stratejik Planlama". Sadece altı tane karikatür gösterdim. Karikatürlerin bir tanesinde de iki taraftan tren yolu rayları döşenmiş, iki uç birbirine denk gelmemişti. Aslında stratejik planlama bu olmasın diye yapılan bir şeydir dediğimde herkes anlıyordu. Uzun uzun kavram anlatmaya gerek kalmıyor. Dil çok önemli.

Belediyeler arasında bir değişim programı yapalım ki aynı dili konuşabilelim. Bu da son derece somut. Altı aya kadar bir görevlendirme hukuken mümkün, görevlendirelim çalışsın. Öğrencilerimizi de belediyelerde belli departmanlarda staj yapma imkanına kavuşturan protokoller imzalayalım üniversitelerimizle. Benim önerilerim bu kadar.

Buraya, bu programa çok kişinin emeği geçti. Başta MARUF Ekibindeki arkadaşlarımızın çok emekleri var. Danışma ve Yürütme Kurullarındaki hocalarımızın çok emekleri geçti. Tek tek saymaya kalkarsam, ne üniversitelerimizin hepsinin adını sayabilirim, ne de katkı sağlayan kurumlarımızın adını. Bir tanesini unutursam da üzüleceğim, onun için hepsi adına aramızda bulunan Kurucu Başkanımız Sn. Erol Köse Ağabeyimize teşekkür ederim. Çünkü o bize gerçekten muhteşem bir yaşam enerjisi verdi. Onun şahsında burada emeği geçen tüm dostlarımıza teşekkür ediyorum. Ama en çok kime teşekkür ediyorum; ilk gün açılıшта bize, "Bize güzel bir dünya bırakın!" diye seslenen çocuklarımıza teşekkür ediyorum.

İki yıl beklemeden daha güzel çalışmalar yapmak, hem Türkiye'ye hem dünyaya güzel katkılar vermek dileğiyle hepimize saygılarımı sunuyorum.

1-2-3 EKİM | OCTOBER
İSTANBUL

ÇÖZÜM ÜRETEN KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS
1-2-3 EKİM | OCTOBER 2019
İSTANBUL

ETEN KENTLER
OPING SOLUTIONS
M | OCTOBER 2019
İSTANBUL

ÇÖZÜM ÜRETEN KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS
1-2-3 EKİM | OCTOBER 2019
İSTANBUL

ÇÖZÜM ÜRETEN KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS
1-2-3 Ekim | October 2019
İSTANBUL

#MARUF19

ÇÖZÜM ÜRETEN KENTLER
CITIES DEVELOPING SOLUTIONS
1-2-3 Ekim | October 2019
İSTANBUL

#MARUF19

MARMARA
BELEDİYELER
BİRLİĞİ

MAR
UF
FORUM

EN KENTLER
NG OLUS

UF19

